

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิทยานิพนธ์

ของ

จรรยา ปิตรมย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

กุมภาพันธ์ 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**THE DEVELOPMENT OF CREATIVE WRITING SKILL EXERCISES IN
THE THAI LANGUAGE LEARNING STRAND BY USING SYNECTICS
MODEL FOR MATTHAYOMSUKSA 3 STUDENTS**

Janya Pitram

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Curriculum and Instruction**

February 2013

Copyright of Buriram Rajabhat University

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3		
ผู้วิจัย	จรรยา ปิตรัมย์		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.สมมาตร ผลเกิด	ที่ปรึกษาหลัก	
	ดร.กระพัน ศรีงาน	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวน 40 คน ได้มาโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 5 ชุด 2) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ มีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ 0.69 ถึง 0.73 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.25 ถึง 0.32 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.84 และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.28 ถึง 0.64 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.81 ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการวิจัยแบบ One Group Pre-test Post-test Design สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ Dependent Samples t-test

ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.33/83.17 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้
2. นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

TITLE	The Development of Creative Writing Skill Exercises in the Thai Language Learning Strand by Using Synectics Model for Matthayomsuksa 3 Students		
AUTHOR	Janya Pitram		
THESIS ADVISORS	Associate Professor Dr. Sommatra Pholkerd	Major Advisor	
	Dr. Krapan Sri-ngan	Co-advisor	
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Curriculum and Instruction
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2012

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the efficiency of the creative writing skill exercises in the Thai language learning strand by using Synectics Model for Matthayomsuksa 3 students to meet the criterion set at 80/80, 2) to compare the students' learning achievement before and after using the creative writing skill exercises in the Thai language learning strand by using Synectics Model for Matthayomsuksa 3 students, and 3) to study the students' satisfaction towards the creative writing skill exercises in the Thai language learning strand by using Synectics Model for Matthayomsuksa 3 students. The samples used in this study consisted of 40 Matthayomsuksa 3/1 students studying in the first semester of the academic year 2012 at Sawajikhphitthayakhom School, Muang District, Buri Ram Province under the Secondary Education Service Area Office 32, obtained by simple random sampling technique. The instruments used in this study were 1) 5 creative writing skill exercises, 2) 5 lesson plans, 3) a 3-item of essay achievement test with the difficulty value between 0.69-0.73, the discrimination index between 0.25-0.32 and the reliability value at 0.84, and 4) a 10-item of 5-rating scale questionnaire on students' satisfaction towards the creative writing skill exercises in the Thai language learning strand by using Synectics Model for Matthayomsuksa 3 students with the discrimination index between 0.28-0.64 and the reliability value at 0.81. The research design was one group pre-test post-test design. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, and standard deviation. The hypotheses were tested by dependent samples t-test.

The results of study were as follows :

1. The creative writing skill exercises in the Thai language learning strand by using Synectics Model for Matthayomsuksa 3 students had the efficiency of 82.33/83.17 which reached the 80/80 criterion set.

2. The students who learned by creative writing skill exercises in the Thai language learning strand by using Synectics Model for Matthayomsuksa 3 students had higher learning achievement after learning than before learning at the .05 level of statistical significance.

3. The students were satisfied with the creative writing skill exercises in the Thai language learning strand by using Synectics Model for Matthayomsuksa 3 students as a whole at the highest level.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมมาตร ผลเกิด ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ดร.กระพั่น ศรีงาน ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง กาญจนการุณ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ปรีกษา ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ส่งผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 4 ท่าน คือ นางนื่องนุช วิทยเดช ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม นายเดชาติ นันทประพิณ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม และนางสมลักษณ์ ศรีแก้ว ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสะแกโพรงอนุสรณ์ และนายชนาธิป ดวงตาแสง ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม คณะครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์สถานที่ในการทดลองเครื่องมือวิจัย และขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ประ โยชน์ และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา บुरพจารย์ คณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้เป็นผู้ที่มีศีล สมာธิ ปัญญา และคุณธรรมแก่ผู้วิจัย

จรรยา ปิตรัมย์

สารบัญ

	หน้า
หน้าอวมติ.....	ก
บทคัตยอภาษาไทย.....	ข
บทคัตยอภาษาอังกฤษ.....	ง
ประกาศคณูปการ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฑ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	9
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้.....	12
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	13
คำอธิบายรายวิชา และ โครงสร้างรายวิชา (พื้นฐาน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	16

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แบบฝึกทักษะ.....	21
ความหมายของแบบฝึกทักษะ.....	21
ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ.....	22
ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ.....	23
ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะ.....	24
ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี.....	27
ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ.....	28
ความคิดสร้างสรรค์.....	31
ความหมายของความคิดสร้างสรรค์.....	32
ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์.....	33
องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์.....	35
ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์.....	38
วิธีการวัดความคิดสร้างสรรค์.....	41
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์.....	43
การเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	47
ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	48
ความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	49
ความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	50
ประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	52
องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	53
หลักการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	55
วิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ (Synectics).....	62
ความหมายของการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์.....	62
เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์.....	63
วิธีการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์.....	65
กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์.....	68
ข้อดีและข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์.....	72
ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ.....	74
ความหมายของประสิทธิภาพ.....	74
การกำหนดเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพ.....	75
วิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพ.....	78
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	84
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	84
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	85
ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	85
ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	86
ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	90
ความพึงพอใจ.....	92
ความหมายของความพึงพอใจ.....	92
องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ.....	93
การวัดความพึงพอใจ.....	95
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	98
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	102
งานวิจัยในประเทศ.....	102
งานวิจัยต่างประเทศ.....	104

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	107
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	107
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	107
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	117
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	119
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	128
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	128
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	128
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	129
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	134
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	134
สมมติฐานของการวิจัย.....	135
วิธีดำเนินการวิจัย.....	135
สรุปผลการวิจัย.....	136
อภิปรายผล.....	137
ข้อเสนอแนะ.....	140
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	140
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	141
บรรณานุกรม.....	142

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	152
ภาคผนวก ก การหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	153
คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของนักเรียน.....	154
ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	156
ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	157
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	158
แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	159
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนเล่าเรื่อง.....	181
แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	186
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การเขียนนิทาน.....	208
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน.....	213
แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน.....	218
ภาคผนวก ค แบบประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	220
แบบประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	221
แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้.....	223
แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน...	225
แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ.....	226
ภาคผนวก ง คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	228
คะแนนเฉลี่ย ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะ.....	229
ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์....	230
คะแนนเฉลี่ย ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้.....	231
ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้.....	233
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัดของแบบทดสอบ	
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	234

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ง คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	228
ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (D) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ.....	236
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมชี้วัด ด้านความพึงพอใจ.....	237
ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถาม ความพึงพอใจ.....	238
ภาคผนวก จ ระดับคะแนนการทดสอบ.....	239
คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน และคะแนนความก้าวหน้า.....	240
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	242
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ.....	243
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย.....	246
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	247

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
2.1	โครงสร้างรายวิชา (พื้นฐาน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	18
2.2	ตัวอย่าง การวัดและประเมินผลการเขียนเรื่องจากภาพ โดยวิธีจัดอันดับคุณภาพ...	57
2.3	ตัวอย่าง เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	58
3.1	แบบแผนการวิจัย.....	117
4.1	คะแนนค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนที่ได้จาก การประเมินผลระหว่างการเรียนรู้ (E_1) ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียน เชิงสร้างสรรค์ จำนวน 5 ชุด.....	129
4.2	คะแนนค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนที่ได้จาก การทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (E_2).....	130
4.3	ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	131
4.4	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง.....	131
4.5	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	132

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

2.1	กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์.....	70
-----	--	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการทำงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติสุข และกำหนดให้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ และเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ คือ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยกำหนดความสามารถด้านการคิด ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม และในด้านความสามารถในการสื่อสาร กำหนดให้ผู้เรียนมีความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 6)

ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษา เป็นการใช้ภาษาอย่างอัตโนมัติ และมีส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระ ได้แก่ กฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งผู้เรียนจะต้องนำ

กฎเกณฑ์ทางภาษามาใช้ฝึกฝนจนสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามกฎเกณฑ์อันเป็นลักษณะของภาษาไทย ทั้งการอ่าน การฟัง การดู การพูด และการเขียน ซึ่งเป็นทักษะของการแสดงออกทางภาษา แสดงความคิดเห็น แสดงความรู้ และประสบการณ์ ผู้เขียนจะต้องรู้กฎเกณฑ์การใช้ภาษาให้ถูกต้อง สามารถรวบรวมความคิด ความรู้และใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามความหมาย และถูกต้องกับกาลเทศะ และบุคคล อันเป็นมารยาททางสังคมซึ่งเป็นส่วนของวัฒนธรรม (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2546 : 2)

การเขียนในปัจจุบัน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตของมนุษย์มาก เพราะการเขียนเป็นเครื่องมือที่ใช้บันทึกหรือถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งสำหรับตนเองและผู้อื่น การเขียนจึงเป็นทักษะรวมที่จะต้องอาศัยความรู้พื้นฐานจากทักษะการฟัง การดู การพูด และการอ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เขียนมีพื้นฐานความรู้ มีข้อมูล และประสบการณ์เพียงพอที่จะนำมาเขียนเรื่องราวต่าง ๆ ได้ ดังนั้น ผู้เขียนต้องศึกษาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเขียนให้ถูกต้องเหมาะสม (กองทัพ เลือบพณิชกุล. 2542 : 122) การเขียนที่มีประสิทธิภาพนั้น นอกจากจะสื่อสารให้คนอื่นเข้าใจแล้ว ต้องแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นงานเขียนที่เกิดจากจินตนาการของผู้เขียนเอง โดยมีได้ลอกเลียนแบบผู้อื่น มีอิสระที่จะคิดรูปแบบใหม่ ๆ แตกต่างจากแนวเดิมที่มีอยู่ มีความน่าสนใจ ไม่ซ้ำแบบใคร เป็นผลงานที่มีคุณค่าทางความคิดริเริ่มอย่างเด่นชัด ซึ่งการเขียนประเภทนี้ เรียกว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ปราณี สุรสิทธิ์. 2541 : 57) จึงนับได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่สำคัญที่แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียน เป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนความคิดเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมและยังได้ใช้จินตนาการ ประสบการณ์ ความรู้ที่มีอยู่ในตัวผู้เขียนเสนอแนวคิดในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ พร้อมกับกระตุ้นให้ผู้อ่านได้นำแนวคิด ไปคิดสร้างสรรค์ในงานต่าง ๆ เช่น งานประดิษฐ์ บทเพลงงานประพันธ์ คำขวัญ งานศิลปะ และแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นและเจริญก้าวหน้าต่อไป นอกจากนี้ ยังสามารถช่วยให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินและนำความคิดไปสานต่อ เพื่อพัฒนาสังคมให้มีความทันสมัยและดีกว่าที่เป็นอยู่ต่อไปได้อีกด้วย (นิง จันทรมล. 2545 : 1)

สภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย มีปัญหาหลายด้าน ซึ่งพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน นักเรียนมีปัญหาในการเรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนและการอ่าน ทั้งนี้ เพราะความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้การติดต่อสื่อสารได้รับความสะดวกรวดเร็วขึ้น ซึ่งมีผลทำให้ภาษาเขียนเปลี่ยนไปจากเดิม (ดวงใจ ไทยอุบุญ. 2550 : 1) สอดคล้องกับ ผลการจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน หรือ O-NET ประจำปีการศึกษา 2551-2553 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนมีปัญหาใน 5 วิชาหลัก ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ

วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา โดยมีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 50 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. 2554 : 12) ดังนั้น ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนนักเรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักเรียน เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปสร้างองค์ความรู้ต่อไป มุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาการคิดของนักเรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ แล้วยังต้องมุ่งพัฒนาความสามารถทางด้านอารมณ์ โดยการปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และการจัดการเรียนรู้ในแต่ละระดับชั้น ควรใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2551 : 5)

โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางที่นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาใช้และประสบปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนต่ำลง ดังจะเห็นได้จาก ผลการจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน หรือ O-NET ประจำปีการศึกษา 2553 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนวิชาภาษาไทย 41.67 คะแนน จากผู้เข้าสอบจำนวน 84 คน โดยคะแนนในสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ มีคะแนนเฉลี่ย 39.63 คะแนน ซึ่งมีคะแนนไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 50 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. 2553 : 1) ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ในการสอนทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ผ่านมามีครูส่วนใหญ่ยังคงเน้นตนเองเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และความถูกต้องของกฎเกณฑ์ทางภาษามากเกินไป ทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสแสดงความคิดสร้างสรรค์ ขาดการคิดแบบอเนกนัย นักเรียนเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อการเขียน ส่งผลให้ นักเรียนขาดทักษะการเขียนที่มีประสิทธิภาพ

แบบฝึกทักษะ มีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษาอย่างมาก เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆ ได้คงทน มีรูปแบบที่หลากหลาย ทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายในขณะที่เรียน เกิดการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม อีกทั้ง ยังทำให้ทราบข้อบกพร่องของตนเองและนำไปปรับปรุงได้ทันที

การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ (Synectics) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนและการคิดร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่มให้ได้

เรียนรู้ร่วมกันทั้งกลุ่ม โดยใช้การอุปมา อุปไมยเป็นพื้นฐานของการคิด เพื่อให้เกิดแนวความคิด
แปลกใหม่และกว้างไกล เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยการฝึกปฏิบัติแล้วนำไปสู่
ทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาค้นคว้ารายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้แบบฝึกทักษะและการเรียนรู้
แบบซินเนคติกส์ ประกอบการเรียนการสอน เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในรายวิชาภาษาไทย
แล้วเกิดผลดีกับการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน อุบลรัตน์ หนูคำ (2551 : บทคัดย่อ) วิจัย เรื่อง
การเปรียบเทียบการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ตามรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ร่วมกับการละเล่นของ
เด็กไทย และมณฑนกร เจริญรักษา (2554 : บทคัดย่อ) วิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียน
เชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ปรากฏผลการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
กล่าวคือ นักเรียนมีความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น มีความสุขในการเรียน
มีความคิดที่แปลกใหม่ในเชิงสร้างสรรค์ ส่งผลให้ นักเรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ที่ดี ประสบผลสำเร็จ
ในการเรียนรู้ และมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึก
ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้
เพื่อให้ครูที่สอนวิชาภาษาไทยได้มีทางเลือกในการสอนและมีแนวคิดในการประยุกต์ใช้วิธีการสอน
ให้กับนักเรียน ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย
แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบ
ซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียน
เชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
2. ได้สื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เป็นแนวทางสำหรับให้ครูผู้สอนพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในเนื้อหาเรื่องอื่น ๆ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 80 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม จำนวน 40 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

2. ระยะเวลา ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลาในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ กับอีก 2 คาบ รวม 14 คาบ คาบละ 50 นาที โดยรวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน

3. ตัวแปร มีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

4. เนื้อหา คือ เนื้อหาวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 (ม.3/1-6 , ม.3/10) ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้า อย่างมีประสิทธิภาพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังต่อไปนี้

1. **แบบฝึกทักษะ** หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่สำคัญประเภทหนึ่งสำหรับให้นักเรียน ฝึกปฏิบัติ เพื่อทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาแล้วให้เกิดความเข้าใจอย่างกว้างขวาง และเกิดความชำนาญ ในเนื้อหาที่เรียนยิ่งขึ้น เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น จำนวน 5 ชุด ซึ่งประกอบด้วย การเขียนเล่าเรื่อง การเขียนนิทาน การเขียน โฆษณา การเขียนคำขวัญ และการเขียนกลอนสุภาพเชิงพรรณนาจากภาพ

2. **การเขียนเชิงสร้างสรรค์** หมายถึง การเขียนที่ผู้เขียนต้องใช้ประสบการณ์ต่าง ๆ มา สร้างจินตนาการ มาประมวลความรู้เพื่อแสดงออกมาทางความคิดได้อย่างอิสระเสรี เป็นรูปแบบ ใหม่ไม่เหมือนใคร ด้วยภาษาที่มีลักษณะเฉพาะ สละสลวย สามารถประมวลคำใช้ในการเขียน ที่หลากหลาย มีเทคนิคการเขียน และใช้คำได้เหมาะสมเพื่อสื่อสารให้บุคคลอื่นเข้าใจ และเป็นที่ยอมรับของสาธารณชน

3. **การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์** หมายถึง กระบวนการเรียนรู้หรือการแก้ปัญหาโดยใช้ วิธีการอุปมา อุปไมยเพื่อเปรียบเทียบกับสิ่งที่ต้องการเรียนรู้หรือเปรียบเทียบกับสิ่งที่คุ้นเคย และสามารถดัดแปลงสิ่งที่คุ้นเคยให้แปลกใหม่ออกไป โดยยึดความเห็นจากพื้นฐานประสบการณ์ของ ตัวเองและแนวความคิดใหม่ที่ไม่เหมือนเดิม โดยอาศัยกระบวนการเปรียบเทียบ 3 วิธี คือ การเปรียบเทียบแบบตรง (Direct Analogy) การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งอื่น (Personal Analogy) และการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง (Compressed Conflict) และมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ชี้แนะ ผู้สอนให้ผู้เรียนทำงานต่าง ๆ ที่ต้องการให้ผู้เรียนทำตามปกติที่เคยทำ เช่น ให้เขียน บรรยาย เล่า วาดภาพ เสร็จแล้วให้เก็บไว้ก่อน

ขั้นที่ 2 ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง (Direct Analogy) ผู้สอนเสนอคำคู่ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง เช่น ลูกบอลกับมะนาว เหมือนหรือต่างกันอย่างไร คำคู่ที่ผู้สอนเลือกมาควรให้มีลักษณะที่สัมพันธ์กับเนื้อหาหรืองานที่ผู้เรียนทำในขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอคำคู่ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบหลาย ๆ คู่

ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างอุปมานุคคลหรือเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ (Personal Analogy) ผู้สอนให้ผู้เรียนสมมติตัวเองเป็นสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และแสดงความรู้สึกออกมา เช่น ถ้าเปรียบเทียบผู้เรียนเป็นเครื่องซักผ้าจะรู้สึกอย่างไร

ขั้นที่ 4 ขั้นการสร้างอุปมาคำคู่ขัดแย้ง (Compressed Conflict) ผู้สอนให้ผู้เรียนนำคำหรือวลีที่ได้จากการเปรียบเทียบในขั้นที่ 2 และ 3 มาประกอบกันเป็นคำใหม่ที่มีความหมายขัดแย้งกันในตัวเอง เช่น ไฟเย็น น้ำผึ้งขม มัจจุราชสีน้ำผึ้ง เชื้อคนีม ๆ

ขั้นที่ 5 ขั้นการอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้งที่ได้เลือกไว้ในขั้นที่ 4

ขั้นที่ 6 ขั้นการนำความคิดใหม่มาสร้างสรรค์งาน ผู้สอนให้ผู้เรียนนำงานที่ทำไว้เดิมในขั้นที่ 1 ออกมาทบทวนใหม่และลองเลือกนำความคิดที่ได้มาใหม่จากกิจกรรมขั้นที่ 4 มาใช้ในงานของตน ทำให้งานของตนมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งแสดงออกมา 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งที่เป็นข้อเขียนและเป็นภาคปฏิบัติจริง

5. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชื่นชอบ และมีความสุขของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

6. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง คุณภาพของแบบฝึกทักษะด้านกระบวนการและด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือเกณฑ์ที่คาดหวัง เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการประเมินผลระหว่างการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 ถึง แบบฝึกทักษะชุดที่ 5

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาในแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 ถึง แบบฝึกทักษะชุดที่ 5

7. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะและความสามารถทางวิชาการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบทดสอบอัตนัย (Essay Test) จำนวน 3 ข้อ

8. แบบสอบถามความพึงพอใจ หมายถึง เครื่องมือที่รวบรวมข้อมูลด้วยการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนหลังจากที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

9. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. แบบฝึกทักษะ
3. ความคิดสร้างสรรค์
4. การเขียนเชิงสร้างสรรค์
5. การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ (Synectics)
6. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ
7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
8. ความพึงพอใจ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 9.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551

การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาของชาติ ถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างคนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันในเวทีโลก ไม่ว่าจะหลักสูตรใดก็ตาม หากนำไปใช้แล้วพบว่า มีข้อจำกัดบางประการก็จำเป็นต้องมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่ให้ดีขึ้น เช่นเดียวกับ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ได้ปรับเปลี่ยนมาเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำไปสู่การปฏิบัติ แต่ยังคงยึดมาตรฐานการเรียนรู้และหลักการเดิม

ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไว้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 4-55)

วิสัยทัศน์

การกำหนดวิสัยทัศน์ของหลักสูตร เพื่อให้เป็นเป้าหมายทิศทางการจัดการศึกษาให้มีความเป็นเอกภาพ และเพื่อให้เป็นเป้าหมายที่ชัดเจนตรงกันในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาค้นคว้า การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระสำคัญที่ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ ซึ่งก็คือ หลักการ ไว้ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสดำเนินการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น ทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาค้นคว้า และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง โดยกำหนดสาระหลักที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน ดังนี้

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ข้อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีตและความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้ง และภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

การจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงาน อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ในการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจน ปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบไปด้วย 5 สาระการเรียนรู้ 5 มาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้า อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของ ภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้เรียนจะต้องมีคุณภาพ ดังนี้

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจ ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและ ความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้ง ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่อง ที่อ่าน

เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับ ภาษาเขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชิวประวัติ อัตชีวประวัติ และประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้า และเขียนโครงการ

บุคคลแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิด ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มีศิลปะในการพูด พุดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพุด โน้มน้ำอย่างมีเหตุผล น่าเชื่อถือ รวมทั้ง มีมารยาทในการฟัง คู และพุด

เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่น ๆ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพุด ภาษาเขียน โครงสร้างของ ประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการ และ แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดี วรรณกรรม และบทอาขยาน พร้อมทั้ง สรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตัวชี้วัดระบุสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้ง คุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละ ระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรม นำไปใช้ ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัด ประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน ซึ่งตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 มีดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ประกอบไปด้วย อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง และ เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน ระบุนความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย ระบุนใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียน กรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความและรายงาน วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่าน โดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้

สนับสนุนในเรื่องที่อ่าน วิจารณ์ความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ตีความและประเมินคุณค่า และแนวคิด ที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต มีมารยาทในการอ่าน

สาระการเรียนรู้แกนกลาง ประกอบไปด้วย การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย บทร้อยแก้วที่เป็นบทความทั่วไปและบทความปกิณกะ บทร้อยกรอง เช่น กลอนบทละคร กลอนเสภา กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และโคลงสี่สุภาพ การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น วรรณคดีใน บทเรียน ข่าวและเหตุการณ์สำคัญ บทความ บันเทิงคดี สารคดี สารคดีเชิงประวัติ ตำนาน งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การอ่านตามความสนใจ เช่น หนังสืออ่านนอกเวลา หนังสืออ่านตามความสนใจและตามวัยของ นักเรียน หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด มารยาทในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ประกอบไปด้วย คัดลายมือด้วยบรรจงครึ่งบรรทัด เขียนข้อความโดยใช้ ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติโดยเล่าเหตุการณ์ ข้อคิดเห็น และทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ เขียนย่อความ เขียนจดหมายกิจธุระ เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ กรอกแบบสมัครงานพร้อมเขียนบรรยายเกี่ยวกับความรู้และทักษะของตนเองที่เหมาะสมกับงาน เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงการ มีมารยาทในการเขียน

สาระการเรียนรู้แกนกลาง ประกอบไปด้วย การคัดลายมือด้วยบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาสต่าง ๆ เช่น คำอวยพร ในโอกาสต่าง ๆ คำขวัญ คำคม โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ การเขียนอัตชีวประวัติหรือชีวประวัติ การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน ประวัติ ตำนาน สารคดีทางวิชาการ พระราชดำรัส พระบรมราโชวาท จดหมายราชการ การเขียนจดหมายกิจธุระ จดหมายขอความอนุเคราะห์ จดหมายแสดงความขอบคุณ จดหมายเชิญวิทยากร การเขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือโต้แย้งจากสื่อต่าง ๆ เช่น บทโฆษณา บทความทางวิชาการ การกรอกแบบสมัครงาน การเขียนรายงาน ได้แก่ การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า การเขียนรายงานโครงการ มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ประกอบไปด้วย แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต พูดยานเรื่อง หรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา พูควในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตาม วัตถุประสงค์ พูควโน้มน้าวโดยนำเสนอหลักฐานตามลำดับเนื้อหาอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระการเรียนรู้แกนกลาง ประกอบไปด้วย การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมิน เรื่องจากการฟังและการดู การพูดวิเคราะห์วิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู การพูดยานเรื่องการศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น การพูควในโอกาสต่าง ๆ เช่น การพูควได้วาที การอภิปราย การพูคว ขอวาที การพูควโน้มน้าว มารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด ประกอบไปด้วย จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย วิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน วิเคราะห์ระดับภาษา ใช้คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ อธิบาย ความหมายคำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ แต่งบทร้อยกรอง

สาระการเรียนรู้แกนกลาง ประกอบไปด้วย คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ ประโยค ซ้อน ระดับภาษา คำทับศัพท์ คำศัพท์บัญญัติ คำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ โคลงสี่สุภาพ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ประกอบไปด้วย สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่น ในระดับที่ยากยิ่งขึ้น วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน สรุปความรู้และ ข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ และนำไปใช้อย่างอิง

สาระการเรียนรู้แกนกลาง ประกอบไปด้วย วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรม ท้องถิ่นเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี พิธีกรรม ตำนานคติสอน เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ บันเทิงคดี การวิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรม บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มี

คุณค่า บทอาขยานตามที่กำหนด บทร้อยกรองตามความสนใจ

สรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้รับการพัฒนาขึ้นมาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อให้เกิดความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนี้ ยังได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้ง ได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ

**คำอธิบายรายวิชา และโครงสร้างรายวิชา (พื้นฐาน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**

คำอธิบายรายวิชา และ โครงสร้างรายวิชา (พื้นฐาน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2553
โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม ได้กำหนดไว้ ดังนี้

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ท 23101
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เวลา 60 ชั่วโมง/ภาคเรียน/1.5 หน่วยกิต

ฝึกอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง เหมาะสม ระบุความแตกต่างของคำ ใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน เขียนกรอบแนวคิด วิเคราะห์ วิจัยและประเมินเรื่องที่อ่าน โดยใช้กลวิธีเปรียบเทียบ ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่สนับสนุนในเรื่องที่อ่าน ฝึกการคัดลายมือ เขียนข้อความได้ถูกต้อง เขียนชีวประวัติ ย่อความ จดหมายกิจธุระ อธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และได้แย้งอย่างมีเหตุผล พุดแสดงความคิดเห็น พุดวิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่ฟัง และดูเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต พุดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญา

ท้องถิ่น จำแนกและใช้คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ วิเคราะห์ประโยคซับซ้อน ระดับภาษา
สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมท้องถิ่น วิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่าจากการอ่านวรรณกรรม

โดยใช้กระบวนการทางภาษา การสืบค้นความรู้ การจดบันทึก ใช้ความสามารถ
ในการคิด การอภิปรายเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการเรียนรู้ ใช้ความสามารถในการสื่อสาร
กับผู้อื่นให้เข้าใจตรงกัน เห็นคุณค่าของภาษาไทย นำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาให้เกิดประโยชน์
ในชีวิต

เป็นผู้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและ
การพูด เห็นคุณค่าภาษาไทยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย
ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะเพื่อให้เกิด
การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาคภูมิใจในภาษาไทย และรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ

รหัสตัวชี้วัด

ท1.1	ม.3/1-6
ท2.1	ม.3/1-6 , ม.3/10
ท3.1	ม.3/1-3
ท4.1	ม.3/1-3
ท5.1	ม.3/1-2

โครงสร้างรายวิชา (พื้นฐาน)

รหัสวิชา ท23101

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จำนวนชั่วโมง 60 ชั่วโมง 1.5 หน่วยกิต

อัตราส่วนคะแนนระหว่างภาค : ปลายภาค (70 : 30)

ตาราง 2.1 โครงสร้างรายวิชา (พื้นฐาน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ที่	หน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน	
					ระหว่างภาค	ปลายภาค
1	คุณค่าการอ่าน	ท1.1 ม.3/1-6 ท2.2 ม.3/2-6 ท3.1 ม.3/2 ท4.1 ม.3/1 , ม.3/3 ท5.1 ม.3/1-2	-การอ่านออกเสียง -การจับใจความจากสื่อต่าง ๆ -คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย -กรอบแนวคิด ฟังความคิด -วิเคราะห์ วิจาร์ณ ประเมินเรื่องที่อ่าน โดยใช้กลวิธีเปรียบเทียบ -การประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้ สนับสนุนเรื่องที่อ่าน การเขียนคำอวยพร ในโอกาสต่าง ๆ -การเขียนชีวประวัติ -การเขียนย่อความ -การเขียนคำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ -การเขียนชีวประวัติ -การเขียนย่อความ -การชี้แจง แสดงความคิดเห็น -การพูดวิเคราะห์ วิจาร์ณเรื่องที่ฟัง และดู -คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ -ระดับภาษา -การสรุปเนื้อหาวรรณคดี -การวิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่าจาก วรรณคดีและวรรณกรรม	8	10 (K = 5) (P = 3) (A = 2)	5
2	สร้างสรรค์ งานเขียน	ท1.1 ม.3/3-4 ท2.1 ม.3/1-3 , ม.3/4-6 ม.3/10 ท3.1 ม.3/1-2 ท4.1 ม.3/1 , ม.3/3	-การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ -เขียนกรอบแนวคิด ฟังความคิด -งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ -การเขียนคำขวัญ เล่าเหตุการณ์ -การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ -จดหมายเชิญวิทยากร -การเขียนแสดงความคิดเห็น -มารยาทในการเขียน	14	15 (K = 6) (P = 6) (A = 3)	5

ตาราง 2.1 (ต่อ)

ที่	หน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน	
					ระหว่างภาค	ปลายภาค
2	สร้างสรรค์ งานเขียน		-การพูดแสดงความคิดเห็นและประเมิน เรื่องจากการฟัง และการดู -การพูดวิเคราะห์ วิเคราะห์จากเรื่องที่ฟัง และดู -คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ -ระดับภาษา			
3	เรียนรู้การสื่อสาร	ท1.1 ม.3/2 , ม.3/4-5 ท2.1 ม.3/1-2 , ม.3/6 ท3.1 ม.3/1-3 ท5.1 ม.3/1-2	-คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย -เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด -การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ -การเขียนคำคม -การแสดงความคิดเห็นและโต้แย้ง ในเรื่องต่าง ๆ -การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมิน เรื่องที่ได้จากการฟัง และดู การพูดวิเคราะห์ วิเคราะห์จากเรื่องที่ฟัง และดู -การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น -การพูดโต้วาที -สรุปเนื้อหาวรรณคดี -การวิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่าจาก วรรณคดีและวรรณกรรม	12	18 (K = 9) (P = 6) (A = 3)	7
4	ประโยชน์ซับซ้อน	ท1.1 ม.3/2 ท2.1 ม.3/1-2 ท3.1 ม.3/2 ท4.1 ม.3/2	-การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ -เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด -การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ -การพูดวิเคราะห์ วิเคราะห์จากเรื่องที่ฟัง และดู -ประโยชน์ซับซ้อน	8	7 (K = 4) (P = 2) (A = 1)	3

ตาราง 2.1 (ต่อ)

ที่	หน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	คะแนน	
					ระหว่างภาค	ปลายภาค
5	คุณค่าวรรณคดี	ท1.1 ม.3/1-6 ท2.1 ม.3/1-2, ม.3/6 ท3.1 ม.3/1-2 ท5.1 ม.3/1-2	-การอ่านออกเสียง -การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ -คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย -เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด -วิเคราะห์ วิจาร์ณ ประเมินเรื่องที่อ่าน โดยใช้กลวิธีเปรียบเทียบ -การเขียน โฆษณา -การแสดงอธิบาย ชี้แจง แสดง ความคิดเห็น และโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ -การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมิน เรื่องที่ได้จากการฟัง และดู -การพูดวิเคราะห์ วิจาร์ณจากเรื่องที่ฟัง และดู -สรุปเนื้อหาวรรณคดี -การวิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่าจาก วรรณคดีและวรรณกรรม	8	10 (K = 5) (P = 3) (A = 2)	5
6	วิถีไทย	ท1.1 ม.3/1-2, ม.3/4-5 ท2.1 ม.3/2, ม.3/6 ท3.1 ม.3/3 ท4.1 ม.3/4 ท5.1 ม.3/1-2	-การอ่านออกเสียง -การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ -เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด -วิเคราะห์ วิจาร์ณ ประเมินเรื่องที่อ่าน โดยใช้กลวิธีเปรียบเทียบ -คำศัพท์ -จดหมายขอความอนุเคราะห์ -การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น -คำทับศัพท์ -สรุปเนื้อหาวรรณคดี -การวิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่าจาก วรรณคดีและวรรณกรรม	10	10 (K = 5) (P = 3) (A = 2)	5
รวม				60	70	30

จากคำอธิบายรายวิชา และ โครงสร้างรายวิชา (พื้นฐาน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาในสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 (ม.3/1-3 , ม.3/4-6 , ม.3/10) ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

แบบฝึกทักษะ

นวัตกรรมทางการศึกษา ถือได้ว่ามีความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง แบบฝึกทักษะเป็นสื่อนวัตกรรมประเภทหนึ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความหมายของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะเป็นนวัตกรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะไว้แตกต่างกัน ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2546 : 130) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า หมายถึง สื่อการเรียนประเภทหนึ่งที่เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเพิ่มขึ้น

ไพบูลย์ มุลติ (2546 : 48) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า หมายถึง ชุดฝึกการเรียนรู้ที่ครูสร้างขึ้นให้นักเรียนได้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและช่วยเพิ่มทักษะความชำนาญและฝึกกระบวนการคิดให้มากขึ้น อีกทั้ง ยังมีประโยชน์ในการลดภาระการสอนให้กับครู และช่วยพัฒนาความสามารถของนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถมองเห็นความก้าวหน้าจากผลการเรียนของตนเองได้

เสาวลักษณ์ ทรองจิตร (2547 : 56) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า หมายถึง คู่มือนักเรียนที่นักเรียนต้องใช้ควบคู่ไปกับการเรียนการสอนจากชุดการสอน เป็นส่วนที่นักเรียนบันทึกสาระสำคัญและทำแบบฝึกหัดด้วย มีลักษณะคล้ายกับแบบฝึกหัด แต่ครอบคลุมกิจกรรมที่ผู้เรียนพึงกระทำมากกว่าแบบฝึกหัด อาจกำหนดแยกเป็นแต่ละหน่วย เรียกว่า กระดาษคำตอบ (Worksheet) ซึ่งผู้เรียนต้องถือคิดตัวเวลาประกอบกิจกรรมต่าง ๆ

เอมอร์ สกวนดี (2547 : 29) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า หมายถึง สื่อการเรียนประเภทหนึ่งที่เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจ และทักษะเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่หนังสือเรียนจะมีแบบฝึกทักษะอยู่ท้ายบทเรียน ในบางวิชาแบบฝึกหัดจะมีลักษณะเป็นแบบฝึกปฏิบัติ

จากความหมายของแบบฝึกทักษะที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่สำคัญประเภทหนึ่งสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาแล้วให้เกิดความเข้าใจอย่างกว้างขวาง และเกิดความชำนาญในเนื้อหาที่เรียนยิ่งขึ้น

ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

การที่ครูผู้สอนจะเลือกใช้แบบฝึกทักษะเพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ ครูผู้สอนต้องรู้ถึงคุณค่าหรือประโยชน์ของแบบฝึกทักษะเสียก่อน มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ฉันทนา การสอาด (2547 : 43) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. เป็นอุปกรณ์ลดภาระของครู
2. ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการใช้ภาษาให้ดีขึ้น
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในทางจิตใจมากขึ้น

4. ช่วยเสริมทักษะทางภาษาให้คงทน
5. เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากเรียนบทเรียนแล้ว
6. ช่วยให้นักเรียนสามารถทบทวนได้ด้วยตนเอง
7. ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน
8. ช่วยให้นักเรียนฝึกฝนได้เต็มที่ นอกเหนือจากที่เรียนในเวลาเรียน
9. ช่วยให้นักเรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง
10. ช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

ปิยาภรณ์ สร้อยระย้า (2547 : 34) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น
2. ทำให้ครูได้ทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน
3. ครูได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนเรียนได้ดีที่สุดตามความสามารถของตนเอง
4. ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานของตนเองได้
5. ฝึกให้นักเรียนได้ทำงานด้วยตนเอง

6. ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

7. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะของตนเอง โดยไม่ต้องคำนึงถึงเวลาหรือความกดดันอื่น ๆ

8. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษากงทน ลักษณะการฝึกที่จะช่วยให้เกิดผลดังกล่าวได้แก่ การฝึกทันทีหลังจากเรียนเนื้อหา ฝึกซ้ำ ๆ ในเรื่องที่เรียน

เสาวลักษณ์ ครอบจิตร์ (2547 : 58) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น
2. ช่วยให้นักเรียนจดจำเนื้อหาของบทเรียนและคำศัพท์ต่าง ๆ ได้คงทน
3. ทำให้เกิดความสนุกสนาน
4. ทำให้นักเรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง
5. สามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้
6. ทำให้ครูผู้สอนทราบความบกพร่องของนักเรียน
7. ทำให้ประหยัดเวลา
8. ทำให้นักเรียนนำภาษาไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากประโยชน์ของแบบฝึกทักษะที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะมีประโยชน์ทั้งต่อนักเรียนและครูผู้สอน กล่าวคือ แบบฝึกทักษะ มีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามาก เพราะจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจในบทเรียนได้ดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาและคำศัพท์ต่าง ๆ ในบทเรียนได้คงทน ทำให้เกิดความสนุกสนานในการเรียน ทราบความก้าวหน้าของตนเอง ตลอดจนทำให้ทราบข้อบกพร่องของนักเรียนและนำไปปรับปรุงได้ทันที ทำให้ครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและลดภาระงานสอนได้มาก นอกจากนี้ ยังทำให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

การฝึกอย่างถูกวิธีและเหมาะสมขึ้นอยู่กับการวางแผนและรูปแบบในการฝึกด้วย แบบฝึกทักษะ เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่เป็นเครื่องมือสำคัญที่สามารถนำไปพัฒนาทักษะทางภาษาได้ทุก ๆ ด้าน จึงนับว่าแบบฝึกทักษะมีความสำคัญต่อการเรียนภาษา มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544 : 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะไว้ว่า แบบฝึกทักษะมีความสำคัญต่อนักเรียน ในการช่วยเสริมทักษะให้กับนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้เร็วขึ้น ชัดเจนขึ้น กว้างขวางขึ้น ทำให้การสอนของครูและการเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 145) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะไว้ว่า การทำแบบฝึกทักษะภาษาไทย เป็นสื่อประกอบการสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางภาษา มีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวาง

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2547 : 8) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะไว้ว่า แบบฝึกทักษะ เป็นการสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่ง คือ การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดมาก ๆ เป็นการช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ในวิชานั้น ๆ ได้ดีขึ้น เพราะนักเรียนได้มีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น

จากความสำคัญของแบบฝึกทักษะที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะ มีความสำคัญทั้งต่อนักเรียนและครูผู้สอน กล่าวคือ แบบฝึกทักษะที่ดีและมีประสิทธิภาพช่วยให้นักเรียนพัฒนากระบวนการคิดได้อย่างดี และช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการฝึกทักษะ การพัฒนาการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี อีกทั้ง ยังช่วยให้ครูผู้สอนได้แนวทางในการจัดการเรียนการสอน

ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะ

ในการสร้างแบบฝึกทักษะ ผู้สร้างต้องรู้หลักการสร้างแบบฝึกทักษะว่าต้องมีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไรเพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพ มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะไว้แตกต่างกัน ดังนี้

กุศยา แสงเดช (2545 : 14-15) ได้เสนอขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการ โดยศึกษาจากการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. วิเคราะห์เนื้อหาออกเป็นทักษะย่อย ๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบและ

บัตรฝึกหัด

3. พิจารณาวัดจุดประสงค์ รูปแบบและขั้นตอนการใช้ชุดฝึกแบบฝึกหัด

4. สร้างแบบทดสอบ

5. สร้างแบบฝึกเพื่อใช้พัฒนาทักษะย่อย

6. สร้างบัตรอ้างอิงเพื่อใช้อธิบายคำตอบหรือแนวทางการตอบแต่ละเรื่อง

7. สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้า เพื่อใช้บันทึกผลการทดสอบหรือผลการเรียน

8. นำชุดแบบฝึกไปทดลองใช้ เพื่อหาจุดบกพร่องและหาคุณภาพ

9. ปรับปรุงแก้ไข

10. รวบรวมเป็นชุด จัดทำคำชี้แจงคู่มือการใช้

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 145-146) ได้เสนอขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการ โดยการศึกษาจากการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหากเป็นไปได้ควรศึกษาความต่อเนื่องของปัญหาในทุกระดับชั้น
  2. วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหา ออกเป็นเนื้อหาหรือทักษะย่อย ๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบและบัตรฝึกหัด
  3. พิจารณาวัตถุประสงค์ รูปแบบ และขั้นตอนการใช้แบบฝึก เช่น จะนำแบบฝึกไปใช้อย่างไร แต่ละชุดประกอบด้วยอะไรบ้าง
  4. สร้างแบบทดสอบเชิงสำรวจแบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่อง แบบทดสอบความก้าวหน้าเฉพาะเรื่อง เฉพาะตอน แบบทดสอบที่สร้างจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาหรือทักษะที่วิเคราะห์ไว้ในขั้นตอนที่ 2
  5. สร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้พัฒนาทักษะย่อยแต่ละทักษะ ในแต่ละบัตรจะมีคำถามให้นักเรียนตอบ การกำหนดรูปแบบ ขนาดของบัตร พิจารณาตามความเหมาะสม
  6. สร้างบัตรอ้างอิง เพื่อใช้อธิบายคำตอบหรือแนวทางการตอบแต่ละเรื่อง การสร้างบัตรอ้างอิงนี้อาจทำเพิ่มเติมเมื่อนำบัตรฝึกหัดไปทดลองแล้ว
  7. สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้า เพื่อใช้บันทึกผลการทดสอบหรือผลการเรียน โดยทำเป็นตอน เป็นเรื่อง เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ สอดคล้องกับแบบทดสอบความก้าวหน้า
  8. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ เพื่อหาข้อบกพร่องคุณภาพของแบบฝึก และคุณภาพแบบทดสอบ
  9. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อบกพร่อง
  10. รวบรวมเป็นชุด จัดทำคำชี้แจง คู่มือการใช้ สารบัญ เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป
- ปิยาภรณ์ สร้อยระย้า (2547 : 34) ได้เสนอขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้
1. สำรวจปัญหาและความต้องการ เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปแล้วครูผู้สอนย่อมทราบดีว่าบรรลุจุดประสงค์หรือไม่ รวบรวมปัญหาและความต้องการในการแก้ไขปัญหาหรือความต้องการที่จะพัฒนาการเรียนการสอนในแต่ละจุดประสงค์
  2. กำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะให้ชัดเจนเพื่อตอบคำถามว่าสร้างแบบฝึกเพื่ออะไร ต้องการให้นักเรียนเป็นอย่างไร
  3. วิเคราะห์คำที่เรียนในแต่ละจุดประสงค์ว่าประกอบด้วยคำและความหมายอย่างไร คำที่มักมีปัญหาในการอ่านและเขียน รวบรวมคำเหล่านั้นไว้

4. ศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาการอ่านของนักเรียนแต่ละชั้นว่าเด็กแต่ละวัยมีความสนใจเรื่องอะไร

5. กำหนดกรอบการสร้างแบบฝึกหัดว่าควรประกอบด้วยเรื่องอะไรบ้าง แต่ละเรื่องควรมีลักษณะอย่างไร มีกิจกรรมอะไรบ้าง มีความยาวเพียงไร จะนำเสนออย่างไร

6. ลงมือเขียนแบบฝึกแต่ละชุด

7. นำแบบฝึกนั้นไปให้ผู้ชำนาญการตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อรวบรวมข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

8. จัดพิมพ์หรืออัดสำเนาแบบฝึกเพื่อให้นักเรียนนำไปใช้เสริมการเรียนรู้ สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 65) ได้เสนอขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น
  - 1.1 ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำการสอน
  - 1.2 ปัญหาการผ่านจุดประสงค์ของนักเรียน
  - 1.3 ผลจากการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
  - 1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ศึกษารายละเอียดในหลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาจุดประสงค์และกิจกรรม
3. พิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการสร้างแบบฝึก และเลือกเนื้อหาในส่วนที่จะสร้างแบบฝึกนั้นว่าจะทำเรื่องใดบ้าง กำหนดเป็น โครงเรื่องไว้
4. ศึกษารูปแบบของการสร้างแบบฝึกจากเอกสารตัวอย่าง
5. ออกแบบชุดฝึกแต่ละชุดให้มีรูปแบบที่หลากหลาย น่าสนใจ
6. ลงมือสร้างแบบฝึกในแต่ละชุด พร้อมทั้ง ข้อทดสอบก่อนและหลังเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้
7. ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
8. นำไปทดลองใช้แล้วบันทึกผล เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง
9. ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
10. นำไปใช้จริงและเผยแพร่ต่อไป

จากขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักการและขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ เริ่มด้วยการวิเคราะห์ปัญหาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กำหนดวัตถุประสงค์ เลือกเนื้อหา กำหนดรูปแบบและส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะ สร้างโครงร่างแบบฝึกทักษะ สร้างแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน แบบทดสอบย่อยในแบบฝึกทักษะ

แต่ละชุด คำเนิการสร้างแบบฝึกทักษะที่มีความหลากหลาย น่าสนใจ สอดคล้องกับจิตวิทยา พัฒนาการและลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้การเรียนการสอนสนุกสนาน นักเรียนมีความพอใจที่จะเรียนและประสบความสำเร็จในการเรียนยิ่งขึ้น เมื่อสร้างเสร็จแล้วจะต้องนำเสนอ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและนำแบบฝึกทักษะไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ และข้อบกพร่องต่าง ๆ จากนั้นปรับปรุงแก้ไข แล้วรวบรวมเป็นชุด จัดทำคำชี้แจง คู่มือการใช้ ก่อนที่จะนำไปใช้จริง เพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

แบบฝึกทักษะ เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยเสริมทางทักษะให้กับนักเรียนเป็นอย่างดี การสร้างแบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องศึกษา องค์ประกอบและลักษณะของแบบฝึกทักษะ เพื่อที่จะเลือกใช้ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีไว้แตกต่างกัน ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2547 : 84) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีไว้ ดังนี้

1. เป็นสิ่งที่นักเรียนเรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัยหรือความสามารถของผู้เรียน
3. คำชี้แจงสั้น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
4. ใช้เวลาที่เหมาะสม คือ ไม่นานเกินไป
5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้นักเรียนแสดงความสามารถ
6. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกตอบแบบจำกัดและแบบเสรี
7. มีคำสั่งหรือตัวอย่างแบบฝึกที่ไม่ยาวเกินไปและไม่ยากแก่การเข้าใจ
8. ควรมีหลายรูปแบบ มีความหมายกับนักเรียนที่ทำแบบฝึก
9. ใช้หลักจิตวิทยา
10. ใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย
11. ฝึกให้คิดได้เร็วและสนุกสนาน
12. ปลุกความสนใจหรือเร้าใจ
13. สามารถศึกษาด้วยตนเองได้

เสาวลักษณ์ ตรองจิตร (2547 : 60) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีไว้ ดังนี้

1. แบบฝึกควรสร้างขึ้นเพื่อฝึกสิ่งที่จะสอบ มิใช่ทดสอบว่านักเรียนเรียนรู้อะไร
2. แบบฝึกหนึ่ง ๆ ควรเกี่ยวกับ โครงสร้างเฉพาะของสิ่งที่จะสอนเพียงอย่างเดียว
3. สิ่งสำคัญที่จะฝึกควรเป็นสิ่งที่นักเรียนพบเห็นอยู่แล้ว เช่น จากบทสนทนา การอ่าน

หรือพูดคุยกัน

4. ข้อความที่นำมาฝึกในแต่ละแบบฝึกควรสั้น เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความยุ่งยาก
 5. แต่ละแบบฝึกควรออกเสียงให้มากที่สุด จะเป็นการสร้างนิสัยการอ่านออกเสียง
 ในภาษาได้ดี

6. แบบฝึกควรเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดการตอบสนองที่พึงปรารถนาเท่านั้น
 7. ในแบบฝึกที่เกี่ยวกับโครงสร้างของภาษา ไม่ควรให้คำศัพท์มากนัก
 8. แบบฝึกควรเป็นแบบออกเสียง จนกว่านักเรียนจะออกเสียงได้ถูกต้องแล้ว จึงให้
 ทำแบบฝึกหัดอ่านหรือเขียน แต่ต้องฝึกอ่านออกเสียง

9. สิ่งที่ควรมองข้ามไป คือ การฝึกอ่านออกเสียง โดยให้คำสัมผัสหรือร้อยกรอง แต่
 จะต้องเลือกศัพท์ เนื้อหาและ โครงสร้างที่เหมาะสมกับระดับของนักเรียน และในการฝึกนั้นอาจจะ
 ทำเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลหลาย ๆ ครั้ง

ปรีศนา พลหาญ (2549 : 51) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ว่า จะต้องนำเนื้อหา
 จากบทเรียนและมีหลายลักษณะ นอกจากนี้ ต้องส่งเสริมความคิด ชั่วๆ จูงใจ ก่อให้เกิด
 ความสนุกสนานจนเกิดความพึงพอใจ และเกิดทักษะตรงตามจุดประสงค์

พงษ์ศักดิ์ พางาม (2549 : 27) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ว่า ควรเกี่ยวข้องกับ
 เรื่องที่เรียน มีความหมายต่อผู้เรียน มีคำชี้แจงที่อ่านเข้าใจง่าย ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป สามารถฝึก
 ด้วยตนเองได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี จะต้องมียอดประกอบ
 ที่เกี่ยวข้องหลายด้าน กล่าวคือ จะต้องสร้างขึ้นตามหลักจิตวิทยา มีการใช้ภาษาที่ชัดเจนถูกต้อง และ
 ง่ายต่อการทำความเข้าใจของผู้เรียน การบรรจุเนื้อหาในกิจกรรมต้องมีความเหมาะสมกับวัยและ
 ระดับความสามารถของผู้เรียน นอกจากนี้ กิจกรรมการฝึกจะต้องมีความเข้าใจ ชั่วๆ และท้าทาย
 ความรู้ความสามารถของผู้เรียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และ
 ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

การสร้างแบบฝึกทักษะที่ดีนั้น สิ่งที่ผู้สร้างจำเป็นต้องคำนึงถึง คือ หลักจิตวิทยา เพื่อให้
 สอดคล้องกับความสนใจและความสามารถของผู้เรียน ตลอดจนความแตกต่างระหว่างบุคคล
 พัฒนาการของผู้เรียน โดยได้มีการนำทฤษฎี หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะมาใช้
 ประกอบในการสร้างแบบฝึกทักษะ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงทฤษฎี หลักการ และ
 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

มิตรถาวร คำภุษา (2545 : 28-29) ได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง
 แบบฝึกทักษะไว้ 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาของเพียเจต์ (Piaget's Cognitive Development Theory) กล่าวว่า พัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยผู้ใหญ่ เชื่อว่าสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทางเชาวน์ปัญญา เพราะสิ่งแวดล้อมมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับมนุษย์ต่อการปรับตัวเพื่อดำรงอยู่อย่างมีสมดุล (Equilibrium) โดยแบ่งชั้นต่าง ๆ ของพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาออกเป็น 4 ชั้น คือ

ขั้นที่ 1 ชั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Sensory-Motor) ในขั้นนี้จะมีอายุตั้งแต่แรกเกิด ถึง 2 ปี ในขั้นนี้จะมีพัฒนาการ คือ รู้จักวัตถุที่ไม่ใช่ตัวเอง รู้จักแสวงหาสิ่งเร้า สิ่งที่น่าสนใจ ภาษาพูดยังไม่พัฒนาเต็มที่ เข้าใจเรื่องราวเพราะใช้ประสาทสัมผัส และรู้ว่าวัตถุที่มีอยู่ต้องคงสภาพเดิมเสมอแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงสถานที่และทิศทาง

ขั้นที่ 2 ชั้นความคิดก่อนปฏิบัติ (Pre-Operations) ในขั้นนี้จะมีอายุตั้งแต่ 2-7 ปี ในขั้นนี้จะมีพัฒนาการ คือ เอาแต่ใจตัวเอง ไม่เข้าใจความคิดของคนอื่น เห็นความเหมือนแต่ไม่เห็นความแตกต่าง รู้จักแบ่งประเภทและแบ่งชั้น เข้าใจเรื่องราวเกี่ยวพัน เข้าใจเลขจำนวน สามารถคิดออกโดยไม่ใช้เหตุผล

ขั้นที่ 3 ชั้นคิดปฏิบัติการด้วยรูปธรรม (Concrete Operations) ในขั้นนี้จะมีอายุตั้งแต่ 7-11 ปี ในขั้นนี้จะมีพัฒนาการ คือ รู้จักคิดอย่างใช้เหตุผล สามารถคิดย้อนกลับได้ (ในเชิงเลขคณิต) รู้จักแบ่งจัดหมวดหมู่ลำดับขั้น รู้จักจัดองค์ประกอบการลดหลั่นจากเล็กไปหาใหญ่

ขั้นที่ 4 ชั้นคิดปฏิบัติการตามแบบแผน (Formal Operations) ในขั้นนี้จะมีอายุตั้งแต่ 12-วัยผู้ใหญ่ ในขั้นนี้จะมีพัฒนาการ คือ สามารถคิดโดยไม่ต้องใช้วัตถุเป็นสื่อ คิดในสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ รู้จักคิดวิเคราะห์ ตีความหมาย และทดสอบสมมติฐานได้

จากลำดับขั้นพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาทั้ง 4 ชั้นของเพียเจต์ (Piaget) ในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะอยู่ในขั้นที่ 4 คือ ชั้นคิดปฏิบัติการตามแบบแผน

2. ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกของวัตสัน (Watson's Classical Conditioning Theory) ได้นำหลักการที่ได้จากการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกมาทดลองกับการเรียนรู้ภาษาของเด็ก โดยทดลองกับสัตว์และคน พบว่า ความหมายของคำที่เกิดขึ้นตามเกณฑ์การวางเงื่อนไข คำจะมีความหมายเมื่อจับคู่กับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขจากสถานการณ์ ซึ่งจะทำให้เกิดการตอบสนองจนในที่สุดก็จะทำให้เกิดการตอบสนองด้วยตนเอง ไม่ต้องสร้างสถานการณ์ประกอบ เมื่อรู้คำ ๆ หนึ่งก็จะสามารถรู้จักคำอื่น ๆ ต่อไป

3. ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบโอเปอเรนท์ของสกินเนอร์ (Skinner's Conditioning Theory) ได้นำหลักการวางเงื่อนไขแบบโอเปอเรนท์ มาทำการศึกษาค้นคว้า

การเรียนรู้ของมนุษย์ สกินเนอร์ (Skinner) กล่าวว่า พฤติกรรมส่วนมากของมนุษย์เป็นพฤติกรรมประเภท Operant Behavior ซึ่งสิ่งมีชีวิต (Organism) ทั้งคนและสัตว์เป็นผู้ที่เริ่มจะกระทำต่อสิ่งแวดล้อม ฉะนั้น การเรียนแบบนี้บางครั้ง เรียกว่า Instrumental Conditioning นอกจากนี้ สกินเนอร์ ยังพบว่า ถ้าต้องการให้ Operant Behavior คงอยู่ตลอดไปจำเป็นต้องให้แรงเสริม สกินเนอร์ ได้แบ่งแรงเสริมออกเป็น 2 ประเภท คือ แรงเสริมบวก (Positive Reinforcement) และ แรงเสริมลบ (Negative Reinforcement)

นิมิต เพชรจำนงค์ (2547 : 38-39) ได้กล่าวถึงแนวคิดหรือหลักการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) ครูจะต้องคำนึงถึงอยู่เสมอว่า นักเรียนแต่ละคนมีความรู้ความสามารถ ความสนใจ และความถนัดทางภาษาแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสาเหตุหลายประการ เช่น สภาพทางร่างกาย ความสามารถทางสติปัญญา พันธุกรรม สิ่งแวดล้อมทั้งในบ้านและชุมชน ฐานะทางครอบครัว การดูแลเอาใจใส่ เป็นต้น

2. ความพร้อม (Readiness) คือ วุฒิภาวะ และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนที่มีมากพอที่จะทำให้ผู้เรียนรู้สิ่งที่จะเรียนได้

3. กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) ครูควรจัดสภาพการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และความเข้าใจอย่างแท้จริง เพื่อความรู้จะได้คงทนถาวรไม่ลืมง่าย

4. การเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมาย (Purposeful Learning) ในการสอนของครูทุกครั้ง ควรตั้งเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายที่แน่นอนก่อนว่าสอนเรื่องนั้น ๆ เพื่ออะไร และเวลาสอนก็ดำเนินการสอนไปตามเป้าหมายที่วางไว้

5. การเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by Doing) ครูไม่ควรผูกขาดในการบรรยายความรู้ ควรให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝน ปฏิบัติศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้มากที่สุด ครูควรเป็นผู้ชี้แนะแนวทาง โดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนลงมือปฏิบัติเอง จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

6. การเรียนรู้โดยการฝึกฝน (Law of Exercise) เป็นกฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike) ซึ่งได้กล่าวว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้มีการฝึกฝนหรือการกระทำซ้ำในสิ่งนั้นบ่อย ๆ วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ ถ้าได้ฝึกฝนบ่อย ๆ ย่อมเกิดความชำนาญ

7. กฎแห่งผล (Law of Effect) ครูต้องริบตรวจผลการทำแบบฝึกของนักเรียนให้นักเรียนทราบผลโดยเร็ว

8. กฎของการใช้และไม่ใช้ (Law of Use and Disuse) ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะต้องมีการใช้อยู่เสมอจึงจะเกิดความคล่องแคล่ว

9. แรงจูงใจ (Motivation) แรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญมาก สามารถทำได้โดยการจัดแบบฝึกจากง่ายไปหายาก เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนเป็นการกระตุ้นให้ติดตามต่อไป และทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการทำแบบฝึกหัด แบบฝึกควรสั้น ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย

10. การเสริมกำลังใจ (Reinforcement) ครูต้องมีการเสริมกำลังใจให้กับนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น ใช้วาจาทำทางของครูแสดงให้นักเรียนเห็นว่าครูพอใจหรือนักเรียนมีส่วนร่วมด้วย

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2547 : 83) ได้กล่าวถึงแนวคิดหรือหลักการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. ความใกล้ชิด คือ ถ้าสิ่งเร้าและการตอบสนองเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกันจะสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน
2. การฝึกหัด คือ การให้ผู้เรียนได้ทำซ้ำ ๆ เพื่อช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจที่แม่นยำ
3. กฎแห่งผล คือ การให้ผู้เรียนได้ทราบผลการทำงานของตนเองด้วยการเฉลยคำตอบให้จะทำให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข และเป็นการสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน
4. การจูงใจ คือ การจัดแบบฝึกหัดเรียงลำดับจากแบบฝึกที่ง่ายและสั้น ไปสู่เรื่องราวที่ยาวและยาก ควรมีภาพประกอบและมีหลายรส หลายรูปแบบ

จากทฤษฎี หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะเป็นสิ่งจำเป็นในการสอนภาษาซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียนให้มีความก้าวหน้าขึ้น และการสร้างแบบฝึกทักษะที่ดีนั้น ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน เช่น ต้องสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนเรียน เนื้อหากิจกรรมในแบบฝึกมีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาของผู้เรียนที่ต้องการพัฒนาฝึกฝนให้ดีขึ้น นอกจากนี้ต้องคำนึงถึง หลักจิตวิทยา การเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียน ไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อการปฏิบัติกิจกรรม ดังนั้น จึงเป็นภาระหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องศึกษาค้นคว้าและสร้างแบบฝึกทักษะเพื่อนำมาแก้ปัญหาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความคิดสร้างสรรค์

ในปัจจุบัน โลกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพราะความก้าวหน้าทางด้านต่าง ๆ เช่น ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องติดตามและทำความเข้าใจกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อที่จะสามารถปรับตัวให้ได้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสาเหตุและปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ก็คือ ความคิดสร้างสรรค์ อันเป็นเหตุให้ในสถานศึกษาหลายแห่ง ได้นำทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์มาประยุกต์ใช้ใน

กระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของผู้เรียนให้ทันกับสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น และเกิดประโยชน์สูงสุด

ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะพิเศษที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน อยู่ที่ว่าใครจะสามารถดึงออกมาใช้ได้ดีกว่ากัน ซึ่งการศึกษาค้นคว้าเรื่องความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ได้มีการกระทำกันอย่างแพร่หลายมากยิ่งขึ้น มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545 : 14) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ว่า หมายถึง การขยายความคิดออกไปจากกรอบความคิดเดิมที่มีอยู่ สู่ความคิดใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน เพื่อการค้นหาคำตอบที่ดีที่สุดให้กับปัญหาที่เกิดขึ้น

ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2546 : 7) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ว่า หมายถึงความสามารถของสมองที่คิดได้กว้างไกลหลายแง่มุม เรียกว่า ความคิดแบบอเนกนัย ซึ่งทำให้เกิดความคิดแปลกใหม่แตกต่างไปจากเดิม เป็นความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เกิดการเรียนรู้ เข้าใจ จนตอบสนองให้เกิดความคิดเชิงจินตนาการ ซึ่งต้องอาศัยการบูรณาการจากประสบการณ์และความรู้ทั้งหมดที่ผ่านมา

สุวิทย์ มุตค้ำ (2547 : 23) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ว่า หมายถึง กระบวนการทางปัญญาที่สามารถขยายขอบเขตความคิดที่มีอยู่เดิมสู่ความคิดที่แปลกใหม่ ที่มี ความแตกต่างไปจากความคิดเดิม และเป็นความคิดที่ใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

ศิวกานต์ ปทุมสูติ (2548 : 15) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ว่า หมายถึง รูปหรือเรื่องที่สร้างให้มี ให้เป็นขึ้นใหม่ในใจและนำสู่การสร้างเป็นต้นแบบอย่างใหม่ให้ปรากฏขึ้น

สมบัติ ศัญทรย์รัตน์ และคณะ (2549 : 32) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ว่า หมายถึง กระบวนการทางสมองที่คิดในลักษณะอเนกนัยไปสู่การคิดค้นพบทางสมองที่แปลกใหม่ ด้วยการคิดคัดแปลง ประูมแต่งจากความคิดเดิมผสมผสานเป็นสิ่งใหม่ ด้วยการใช้ประสบการณ์เดิม และความรู้เดิมมาผสมผสานกับความรู้ใหม่

ประพันธ์ศิริ สุเสารัง (2551 : 177) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ว่า หมายถึง ความสามารถในการจินตนาการและรวบรวมความรู้ ความคิดเดิมอย่างหลากหลายและรวดเร็วแล้วสร้างเป็นความรู้ ความคิดใหม่ของตนเอง สามารถคิดนอกกรอบได้ เกิดผลงานหรือสิ่งใหม่ ๆ ได้

จากความหมายของความคิดสร้างสรรค์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของสมองที่คิดได้กว้างไกลหลายแง่มุม เรียกว่า ความคิดแบบอเนกนัย ซึ่งทำให้เกิดความคิดแปลกใหม่แตกต่างไปจากเดิม ซึ่งต้องใช้จินตนาการประยุกต์เชื่อมโยง ความคิดเดิมหรือประสบการณ์เดิม จนเกิดความคิดใหม่ที่มีคุณค่า สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาหรือผลิตผลงานที่สมบูรณ์ขึ้นหรือแปลกใหม่กว่าออกมาได้ด้วยตนเอง

ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ เป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับชีวิตมนุษย์ นับเป็นคุณลักษณะที่มีคุณภาพมากกว่าความสามารถด้านอื่น ๆ และเป็นคุณสมบัติที่พึงปรารถนาในทุกสังคม สังคมใด ประเทศใด ที่สามารถแสวงหา พัฒนา และดึงเอาศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ของประชาชาติมาใช้ประโยชน์ ได้มากเท่าใดก็ยังมีโอกาสพัฒนา และเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นเท่านั้น เพราะว่าความคิดสร้างสรรค์ เป็นคุณลักษณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

นงนุช ชาญวิทิตกุล (2545 : 7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์สรุปได้ ดังนี้

1. ส่งเสริมสุนทรียภาพ เด็กจะรู้จักชื่นชมและมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งผู้ใหญ่ควรทำเป็นตัวอย่าง โดยการยอมรับและชื่นชมในผลงานของเด็ก ๆ การพัฒนาสุนทรียภาพแก่เด็ก โดยให้เด็กเห็นว่าทุก ๆ อย่างมีความหมายสำหรับตัวเขา ส่งเสริมให้รู้จักสังเกตสิ่งแปลกจากไปจากสิ่งธรรมดาสามัญ ให้ได้ขียนในสิ่งที่ไม่เคยได้ขียน และหัดให้เด็กสนใจในสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว
2. เป็นการผ่อนคลายอารมณ์ การทำงานสร้างสรรค์ เป็นการผ่อนคลายอารมณ์ สามารถช่วยลดความกดดัน ความคับข้องใจ และความก้าวร้าว
3. การสร้างนิสัยในการทำงานที่ดี ขณะที่เด็กทำงานครูควรสอนระเบียบและนิสัยที่ดีในการทำงานควบคู่ไปด้วย เช่น หัดให้เด็กรู้จักเก็บของเป็นที่ ถ้างมือเมื่องานเสร็จ เป็นต้น
4. เป็นการพัฒนากล้ามเนื้อมือ เด็กจะสามารถพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่จากการเล่น การเคลื่อนไหว และพัฒนากล้ามเนื้อเล็กจากการตัดกระดาษ การต่อภาพ
5. เปิดโอกาสให้เด็กได้สำรวจ ค้นคว้า ทดลอง เด็กจะชอบทำกิจกรรมและใช้วัสดุต่าง ๆ เพื่อสร้างสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็น โอกาสที่เด็กจะใช้ความคิดริเริ่มและจินตนาการสร้างสิ่งใหม่ ๆ ขึ้น ครูจึงควรจัดหาวัสดุต่าง ๆ ไว้ให้เด็กได้มี โอกาสพัฒนาการทดลองของตน เช่น ก่อ่งยาสีฟัน เปลือกไข่ และเศษวัสดุเหลือใช้ เพื่อให้เขาฝึกสมมติเป็นนักก่อสร้างหรือสถาปนิก

สมศักดิ์ ภูวิภาดาพรรณ (2546 : 15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ได้รับการกล่าวถึงอย่างมากในปัจจุบัน ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ไปในการแก้ปัญหาและผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ ยิ่งในอนาคตสังคมมีแนวโน้มที่จะทวีความสลับซับซ้อนมากขึ้น บุคคลจะต้องใช้ความรู้ ทักษะและความคิดสร้างสรรค์ไปในทางแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การเตรียมเยาวชนให้อยู่ในสังคมอนาคตได้อย่างดีจึงควรเตรียมการในเรื่องการส่งเสริมหรือพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตั้งแต่ในปัจจุบันควบคู่ไปกับการส่งเสริมหรือพัฒนาความสามารถด้านอื่นด้วย

สุวิทย์ มูลคำ (2547 : 26) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์สรุปได้ ดังนี้

1. ช่วยให้ค้นพบวิธีแก้ปัญหาในวิถีทางที่ไม่เคยปฏิบัติมาก่อน สถานการณ์ของโลกปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทุกด้าน หากเรายังใช้ความคิดแบบเดิม อาจก่อให้เกิดปัญหาได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นจะต้องคิดสร้างสรรค์ขยายขอบเขตความคิดให้ทะลุทะลวงออกไปจากเดิมให้ได้ จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ อย่างลงตัว

2. ก่อให้เกิดนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์แปลกใหม่อย่างไม่หยุดยั้ง สภาพการณ์ในการแข่งขันเสรีทางการค้านั้น ผู้ผลิตสินค้ามีความจำเป็นจะต้องผลิตสินค้าใหม่ที่ดีกว่าคู่แข่งทั้งในเรื่องของความแปลกใหม่ คุณภาพ ราคา ประโยชน์ใช้สอย เพื่อที่จะรักษาส่วนแบ่งของตลาดและอันดับในการแข่งขันไว้ได้ ดังนั้น จึงก่อให้เกิดสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ขึ้นตลอดเวลา

3. ช่วยให้พบสิ่งที่ดีกว่าเดิม ปัจจุบันบุคคลในอาชีพทุกอาชีพ ทุกองค์กร มีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ เพื่อพยายามปรับสภาพหรือพัฒนาวิชาชีพอย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อก้าวสู่ออนาคต ทันโลกทันเหตุการณ์ ในการพัฒนาวิชาชีพหรือพัฒนาองค์กร จึงต้องพึ่งคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ทำให้ได้พบสิ่งที่ดีกว่าเดิม

4. ช่วยให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีความอดทน อดกลั้น กล้าเผชิญและยอมรับต่อสภาพการณ์ที่เป็นจริง รวมทั้งจินตนาการที่ควบคู่กับความอดทน ทำให้สามารถสร้างสรรค์ตนเองและสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในลักษณะที่เหมาะสม พึงพอใจ มีชีวิตที่เป็นสุข

จากความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันในปัจจุบันเป็นอย่างมาก เพราะ ความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะที่ช่วยให้บุคคลเข้าใจปัญหา สามารถเผชิญกับปัญหา แก้ปัญหาได้ดี และช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย อีกทั้ง ยังช่วยสร้างความเจริญให้กับสังคม เพราะจะอาศัยแต่การมีความรู้เพียงอย่างเดียวคงไม่พอ ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ด้วย ซึ่งทั้งสองอย่างนี้ต้องอาศัยซึ่งกันและกัน เป็นเหตุเป็นผลของกันและกันจึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด

องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์

การพิจารณาความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นกลไกความสามารถของสมองด้านการคิดนั้น สามารถสังเกตและพิจารณาได้จากองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545 : 32) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า ควรประกอบด้วย

1. ต้องเป็นสิ่งใหม่ สิ่งที่เกิดสร้างสรรค์ออกมานั้นต้องเป็นความคิดที่ไม่เคยมีใครคิดได้มาก่อน และไม่ได้ลอกเลียนแบบ
2. ต้องใช้การได้ ความคิดที่เกิดจากการสร้างสรรค์ไม่ได้หยุดเพียงจินตนาการเพื่อฝัน แต่สามารถนำมาพัฒนาให้เป็นจริงและใช้ประโยชน์ได้
3. ต้องมีความเหมาะสม ความคิดใหม่นั้นต้องมีเหตุผล มีความเหมาะสมและคุณค่าภายใต้มาตรฐานที่ยอมรับทั่วไปบางประการด้วย

อารีย์ พันธุ์มณี (2547 : 159) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า เมื่อกล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์มักเข้าใจและมุ่งไปที่ความคิดริเริ่ม ซึ่งแท้ที่จริงแล้วความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วยลักษณะความคิดอื่น ๆ ด้วย มิใช่เพียงแต่ความคิดริเริ่มเพียงอย่างเดียว ซึ่งองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ควรประกอบด้วย

1. ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง ลักษณะความคิดแปลกใหม่แตกต่างไปจากความคิดธรรมดาหรือความคิดง่าย ๆ เป็นความคิดที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม อาจเกิดจากการนำความรู้เดิมมาประยุกต์คัดแปลงให้เกิดสิ่งใหม่ขึ้น เช่น การทำเครื่องบินได้สำเร็จเพราะได้แนวคิดจากการทำเครื่องร่อน

2. ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) หมายถึง ความสามารถในการคิดได้คล่องแคล่วรวดเร็ว และคิดได้ปริมาณมาก โดยแบ่งออกเป็น

- 2.1 ความคิดคล่องแคล่วทางด้านถ้อยคำ (Word Fluency) คือ ความสามารถในการใช้ถ้อยคำได้อย่างคล่องแคล่ว

- 2.2 ความคิดคล่องแคล่วทางการโยงสัมพันธ์ (Associational Fluency) คือ ความสามารถคิดหาถ้อยคำที่เหมือนกันหรือคล้ายกันได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ภายในเวลาที่กำหนด

- 2.3 ความคิดคล่องแคล่วทางการแสดงออก (Expression Fluency) คือ ความสามารถในการใช้วลีหรือประโยค กล่าวคือ สามารถที่จะนำคำมาเรียงกันอย่างรวดเร็วเพื่อให้ได้ประโยคที่ต้องการ

2.4 ความคล่องแคล่วในการคิด (Ideational Fluency) คือ ความสามารถที่จะคิดสิ่งที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด เช่น ให้คิดหาประโยชน์ของก้อนอิฐมาให้ได้มากที่สุดในเวลาที่กำหนด

3. ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ความสามารถในการคิดหาคำตอบได้หลายแบบ หลายประเภท หลายทิศทาง โดยแบ่งออกเป็น

3.1 ความคิดยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นทันที (Spontaneous Flexibility) คือ ความสามารถที่จะพยายามคิดได้หลายอย่างอย่างมีอิสระ เช่น คนที่มีความคิดยืดหยุ่นในด้านนี้จะคิดได้ว่าประโยชน์ของก้อนหินมีอะไรบ้างหลายอย่าง ในขณะที่คนที่ไม่มีความคิดสร้างสรรค์จะคิดได้เพียงอย่างเดียวหรือสองอย่างเท่านั้น

3.2 ความคิดยืดหยุ่นทางการดัดแปลง (Adaptive Flexibility) คือ ความสามารถที่จะคิดได้หลากหลาย และสามารถดัดแปลงสิ่งหนึ่งไปเป็นหลายสิ่งได้

4. ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) หมายถึง ความคิดในรายละเอียด เพื่อตกแต่งหรือขยายความคิดหลักให้ได้ความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ความคิดละเอียดลออเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างผลงานที่มีความแปลกใหม่ให้สำเร็จ

สุวิทย์ มุลคำ (2549 : 19-20) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถทางสมองที่คิดได้กว้างไกลหลายทิศทาง หรือเรียกว่า ลักษณะการคิดออกนอกกรอบหรือคิดแบบกระจาย (Divergent Thinking) ซึ่งองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ควรประกอบด้วย

1. ความคล่องแคล่วในการคิด (Fluency) หมายถึง ความสามารถในการคิดตอบสนองต่อสิ่งเร้าให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ หรือความสามารถคิดหาคำตอบที่เด่นชัดและตรงประเด็นมากที่สุด ซึ่งจะนับปริมาณความคิดที่ไม่ซ้ำกันในเรื่องเดียวกัน พูดย่าง ๆ คือ มองในแง่ปริมาณของผลงาน เช่น ถ้าถามว่า อะไรเอ๋ยที่ขึ้นต้นด้วย คำว่า แม่ เด็กคนหนึ่งอาจตอบได้ 9 คำ อีกคนหนึ่งอาจตอบได้ 20 คำ ในเวลาจำกัด เด็กที่พูดได้ 20 คำ ถือว่า มีความคล่องตัวกว่าคนที่ได้ 9 คำ พ่อแม่ควรกระตุ้น โดยการ ใช้คำถามที่ใช้เวลาจำกัด โดยให้ตอบเร็ว ๆ โดยเน้นปริมาณให้มากที่สุด เร็วที่สุด

2. ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ความสามารถในการปรับสภาพความคิดในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ โดยมีการจัดเป็นหมวดหมู่และมีหลักเกณฑ์มากขึ้น เช่น ถามคำที่ขึ้นต้นด้วย คำว่า แม่ มีอะไรบ้าง เด็กที่ตอบได้ 9 คำ แต่มีความคิดหลายทางอาจตอบว่า แม่น้ำ แม่แรง แม่พระ แม่เลี้ยง แม่มด แม่พิมพ์ แม่ยก แม่เหล็ก และแม่สาย ส่วนเด็กที่ตอบได้ 20 คำ อาจมีความคิดยืดหยุ่นไม่ดีเท่า เช่น เด็กอาจตอบว่า แม่กก แม่กบ แม่กน แม่เกอว แม่เกย แม่กง แม่กค แม่เสือ แม่หมา

แม่หมู แม่แมว แม่หนู แม่ช้าง แม่วัว แม่กระต่าย แม่เต่า แม่จิ้งจอก แม่ไก่ แม่ชะนี แม่ชะมด เห็นได้ว่ากลุ่มคำมีอยู่ 2 พวกเท่านั้น คือ แม่ที่ตามด้วยกลุ่มตัวสะกด และแม่ที่ตามด้วยประเภทของสัตว์ ซึ่งต่างจากคนที่คิดได้เพียง 9 คำ แต่ทุกคำไม่มีทิศทางของความคิดซ้ำกันเลย ถือว่า เด็กประเภทนี้ มีความคิดยืดหยุ่นดีกว่าเด็กที่คิดได้มากแต่ปริมาณ

3. ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง ความสามารถในการคิดแปลกใหม่แตกต่าง จากความคิดธรรมดาหรือความคิดง่าย ๆ ความคิดริเริ่มอาจจะเกิดจากการนำเอาความรู้เดิมมาคิด คัดแปลงและประยุกต์ให้เกิดเป็นสิ่งใหม่ขึ้น เช่น วาดรูปก็ดูความกล้าที่ลายเส้น การให้น้ำหนักสี ความแปลกของความคิด กลุ่มนี้สามารถคิดทะลุโลกและมิติของเวลา ทะลุกรอบที่วางไว้

4. ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) หมายถึง ความสามารถในการมองเห็น รายละเอียดในสิ่งที่คนอื่นมองไม่เห็น และยังรวมถึงการเชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งต่าง ๆ อย่างมีความหมาย เช่น สามารถนำเอากระต่ายกับขาเก้าอี้มาผสมผสานกันคิดเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทใหม่ ได้หรือไม่

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551 : 177-178) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า ลักษณะของความคิดสร้างสรรค์มีหลายระดับ อาจไม่ได้หมายถึง การสร้างผลงาน ขึ้นสุดยอด แต่ผลงานการคิดอาจเป็นเพียงความกล้าแสดงออกอย่างอิสระในการริเริ่ม โดยไม่ได้คำนึงถึงคุณภาพของผลงาน สามารถคิดสิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเองได้ แม้ว่าจะมีผู้อื่นเคยคิดไว้ก็ตาม รวมทั้ง การต่อเติมเสริมแต่งงานเก่า ๆ ให้ดีขึ้นเป็นงานใหม่ ผลงานที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ จึงเป็นความสามารถที่เกิดจากความรู้สึกรู้ว่า ได้ทำสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมาด้วยตัวของตนเอง เป็นผลงานของตนเองและไม่ซ้ำแบบใคร ซึ่งองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ควรประกอบด้วย

1. คิดจินตนาการ หมายถึง ความคิดในสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น และอาจเป็นไปได้หรือเป็นไปได้ไม่ได้เลย แต่อาจเกิดเป็นจริงขึ้นมาได้หรืออย่างน้อยก็จะเป็นพื้นฐานของการคิดเริ่มต้นในความคิด เพื่อสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ ขึ้นมา ซึ่งจำเป็นต้องมีความคิดแบบอื่น ๆ มาสานต่อความคิดจินตนาการ จึงจะนำไปสู่การค้นพบหรือสร้างสรรค์ผลงานใหม่

2. คิดคล่องแคล่วหรือคิดเร็ว หมายถึง การคิดที่มีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้า สามารถสังเกตเห็น รับรู้ และเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ได้เร็วที่สุด เป็นการหาคำตอบได้มาก ๆ ได้จำนวนความคิดเยอะ ๆ โดยใช้เวลาน้อย ๆ

3. คิดกว้างหรือความคิดหลากหลาย หมายถึง การคิดได้ไกล คิดได้หลายทิศทาง หลายรูปแบบ ในคำถามเดียวสามารถมีคำตอบหลายอย่าง ซึ่งควรเน้นทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของความคิด จึงจะเป็นพื้นฐานในการได้ความคิดดี ๆ มีคุณภาพออกมา

4. คิคริเริ่ม หมายถึง ความสามารถในการค้นพบสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ เป็นความสามารถในการคิดที่ต่างจากคนอื่น ต่างจากธรรมดา ต่างจากที่เคยเป็น เป็นความคิดที่ไม่เคยมีใครคิดมาก่อน คนอื่นคิดไม่ถึงหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปจากของเดิม บางทีการคิดง่าย ๆ พื้น ๆ ที่แปลกใหม่ ก็อาจเป็นการคิดสร้างสรรค์ที่มีคุณค่า

5. คิดละเอียดลออ หมายถึง การฝึกลมองเห็นรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ เป็นความคิดในรายละเอียดที่นำมาเพิ่มเติมเสริมแต่งความคิดครั้งแรกให้ได้ความหมายที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งการต่อเติมเสริมแต่งและตัดสิ่งที่ไม่เหมาะสมออกไป เช่น ต่อเติมเรื่องราว ต่อเติมวงกลมเป็นภาพ ต่อเติมเส้นให้เป็นภาพ ต่อเติมประโยค ต่อเติมคำกลอน มีสิ่งใดไม่เหมาะสม มีสิ่งใดควรตัดออกไป เป็นต้น

6. การสังเคราะห์ หมายถึง การรวม การผสมผสาน การนำเอาสิ่งเดิม ๆ มาประยุกต์และมาผสมผสานให้เกิดเป็นสิ่งใหม่ขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ มีองค์ประกอบหลักอยู่ 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบรวม (Convergent Thinking) เช่น การสังเคราะห์ และ องค์ประกอบหลายทาง (Divergent Thinking) เช่น ความคล่องแคล่วในการคิด ความคิดยืดหยุ่น ความคิดละเอียดลออ ความคิดริเริ่ม ซึ่งทั้งสององค์ประกอบนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานความคิดที่ว่า ต้องเป็นสิ่งใหม่ ต้องใช้การได้ และต้องมีความเหมาะสม

ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ เป็นความคิดที่แปลกใหม่ ไม่ได้ลอกเลียนแบบ ดังนั้น ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีบุคลิกภาพที่แตกต่างไปจากบุคคลอื่นด้วยเช่นกัน มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สมศักดิ์ ภูวิภาดาพรรณ (2546 : 25) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ สรุปได้ว่า บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีลักษณะเป็นคนที่เป็นตัวของตัวเอง ทัศนคติดี มีความสนใจใฝ่รู้ มีความมุ่งมั่น มีความคิดอิสระ ไม่ขึ้นต่อกลุ่ม มีอารมณ์ขัน มีความคิดยืดหยุ่น ใช้สามัญสำนึกมากกว่าใช้เหตุผล เป็นคนขี้เล่น แปลกในสายตาของสังคม ไม่ชอบประเพณีนิยม ไม่ชอบผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่า ไม่ชอบงานที่มีระเบียบและซ้ำซาก มีความมั่นใจในตนเองสูง แม้จะมีปัญหาที่ไม่ยอมให้ปัญหานั้นเป็นอุปสรรคต่อผลงานของตน และมีหลักปฏิบัติ

วณิช สุรารัตน์ (2547 : 239-240) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ สรุปได้ว่า บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีลักษณะ ดังนี้

1. อุปนิสัยการช่างสังเกต นับได้ว่าเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ การทำความเข้าใจสรรพสิ่งรอบ ๆ ตัว เป็นองค์ประกอบพื้นฐานสำคัญของการคิดทุกชนิด ตั้งแต่ความคิดรวบยอด

การคิดแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ ตลอดจนความคิดสร้างสรรค์ ล้วนแต่อาศัยความสามารถในการสังเกตเป็นพื้นฐานมาก่อนทั้งสิ้น

2. ความอยากรู้อยากเห็นหรืออีกนัยหนึ่ง ก็คือ จิตวิญญาณของนักสำรวจ เป็นพลังกระตุ้นที่มาจากภายในตัวของแต่ละบุคคล และก่อให้เกิดเป็นพลังในทางสร้างสรรค์ที่มีความสำคัญประการหนึ่ง

3. ความไวในการรับรู้ หมายถึง การเกิดการรับรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว แม้มีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยก็สัมผัสได้ บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีประสาทสัมผัสที่ไวกว่าบุคคลธรรมดาทั่วไป คือ จะเห็นในสิ่งที่คนอื่นไม่เห็น สามารถสัมผัสสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้อย่างรวดเร็ว

4. ความคิดที่แตกต่างไปจากบุคคลทั่ว ๆ ไป ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมองสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะที่แตกต่างจากบุคคลอื่น การคิดที่แตกต่างไปจากบุคคลอื่น เป็นจุดเริ่มต้นของความคิดสร้างสรรค์

5. การมีจินตนาการอันไร้ขอบเขต จินตนาการเป็นศูนย์กลาง และจุดกำเนิดของความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการเกิดขึ้นตามธรรมชาติ เกิดขึ้นจากความอิสระ และอาศัยคุณลักษณะด้านอื่นเป็นตัวส่งเสริมด้วย เช่น การสังเกตและมีความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลึกซึ้ง

6. การชอบแสวงหาความรู้ การแสวงหาทำให้เกิดการสะสมความรู้ และเมื่อถึงโอกาสที่เหมาะสมก็สามารถนำความรู้เหล่านั้นมาจัดรูปแบบใหม่ ก่อให้เกิดเป็นความคิดสร้างสรรค์ เกิดประโยชน์ต่อบุคคลอื่นต่อไป

7. มีความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลึกซึ้ง ความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นพิเศษ ทำให้บุคคลนั้นมีความรักในสิ่งนั้น ก่อให้เกิดพฤติกรรมการเก็บสะสมหรือสนใจรายละเอียดที่เป็นองค์ประกอบของสิ่งนั้น ตลอดจนสามารถสร้างความคิด ทฤษฎีใหม่ ๆ ขึ้นจากความสนใจนั้นด้วย

8. มีความสามารถเฉพาะด้านที่ปรากฏออกมาให้เห็นตั้งแต่วัยเด็ก เป็นความสามารถของบุคคลที่แสดงออกให้เห็นตั้งแต่อายุน้อย ๆ ในบรรดาบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่าง ๆ นั้น ปรากฏว่า บางคนมีบิดา มารดา หรือบุคคลใกล้ชิด มีความเชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ เฉพาะด้านหรือเฉพาะทางมาก่อน ขณะที่บางคนไม่มีบุคคลใกล้ชิดที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในทางด้านนั้นเลย แต่กลับแสดงความสามารถเฉพาะด้านได้อย่างน่าพิศวงในวัยเด็ก

9. ลักษณะการมีอารมณ์ขัน เป็นลักษณะประจำตัวของบุคคลผู้มีความคิดสร้างสรรค์ที่สำคัญอีกลักษณะหนึ่ง และการมีอารมณ์ขันมักจะเกิดขึ้นตั้งแต่บุคคลยังอยู่ในวัยเด็กด้วย

10. ลักษณะการมีความเชื่อมั่น บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีความเชื่อมั่นในการคิด และการตัดสินใจของตนเองในเรื่องต่าง ๆ โดยไม่กลัวว่าจะเกิดความผิดพลาดหรือกลัวว่าจะได้รับการวิพากษ์วิจารณ์

อารีย์ พันธุ์มณี (2547 : 71) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ สรุปได้ว่า บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีลักษณะเป็นผู้ที่มีความอยากรู้อยากเห็น มีความกระหาย อยู่เป็นนิจ ชอบเสาะแสวงหา ตำรวจ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง ชอบซักถามและถามคำถามแปลก ๆ ช่างสงสัย ช่างสังเกต มองเห็นสิ่งที่ผิดปกติได้ง่ายและเร็ว ชอบแสดงออกมากกว่าเก็บกด อารมณ์ขัน มองสิ่งต่าง ๆ ในมุมที่แปลก มีสมาธิในสิ่งที่ตนสนใจ สนุกสนานกับการใช้ชีวิต และมีความเป็นตัวของตัวเอง

สุวิทย์ มุลคำ (2549 : 37-38) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ สรุปได้ว่า บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีลักษณะเป็นผู้ไม่ยอมให้ความร่วมมือถ้าไม่เห็นด้วย ไม่ร่วมกิจกรรมที่ไม่ชอบ ชอบทำงานคนเดียวเป็นเวลานาน มีความสนใจอย่างกว้างขวางในเรื่องต่าง ๆ ชอบซักถาม ชอบพูดเกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์หรือวิธีการคิดแบบใหม่ เพื่อหน้าความเข้าใจแจ่มแจ้งถ้าทดลองทำเพื่อพิสูจน์ความคิดของตนเองถึงแม้จะไม่แน่ใจในผลที่จะเกิดขึ้น มีอารมณ์ขัน มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย ซาบซึ้งกับสุนทรียภาพ เช่น ซาบซึ้งในดนตรีและศิลปะต่าง ๆ ไม่หงุดหงิดกับความไร้ระเบียบหรือความยุ่งเหยิงที่คนอื่นทำไม่ได้ ไม่สนใจว่าตนเองจะแปลกกว่าคนอื่น มีปฏิริยาโต้แย้งถ้าไม่เห็นด้วย ช่างสังเกต ช่างจดจำรายละเอียดสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างดี ไม่ชอบการบังคับ กำหนดกฎเกณฑ์ ตีกรอบความคิดให้ทำตามกติกาต่าง ๆ ถ้าเป็นสิ่งที่ตนเองไม่เห็นด้วย ไม่สนใจจะหมดความสนใจง่าย ๆ ชอบเหม่อลอยสร้างจินตนาการ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นได้ ถ้าอธิบายเหตุผล มีความคิดยืดหยุ่น คิดได้หลายทิศทาง สามารถคิดหรือทำหลาย ๆ อย่างได้ในเวลาเดียวกัน แสดงความคิดได้หลากหลายในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ชอบสร้างแล้วรีอ รื้อแล้วสร้างใหม่ เพื่อความแปลกใหม่ ชอบมีคำถามแปลก ๆ ทำทนายให้คิด ชอบคิดหรือริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ มากกว่าคนอื่น ชอบเป็นคนแรกที่คิดหรือทำเรื่องใหม่ ชอบหมกมุ่นอยู่กับความคิด ในสายตาคนทั่วไปดูว่าเป็นคนแปลกกว่าคนอื่น เห็นความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ที่คนทั่วไปมองไม่เห็น มีความวิจิตรพิสดารในการทำสิ่งต่าง ๆ ช่างสังเกต และสามารถผสมผสานความคิดหรือสิ่งที่แตกต่างกันเข้าด้วยกัน โดยไม่มีใครคิดทำมาก่อน

จากลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์นั้นจะมีลักษณะที่หลากหลายอยู่ในคน ๆ เดียวกัน เช่น จะเป็นคนที่เป็นตัวของตัวเอง ทนความสับสนได้ มีความยืดหยุ่น มีความมุ่งมั่น ช่างสังเกต มีจินตนาการอันไร้ขอบเขต มีความคิดอิสระไม่ขึ้นต่อกลุ่ม มีความอยากรู้อยากเห็น มีอารมณ์ขัน ใช้สามัญสำนึก

มากกว่าเหตุผล และมักจะถูกมองว่าเป็นคนแปลกไม่เหมือนใคร เป็นต้น แต่ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ดังกล่าวครบถ้วนอยู่ในคน ๆ เดียวกัน โดยที่ครูผู้สอนสามารถสังเกตพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้ด้วยการแสดงออกของนักเรียน

วิธีการวัดความคิดสร้างสรรค์

เมื่อความคิดสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการทางความคิดที่มีลักษณะเป็นนามธรรม การพิจารณาประเมินค่าเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ในตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก จึงต้องมีวิธีการวัดความคิดสร้างสรรค์ที่สามารถประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อระบุให้ได้ว่านักเรียนแต่ละคนมีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับใด มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงวิธีการวัดความคิดสร้างสรรค์ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

อารีย์ พันธุ์มณี (2547 : 209-210) ได้กล่าวถึงวิธีการวัดความคิดสร้างสรรค์สรุปได้ ดังนี้

1. การสังเกต หมายถึง การสังเกตพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกเชิงสร้างสรรค์ โดยการวัดจินตนาการจากพฤติกรรมการเล่น การทำกิจกรรม การปรับปรุงและตกแต่งสิ่งต่าง ๆ การแต่งเรื่องใหม่ การตั้งชื่อเกมแปลก ๆ การสังเกตความสามารถทำกิจกรรมได้ไกลเกินกว่าที่ได้รับมอบหมาย
2. การวาดภาพ หมายถึง การให้วาดภาพจากสิ่งเร้าที่กำหนด เป็นการถ่ายทอดความคิดเชิงสร้างสรรค์ออกมาเป็นรูปธรรมและสามารถสื่อความหมายได้ สิ่งเร้าที่กำหนดให้อาจเป็นวงกลมสี่เหลี่ยม แล้วให้เด็กวาดภาพต่อเติมให้เป็นภาพ
3. การเขียนเรียงความ การให้เด็กเขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนด นักจิตวิทยามีความเห็นสอดคล้องกันว่าทำให้เด็กมีความสนใจในการเขียนสร้างสรรค์ โคลวิน (Colvin) ได้ใช้วิธีการให้เด็กเขียนเรียงความและวัดความคิดแปลกใหม่ ความคิดจินตนาการ ความมีอารมณ์ขันของเด็กจากสิ่งที่เด็กได้เขียนออกมา ส่วนทอแรนซ์ (Torrance) ก็ได้คิดวิธีให้เด็กเขียนเรียงความจากเรื่องที่ไม่คาดคิดไม่ถึงโดยกำหนดหัวข้อให้เขียนซึ่งพบว่าเด็กเด็กมีความคิดที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ และน่าสนใจจากความคิดจินตนาการของเด็ก
4. รอยหยดหมึก หมายถึง การให้เด็กดูภาพรอยหยดหมึกแล้วคิดตอบจากภาพที่เด็กเห็น มักใช้กับเด็กระดับประถมศึกษา
5. แบบทดสอบ หมายถึง การให้เด็กทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์มาตรฐาน ซึ่งเป็นผลมาจากการวิจัยเกี่ยวกับธรรมชาติของความคิดสร้างสรรค์ แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์มีทั้งใช้ภาษาเป็นสื่อและที่ใช้ภาพเป็นสื่อ เพื่อเร้าให้เด็กแสดงออกเชิงความคิดสร้างสรรค์ โดยมีการกำหนดเวลาในการทำแบบทดสอบชุดต่าง ๆ อย่างชัดเจน ซึ่งปัจจุบันแบบทดสอบเป็นที่นิยมใช้มากขึ้น เช่น แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของกิลฟอร์ด (Guilford)

แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของวอลลาซ (Wallach) และ โคแกน (Kogan) แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของทอเรนซ์ (Torrance) เป็นต้น

5.1 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของกิลฟอร์ด แบบทดสอบนี้มีไว้เพื่อวัดความกระจ่าย โดยมุ่งวัดตัวประกอบในแต่ละเซลล์ตามโครงสร้างสมรรถภาพสมอง ซึ่งมี 3 มิติ คือ เนื้อหาที่คิด (Content) วิธีการคิด (Operation) และผลผลิตแห่งความคิด (Product) ซึ่งแบบทดสอบนี้ประกอบด้วย แบบทดสอบย่อย 4 ชุด 11 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็นทางด้านภาษาเขียน 7 ฉบับ ทางด้านรูปภาพ 3 ฉบับ และเป็นโจทย์ปัญหา 1 ฉบับ แบบทดสอบนี้เหมาะกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา

5.2 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของวอลลาซ และ โคแกน แบบทดสอบนี้ประกอบด้วย แบบทดสอบย่อย 5 ฉบับ คือ พวกเดียวกัน ประโยชน์จากสิ่งของ ความเหมือน ความหมายของภาพเส้น และความหมายของเส้น แบบทดสอบนี้ใช้เวลา 55 นาที

5.3 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของทอเรนซ์ มีทั้งแบบสำรวจและแบบทดสอบ ซึ่งแบบทดสอบได้พัฒนาขึ้นภายในขอบเขตและเนื้อหาทางการศึกษา เป็นโปรแกรมการวิจัยระยะยาวที่เน้นเฉพาะในเรื่องประสบการณ์ในห้องเรียนที่จะสนับสนุนและเร้าให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ แบบทดสอบนี้นิยมใช้ในระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา

ศิริพงษ์ เพ็ญศิริ (2550 : 73-74) ได้กล่าวถึงวิธีการวัดความคิดสร้างสรรค์สรุปได้ ดังนี้

1. การสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกเชิงสร้างสรรค์ จากการเล่นหรือทำกิจกรรม โดยการสังเกตพฤติกรรมเลียนแบบ การทดลอง การปรับปรุงและตกแต่งสิ่งของต่าง ๆ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การทำกิจกรรมได้มากกว่าที่ได้รับมอบหมายด้วยวิธีการแปลกใหม่ กล้าเสี่ยง กล้าทดลอง เป็นต้น
2. การวาดภาพ เป็นการให้ผู้เรียนวาดภาพจากสิ่งเร้าที่กำหนดให้ ถ่ายทอดออกมาเป็นรูปธรรม สื่อความหมายได้ เช่น กำหนด จุด เส้น หรือรูปเรขาคณิตให้ แล้วให้ผู้เรียนต่อเติมให้เป็นภาพ โดยพิจารณาความแปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร ความหลากหลาย ความยืดหยุ่น เป็นต้น
3. การสอบถาม เป็นการสอบถามความรู้สึกนึกคิด จินตนาการของผู้เรียน เช่น การให้ผู้เรียนดูภาพรอยหยดหมึก แล้วตอบจากภาพที่เห็นว่าเป็นอะไร โดยให้อิสระในการคิด ไม่จำกัดคำตอบ ซึ่งคำตอบที่ได้จะพิจารณาถึงความคิดจินตนาการ ความรู้สึก และความสามารถในการรับรู้ เป็นต้น
4. การเขียน เป็นการให้ผู้เรียนเขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนด หรือการประเมินผลงานของตนเองหรือเพื่อน โดยบรรยายแสดงความรู้สึกจินตนาการที่สนใจออกมาเป็นคำพูดตัวหนังสือ เพื่อที่จะทราบความมีจินตนาการ

5. การทดสอบ เป็นการให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์มีทั้งใช้ภาพและภาษาเป็นสื่อ เพื่อเร้าให้ผู้เรียนแสดงออกเชิงความคิดสร้างสรรค์ โดยมีการกำหนดเวลาด้วย ซึ่งแบบทดสอบที่นิยมใช้วัดความคิดสร้างสรรค์ เช่น แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของกิลฟอร์ด แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของทอเรนซ์ เป็นต้น

จากวิธีการวัดความคิดสร้างสรรค์ ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า วิธีการวัดความคิดสร้างสรรค์มีอยู่ด้วยกันหลายวิธี เช่น การสังเกต การวาดภาพ การสอบถามจากรอยหยดหมึก การเขียนเรียงความ และการใช้แบบทดสอบ ซึ่งวิธีการวัดความคิดสร้างสรรค์ที่กล่าวมาไม่เพียงแต่จะทำให้ทราบระดับความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังเป็นข้อมูลให้กับครูผู้สอนสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด จึงนับได้ว่า วิธีการวัดความคิดสร้างสรรค์จะทำให้กระบวนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

เนื่องจากมีผู้ให้นิยามความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้แตกต่างกัน ตามแต่ทัศนะของแต่ละบุคคล ด้วยเหตุนี้ ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ย่อมแตกต่างกันออกไป ซึ่งขึ้นอยู่กับครูผู้สอนว่าจะใช้ทฤษฎีใดไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2547 : 44-47) ได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์สรุปได้ ดังนี้

1. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงจิตวิเคราะห์ (Psychology Analysis Theory)

นักจิตวิทยาทางจิตวิเคราะห์หลายคน เช่น ฟรอยด์ (Freud) และคริส (Kris) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการเกิดของความคิดสร้างสรรค์ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นผลมาจากความขัดแย้งภายในจิตใต้สำนึกระหว่างแรงขับทางเพศ (Libido) กับความรู้สึกผิดชอบทางสังคม (Social Conscience) ส่วนคูบี (Kubie) และรัค (Rugg) ซึ่งเป็นนักจิตวิเคราะห์แนวใหม่ กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์นั้นเกิดขึ้นระหว่างการรู้สึกกับจิตใต้สำนึก ซึ่งอยู่ในขอบเขตของจิตส่วนที่เรียกว่า จิตก่อนสำนึก

2. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงพฤติกรรมนิยม (Behaviorism Theory) นักจิตวิทยา กลุ่มนี้ มีแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องความคิดสร้างสรรค์ว่า เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ โดยเน้นที่ความสำคัญของการเสริมแรง การตอบสนองที่ถูกต้องกับสิ่งเร้าเฉพาะหรือสถานการณ์ นอกจากนี้ ยังได้เน้นความสัมพันธ์ทางปัญญา คือ การโยงความสัมพันธ์จากสิ่งเร้าหนึ่งไปยังสิ่งต่าง ๆ ทำให้เกิดความคิดใหม่หรือสิ่งใหม่เกิดขึ้น

3. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงมนุษยนิยม (Humanism Theory) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีแนวความคิดว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่มนุษย์มีติดตัวมาแต่กำเนิด ผู้ที่สามารถนำความคิดสร้างสรรค์ออกมาใช้ได้ คือ ผู้ที่มีสัจจะการแห่งตน คือ รู้จักตนเอง พอใจตนเอง และใช้ตนเองเต็มตามศักยภาพของตน มนุษย์จะสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ของตนออกมาได้อย่างเต็มที่มีขึ้นอยู่กับการสร้างสภาวะหรือบรรยากาศที่เอื้ออำนวย ซึ่งบรรยากาศที่สำคัญในการสร้างสรรค์นั้น ประกอบด้วย ความปลอดภัยในเชิงจิตวิทยา ความมั่นคงของจิตใจ ความปรารถนาที่จะเล่นกับความคิด และการเปิดกว้างที่จะรับประสบการณ์ใหม่

4. ทฤษฎีออตา (AUTA Theory) ทฤษฎีนี้เป็นรูปแบบของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล โดยมีแนวคิดว่า ความคิดสร้างสรรค์นั้นมีอยู่ในมนุษย์ทุกคน และสามารถพัฒนาให้สูงได้ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามรูปแบบของ AUTA ประกอบด้วย

4.1 การตระหนัก (Awareness) คือ ตระหนักของความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ที่มีต่อตนเอง สังคม ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

4.2 ความเข้าใจ (Understanding) คือ มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

4.3 เทคนิควิธี (Techniques) คือ การรู้เทคนิควิธีในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ทั้งที่เป็นเทคนิคส่วนบุคคล และเทคนิคที่เป็นมาตรฐาน

4.4 การตระหนักในความจริงของสิ่งต่าง ๆ (Actualization) คือ การรู้จักและตระหนักในตนเอง พอใจในตนเอง และพยายามใช้ตนเองอย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้ง การเปิดกว้างรับประสบการณ์ต่าง ๆ โดยมีการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การตระหนักถึงเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน การผลิตผลงานด้วยตนเอง และมีความคิดยึดหยุ่นเข้ากับทุกรูปแบบของชีวิต องค์ประกอบทั้ง 4 นี้ จะผลักดันให้บุคคลสามารถดึงศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ของตนเองออกมาใช้ได้

5. ทฤษฎีของทอเรนซ์ (Torrance Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการของความรู้สึกไวต่อปัญหา หรือสิ่งบกพร่องหายไป แล้วจึงรวบรวมความคิดตั้งเป็นสมมติฐานขึ้น ต่อจากนั้นก็ทำการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งขึ้น ขึ้นต่อไปเป็นการรายงานผลที่ได้รับจากการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเป็นแนวคิดและแนวทางใหม่ต่อไป ความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์นั่นเอง และทอเรนซ์ เรียกกระบวนการลักษณะนี้ว่า กระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หรือ The Creative Problem Solving Process ซึ่งกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ แบ่งออกได้เป็นขั้น ๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การพบความจริง (Fact - Finding) ในขั้นนี้เริ่มต้นตั้งแต่เกิดความรู้สึกกังวลใจ มีความสับสนวุ่นวายเกิดขึ้นในจิตใจแต่ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นอะไร จากจุดนี้ก็พยายามตั้งสติ และพิจารณาว่า ความยุ่งยาก สับสน หรือสิ่งที่ทำให้กังวลใจนั้นคืออะไร

ขั้นที่ 2 การค้นพบปัญหา (Problem - Finding) ในขั้นนี้เกิดต่อจากขั้นที่ 1 เมื่อพิจารณาโดยรอบคอบแล้ว จึงสรุปว่า ความกังวลใจ ความสับสนวุ่นวายใจนั้น ก็คือ การมีปัญหาเกิดขึ้นนั่นเอง

ขั้นที่ 3 การตั้งสมมติฐาน (Idea - Finding) ในขั้นนี้ก็ต่อจากขั้นที่ 2 เมื่อรู้ว่าปัญหาเกิดขึ้น ก็พยายามคิดและตั้งสมมติฐาน และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการทดสอบสมมติฐานในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 4 การค้นพบคำตอบ (Solution - Finding) ในขั้นนี้ก็จะได้พบคำตอบจากการทดสอบสมมติฐานในขั้นที่ 3

ขั้นที่ 5 ยอมรับผลจากการค้นพบ (Acceptance - Finding) ในขั้นนี้เป็นการยอมรับคำตอบที่ได้จากการพิสูจน์เรียบร้อยแล้วว่าจะแก้ปัญหาให้สำเร็จได้อย่างไร และต่อจากจุดนี้การแก้ปัญหาหรือการค้นพบยังไม่จบตรงนี้ แต่ผลที่ได้จากการค้นพบจะนำไปสู่หนทางที่จะทำให้เกิดแนวคิดหรือสิ่งใหม่ต่อไป

ถักขณา สวีวัฒน์ (2549 : 142-145) ได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์สรุปได้ ดังนี้

1. ทฤษฎีแบบ โครงสร้างทางสติปัญญาของกิลฟอร์ด (Guilford) ได้อธิบายถึงความสามารถทางสมองของมนุษย์ในรูปแบบ 3 มิติ ดังนี้

1.1 มิติด้านเนื้อหา (Contents) หมายถึง ข้อมูลหรือสิ่งเร้าที่เป็นสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ที่สมองรับเข้าไปด้วยการคิด จำแนกเป็น 5 ลักษณะ คือ ภาพ (Figural) เสียง (Auditory) สัญลักษณ์ (Symbolic) ภาษา (Semantic) และพฤติกรรม (Behavioral)

1.2 มิติวิธีการคิด (Operations) หมายถึง มิติที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะของกระบวนการปฏิบัติงานของสมอง หรือลักษณะของการคิดในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ลักษณะ คือ การรู้และเข้าใจ (Cognition) การบันทึกความจำ (Memory Recording) การจำถาวร (Memory Retention) การคิดแบบอเนกนัย (Divergent Thinking) การคิดแบบเอกนัย (Convergent Thinking) และการประเมินค่า (Evaluation)

1.3 มิติผลของการคิด (Product) หมายถึง ผลของการปฏิบัติการหรือการคิดของสมอง ผลของการคิดเกิดจากการทำงานของมิติที่ 1 และมิติที่ 2 นั่นเอง และผลของการคิดนี้จะมีรูปแบบ

แตกต่างกัน 6 ลักษณะ คือ หน่วย (Units) จำพวก (Classes) ความสัมพันธ์ (Relation) ระบบ (System) การแปลงรูป (Transformations) และการประยุกต์ (Implications)

2. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของวอลลาซ (Wallach) ได้อธิบายถึง ความคิดสร้างสรรค์ จะเกิดขึ้นมาได้ นั้น จะต้องผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ขั้นเตรียม (Preparation) เป็นระยะของการเตรียมข้อมูลต่าง ๆ

2.2 ขั้นฟักตัว (Incubation) เป็นระยะที่ใช้ความคิดแต่ผลงานยังไม่เกิด

2.3 ขั้นคิดออก (Illumination or Insight) เป็นระยะที่คิดคำตอบออกทันที ทั้งที่ดูเหมือนเป็นระยะที่กำลังไม่คิดอยู่

2.4 ขั้นพิสูจน์ (Verification) เป็นระยะพิสูจน์คำตอบเพื่อให้เกิดความมั่นใจ

3. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของเทย์เลอร์ (Tayler) ได้อธิบายถึง ผลงานความคิดสร้างสรรค์ของคนนั้น ไม่จำเป็นต้องคิดค้นประดิษฐ์ของใหม่ ๆ แต่ความคิดสร้างสรรค์ของคนนั้น อาจจะเป็นขั้นใดขั้นหนึ่งใน 6 ขั้น ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 เป็นความคิดสร้างสรรค์ขั้นต้นสุด เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างอิสระ

ขั้นที่ 2 เป็นงานที่ผลิตออกมาโดยอาศัยทักษะบางประการแต่ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งใหม่

สิ่งใหม่

ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างสรรค์ เป็นขั้นที่แสดงถึงความคิดใหม่ของบุคคล

ขั้นที่ 4 ขั้นความคิดสร้างสรรค์ ขั้นประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ โดยไม่ซ้ำแบบใคร

แสดงให้เห็นถึงความสามารถที่แตกต่างไปจากคนอื่น

ขั้นที่ 5 ขั้นพัฒนาปรับปรุงผลงานในขั้นที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขั้นที่ 6 ขั้นความคิดสร้างสรรค์สุดยอด สามารถคิดสิ่งที่เป็นนามธรรมขั้นสูงสุดได้

4. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของออสบอร์น (Osborn) ได้อธิบายถึง ความคิดสร้างสรรค์ คือ ความคิดจินตนาการประยุกต์ และได้กล่าวถึงกระบวนการคิดสร้างสรรค์ว่ามี 7 ขั้น ได้แก่

4.1 ปัญหา สามารถระบุให้ทราบถึงประเด็นปัญหาที่ต้องการจะใช้ความคิดสร้างสรรค์มาแก้ไขได้

4.2 การเตรียมและรวบรวมข้อมูล เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหา

4.3 การวิเคราะห์ เป็นการแยกแยะข้อมูลเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมในขั้นต่อไป

4.4 การใช้ความคิดหรือคัดเลือกเพื่อหาทางเลือกต่าง ๆ เป็นการหาทางเลือกที่เป็นไปได้และเหมาะสมที่สุดจากหลาย ๆ ทางเลือก

4.5 การฝึกความคิด และการทำให้กระจ่าง

4.6 การสังเคราะห์หรือการบรรจุชิ้นส่วนต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

4.7 การประเมินผล เป็นการคัดเลือกจากคำตอบที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

5. ทฤษฎีคิดนอกรอบของเดอ โบโน (De Bono) ได้อธิบายถึง ความคิดสร้างสรรค์ว่าเป็นความสามารถที่จะคิดนอกรอบความคิดเดิม การคิดเป็นสิ่งที่สามารถเรียนรู้ ฝึกหัด และสอนกันได้เหมือนทักษะอื่น การคิดนอกรอบทำให้มนุษย์เกิดการสร้างแนวคิดหลากหลายแนวคิด และความคิดในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ มีกระบวนการคิดเป็น 2 ระยะ คือ

5.1 การคิดระยะที่ 1 เป็นกระบวนการคิดเพื่อให้เกิดแนวคิดในการพิจารณาปัญหา และสามารถมองหามโนทัศน์สร้างแนวคิดที่จะใช้แก้ปัญหา

5.2 การคิดระยะที่ 2 เป็นกระบวนการคิดในกรอบ เมื่อใช้การคิดในระยะที่ 1 แล้ว เป็นการทดสอบว่าแนวคิดใดที่เหมาะสมที่สุด

จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์สามารถจำแนกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการทางจิต (Psychological Process) ซึ่งมองความคิดสร้างสรรค์ว่าเป็นลักษณะภายในจิตของแต่ละบุคคลซึ่งแตกต่างกัน เช่น ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงจิตวิเคราะห์ (Psychology Analysis Theory) และกลุ่มที่เชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการทางความคิด (Cognitive Process) ในกลุ่มนี้มองความคิดสร้างสรรค์ว่า เป็นกระบวนการทางการคิดที่สามารถจะส่งเสริมหรือพัฒนาให้เพิ่มขึ้นได้ เช่น ทฤษฎีแบบโครงสร้างทางสติปัญญาของกิลฟอร์ด (Guilford) ทฤษฎีออตา (AUTA Theory) ซึ่งความคิดสร้างสรรค์ เป็นทักษะที่มีอยู่ในตัวบุคคลทุกคน และสามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้โดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นลำดับขั้นตอน การฝึกฝนในการแก้ปัญหา การจัดบรรยากาศที่เอื้ออำนวย และมีการกระตุ้นโดยใช้สิ่งเร้าเป็นแรงเสริม

การเขียนเชิงสร้างสรรค์

เมื่อบุคคลใดเกิดความคิดสร้างสรรค์ขึ้นมาแล้ว ไม่สามารถสื่อสารให้ผู้อื่นได้รับทราบ ความคิดสร้างสรรค์นั้นก็จะมีประโยชน์ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสื่อสารให้ผู้อื่นได้รับทราบ เพื่อที่จะได้นำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ และการสื่อสารให้ผู้อื่นทราบได้นั้นมีอยู่หลายวิธี หนึ่งในจำนวนนั้น คือ การเขียน โดยในการเขียนสื่อสาร ผู้เขียนจะต้องใช้จินตนาการในการเขียน และเขียนด้วยภาษาที่ทำให้ผู้อ่านได้เกิดภาพ ด้วยถ้อยคำที่สละสลวย มีกลวิธีในการเขียน มีสำนวนทางภาษาที่มีคุณค่า ซึ่งเรียกว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์

ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นทักษะทางภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร เป็นการส่งสาร โดยการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ผู้รับสารด้วยวิธีการอ่าน ถ้าผู้ส่งสารส่งได้ครบถ้วนถูกต้องตามกระบวนการสื่อสารผู้รับสารก็สามารถรับสารได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

กรมวิชาการ (2545 : 187) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า หมายถึง การเขียนโดยใช้ความรู้ ประสบการณ์และจินตนาการ ในการเขียนเรียงความ นิทาน นวนิยาย และบทร้อยกรอง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ผู้เขียนจะต้องมีความคิดดี มีจินตนาการดี มีประมวลคำหลากหลายสามารถนำคำมาใช้ในการเขียน มีเทคนิคการเขียนและใช้สำนวนสละสลวย

ถวัลย์ มาศจรัส (2546 : 4) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า หมายถึง งานเขียนที่แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียน ด้วยสำนวนภาษาที่มีลักษณะเฉพาะ เป็นของตนเองหรือมีรูปแบบการเขียนที่มีความแปลกใหม่ มีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับของสาธารณชน

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2547 : 3) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า หมายถึง การเขียนซึ่งมีลักษณะของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยผู้เขียนจะต้องใช้จินตนาการและประสบการณ์ของตนเองมาเชื่อมโยงความคิดในการเขียน

วิไล ทองแท้ไทย (2549 : 1) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า หมายถึง การเขียนที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์อย่างมีศิลปะ แสดงความคิดและอารมณ์ออกมาอย่างประณีตบรรจง ทำให้ผู้อ่านได้รับอารมณ์สขของภาษา และเพลิดเพลินไปกับความไพเราะของภาษา

สมทรง เหมวัล (2549 : 11) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า หมายถึง การเขียนที่มีรูปแบบของตนเอง มีลักษณะแปลกใหม่ไม่เหมือนใคร เป็นการประมวลความรู้ ความรู้สึกนึกคิด และจินตนาการโดยการถ่ายทอดประสบการณ์ของผู้เขียน แล้วนำมาสร้างเป็นผลงานที่มีลักษณะของการคิดริเริ่มสร้างสรรค์รูปแบบใหม่ด้วยภาษาที่เหมาะสม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551 : 63) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า หมายถึง การเขียนโดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ และจินตนาการในการเขียน เช่น การเขียนเรียงความ นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย และบทร้อยกรอง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ผู้เขียนจะต้องมีความคิดดี มีจินตนาการ มีคลังคำอย่างหลากหลาย สามารถนำคำมาใช้ในการเขียน การเขียนเชิงสร้างสรรค์ต้องใช้เทคนิคการเขียน และใช้ถ้อยคำอย่างสละสลวย

จากความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่ผู้เขียนต้องใช้ประสบการณ์ต่าง ๆ มาสร้างจินตนาการ มาประมวลความรู้เพื่อแสดงออกมาทางความคิดได้อย่างอิสระเสรี เป็นรูปแบบใหม่ไม่เหมือนใคร ด้วยภาษาที่มีลักษณะเฉพาะ สละสลวย สามารถประมวลคำใช้ในการเขียนที่หลากหลาย มีเทคนิคการเขียน และใช้คำได้เหมาะสมเพื่อสื่อสารให้บุคคลอื่นเข้าใจ และเป็นที่ยอมรับของสาธารณชน

ความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการเขียนสื่อความหมายให้เห็นถึงศิลปะในการสร้างคำหรือข้อความ โดยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ โดยมีได้ลอกเลียนแบบอย่างของผู้อื่น เป็นผลงานที่มีคุณค่า มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

บันลือ พฤกษ์วัน (2545 : 9) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า การพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความจำเป็นแก่ชีวิตและเป็นส่วนหนึ่งของกลไกในการพัฒนาการศึกษาในปัจจุบัน เป็นพื้นฐานรองรับที่จะสามารถสนองความต้องการ ความกล้าในการแสดงออกที่เพิ่มขึ้น และเป็นไปอย่างรวดเร็วในอนาคต โดยทางการอ่าน เพื่อปรับปรุงภาษาที่ใช้แสดงออก และการเขียนเพื่อสื่อความคิด ความต้องการให้สอดคล้องและเสริมซึ่งกันและกันได้คิดตลอดไป

ถวัลย์ มาศจรัส (2546 : 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์สรุปได้ดังนี้

1. ความสำคัญต่อชีวิต การเขียนเชิงสร้างสรรค์ทำให้เกิดภูมิปัญญาด้านสำนวนภาษา สำหรับการติดต่อสื่อสารทันโลก ทันเหตุการณ์ เกิดอาชีพใหม่ ๆ จากการใช้ภาษาเชิงสร้างสรรค์ เกิดการสืบสานรากเหง้าทางวัฒนธรรม
2. ความสำคัญต่อบุคคล มีการพัฒนาสมองซีกขวาในเรื่องความคิดสร้างสรรค์ทำให้เกิดภูมิปัญญาด้านต่าง ๆ ด้วยตนเอง
3. ความสำคัญต่อสังคม เกิดรูปแบบใหม่ในการติดต่อสื่อสารของคนในสังคมและระหว่างสังคมต่อสังคม เกิดวัฒนธรรมและอารยธรรมใหม่ของการติดต่อสื่อสาร เป็นการจุดประกายความคิดให้เกิดสิ่งใหม่ในสังคมที่มาจากความคิด ความฝันและจินตนาการผ่านการนำเสนอในรูปแบบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

วินิจ จันทรวิมล (2549 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นทักษะพื้นฐานที่ช่วยให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด จินตนาการ และประสบการณ์โดยเชื่อมโยงลำดับความคิดให้เป็นถ้อยคำที่

สะดวก สามารถเขียนได้หลายมุม แปร และไม่ซ้ำแบบใคร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นได้เข้าใจ ตรงกับที่ผู้เขียนต้องการ และได้ผลงานที่แปลกใหม่ไม่เหมือนใคร การเขียนเชิงสร้างสรรค์ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและปัญหาแปลกใหม่ซึ่งเกิดขึ้นตลอดเวลาได้อีก การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เขียนได้สะท้อนความคิดของตนเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม และยังสามารถใช้จินตนาการประสบการณ์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวผู้เขียนเสนอความคิดในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์พร้อมกับกระตุ้นให้ผู้อ่านได้นำแนวคิดไปคิดสร้างสรรค์ในงานต่าง ๆ เช่น งานประดิษฐ์ งานประพันธ์ บทเพลง คำขวัญ งานศิลปะ และแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมให้ดีขึ้นและเจริญก้าวหน้าต่อไป นอกจากนี้ ยังสามารถช่วยให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินและสามารถนำความคิดไปสานต่อเพื่อพัฒนาสังคมให้มีความทันสมัย และดีกว่าที่เป็นอยู่ไปได้อีกด้วย

จากความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนที่มีความสำคัญต่อชีวิต บุคคล และสังคม กล่าวคือ ก่อให้เกิดภูมิปัญญา ด้านการใช้ภาษาในการสื่อสาร สามารถประกอบอาชีพเกี่ยวกับการใช้ภาษาเชิงสร้างสรรค์ เช่น พิธีกร นักโฆษณา ผู้ประกาศข่าว ช่วยหาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมที่เปลี่ยนแปลงและกระตุ้นให้เกิดแนวคิดในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาสังคมให้มีความทันสมัย อีกทั้ง ยังเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมทางภาษาที่ดีวิธีหนึ่ง

ความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนในแต่ละครั้งนั้นย่อมมีความมุ่งหมายในการเขียนเสมอ ซึ่งในการเขียนครั้งหนึ่งอาจจะประกอบด้วยความมุ่งหมายข้อเดียวหรือหลายข้อก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เขียนเป็นหลัก การเขียนเชิงสร้างสรรค์ก็มีความมุ่งหมายเช่นเดียวกัน มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ปาริชาติ มธุรสเลิศสกุล (2542 : 61) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์สรุปได้ ดังนี้

1. เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ทั้งที่ให้สารประโยชน์ และความบันเทิง
2. เพื่อช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบข้อเท็จจริง ความรู้ ข้อมูล ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
3. เป็นการกระตุ้น ให้เกิดการปฏิบัติอันดีงามในสังคม
4. เพื่อเป็นการปลูกฝัง และสร้างสรรค์ให้สังคมตระหนักถึงความสำคัญของการเผยแพร่ความรู้ และแสดงความคิดเห็นในสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

กรรณิการ์ พวงเกษม (2544 ข : 34) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์สรุปได้ ดังนี้

1. เพื่อให้รู้จักระบายความรู้สึกนึกคิดของตนออกมาในทางสร้างสรรค์ และเข้าใจแนวคิดของผู้อื่น
2. เพื่อให้เข้าใจเห็นคุณค่า และชื่นชมศิลปะ วรรณคดี คนตรี ตลอดจนกิจกรรมทางวัฒนธรรม สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ได้
3. เพื่อให้มีความสามารถในการปรับตัวทางอารมณ์และทางสังคม
4. ครูจะต้องส่งเสริมการสังเกต การสร้างเรื่อง และการเขียนที่ชัดเจนเป็นรายบุคคล ด้วยการแสดงความเห็นและชมเชยส่วนที่ดี
5. เด็กจะได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ จากสิ่งที่ครูให้บนกระดานดำ
6. ประสบการณ์ที่ได้จากการอภิปรายร่วมกันจะช่วยพัฒนาทักษะในการเขียนได้มากกว่าการให้เขียนแต่เพียงอย่างเดียว

วรรณิ โสมประยูร (2544: 21) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์สรุปได้ ดังนี้

1. เพื่อให้เด็กได้แสดงออกทางความคิด ความรู้สึกจากประสบการณ์ที่ผ่านมามีด้วยการเขียน
2. เพื่อส่งเสริมให้เด็กสร้างสรรค์ผลงานทางวรรณคดี โดยใช้ภาษาที่ดีทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและประทับใจ
3. เพื่อมุ่งพัฒนาความสามารถทางภาษาให้กับเด็กมากกว่าการเขียนอย่างมีกฎเกณฑ์
4. เพื่อส่งเสริมและเร้าใจให้เด็กสนใจ และซาบซึ้งในวรรณคดี
5. เพื่อให้เด็กได้แสดงออกอย่างเสรีและผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์
6. เพื่อวางรากฐานความพอใจในวรรณคดีขึ้นในตัวเด็ก
7. เพื่อเป็นการแสดงออกทางความคิด ความรู้สึกอารมณ์ด้วยการใช้ถ้อยคำที่งดงาม
8. เพื่อให้เด็กใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
9. เพื่อรักษา และสร้างวรรณคดี ซึ่งเป็นมรดก และวัฒนธรรมของชาติ

จากความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีทั้งต่อตนเองและสังคม กล่าวคือ ความมุ่งหมายต่อตนเอง เพื่อเป็นการแสดงออกทางความคิด ความรู้สึกจากประสบการณ์ที่ตนได้รับออกมาเป็นงานเขียนในทางสร้างสรรค์ด้วยการใช้ถ้อยคำที่งดงามไพเราะสละสลวย และความมุ่งหมายต่อ

สังคม เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริงให้สังคมได้รับทราบก่อให้เกิดการปฏิบัติอันดีงาม ตลอดจนให้เข้าใจและเห็นคุณค่าในศิลปะ วรรณคดี คณิตรี และกิจกรรมทางวัฒนธรรม

ประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นงานเขียนระดับสูงกว่าการเขียนทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นทั้งด้าน รูปแบบของการเขียน กลวิธีในการนำเสนอ หรือการใช้ถ้อยคำทางภาษา ดังนั้น จึงมีการแบ่ง ประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เขียนสามารถเขียนได้ตรงกับความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สมพร มั่นตระกูล (2545 : 89) ได้กล่าวถึงประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สรุปได้ ดังนี้

1. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ในรูปแบบ หมายถึง การเขียนที่ใช้รูปแบบในการเขียน แปลกใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน แต่ก็นำรูปแบบนั้นมาดัดแปลงให้เกิดรูปแบบในการเขียนชิ้นใหม่
  2. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ในเนื้อหา หมายถึง การเขียนที่นำเสนอเนื้อหาที่แปลกใหม่ อาจจะทำในรูปแบบที่มีอยู่เดิมแต่เนื้อหาเป็นแนวใหม่หรือใหม่ทั้งรูปแบบและเนื้อหาพร้อมกันไป
  3. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ในแนวคิด หมายถึง การเขียนที่ให้ข้อคิดหรือแนวคิดที่แปลกใหม่และเป็นประโยชน์ต่อสังคมในด้านต่าง ๆ ทั้งสังคม การเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ตลอดจนความเชื่อต่าง ๆ
  4. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ในกลวิธี หมายถึง การสรรหาวิธีการต่าง ๆ แปลก ๆ ใหม่ ๆ มาใช้ในงานเขียนของตน เพื่อสร้างความสนใจ ความประทับใจ ความกิดติดตรึงใจ และเพื่อให้เกิดความคิดหรือกลวิธีสร้างสรรค์ในใจคนอ่าน
  5. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ในสำนวนโวหารและถ้อยคำ หมายถึง การเขียนที่ให้ ความแปลกใหม่ ให้ประโยชน์ในด้านสำนวนโวหารและถ้อยคำ ทำให้มีสำนวนโวหารและถ้อยคำ ใช้ในภาษามากขึ้น มีความหมายแปลก ๆ กว่าที่เคยใช้กันมาแต่เดิมและทำให้เกิดความสร้างสรรค์ ในถ้อยคำนั้น
  6. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ในจินตนาการ หมายถึง การเขียนที่ให้ความคิดในด้าน จินตนาการ คือ เมื่ออ่านงานเขียนแล้วเกิดความคิดเชิงจินตนาการต่อเนื่องในทางสร้างสรรค์ มีความคิดที่จะนำแนวคิดที่ผู้เขียนเสนอไปปฏิบัติหรือทดลองปฏิบัติ
- ถวัลย์ มาศจรัส (2546 : 10) ได้กล่าวถึงประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สรุปได้ ดังนี้

1. ประเภทความเรียง ได้แก่ ความเรียง บทความ เรื่องเล่า จดหมาย บันทึก เป็นต้น
2. ประเภทบันเทิงคดี ได้แก่ นิทาน เรื่องสั้น วรรณกรรมเยาวชน นวนิยาย เป็นต้น

3. ประเภทสารคดี ได้แก่ สารคดีบุคคล สารคดีประวัติศาสตร์ สารคดีท่องเที่ยว เป็นต้น
 ประภาศรี สีหอำไพ และคณะ (2546 : 134-135) ได้กล่าวถึงประเภทของการเขียน
 เชิงสร้างสรรค์สรุปได้ ดังนี้

1. ร้อยแก้ว คือ การเรียงคำสื่อความหมายโดยไม่ต้องยึดบัญญัติฉันทลักษณ์ ความหมาย
 ทั่วไป หมายถึง การเขียนสารคดีและบันเทิงคดี เช่น นิทาน บทละครพูด เรื่องสั้น นวนิยาย เป็นต้น
 ความหมายในเชิงวรรณศิลป์หรือศิลปะในการแต่งหนังสือ หมายถึง การเลือกสรรถ้อยคำ คำนวน
 โวหาร มาเรียบเรียงให้เกิดภาพพจน์ ทำให้ผู้อ่านได้รับมโนคติหรือจินตนาการเด่นชัด ใช้สำนวน
 ภาษาและการดำเนินเรื่องสร้างความเพลิดเพลินใจ โลงใจ มีความงามของถ้อยคำที่เรียงร้อยวิจิตร
 บรรจงเสมอด้วยแก้วอันงามมาเรียงร้อยไว้ ร้อยแก้วเชิงวรรณศิลป์จึงเป็นศิลปะที่สะท้อน
 ความสะท้อนอารมณ์ โดยใช้ภาษาที่ไพเราะสละสลวย ในลีลาการแต่ง และสำนวนภาษามีความงาม
 ในรูป งามในเรื่อง และงามในท่วงทำนองเขียน

2. ร้อยกรอง คือ คำประพันธ์ต่าง ๆ ได้แก่ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่ายลิลิต ใช้เรียก
 วรรณกรรมประเภทที่มีลักษณะบังคับในการแต่ง หรือมีการกำหนดคณะ โปราณ เรียกว่า คำกานท์
 หรือกวีนิพนธ์ ที่กวีใช้จินตนาการสร้างสรรค์ขึ้นตามลักษณะคำประพันธ์ที่บัญญัติไว้ในคำประพันธ์
 แต่ละชนิด ผู้อ่านร้อยกรองซึ่งเป็นผลงานของจิตกวีจะมีความเพลิดเพลินสบายใจในท่วงทำนอง
 คำประพันธ์ ได้รับรสของโวหาร ตลอดจนได้ทราบความคิดและอารมณ์สะท้อนใจต่าง ๆ ที่
 ผู้ประพันธ์ร้อยกลั่นกรองออกมาอย่างประณีต วิจิตรบรรจงและไพเราะด้วยการส่งสัมผัสตาม
 จังหวะวรรคตอนที่กำหนดในลักษณะคำประพันธ์นั้น

จากประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การเขียน
 เชิงสร้างสรรค์มี 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง และสามารถนำมาเขียนกับ
 งานเขียนได้หลากหลายประเภท ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนว่าจะเลือกเอารูปแบบใดมาพัฒนาการเขียน
 เชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่กำหนด

องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้เขียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของ
 การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อที่จะได้นำมาเป็นแนวทางและเป็นกรอบในการการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของ
 การเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

กรณีการ์ พวงเกษม (2544 ข : 36) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียน
 เชิงสร้างสรรค์สรุปได้ ดังนี้

1. ความจริงใจ ผู้เขียนต้องค้นหาและเขียนในสิ่งที่คนคิดและสนใจจริง ๆ ซึ่งถ้าหากว่างานเขียนใดขาดความจริงใจ จะทำให้คุณค่าของงานเขียนนั้นค่อยลงไปมาก

2. อารมณ์ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ดีนั้น เน้นการเสนอจินตนาการ ทศนคติ และอารมณ์ ความรู้สึกมากกว่าการบรรยายข้อเท็จจริง

3. ความคิดริเริ่ม การเขียนเชิงสร้างสรรค์ต้องอาศัยความคิดริเริ่มแปลกใหม่ เพื่อการสร้างผลงานใหม่ ๆ โดยไม่ได้ลอกเลียนแบบผู้อื่น

4. การสร้างประสบการณ์ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ต้องการประสบการณ์ เพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบและสร้างพื้นฐานความคิดในการเขียน แล้วถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดนั้น ไปสู่ผู้อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพขึ้นในความนึกคิดและได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ จากการอ่านงานเขียนนั้น ๆ

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2547 : 5-8) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์สรุปได้ ดังนี้

1. ครูมีบุคลิกที่สร้างสรรค์ เนื่องจากครูอยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียนตลอดเวลา จึงเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อมุ่งใจและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ซึ่งได้แก่ จัดหากิจกรรมเร้าใจใหม่ ๆ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกด้านต่าง ๆ การรับฟังความคิดเห็นของทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน การใช้คำถามทำให้เกิดคำตอบหลาย ๆ อย่าง การกระตุ้นให้แสดงความคิดเห็น การชมเชย การให้กำลังใจ การมีประชาธิปไตยในการสอน การจัดบรรยากาศให้สนุกสนาน

2. การจัดบรรยากาศในการเรียนที่สนุกสนานให้ผู้เรียนรักการเขียนสร้างสรรค์ ครูทำได้โดยไม่ให้บรรยากาศในการทำงานเคร่งเครียดเกินไป เพื่อให้ผู้เรียนจะได้ทำงานด้วยความสบายใจ

3. เริ่มจากสิ่งใกล้ตัว การเขียนจากสิ่งที่ใกล้ตัว เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญอย่างยิ่งในการสอนการเขียนสร้างสรรค์ เพราะช่วยเร้าความสนใจของผู้เรียนให้อยากเขียน อยากเล่าในสิ่งที่เขามีประสบการณ์ ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะเขียนงานต่าง ๆ อย่างสบายใจ สิ่งใกล้ตัวที่จะนำมาใช้อาจเป็นเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน เริ่มจากครอบครัว โรงเรียน หรือสถานที่ต่าง ๆ

4. ช่วยให้ผู้มีความคิดที่แตกฉาน ผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จะต้องมีบุคลิกที่ซบซึ้งที่จะรับรู้ปัญหาต่าง ๆ สามารถมองเห็นปัญหา มีความไวที่จะแสดงความคิดใหม่ ๆ ตลอดจนรู้จักการหาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

5. สนุกในการเขียน ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนอย่างมีชีวิตชีวา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางความคิดอย่างเต็มที่ ช่วยสร้างให้เกิดแรงบันดาลใจในการเขียน

6. ฝึกผู้เรียนให้เกิดทักษะ ผู้เรียนที่ไม่มีพรสวรรค์ในการเขียนก็สามารถแสวงหาความสำเร็จที่จะเขียนได้ ถ้าผู้เรียนมีแนวทางในการปฏิบัติให้ถูกต้อง ในการนำเอาหลักเกณฑ์

ในการเขียนมาใช้ให้ถูกทาง ตลอดจนหมั่นฝึกฝนตนเองให้เกิดความชำนาญ

วิไล ทองแท้ไทย (2549 : 2) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์สรุปได้ ดังนี้

1. ความคิดคำนึงคือ จินตนาการที่ผู้เขียนเลือกสรรขึ้นมาแล้ว ใช้ภาษาทำให้เกิดภาพขึ้นในใจของผู้อ่านให้ชัดเจน ในขณะที่เดียวกันก็ทำให้ผู้อ่านได้รับรสจากภาษาและเกิดอารมณ์ความรู้สึกลอยตามไปด้วย
2. ถ้อยคำสำนวนภาษาดี คือ ผู้เขียนจะต้องพิถีพิถันเลือกสรรถ้อยคำมาเรียบเรียงให้ไพเราะสละสลวย ชวนอ่าน ชวนฟัง มีท่วงทำนองการเขียนดี
3. ให้คุณค่า คือ ให้คุณค่าทางสติปัญญาและจิตใจ โดยปลูกฝังคุณธรรมให้เกิดขึ้นในจิตใจของผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านเปลี่ยนแปลงความคิดไปในทางที่ดี ให้ความรู้ ความคิดเกิดขึ้นในจิตใจของผู้อ่าน อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

จากองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 2 องค์ประกอบ คือ ตัวผู้เขียนและสภาพแวดล้อม กล่าวคือ ผู้เขียนต้องมีความจริงใจ มีอารมณ์ในการเขียน หมั่นฝึกฝนอยู่เสมอ การแสดงออกทางความคิดและประสบการณ์ของผู้เขียน มีการจัดบรรยากาศที่เอื้ออำนวย สภาพแวดล้อมใกล้ตัวที่จะสร้างแรงบันดาลใจในการเขียน โดยการเขียนเชิงสร้างสรรค์ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความคิดคำนึง ถ้อยคำสำนวนภาษาดี และให้คุณค่าทั้งทางสติปัญญาและจิตใจ

หลักการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์

ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น ผู้เขียนจำเป็นจะต้องอาศัยความรู้ ประสบการณ์ การเรียบเรียงลำดับความคิด ความรู้สึก และการถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ออกมาเป็นเรื่องราว เป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นได้เข้าใจ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงหลักการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

วรรณิ โสมประยูร (2544 : 170) ได้กล่าวถึงหลักการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สรุปได้ว่า ครูจะต้องวางแผนโดยจัดทำแผนการสอนระดับบทเรียน เตรียมความพร้อมสำหรับบทเรียนใหม่ ด้วยการนำประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การเกิดองค์ความรู้ใหม่ การสอนให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำและประโยค โดยครูใช้ของจริง ของจำลอง ภาพและสถานการณ์ การสร้างบรรยากาศในการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนได้ถ่ายทอดเรื่องราวความคิดสร้างสรรค์ออกมา การให้นักเรียนฝึกจากง่ายไปหายาก จากเรื่องที่มีประสบการณ์มาก่อน และฝึกอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้ตั้งเร้าและแรงบันดาลใจให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ มีกำลังใจที่จะ

เขียน ในการจัดกิจกรรมต้องคำนึงถึงความสามารถที่แตกต่างระหว่างบุคคล ตลอดจนการติดตามผล ประเมินผลความก้าวหน้า และแก้ไขปรับปรุงให้นักเรียนได้พัฒนาสูงขึ้นตามศักยภาพ

บันลือ พฤษะวัน (2545 : 7) ได้กล่าวถึงหลักการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สรุปได้ ดังนี้

1. ครูต้องสร้างบรรยากาศ โดยเป็นผู้ที่รักเมตตา มีความสัมพันธ์กับผู้เรียนอย่างใกล้ชิด เข้าใจและให้ความเห็นอกเห็นใจผู้เรียนของตน โดยมีการให้กำลังใจและงดเว้นการตำหนิ
2. ให้อิสระในการทำงานแก่ผู้เรียนที่จะทำ จะคิด และรู้สึก ใช้การยืดหยุ่นทั้งการใช้ เวลาและกฎระเบียบหรือรูปแบบที่มักเคยกำหนดงานให้น้อยลง ควรให้อิสระแก่ผู้เรียน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริงจากการศึกษาสภาพแวดล้อม และให้ได้มี วัสดุการอ่านหลาย ๆ ประเภทให้เลือกอ่านอย่างอิสระ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์
4. ให้โอกาสมีการแลกเปลี่ยน โดยการเล่า รายงาน อภิปรายและสรุปผลการทำงานโดย ผู้เรียนเองเสมอ ๆ
5. กระตุ้น ชี้นำให้เกิดความอยากรู้ อยากเห็น สร้างความแปลกใหม่ โดยการชี้แนะและ กิจกรรมต่าง ๆ ควรสนุกสนานเพลิดเพลินอยู่เสมอ โดยครูเองต้องเป็นคนที่ให้ความสนใจในการ แสดงออกของผู้เรียน และส่งเสริมการแสดงออกอย่างกว้างขวาง

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2547 : 9) ได้กล่าวถึงหลักการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สรุปได้ ดังนี้

1. กำหนดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ให้มีจุดหมายที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรในระดับชั้นต่าง ๆ
2. จัดกิจกรรมเขียนสร้างสรรค์ให้มีความสัมพันธ์กับกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วย
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน
4. ใช้สื่อที่จูงใจเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ และรักในการเขียน
5. ให้ผู้เรียนสามารถใช้จินตนาการในการแสดงความรู้สึกนึกคิดอย่างอิสระ

จากหลักการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การสอนเขียน เชิงสร้างสรรค์จะประสบผลสำเร็จได้นั้น ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นให้ นักเรียนสามารถสร้างจินตนาการในการแสดงความคิดใหม่ ๆ มีการใช้สื่อที่จูงใจ ให้อิสระในการ แสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ สร้างความรักความคุ้นเคยให้เป็นกันเอง มีการจัดบรรยากาศที่ทำให้เอื้อต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และที่สำคัญ ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างในระดับ ความสามารถของนักเรียนแต่ละบุคคล เพื่อที่จะได้ดำเนินการประเมินผล ปรับปรุง และแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ครูผู้สอนควรมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน มีความเที่ยงตรงและครอบคลุมไปทุก ๆ ด้านเพื่อที่จะทำให้ทราบถึงคุณภาพงานเขียนของผู้เรียน และเครื่องมือที่นำมาใช้ในการวัดและประเมินผลควรมีประสิทธิภาพ หากว่าเครื่องมือที่นำมาใช้ในการวัดและประเมินผลขาดประสิทธิภาพ การประเมินผลที่ได้ก็จะผิดพลาดไปด้วย มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงวิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

กรณีการ พวงเกษม (2544 ข : 148-150) ได้กล่าวถึงวิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า ควรใช้การประเมินตามจุดมุ่งหมาย เพื่อดูว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่แสดงออกโดยการเขียนเข้าขั้นและมีการจัดลำดับเนื้อเรื่องได้ดีหรือไม่ เนื้อเรื่องเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยใช้ข้อสอบอัตนัยและตรวจให้คะแนนด้วยวิธีจัดอันดับคุณภาพ ดังตาราง 2.2

ตาราง 2.2 ตัวอย่าง การวัดและประเมินผลการเขียนเรื่องจากภาพโดยวิธีจัดอันดับคุณภาพ

ที่	ชื่อ-สกุล	ความถูกต้อง เหมาะสมของเนื้อหา					การเรียบเรียง ความคิด					ความถูกต้อง ในการใช้ภาษา					หมายเหตุ
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
1																	
2																	
3																	

ซึ่งการประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามจุดมุ่งหมายมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. การสอนเขียนเรื่องด้วยวิธีให้เขียนตอบบนกระดาษ มีข้อดีและข้อสะดวกตรงที่มีหลักฐานให้ผู้ตรวจพิจารณาได้นานและตรงกับความต้องการจะวัดความสามารถด้านการเขียนของผู้เรียน โดยตรง แต่ก็ไม่จำเป็นว่าต้องใช้วิธีนี้เสมอไปอาจจะใช้วิธีให้พูดก็ได้ โดยเฉพาะในผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ให้ผลัดกันออกมาพูดหน้าชั้นต้น ๆ เช่น พูดเรื่อง วันปิดภาคเรียน หรือพูดจากภาพที่ครูนำมาให้ดู ส่วนในระดับที่สูง เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 อาจจะพูดเรื่องยาว ๆ ให้พูดแบบต่าง ๆ เช่น พูดอภิปราย ได้ว่าที่ วิธีให้คะแนนใช้วิธีจัดอันดับคุณภาพ

2. การสอบเขียนที่ครูไม่ควรจะกระทำอย่างยิ่ง คือ การสอบที่ครูพูดหรืออ่านให้ฟัง 1 จบแล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องตามที่ครูอ่าน วิธีนี้ไม่มีลักษณะเป็นการสังเคราะห์แต่เป็นการทดสอบความจำ ไม่ได้วัดจินตนาการในการใช้ภาษาเลย

3. การกำหนดหัวข้อเรื่อง ควรกำหนดให้ทุกคนเขียนจากหัวข้อเดียวกันไม่ควรให้เลือกมีฉะนั้น จะทำให้ไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้อย่างยุติธรรม และทำให้การตรวจให้คะแนนยุ่งยากโดยไม่จำเป็น

4. การสอบเขียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ควรกำหนดขอบเขตให้ชัดเจน เช่น อาจารย์ให้ชัดเจนว่าต้องการให้เขียนในแง่ใด ต้องการตัวอย่างหลักวิชาการใดมาสนับสนุนบ้าง ก็ประการ เป็นต้น เป็นการสอบตามที่ต้องการสอบจะวัดและควรชี้แจงให้นักเรียนทราบคร่าว ๆ ด้วยว่า วิธีเขียนเรื่องให้ได้คะแนนดีนั้นจะต้องทำอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งบอกหลักเกณฑ์การให้คะแนนไว้ด้วย การที่จะต้องกำหนดขอบเขตการให้คะแนนและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้น เพื่อให้การสอบเขียนมีลักษณะเป็นปรนัยขึ้นนั่นเอง

5. ถ้าสอบเขียนเรื่องกับนักเรียนจำนวนมาก ๆ และต้องต้องการให้ผลสอบมีความเชื่อมั่นสูงขึ้น ก็จำเป็นต้องปรับปรุงวิธีสอบให้เป็นแบบจำกัดคำตอบหรือปรนัยแบบเลือกตอบ โดยแทนที่จะวัดผลผลิตจากข้อความที่นักเรียนเขียนเรียบเรียง โดยตรงก็ใช้วิธีวัดสมรรถภาพของสมองที่ใช้ในการผลิตข้อความนั้นแทน

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2544 : 36-38) ได้กล่าวถึงวิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า เพื่อให้การให้คะแนนมีความเป็นปรนัยมากที่สุดจึงเลือกการกำหนดคุณภาพของงานเป็นข้อความที่เจาะจง ยึดติดกับเนื้อหาที่ต้องการวัด (Specific Scoring Rubrics) และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแยกตามแต่ละองค์ประกอบย่อย แล้วสรุปเป็นคะแนนรวมที่หลัง (Analysis Rubrics) ดังตาราง 2.3

ตาราง 2.3 ตัวอย่าง เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์

รายการ	เกณฑ์การพิจารณา	คะแนน (10)
1. การตั้งชื่อเรื่อง	1. ตั้งชื่อเรื่องได้เหมาะสมสอดคล้องกับเรื่องที่เขียน (1 คะแนน) 2. ไม่ได้ตั้งชื่อเรื่องหรือตั้งชื่อเรื่องไม่สอดคล้องกับเรื่องที่เขียน (0 คะแนน)	

ตาราง 2.3 (ต่อ)

รายการ	เกณฑ์การพิจารณา	คะแนน (10)
2. การสื่อความ/ลำดับความคิด	<p>1. เขียนได้ใจความ มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับภาพและชื่อเรื่อง ถ่ายทอดความคิดได้เป็นเอกภาพ เรียงลำดับความคิดได้ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน (4 คะแนน)</p> <p>2. เขียนได้ใจความ มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับภาพและชื่อเรื่อง ถ่ายทอดความคิดได้เป็นเอกภาพ เรียงลำดับความคิดได้ไม่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน (3 คะแนน)</p> <p>3. เขียนได้ใจความ มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับภาพและชื่อเรื่อง ถ่ายทอดความคิดได้ไม่เป็นเอกภาพ เรียงลำดับความคิดได้ไม่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน (2 คะแนน)</p> <p>4. เขียนได้ใจความ ไม่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับภาพและชื่อเรื่อง ถ่ายทอดความคิดได้ไม่เป็นเอกภาพ เรียงลำดับความคิดได้ไม่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน (1 คะแนน)</p> <p>5. เขียนไม่ได้ใจความ ไม่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับภาพและชื่อเรื่อง ถ่ายทอดความคิดได้ไม่เป็นเอกภาพ เรียงลำดับความคิดได้ไม่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน (0 คะแนน)</p>	
3. การแสดงความคิดสร้างสรรค์	<p>1. มีความคิดแปลกใหม่ในเชิงบวก นำเสนอเรื่องที่น่าสนใจ สอดแทรกคุณธรรม ข้อคิด ข้อปฏิบัติและคติสอนใจ (3 คะแนน)</p> <p>2. มีความคิดแปลกใหม่ในเชิงบวก การนำเสนอเรื่องที่น่าสนใจ ไม่สอดแทรกคุณธรรม ข้อคิด ข้อปฏิบัติและคติสอนใจ (2 คะแนน)</p> <p>3. มีความคิดแปลกใหม่ในเชิงบวก การนำเสนอเรื่องไม่น่าสนใจ ไม่สอดแทรกคุณธรรม ข้อคิด ข้อปฏิบัติและคติสอนใจ (1 คะแนน)</p> <p>4. ไม่มีความคิดแปลกใหม่ในเชิงบวก การนำเสนอเรื่องไม่น่าสนใจ ไม่สอดแทรกคุณธรรม ข้อคิด ข้อปฏิบัติและคติสอนใจ (0 คะแนน)</p>	

ตาราง 2.3 (ต่อ)

รายการ	เกณฑ์การพิจารณา	คะแนน (10)
4. การใช้ภาษา	1. ใช้ถ้อยคำสำนวนถูกต้อง ไม่ฟุ่มเฟือย และเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง(2 คะแนน) 2. ใช้ถ้อยคำสำนวนถูกต้องเหมาะสม อาจมีคำฟุ่มเฟือยบางแห่ง และเขียนสะกดคำผิดไม่เกิน 5 คำ (1 คะแนน) 3. ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่เหมาะสม มีคำฟุ่มเฟือยตั้งแต่ 5 คำขึ้นไป และเขียนสะกดคำผิดตั้งแต่ 5 คำขึ้นไป (0 คะแนน)	

เกณฑ์ประเมินคุณภาพ

การสรุปผลการประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พิจารณา 3 ระดับ ดังนี้

นักเรียนได้คะแนน 0-4 คะแนน ได้ระดับ 0 หมายถึง ปรับปรุง

นักเรียนได้คะแนน 5-6 คะแนน ได้ระดับ 1 หมายถึง พอใช้

นักเรียนได้คะแนน 7 คะแนน ได้ระดับ 2 หมายถึง ดี

นักเรียนได้คะแนน 8-10คะแนน ได้ระดับ 3 หมายถึง ดีมาก

กรมวิชาการ (2545 : 51) ได้กล่าวถึงวิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยคัดแปลงมาจากเกณฑ์การให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ของทอแรนซ์ (Torrance) ในแต่ละกิจกรรมตรวจให้คะแนน 3 ด้าน ดังนี้

1. ความคิดคล่อง ให้พิจารณาจากคำตอบที่เป็นไปตามเงื่อนไขของคำถาม โดยให้คะแนนคำตอบละ 1 คะแนน ตามปริมาณคำตอบไม่ซ้ำกัน

2. ความคิดยืดหยุ่น ให้พิจารณาคำตอบที่ไม่ได้อยู่ในทิศทางเดียวกัน หรือคำตอบที่อยู่ในประเภทที่แตกต่างกัน โดยให้คะแนนเป็นกลุ่มหรือประเภทละ 1 คะแนน

3. ความคิดริเริ่ม ให้พิจารณาจากสัดส่วนของความถี่ของคำตอบของนักเรียนทั้งหมด ตามวิธีการของครอปเลย์ (Copley) คำตอบใดที่กลุ่มตัวอย่างซ้ำกันมาก ๆ ก็ให้คะแนนน้อย หรือไม่ได้เลย ถ้ายิ่งตอบซ้ำกับคนอื่นน้อย หรือไม่ซ้ำกับคนอื่นเลยก็จะได้คะแนนมากขึ้น

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนโดยยึดหลัก ดังนี้

คำตอบซ้ำร้อยละ 12	ขึ้นไป	ให้ 0 คะแนน
คำตอบซ้ำร้อยละ 6-11	ขึ้นไป	ให้ 1 คะแนน
คำตอบซ้ำร้อยละ 3-5	ขึ้นไป	ให้ 2 คะแนน
คำตอบซ้ำร้อยละ 2	ขึ้นไป	ให้ 3 คะแนน
คำตอบซ้ำร้อยละ 1	ขึ้นไป	ให้ 4 คะแนน

คะแนนความคิดสร้างสรรค์หาได้จากผลบวกของคะแนนคิดคต่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่มในแต่ละกิจกรรมมารวมกัน เป็นผลบวกของคะแนนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนักเรียนแต่ละคน

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน (2548 : 4) ได้กล่าวถึงวิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า ข้อที่ควรพิจารณาเวลาตรวจแก้งานเขียนและหลักการให้คะแนนนั้น จะต้องพยายามดูทุกแง่ ทุกมุมเท่าที่จะทำได้โดยเฉพาะเจาะจง พิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียว และควรพิจารณาในข้อต่อไปนี้ คือ

1. เนื้อเรื่อง ควรพิจารณาแนวคิดหรือแนวเรื่อง การจัดระเบียบความคิดการอ้างเหตุผล การขยายความ และความแจ่มแจ้งชัดเจน
2. การใช้ภาษา ควรพิจารณาระดับของภาษาที่ใช้ว่าถูกต้องตามกาลเทศะและลักษณะของเรื่อง พิจารณาการใช้คำ ประโยค การเขียนย่อหน้า การเว้นวรรคตอน การใช้สำนวนโวหาร คำพังเพย สุภาษิตต่าง ๆ
3. รูปแบบ ควรพิจารณาเฉพาะการเขียนที่มีแผนแน่นอนว่าทำได้ทุกรูปแบบการเขียนชนิดนั้น ๆ หรือไม่ เช่น เรียงความ บทความ
4. กลไกประกอบการเขียนอื่น ๆ ได้แก่ สะกดการันต์ ลายมือ ความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2548 : 112) ได้กล่าวถึงวิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า การประเมินผลการเขียนควรใช้เกณฑ์รูบริกส์ (Scoring Rubrics) ซึ่งรูปแบบของเกณฑ์การประเมินรูบริกส์ (Rubrics) มี 3 ประเภท ดังนี้

1. เกณฑ์การประเมินในภาพรวม (Holistic Rubrics) เป็นแนวทางการให้คะแนนโดยพิจารณาจากภาพรวมของชิ้นงาน โดยมีคำอธิบายลักษณะของงานในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนเหมาะสำหรับใช้ประเมินทักษะการเขียน เพราะสามารถตรวจสอบความต่อเนื่องความคิดสร้างสรรค์ และความสละสลวยของภาษาที่เขียนได้ เกณฑ์การประเมินในภาพรวม ส่วนใหญ่จะประกอบด้วย 3 - 6 ระดับ เกณฑ์การประเมิน 3 ระดับจะนิยมใช้กันมาก เนื่องจาก การใช้เกณฑ์

3 ระดับ ง่ายต่อการกำหนดรายละเอียดซึ่งจะยึดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยและต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ทำให้ง่ายต่อการกำหนดค่าคะแนนและการตรวจให้คะแนน เพราะการระดับของเกณฑ์ทั้ง 3 ระดับ แตกต่างกันอย่างชัดเจน

2. เกณฑ์การประเมินแบบแยกส่วน (Analytic Rubrics) เป็นแนวทางการให้คะแนน โดยพิจารณาจากแต่ละส่วนของงาน และแต่ละส่วนต้องกำหนดแนวทางการให้คะแนน โดยมี คำนิยามหรือคำอธิบายลักษณะของงานในส่วนนั้น ๆ ในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน

3. เกณฑ์การประเมินแบบผสม (Annotated Holistic Rubrics) เป็นแนวทางการให้คะแนน โดยพิจารณาจากการประเมินในภาพรวมก่อน แล้วจึงประเมินแบบแยกส่วนอีกบาง คุณลักษณะที่เด่น ๆ เพื่อใช้เป็นผลสะท้อนในบางคุณลักษณะของผู้เรียน ซึ่งการประเมินเพียง บางคุณลักษณะนี้จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงคะแนนที่ประเมินในภาพรวม

จากวิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า วิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ต้องมีหลักเกณฑ์ในการวัดที่ยุติธรรมและ ครอบคลุมถึงความสามารถทุกด้านของนักเรียน เพื่อให้เป็นงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่มีคุณค่า ควรแก่การยอมรับ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ การประเมินผลตามจุดมุ่งหมาย เพื่อดูว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่แสดงออกโดยการเขียนเข้าขั้นและ มีการลำดับเนื้อเรื่องได้ดีหรือไม่ ลำดับเนื้อเรื่องเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ถูกต้องหรือไม่ โดยใช้ข้อสอบอัตนัย และตรวจให้คะแนนด้วยวิธีจัดอันดับคุณภาพ เช่น กำหนดภาพมาให้เขียน เรื่องจากภาพ พร้อมทั้ง กำหนดเกณฑ์ในการตอบและให้คะแนน โดยวิธีจัดอันดับคุณภาพและ กำหนดเกณฑ์การประเมินแบบแยกส่วน

การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ (Synectics)

การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียน คิดแปลกใหม่ คิดเปรียบเทียบในสิ่งต่าง ๆ ว่ามีความเหมือนหรือต่างกันอย่างไร โดยใช้การอุปมา อุปไมยเป็น พื้นฐานของการคิด เพื่อให้เกิดแนวคิดแปลกใหม่และกว้างไกล เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเองโดยการฝึกปฏิบัติ แล้วนำไปสู่ทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ

นวลจิตต์ เขวกีรติพงศ์ (2542 : 40) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบ
ซินเนคติกส์ว่า หมายถึง วิธีการเรียนรู้ที่เน้นการแสดงความคิดและอารมณ์ผสมผสานกัน ทำให้
เกิดการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ โดยยึดความเห็นจากพื้นฐานประสบการณ์ของตนเองและใช้
แนวความคิดใหม่ที่ไม่เหมือนเดิม

นงนุช ชาญวิทิตกุล (2545 : 17) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ว่า
หมายถึง กระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งนำมาให้ผู้มีส่วนร่วมสามารถดำเนินการจากการ
วิเคราะห์ปัญหาไปจนถึงการสร้างและพัฒนาความคิดใหม่ ๆ โดยอาศัยหลักที่ว่า การใช้ความสามารถ
อันน่าอัศจรรย์ของสมองในการเชื่อมโยงความคิดที่ดูเหมือนจะไม่เกี่ยวข้องกันเข้าด้วยกันได้

สุวิทย์ มุลคำ (2547 : 113) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ว่า
หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน และการคิดร่วมกันเป็นกลุ่ม
มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามลำดับขั้นที่กำหนดไว้ โดยอาศัยกระบวนการเปรียบเทียบ

สุภาพ ช่างสอน (2549 : 65) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ว่า
หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาความคิดให้แก่ผู้เรียน โดยการนำเอาการเปรียบเทียบ
มาให้นักเรียนได้คิดพิจารณา

จากความหมายของการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนรู้
แบบซินเนคติกส์ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้หรือการแก้ปัญหาโดยใช้วิธีการอุปมา อุปไมย
เพื่อเปรียบเทียบกับสิ่งที่ต้องการเรียนรู้หรือเปรียบเทียบกับสิ่งที่คุ้นเคย และสามารถดัดแปลงสิ่งที่
คุ้นเคยให้แปลกใหม่ออกไป โดยยึดความเห็นจากพื้นฐานประสบการณ์ของตนเองและแนวความคิด
ใหม่ที่ไม่เหมือนเดิม

เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน
แต่ละประเภท ซึ่งลักษณะสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ที่ดี ย่อมจะนำไปสู่การเรียนรู้อย่างมีทิศทาง
และมีประสิทธิภาพ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์
ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สุวิทย์ มุลคำ (2547 : 114) ได้กล่าวถึงเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์
สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ควรตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า

1. การนำกระบวนการของความคิดสร้างสรรค์มาใช้อย่างรู้ตัว ผนวกกับการให้เครื่องมือ
เพื่อใช้ในการคิดเชิงสร้างสรรค์ จะช่วยให้บุคคลหรือกลุ่มเกิดความคิดสร้างสรรค์ขึ้นได้
2. องค์กรประกอบด้านความรู้ที่สำคัญมากกว่าด้านสติปัญญา และการไม่มีเหตุผลสำคัญ
เท่ากับการใช้เหตุผล กล่าวคือ การไม่มีเหตุผลทำให้คนไม่ติดอยู่กับกรอบและทำใจให้เปิดกว้าง

สุวิทย์ มูลคำ (2547 : 114) ได้กล่าวถึงเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ควรตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า

1. การนำกระบวนการของความคิดสร้างสรรค์มาใช้อย่างรู้ตัว ผนวกกับการให้เครื่องมือเพื่อใช้ในการคิดเชิงสร้างสรรค์ จะช่วยให้บุคคลหรือกลุ่มเกิดความคิดสร้างสรรค์ขึ้นได้
2. องค์ประกอบด้านความรู้สึกสำคัญมากกว่าด้านสติปัญญา และการไม่มีเหตุผลสำคัญเท่ากับการใช้เหตุผล กล่าวคือ การไม่มีเหตุผลทำให้คนไม่ติดอยู่กับกรอบและทำใจให้เปิดกว้างยอมรับสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างมาก ความคิดสร้างสรรค์เป็นเรื่องของการใช้อารมณ์มากกว่าการใช้สติปัญญา
3. เราต้องรู้จักใช้อารมณ์และความไม่มีเหตุผลของตนเพื่อจะได้แก้ไขปัญหา โดยวิธีการแปลกใหม่ยิ่งขึ้น

สุภาพ ช่างสอน (2549 : 66) ได้กล่าวถึงเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ควรตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า

1. ความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้นเสมอในการดำรงชีวิตของมนุษย์และความคิดสร้างสรรค์นี้มีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของทุกคน
2. กระบวนการคิดสร้างสรรค์ไม่ใช่สิ่งลึกลับซับซ้อนแต่อย่างใด สามารถอธิบายการเกิดความคิดสร้างสรรค์และฝึกฝนคนให้มีระดับการคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นได้
3. การคิดสร้างสรรค์ที่เกิดจากหรือเกิดในศาสตร์วิชาการสาขาต่าง ๆ มีลักษณะคล้ายคลึงกันไม่ว่าจะเป็น ศิลปะ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หรือวิศวกรรมศาสตร์ก็ตาม ศาสตร์เหล่านี้จำเป็นต้องใช้กระบวนการทางสติปัญญาเข้ามาเกี่ยวข้องในการคิดสร้างสรรค์ทั้งนั้น
4. ความคิดสร้างสรรค์ของคนคนเดียวหรือความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มคนมีลักษณะใกล้เคียงกันมาก

ทศนา แคมมณี (2551 : 250-251) ได้กล่าวถึงเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ควรตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า

1. ความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญมากในกิจกรรมทั้งหลายในชีวิตประจำวันของคนเรา เมื่อกกล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์ คนส่วนใหญ่มักเชื่อมโยงความคิดสร้างสรรค์กับการสร้างงานด้านศิลปะหรือดนตรีอันยิ่งใหญ่ หรืองานประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ แต่ความคิดสร้างสรรค์เป็นส่วนหนึ่งของงานในชีวิตประจำวันและการใช้ชีวิตส่วนตัวของเราทุกคน
2. กระบวนการคิดสร้างสรรค์ไม่ใช่สิ่งลึกลับ เราสามารถอธิบายได้ สามารถฝึกฝนให้บุคคลมีระดับความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นได้ ซึ่งแต่เดิมนั้นเชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นเรื่องลึกลับ

3. ความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นในทุกสาขาวิชา จะมีลักษณะคล้ายคลึงกันไม่ว่าจะเป็น ศิลปะ วิทยาศาสตร์ หรือวิศวกรรมศาสตร์ เพราะจะใช้กระบวนการทางสติปัญญาเข้ามาเกี่ยวข้องในการคิดสร้างสรรค์เหมือนกัน ซึ่งแนวคิดนี้จะตรงข้ามกับแนวคิดทั่วไป กล่าวคือ หลาย ๆ คนยังคิดว่าความคิดสร้างสรรค์ยังจำกัดอยู่เฉพาะด้านศิลปะเท่านั้น ส่วนงานด้านวิศวกรรมศาสตร์และวิทยาศาสตร์นั้น โดยทั่วไปมักเรียกว่า งานประดิษฐ์

4. ความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคลหรือความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มบุคคลจะมีลักษณะคล้ายคลึงกันมาก ซึ่งต่างจากแนวคิดเดิมที่ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งเฉพาะตัวแบ่งปันกันไม่ได้

จากเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า ความคิดสร้างสรรค์ไม่ใช่สิ่งลึกลับซับซ้อนสามารถอธิบายการเกิดและฝึกฝนได้ อีกทั้ง ยังมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของทุกคน ความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคลหรือของกลุ่มจะมีลักษณะที่คล้ายกัน โดยที่องค์ประกอบด้านความรู้ที่ก้ำกั้มากกว่าด้านสติปัญญา และการไม่มีเหตุผลสำคัญเท่ากับการใช้เหตุผล กล่าวคือ การไม่มีเหตุผลทำให้คนไม่ยึดติดอยู่กับกรอบ ทำให้เปิดใจกว้างยอมรับสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างมาก

วิธีการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้ มีทักษะ กระบวนการ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ผู้สอนจะต้องบูรณาการเนื้อหาและทักษะกระบวนการเข้าด้วยกันตลอดจนมีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชานั้น ๆ ตระหนักในคุณค่าของวิชานั้น ๆ ฝึกการทำงานที่เป็นระบบ มีระเบียบวินัย รอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีวิจารณญาณ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงวิธีการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ศุวิทย์ มุลคำ (2547 : 115) ได้กล่าวถึงวิธีการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ไว้ 3 วิธี ดังนี้

1. การเปรียบเทียบโดยตรง (Direct Analogy) เป็นการเปรียบเทียบอย่างง่าย ๆ ระหว่างสิ่งของสองสิ่งหรือแนวความคิดสองแนวคิด ความคล้ายคลึงที่ทำการเปรียบเทียบอาจใช้ได้ตั้งแต่หนึ่งประเด็นขึ้นไป ไม่จำเป็นต้องคล้ายกันทั้งหมด การเปรียบเทียบก็เพื่อเปลี่ยนเงื่อนไขของสถานการณ์หรือปัญหาเดิมไปสู่สถานการณ์อื่น ๆ เพื่อให้ผู้เปรียบเทียบเกิดแนวคิดหรือมุมมองแปลกไปจากเดิม สิ่งที่น่ามาเปรียบเทียบอาจเป็นคน ตัวพืช หรือสิ่งไม่มีชีวิต เช่น การเปรียบเทียบโดยตรงในการสร้างสรรคงานต่าง ๆ เช่น งานสร้างอุโมงค์ลอดใต้น้ำของ มาร์ค อิชามบาร์ด บรูเนล

(Marc Isambard Brunel) ก็ได้แนวคิดมาจากการเฝ้าสังเกตหนอนกักกินเนื้อไม้ สร้างโพรงเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของมัน หรือการออกแบบภาชนะที่มีฝาเปิดได้ ก็เชื่อมโยงมาจากลักษณะของเมล็ดถั่วที่ปิดเปิดได้ เป็นต้น

2. การเปรียบเทียบโดยสมมติตนเป็นสิ่งอื่น (Personal Analogy) เป็นการสมมติให้ผู้เปรียบเทียบเป็นคนอื่นหรือสิ่งอื่นที่ไม่ใช่ตัวเองว่าจะมีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร ถ้าเป็นสิ่งนั้นซึ่งจะสมมติเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ได้ เช่น สมมติให้นักเรียนเป็นคอมพิวเตอร์ แล้วถามนักเรียนว่า มีความรู้สึกอย่างไรเมื่อเป็นคอมพิวเตอร์ ให้บรรยายความรู้สึกเมื่อถูกเปิดสวิตซ์ทำงานเมื่อโปรแกรมติดไวรัส จุดเน้นของการเปรียบเทียบโดยสมมติตนเป็นสิ่งอื่น คือ ทำการเปรียบเทียบตระหนักถึงความรู้สึกของสิ่งที่ตนสมมติอยู่อย่างแท้จริง ต้องทำให้รู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งที่สมมติขึ้นจริง ๆ ถ้าการลืมหืมตัวไปชั่วขณะทำให้สามารถคิดกว้างไกลกว่าที่คุ้นเคยมากเท่าไรสิ่งที่ได้จากการเปรียบเทียบก็แปลกใหม่เพิ่มขึ้นเท่านั้น

3. การเปรียบเทียบโดยใช้คู่คำขัดแย้ง (Compressed Conflict) เป็นการนำคำซึ่งมีความหมายขัดแย้งหรือตรงกันข้ามสองคำมาจับคู่กันเป็นคำใหม่ซึ่งมีความหมายเดียว เช่น ทรมานบันเทิง หน้าขึ้นอกตรม ไฟสูงแผ่นดินต่ำ มหาโจรใจงาม ขโมยผู้ซื่อสัตย์ เป็นต้น การสร้างคำคู่ขัดแย้งของผู้เรียนจะสะท้อนให้เห็นความสามารถในการอธิบายสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยใช้สองแนวคิดร่วมกันและช่วยให้เข้าใจสิ่งที่อธิบายดีขึ้น

สุภาพ ช่างสอน (2549 : 68) ได้กล่าวถึงวิธีการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ไว้ 3 วิธี ดังนี้

1. การเอาตัวเองไปเปรียบเทียบกับสิ่งอื่น การเปรียบเทียบแบบนี้ผู้เรียนต้องทำตนเสมือนเป็นสิ่งที่ต้องการเปรียบเทียบ และบรรยายความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อตนเป็นสิ่งนั้น สิ่งนี้อาจเปรียบเทียบอาจเป็นคน พืช สัตว์หรือ สิ่งของเช่น ให้ผู้เรียนสมมติตัวเองว่าเป็น เครื่องยนต์ในรถยนต์ แล้วบอกว่าผู้เรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อรถติดเครื่อง การที่ผู้เรียนต้องสมมติตัวเองเป็นอีกสิ่งหนึ่ง ทำให้ลืมความเป็นตัวเองชั่วคราว และเมื่อต้องเปรียบเทียบจะทำให้ผู้เรียนเกิดความแปลกใหม่และความคิดสร้างสรรค์ขึ้นได้ อาจเอาความรู้สึกของตนเองไปใส่ในสิ่งที่สมมติและบรรยายความรู้สึกออกมาได้หลายชั้น คือ

ขั้นที่ 1 บรรยายออกมาในรูปของข้อเท็จจริง ในขั้นนี้บุคคลจะมองของที่ต้องการเปรียบเทียบโดยความเป็นจริง เช่น ในกรณีที่ให้เปรียบเทียบกับเครื่องยนต์ อาจบรรยายออกมาว่า รู้สึกร้อน เป็นต้น

ขั้นที่ 2 บรรยายถึงความรู้สึกร่วม แต่เป็นการรู้สึกที่ไม่มีอะไรแปลกใหม่ เช่น รู้สึกมีพลัง เป็นต้น

ขั้นที่ 3 บรรยายถึงความรู้สึกที่ร่วมกันเห็นอกเห็นใจกับสิ่งเปรียบเทียบที่มีชีวิต

ขั้นที่ 4 บรรยายถึงความรู้สึกที่ร่วมกันเห็นอกเห็นใจกับสิ่งเปรียบเทียบที่ไม่มีชีวิต

ในขั้นนี้ ต้องรู้สึกเป็นจริงเป็นจังในสิ่งเปรียบเทียบและแสดงความเห็นอกเห็นใจในสิ่งนั้นอย่างแท้จริง คำบรรยายอาจออกมาในรูป รู้สึกว่าถูกใจอย่างไม่เป็นธรรมและไม่เคยได้ตัดสินใจเองว่าเมื่อไรจะเดินเครื่องหรือ เมื่อไรจะหยุดเครื่อง การตัดสินใจขึ้นอยู่กับผู้อื่นทั้งสิ้น จุดประสงค์ของการเปรียบเทียบแบบนี้ คือ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์จากการเปรียบเทียบคนกับสิ่งอื่นที่ใกล้เคียง

2. การเปรียบเทียบทางตรง เป็นการเปรียบเทียบทางตรงระหว่างของสองสิ่งหรือมากกว่าสิ่งทีนำมาเปรียบเทียบ อาจเป็นคน ลัทธิ พืช หรือสิ่งของ โดยของทีนำมาเปรียบเทียบไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทุกประการ จุดประสงค์ คือ เพื่อให้มองเห็นปัญหาในอีกแนวหนึ่งหรือเพื่อให้เกิดความคิดใหม่ ซึ่งอาจนำมาใช้แก้ปัญหาที่ต้องการได้ เช่น วิศวกรท่านหนึ่งเฝ้าสังเกตดูหนอนเจาะท่อนไม้เป็นรูปคล้ายอุโมงค์ ทำให้วิศวกรผู้นี้เกิดความคิดสร้างท่ออุโมงค์ทำงานใต้น้ำขึ้นมา

3. การเปรียบเทียบโดยใช้คู่คำที่มีความหมายขัดแย้งกัน เป็นการใช้คำเปรียบเทียบสองคำที่มีความหมายขัดแย้งกันหรือตรงกันข้าม มาอธิบายลักษณะของ คน ลัทธิ พืช หรือสิ่งของที่ต้องการ เช่น ฉลาดในเรื่องโง่ ๆ หรือ สวยโทรม ๆ เป็นต้น

ทิสนา แคมมณี (2551 : 253) ได้กล่าวถึงวิธีการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ไว้ 3 วิธี ดังนี้

1. การเปรียบเทียบแบบตรง
2. การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งอื่น
3. การเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า วิธีการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์มี 3 วิธี คือ การเปรียบเทียบแบบตรง การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งอื่น และการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ช่วยให้เกิดแนวคิดใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมสามารถนำความคิดใหม่ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ และวิธีการนี้มีประโยชน์มากเป็นพิเศษสำหรับการเรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนและการพูดอย่างสร้างสรรค์

กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนจัดว่าสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษา ความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งผลให้ ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้เป็นของตนเอง อันเกิดจากสภาวะแวดล้อม บุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคมของแต่ละบุคคล ดังนั้น ครูผู้สอนต้องพยายามนำรูปแบบการสอนแบบใหม่ ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ (2547 : 119-124) ได้กล่าวถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์สรุปได้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นบรรยายสถานการณ์ในปัจจุบัน ในขั้นนี้ผู้สอนบรรยายถึงสถานการณ์หรือหัวข้อที่น่าสนใจหรือที่ผู้เรียนกำลังสนใจ หรือข่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ในขณะนี้มีข่าวโจรปล้นร้านทอง ผู้สอนอาจจะทั้งบรรยายและถามคำถามนำว่า

ผู้สอน : นักเรียนคงทราบแล้วว่าเวลานี้มีโจรปล้นร้านทอง เราลองมาตั้งชื่อ โจรคนนี้ และลักษณะพิเศษที่ไม่เหมือนใคร

ผู้เรียน : โจรคนนี้น่าจะชื่อคำ ผมยวสีม่วง ปล้นร้านเกม

ผู้เรียน : โจรคนนี้น่าจะชื่อบักจ่อย ผมสีทอง ขาเป้ ปล้นร้านรถบังคับ

หลังจากนั้นผู้สอนให้ผู้เรียนทบทวนลักษณะของโจรอีกครั้งว่ามีลักษณะแปลกใหม่ หรือมีลักษณะที่แตกต่างจากโจร โดยทั่วไปอย่างไร ผู้เรียนเห็นความแปลกใหม่หรือไม่อย่างไร ในขั้นนี้ผู้สอนต้องคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความแปลกใหม่จริง ๆ ซึ่งผู้เรียนส่วนใหญ่มักจะตอบว่าไม่มีความแปลกใหม่ เพราะเป็นลักษณะกว้าง ๆ ของโจรธรรมดาที่มีอยู่

ขั้นที่ 2 ขั้นการเปรียบเทียบทางตรง ในขั้นนี้เป็นการเปรียบเทียบระหว่างของสองสิ่ง หรือมากกว่า สิ่งที่น่ามาเปรียบเทียบอาจเป็นคน พืช สัตว์ หรือสิ่งของ เพื่อให้ผู้เรียนได้มองเห็นปัญหาอีกแนวหนึ่งเพื่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ ดังตัวอย่าง หลังจากได้รับรู้ว่าโจรที่ผู้เรียนได้มองหา ลักษณะพิเศษมานั้น ไม่มีอะไรพิเศษ ค่อยเมื่อผู้สอนตั้งคำถามว่า

ผู้สอน : ลักษณะของโจรยังเป็นลักษณะธรรมดา ๆ ถ้าสมมุติว่าครูจะให้ผู้เรียนเปรียบเทียบระหว่างโจรที่ชื่อคำกับเครื่องมือที่ใช้ในบ้าน นักเรียนคิดว่ามีเครื่องมืออะไรที่มีส่วนคล้ายกับลักษณะของโจรที่ชื่อคำ

ผู้เรียน : เครื่องซักผ้า , โทรทัศน์ , ตู้เย็น , ไม้กวาด ฯลฯ

หลังจากนั้นผู้สอนให้ผู้เรียนทั้งห้องร่วมกันพิจารณาว่าการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งของข้างต้นกับโจรที่ชื่อคำ อันไหนเปรียบเทียบได้แหวกแนวที่สุด พร้อมทั้ง ให้ผู้เรียนอธิบายการทำงานของสิ่งของนั้น เช่น ถ้าผู้เรียนเลือกไม้กวาด ผู้สอนต้องซักถามผู้เรียนเกี่ยวกับลักษณะ

การทำงาน การประดิษฐ์ไม้กวาด ในขั้นตอนนี้ยังไม่เปรียบเทียบไม้กวาดกับโจร

ขั้นที่ 3 ขั้นการเปรียบเทียบกับตนเอง ในขั้นนี้เป็นขั้นตอนในการนำตนเองไป
เปรียบเทียบกับสิ่งอื่น ซึ่งทำให้ผู้เรียนต้องทำตนเหมือนสิ่งที่ต้องการเปรียบเทียบและบรรยาย
ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อตนเป็นสิ่งนั้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดแปลกใหม่ ดังตัวอย่าง

ผู้สอน : ถ้าสมมุติว่านักเรียนเป็นไม้กวาด จงบอกความรู้สึกว่าเป็นอย่างไรในขณะที่
นักเรียนเป็นไม้กวาด

ผู้เรียน : ผมต้องคอยเก็บกวาดสิ่งสกปรกอยู่ทุกวัน ผมไม่อยากให้มีสิ่งสกปรก เช่น
ฝุ่น กระดาษ ถุงพลาสติก เป็นต้น เพราะสิ่งต่าง ๆ ทำให้ผมเหม็นและจามอยู่บ่อย ๆ

ผู้เรียน : ผมภูมิใจที่ได้ทำหน้าที่พิทักษ์ความสะอาด

ขั้นที่ 4 ขั้นการเปรียบเทียบ โดยใช้คำคู่ที่มีความหมายที่ขัดแย้งกัน โดยนำคำมาจากการที่
ผู้เรียนเอาตนเองไปเปรียบเทียบกับสิ่งของในขั้นตอนที่ 3 โดยผู้เรียนเลือก เช่น เหม็น กับ หอม ,
ท้อแท้ กับ ภูมิใจ , สกปรก กับ สะอาด

เมื่อผู้เรียนได้เลือกคำที่มีความหมายขัดแย้งกันแล้ว ผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกคำที่มี
ความหมายขัดแย้ง หรือตรงกันข้ามมากที่สุด

ขั้นที่ 5 ขั้นการเปรียบเทียบทางตรง ครั้งที่ 2 ในขั้นนี้ผู้สอนย้อนกลับมาใช้วิธีการ
เปรียบเทียบทางตรงอีกครั้ง โดยใช้คำที่มีความหมายขัดแย้งกัน ซึ่งผู้เรียนได้เลือกไว้ในขั้นตอนที่ 4
มาเป็นหลัก สมมุติว่าผู้เรียนเลือก เหม็น กับ หอม ผู้สอนอาจใช้คนหรือสัตว์ สิ่งของเปรียบเทียบ
เหม็น กับ หอม เช่น

ผู้สอน : ลองนึกถึงของใช้ที่มีลักษณะของการเหม็น กับ หอม

ผู้เรียน : ลูกเหม็นในห้องน้ำ , น้ำหอม , ยาทาเล็บ , ถุงเท้า , มะกรูด ฯลฯ

เมื่อผู้เรียนหาคำมาได้ทั้งหมดผู้สอนจะยุติการหาคำเปรียบเทียบพร้อมทั้ง ถามนำว่า
สิ่งที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น อะไรที่จะใช้บรรยายลักษณะ โจรคำได้ดีและน่าตื่นเต้นที่สุด

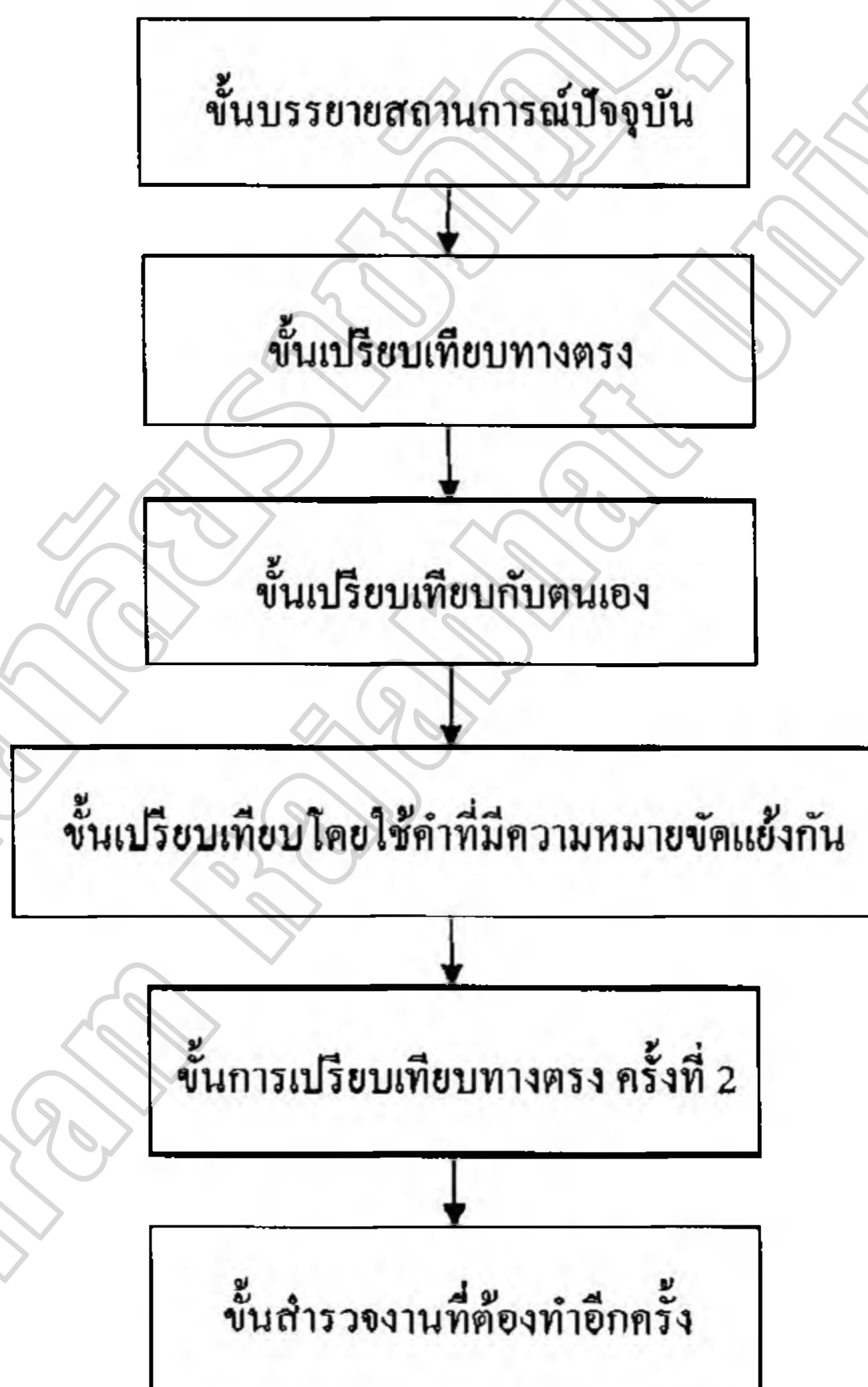
ผู้เรียน : ยาทาเล็บ

ผู้สอน : ยาทาเล็บบรรยายลักษณะ โจรคำได้อย่างไรหลังจากที่ถาม ถ้าผู้เรียนเงิบ
ผู้สอนให้ผู้เรียนอธิบายรายละเอียดของยาทาเล็บ ข้อดี ข้อเสีย สีต่าง ๆ ของยาทาเล็บ ฯลฯ พร้อมทั้ง
จดลงกระดานคำแล้วให้ผู้เรียนเขียนถึง โจรคำ โดยใช้ข้อความทั้งหมดเกี่ยวกับยาทาเล็บบรรยาย

ขั้นที่ 6 ขั้นสำรวจงานที่ต้องทำอีกครั้ง ในขั้นนี้ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบแล้วนำไปสู่ปัญหา
แรกเริ่ม ซึ่งหลังจากที่ผู้เรียนได้เลือกยาทาเล็บแล้ว ผู้สอนจะนำไปสู่ปัญหาแรกเริ่ม คือ การบรรยาย
เปรียบเทียบ โจรคำกับยาทาเล็บ โดยตั้งคำถามว่า

ผู้สอน : ลองกลับมาคิดถึงใจคำอีกครั้ง เราจะใช้ยาทาเล็บมาบรรยายลักษณะใจคำได้อย่างไร ในขั้นตอนนี้ ส่วนใหญ่ผู้เรียนจะเจอบัสนอนอาจจะต้องใช้คำอธิบายหรือตั้งคำถามว่ายาทาเล็บนั้นเป็นอย่างไร มีข้อดีและข้อเสียอย่างไร สีสันต่าง ๆ เป็นอย่างไร โดยให้ผู้เรียนอธิบาย พร้อมทั้งให้ผู้เรียนเขียนถึงใจคำโดยใช้ข้อความทั้งหมดเกี่ยวกับยาทาเล็บบรรยายลักษณะใจคำ

ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สามารถสรุปได้ ดังภาพประกอบ 2.1 (สุวิทย์ มูลคำ. 2547 : 124)

ภาพประกอบ 2.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

สมศักดิ์ ภูวิภาคารวรรณ (2546 : 112) ได้กล่าวถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ว่ามี 2 แบบ คือ แบบที่ 1 ใช้เพื่อสร้างผลงานที่แปลกใหม่ และแบบที่ 2 ใช้เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับสิ่งที่ยังไม่รู้จัก การที่จะใช้แบบที่ 1 หรือแบบที่ 2 ย่อมขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการสอน ซึ่งแต่ละรูปแบบมีกระบวนการจัดการเรียนรู้สรุปได้ ดังนี้

แบบที่ 1 เพื่อสร้างผลงานที่แปลกใหม่ มีขั้นตอนกระบวนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 บรรยายสถานการณ์ปัจจุบัน ขั้นนี้ครูให้นักเรียนบรรยายสถานการณ์หรือหัวข้อตามที่นักเรียนมองเห็น

ขั้นที่ 2 การเปรียบเทียบทางตรง ขั้นนี้นักเรียนเปรียบเทียบทางตรง แล้วเลือกอันที่ดีที่สุดมาอธิบายให้กว้างขวางขึ้น

ขั้นที่ 3 การเปรียบเทียบกับตนเอง ขั้นนี้นักเรียนเปรียบเทียบสิ่งที่เลือกในขั้นที่ 3 กับตนเอง

ขั้นที่ 4 การหาคำคู่ที่มีความหมายขัดแย้งกัน จากการบรรยายในขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3 นักเรียนคิดหาคำคู่ที่มีความหมายขัดแย้งกันมาหลาย ๆ คู่แล้วเลือกคู่ที่ดีที่สุด

ขั้นที่ 5 การเปรียบเทียบทางตรง ขั้นนี้นักเรียนคิดหาการเปรียบเทียบทางตรงโดยใช้คำคู่ที่เลือกในขั้นที่ 4

ขั้นที่ 6 ตรวจสอบปัญหาเริ่มแรกอีกครั้ง ขั้นนี้ครูให้นักเรียนหันกลับมาสำรวจปัญหาเริ่มแรก แล้วใช้การเปรียบเทียบขั้นสุดท้าย โดยใช้ประสบการณ์ทั้งหมดที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์เข้าช่วย

แบบที่ 2 เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับสิ่งที่ยังไม่รู้จักวิธีสอน แบบนี้มีจุดประสงค์ เพื่อทำความคุ้นเคยกับสิ่งที่แปลกใหม่ เป็นการเพิ่มความเข้าใจและสำรวจลึกในสิ่งของหรือสถานการณ์ที่ใหม่และซับซ้อน ในที่นี้เราใช้ในการเปรียบเทียบช่วยในการวิเคราะห์ ไม่ใช่เพื่อเชื่อมของที่มีความต่างกันดังเช่นในแบบที่ 1 ในแบบที่ 2 เราจะใช้สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่ใกล้ตัว เช่น บ้าน รถ ร่างกายคน เปรียบเทียบกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา แล้วให้วิเคราะห์ปัญหา โดยการศึกษาลักษณะสำคัญของสิ่งที่คุ้นเคยกับลักษณะของปัญหา (สิ่งที่ไม่คุ้นเคย) มีขั้นตอนกระบวนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การให้ข้อมูล

ขั้นที่ 2 การเปรียบเทียบ

ขั้นที่ 3 การเปรียบเทียบกับตัวเอง

ขั้นที่ 4 การบรรยายถึงความสัมพันธ์ในส่วนที่เป็นไปได้

ขั้นที่ 5 การบรรยายถึงความสัมพันธ์ในส่วนที่เป็นไปไม่ได้

ขั้นที่ 6 การสำรวจ

ขั้นที่ 7 การเปรียบเทียบ

ทิสนา แคมมณี (2551 : 250-251) ได้กล่าวถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์สรุปได้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ชี้นำ ผู้สอนให้ผู้เรียนทำงานต่าง ๆ ที่ต้องการให้ผู้เรียนทำตามปกติที่เคยทำ เช่น ให้เขียน บรรยาย เล่า วาดภาพ เสร็จแล้วให้เก็บไว้ก่อน

ขั้นที่ 2 ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง ผู้สอนเสนอคำคู่ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง เช่น ลูกบอลกับมะนาว เหมือนหรือต่างกันอย่างไร คำคู่ที่ผู้สอนเลือกมาควรให้มีลักษณะที่สัมพันธ์กับเนื้อหาหรืองานที่ผู้เรียนทำในขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอคำคู่ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบหลาย ๆ คู่ และจดคำตอบของผู้เรียนไว้บนกระดาน

ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างอุปมาบุคคลหรือเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ ผู้สอนให้ผู้เรียนสมมติตัวเองเป็นสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และแสดงความรู้สึกออกมา เช่น ถ้าเปรียบเทียบผู้เรียนเป็นเครื่องซักผ้า จะรู้สึกอย่างไร ผู้สอนจดคำตอบของผู้เรียนไว้บนกระดาน

ขั้นที่ 4 ขั้นการสร้างอุปมาคำคู่ขัดแย้ง ผู้สอนให้ผู้เรียนนำคำหรือวลีที่ได้จากการเปรียบเทียบในขั้นที่ 2 และ 3 มาประกอบกันเป็นคำใหม่ที่มีความหมายขัดแย้งกันในตัวเอง เช่น ไฟเย็น น้ำผึ้งขม มัจจุราชสีน้ำผึ้ง เชือดนึ้ม ๆ

ขั้นที่ 5 ขั้นการอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้งที่ได้เลือกไว้ในขั้นที่ 4

ขั้นที่ 6 ขั้นการนำความคิดใหม่มาสร้างสรรค์งาน ผู้สอนให้ผู้เรียนนำงานที่ทำไว้เดิมในขั้นที่ 1 ออกมาทบทวนใหม่และลองเลือกนำความคิดที่ได้มาใหม่จากกิจกรรมขั้นที่ 4 มาใช้ในงานของตน ทำให้งานของตนมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เริ่มจากการให้ผู้เรียนทำงานตามที่ต้องการ เช่น เขียน บรรยาย วาดภาพ แล้วนำคำที่สัมพันธ์กับเนื้อหาในงานมาเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง จากนั้นการเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ การสร้างคำคู่ขัดแย้ง การอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง และการนำความคิดใหม่มาสร้างสรรค์งานเดิมที่ทำไว้

ข้อดีและข้อจำกัดของการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

รูปแบบการเรียนการสอนในปัจจุบันมีมากมายหลายรูปแบบซึ่งแต่ละรูปแบบก็มีข้อดีและข้อจำกัดที่ต่างกันไป ดังนั้น ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องทราบถึงข้อดีและข้อจำกัดของรูปแบบ

การเรียนการสอนแต่ละรูปแบบเพื่อที่จะได้นำมาใช้กับผู้เรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สมศักดิ์ ภูวิภาดาพรรณ (2546 : 115) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดของการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์สรุปได้ ดังนี้

ข้อดีของการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

1. กิจกรรมมีจุดเด่นที่เปรียบเทียบระหว่างบทเรียนกับสิ่งอื่น ๆ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นบทเรียนในแง่มุมที่แตกต่างออกไปจากจุดเดิม ทำให้เกิดการสร้างสรรค์ในมิติที่น่าสนใจ
2. เป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียนรู้จักคิดหลากหลายรูปแบบ เกิดความคิดสร้างสรรค์
3. บรรยากาศการเรียนสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย เกิดความพึงพอใจทั้งผู้เรียนและผู้สอน
4. สร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มผู้เรียน ผู้เรียนได้ช่วยกัน ร่วมมือกันในการระดมความคิด เพื่อให้ได้แนวคิดที่แปลกใหม่ที่น่าสนใจ

ข้อจำกัดของการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

1. เนื้อหาวิชาที่จะนำการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ไปใช้ได้ผลดี คือ เนื้อหาวิชา หัวข้อหรือบทเรียนที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่างออกไปจากสภาพที่เป็นอยู่เดิม
2. ผู้สอนควรเตรียมการสอนล่วงหน้าอย่างดี ผู้สอนจะต้องสามารถให้ตัวอย่างแนะนำผู้เรียนได้ กรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถระดมความคิดออกมาได้ ซึ่งบางครั้งบรรยากาศการเรียนอาจหยุดชะงัก

สุวิทย์ มูลคำ (2547 : 125) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดของการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์สรุปได้ ดังนี้

ข้อดีของการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

1. นักเรียนได้ฝึกการใช้ความคิดแบบหลายแง่มุม สามารถแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลายมากขึ้น
  2. นักเรียนที่ขอมรับฟังแนวความคิดที่แตกต่างจากแนวคิดเดิม ๆ ที่ตนเองเคยมีอยู่
- ข้อจำกัดของการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

1. ผู้สอนต้องมีการเตรียมเนื้อหาในการสอนมาเป็นอย่างดีเพื่อไม่ให้เกิดการคิดขัดขืนทำกิจกรรม
2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล อาจส่งผลต่อกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบนี้

ทิตานา เขมมณี (2551 : 253) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดของการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์สรุปได้ ดังนี้

ข้อดีของการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

1. เน้นการสอนเพื่อให้เกิดความรู้มากกว่าสติปัญญา ทำให้ผู้เรียน ไม่มีความคิดติดกรอบ และทำใจให้เปิดกว้างยอมรับสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างมาก
2. เหมาะสำหรับการสอนรายวิชา หรือเนื้อหาที่ต้องการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เช่น การเขียนความเรียงแบบสร้างสรรค์ การสำรวจปัญหาสังคม การแก้ปัญหาต่าง ๆ และการสร้างงานประดิษฐ์
3. ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหา โดยวิธีการแปลกใหม่มากยิ่งขึ้น

ข้อจำกัดของการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

กระบวนการจัดการเรียนรู้เน้นการใช้อารมณ์ ความรู้สึกเป็นหลัก อาจจะไม่เหมาะสมกับวิชาที่ต้องใช้เหตุผล กฎเกณฑ์ หรือหลักการ เช่น วิทยาศาสตร์ หลักภาษา และคณิตศาสตร์ เป็นต้น จากข้อดีและข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เป็นการเปรียบเทียบและมีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นบทเรียนในแง่มุมที่แตกต่างออกไปจากเดิม เป็นการฝึกการคิดหลากหลายรูปแบบ ช่วยพัฒนาความคิดและสร้างสรรค์งาน ผู้เรียนมีส่วนร่วมช่วยเหลือและร่วมมือกันในการระดมความคิด เพื่อให้ได้แนวคิดที่แปลกใหม่ ซึ่งเหมาะสำหรับการสอนรายวิชาหรือเนื้อหาที่ต้องการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เช่น การเขียนความเรียงแบบสร้างสรรค์ การสำรวจปัญหาสังคม แต่ไม่เหมาะกับวิชาที่ต้องใช้เหตุผล กฎเกณฑ์หรือหลักการ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องเตรียมการล่วงหน้าอย่างดี และช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดที่แปลกให้ได้ มิเช่นนั้น อาจทำให้บรรยากาศการเรียนหยุดชะงัก

ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

ภายหลังจากที่สร้างแบบฝึกทักษะเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จะต้องนำแบบฝึกทักษะไปทดสอบประสิทธิภาพ ซึ่งก็คือ การนำไปทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ได้มาตรฐาน ก่อนนำไปใช้สอนจริง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการประกันว่าแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการสอนนั่นเอง

ความหมายของประสิทธิภาพ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพไว้แตกต่างกัน ดังนี้
 สวัสดิ์ กาญจนสุวรรณ (2542 : 4) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า หมายถึง ความสามารถในการสร้างผลสัมฤทธิ์ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามระดับที่คาดหวัง โดยการทำแบบฝึกระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน

เผชิญ กิจระการ (2546 : 47) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า หมายถึง ความสามารถในการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือตามเกณฑ์ที่คาดหวังไว้

ระพินทร์ โพธิ์ศรี (2550 : 3) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า หมายถึง ระดับคุณภาพของนวัตกรรมที่วัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียน (E_1) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (E_2)

วิมล เหล่าเคน (2552 : 6) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า หมายถึง คุณภาพของสื่อการเรียนการสอนหรือนวัตกรรมซึ่งนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

จากความหมายของประสิทธิภาพที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง คุณภาพของสื่อการเรียนการสอนหรือนวัตกรรมด้านกระบวนการและด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือเกณฑ์ที่คาดหวัง

การกำหนดเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพ

การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะจะต้องนำประสิทธิภาพที่ได้เทียบกับเกณฑ์ที่คาดหวังไว้ ซึ่งการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานที่คาดหวังมีหลักเกณฑ์ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงการกำหนดเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพไว้แตกต่างกัน ดังนี้

เผชิญ กิจระการ (2546 : 44-48) ได้กล่าวถึงการกำหนดเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพสรุปได้ ดังนี้

1. เกณฑ์การหาประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้ผลิตแบบฝึกทักษะจะพึงพอใจว่าหากแบบฝึกทักษะมีคุณภาพถึงระดับนั้นแล้ว แบบฝึกทักษะนั้นก็มีคุณค่าที่จะนำไปสอนเด็กและคุ้มแก่การลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

2. การกำหนดเกณฑ์การหาประสิทธิภาพ กระทำได้โดยการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนซึ่งมี 2 ประเภท คือ

2.1 ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง คือ ประเมินผลต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมย่อยหลาย ๆ พฤติกรรม เรียกว่า กระบวนการ ของผู้เรียนที่สังเกตจากการประกอบกิจกรรมกลุ่มและรายงานบุคคล ได้แก่ งานที่มอบหมาย และกิจกรรมอื่นใดที่ผู้สอนกำหนดไว้

2.2 ประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย คือ ประเมินผลลัพธ์ของผู้เรียน โดยพิจารณาจากการทดสอบหลังเรียนและการสอบได้

ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังไว้ว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พอใจ โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการต่อ

ประสิทธิภาพของผลลัพ์ ซึ่งคิดเป็นร้อยละของผลเฉลี่ยของคะแนนที่ได้ ดังนั้น ประสิทธิภาพของกระบวนการ ต่อประสิทธิภาพของผลลัพ์เท่ากับ 70/70 หมายความว่า เมื่อเรียนจากแบบฝึกทักษะ ผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกหัดหรืองาน ได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 70 และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 70 การกำหนดเกณฑ์ โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งไว้ที่ 80/80 , 85/85 , 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะมักจะตั้งค่ากว่านี้ เช่น 70/70 , 75/75

3. ขั้นตอนทดลองหาประสิทธิภาพ เมื่อผลิตแบบฝึกทักษะขึ้นมาแล้วต้องนำไปทดลองหาประสิทธิภาพตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ทดลองแบบเดี่ยว (1 : 1) เป็นการทดลองกับผู้เรียน 3 คน โดยใช้เด็กอ่อน เด็กปานกลาง และเด็กเก่ง อย่างละ 1 คน

3.2 ทดลองแบบกลุ่ม (1 : 10) เป็นการทดลองกับผู้เรียน 6- 10 คน (แต่ละคนเก่งกับคนอ่อน)

3.3 ทดลองภาคสนาม (1 : 100) เป็นการทดลองกับผู้เรียน 30-100 คน

4. การเลือกนักเรียนมาทดลองหาประสิทธิภาพ

4.1 ทดลองแบบเดี่ยว (1 : 1) เป็นการทดลองครู 1 คน ต่อเด็ก 1 คน โดยเริ่มต้นทดลองกับเด็กอ่อนเสียก่อน ทำการปรับปรุง แล้วนำไปทดลองกับเด็กปานกลางแล้วนำไปทดลองกับเด็กเก่ง แต่ถ้าหากเวลาไม่เอื้ออำนวย สภาพการณ์ไม่เหมาะสมก็ให้ทดลองกับเด็กอ่อนหรือเด็กปานกลางเพียงคนเดียว โดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดลองแบบเดี่ยวนี้อาจได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก เมื่อปรับปรุงแล้วคะแนนจะสูงขึ้น

4.2 การทดลองแบบกลุ่ม (1 : 10) เป็นการทดลองที่ครู 1 คน ต่อเด็ก 6-10 คน โดยให้คะแนนทั้งเด็กเก่ง ปานกลาง และเด็กอ่อน ห้ามทดลองกับเด็กอ่อนล้วนหรือเด็กเก่งล้วน เวลาทดลองจะต้องจับเวลาด้วยว่า กิจกรรมแต่ละกลุ่มใช้เวลาเท่าไร เพื่อพิจารณาว่าแบบฝึกทักษะนั้นสามารถใช้กับผู้เรียนในระดับสติปัญญาต่างกัน ได้ดีมาน้อยเพียงใด ถ้าหากพบข้อบกพร่องนำมาปรับปรุงแก้ไข เมื่อทดลองแล้วคำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง ในการทดลองครั้งนี้คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้น โดยเฉลี่ยจะห่างจากเกณฑ์ประมาณร้อยละ 10

4.3 การทดลองภาคสนาม (1 : 100) เป็นการทดลองที่ใช้ครู 1 คนกับผู้เรียนทั้งชั้น 30-100 คน ชั้นที่เลือกมาทดลองจะต้องมีนักเรียนคะแนนทั้งเด็กเก่ง เด็กอ่อน เมื่อทดลองแล้วทำการปรับปรุง ผลลัพ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 2.5 ให้ยอมรับ หากแตกต่างกันมาก ผู้สอนต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะใหม่โดยยึดสภาพความเป็นจริงเป็นเกณฑ์ สมมุติว่าเมื่อทดสอบประสิทธิภาพได้ 83.5/85.4 แสดงว่า แบบฝึกทักษะนั้น

มีประสิทธิภาพ 83.5/85.4 ใกล้เคียงเกณฑ์ 85/85 ที่ตั้งไว้ แต่ถ้าตั้งเกณฑ์ไว้ 75/75 เมื่อผลการทดลอง เป็น 82.5/85.4 อาจเลื่อนเกณฑ์ขึ้นมาเป็น 85/85

สุวคนธ์ ทองแมน (2547 : 57) ได้กล่าวถึงการกำหนดเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพ สรุปได้ ดังนี้

1. เกณฑ์การหาประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้จัดทำแบบฝึกทักษะจะพึงพอใจว่าหากแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว แบบฝึกทักษะนั้นก็มีคุณค่าที่จะนำไปสอนนักเรียน

2. การกำหนดเกณฑ์การหาประสิทธิภาพ เป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหมายว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อร้อยละของผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด นั่นคือ E_1/E_2 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ตัวอย่าง 80/80 หมายความว่า เมื่อเรียนจากแบบฝึกทักษะแล้ว ผู้เรียนจะสามารถทำแบบฝึกหัดหรืองานเฉลี่ยร้อยละ 80 และทำการทดสอบหลังเรียนได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 80

3. ขั้นตอนทดลองหาประสิทธิภาพ เมื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะขึ้นเป็นต้นฉบับแล้ว ต้องนำไปหาค่าประสิทธิภาพ เสร็จแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 การทดลองแบบเดี่ยว (1 : 1) เป็นการนำแบบฝึกทักษะไปทดลองใช้กับนักเรียน 3 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น

3.2 การทดลองแบบกลุ่ม (1 : 10) เป็นการนำแบบฝึกทักษะไปทดลองใช้กับนักเรียน 6-10 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น

3.3 การทดลองแบบภาคสนาม (1 : 100) เป็นการนำแบบฝึกทักษะไปทดลองใช้กับนักเรียน 30-100 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น

วาโร เฟ็งสวัสดิ์ (2551 : 42) ได้กล่าวถึงการกำหนดเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพ สรุปได้ ดังนี้

1. เกณฑ์การหาประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้ผลิตพอใจว่านวัตกรรมมีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้ มีคุณค่านำไปใช้ได้

2. การกำหนดเกณฑ์การหาประสิทธิภาพ กระทำได้โดยการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนซึ่งมี 2 ประเภท คือ

2.1 ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (Transitional Behavior หรือ E_1) คือ ประเมินผลต่อเนื่อง ประกอบด้วย พฤติกรรมย่อย ๆ เรียกว่า ขบวนการเรียนรู้ ที่สังเกตได้จากการประกอบกิจกรรมกลุ่มและรายบุคคล

2.2 การประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (Terminal Behavior หรือ E_2) คือ ประเมินผลลัพธ์ของผู้เรียน โดยพิจารณาจากการทดสอบหลังเรียน

ในการกำหนดเกณฑ์การหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้นครูผู้สอนจะเป็นผู้พิจารณา โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งไว้ที่ 80/80 , 85/85 , 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะมักจะตั้งต่ำกว่านี้ เช่น 70/70 , 75/75

3. ขั้นตอนทดลองหาประสิทธิภาพ เมื่อพัฒนานวัตกรรมขึ้นเป็นต้นฉบับแล้ว ต้องนำไปหาค่าประสิทธิภาพเสร็จแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 การทดลองแบบเดี่ยว (1 : 1) เป็นการทดลองกับผู้เรียน 3 คน โดยใช้เด็กระดับสติปัญญาต่างกัน อ่อน ปานกลาง เก่ง โดยเริ่มกับเด็กที่มีระดับสติปัญญาอ่อนเสียก่อน ทำการปรับปรุงและนำไปทดลองกับเด็กที่มีระดับสติปัญญาปานกลาง และทดลองกับเด็กที่มีระดับสติปัญญาเก่ง แต่ถ้าหากเวลาไม่เอื้ออำนวย สภาพการณ์ไม่เหมาะสมให้ทดลองกับเด็กอ่อนหรือเด็กปานกลางเพียงคนเดียว โดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดสอบแบบเดี่ยวนี้อาจได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ แต่เมื่อปรับปรุงแล้วคะแนนจะสูงขึ้น ในขั้นนี้ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 60/60

3.2 การทดลองแบบกลุ่ม (1 : 10) เป็นการทดลองกับผู้เรียน 6-10 คน โดยให้คละกันทั้งเด็กอ่อน เด็กปานกลาง เด็กเก่ง เมื่อทดลองแล้วหาคะแนนประสิทธิภาพ คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้น โดยเฉลี่ยจะห่างจากเกณฑ์ประมาณร้อยละ 10

3.3 การทดลองแบบภาคสนาม (1 : 100) เป็นการทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้น 30-100 คน ชั้นที่เลือกทำการทดลองจะต้องมีนักเรียนคละกันทั้งเก่งและอ่อน เมื่อทดลองแล้วทำการปรับปรุง ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 2.5 ให้ยอมรับ หากแตกต่างกันมากผู้สอนต้องทำการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของนวัตกรรมใหม่ โดยยึดสภาพความจริงเป็นเกณฑ์

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ กระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของนักเรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยการกำหนดเกณฑ์ให้มีค่าเท่าใดนั้นครูจะเป็นผู้พิจารณา โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งไว้ที่ 80/80 , 85/85 , 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะมักจะตั้งต่ำกว่านี้ เช่น 70/70 , 75/75

วิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพของสื่อการสอนหรือนวัตกรรมทางการศึกษา (E_1/E_2) ในการวิจัยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการศึกษา เช่น แผนการสอน ชุดสื่อผสม แบบฝึกทักษะ เป็นต้น

เป็นเครื่องมือในการทำวิจัยด้วย ดังนั้น จึงต้องมีวิธีหาคุณภาพของสื่อดังกล่าวด้วย มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงวิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพไว้แตกต่างกัน ดังนี้

เชิญ สามารถ (2544 : 50-51) ได้กล่าวถึงวิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพ สรุปได้ ดังนี้

1. โดยวิธีใช้สูตรคำนวณ ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\frac{\sum Y}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนที่ได้จากแต่ละแบบฝึกทักษะ
	$\sum Y$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด
	A	แทน	คะแนนเต็มของกิจกรรมระหว่างเรียนทั้งหมด
	B	แทน	คะแนนเต็มของผลการสอบหลังเรียน

การหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตรดังกล่าวข้างต้น ก็จะมีการนำคะแนนแบบฝึกหัดหรือผลงานในขณะประกอบกิจกรรมกลุ่ม / เดี่ยว และคะแนนสอบหลังเรียนมาเข้าตารางแล้วจึงคำนวณหาค่า E_1 / E_2

2. โดยวิธีคำนวณธรรมดา หากไม่ยากใช้สูตรก็สามารถใช้วิธีการคำนวณธรรมดาหาค่า E_1 และ E_2 ได้ ดังนี้

2.1 สำหรับค่า E_1 คือ ค่าประสิทธิภาพของงานและแบบฝึกหัดนั้น กระทำได้โดยการเอาคะแนนงานทุกชิ้นของนักเรียนแต่ละคนมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยและเทียบส่วนโดยเป็นร้อยละ

2.2 สำหรับค่า E_2 ของแต่ละแบบฝึกทักษะไม่มีปัญหาในการคำนวณมากนัก เพราะอาจทำได้โดยการเอาคะแนนของนักเรียนทั้งหมดรวมกัน หาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบส่วนร้อยละเพื่อหาค่าร้อยละ

หลังจากคำนวณหาค่า E_1 และ E_2 แล้วผลลัพธ์ที่ได้มักจะใกล้เคียงกันและห่างกันไม่เกินร้อยละ 5 ซึ่งเป็นตัวชี้ที่ยืนยันได้ว่านักเรียนได้มีการเปลี่ยนพฤติกรรมต่อเนื่องตามลำดับขั้นหรือไม่ก่อนจะมีการเปลี่ยนพฤติกรรมขั้นสุดท้าย หรืออีกนัยหนึ่ง การที่นักเรียนจะสอบไล่ได้เท่าใด เช่น ร้อยละ 90 นั้น นักเรียนมีความรู้จริงหรือทำได้เพราะการเดาสุ่ม เมื่อมีการรายงานคะแนนเป็นเลข 2 ตัว เช่น 78/83 นั้นจะทำให้เราทราบว่านักเรียนทำงานและแบบฝึกหัดทั้งปีได้ร้อยละ 78 และสอบไล่ได้ร้อยละ 83 เป็นการยืนยันการเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนที่ค่อนข้างแน่นอน

เผชิญ กิจระการ และสมนึก กัททิยชนิ (2545 : 45-48) ได้กล่าวถึงวิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพไว้ว่า การหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนใด ๆ มีกระบวนการสำคัญอยู่ 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) และขั้นตอนการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ทั้งสองวิธีนี้ต้องควบคู่กันไป จึงจะมั่นใจได้ว่าสื่อหรือเทคโนโลยีการเรียนการสอนที่ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพจะเป็นที่ยอมรับได้ ดังรายละเอียด ดังนี้

1. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) กระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักของความรู้ และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ (Panel of Experts) เป็นผู้พิจารณาตัดสินคุณค่า ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ (Usability) ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนนำมาหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตร ดังนี้

$$CVR = \frac{2N_e}{N} - 1$$

เมื่อ	CVR แทน	ประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach)
	N_e แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับ (Number of Panelists who had Agreement)
	N แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (Total Number of Panelists)

ผู้เชี่ยวชาญจะประเมินสื่อการเรียนการสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นในลักษณะของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (นิยมใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ) นำค่าเฉลี่ยใช้จากแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนไปแทนค่าในสูตร สำหรับค่าเฉลี่ยผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับจะต้องอยู่ในระดับมากขึ้นไป ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ถึง 5.00 ค่าที่คำนวณได้ต้องสูงกว่าค่าที่ปรากฏในตารางตามจำนวนของผู้เชี่ยวชาญจึงจะยอมรับว่าสื่อมีประสิทธิภาพ ถ้าได้ค่าไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดจะต้องปรับปรุงแก้ไขสื่อการเรียนการสอน และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่

ตัวอย่าง ผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินเครื่องมือ หรือสื่อการเรียนการสอน จำนวน 5 คน แต่ละคนคำนวณค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ 4.15, 3.89, 4.67, 4.32 และ 4.75 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพบว่า ได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ทุกคน N_e จึงมีค่าเท่ากับ 5 ด้วย ผลการแทนค่าในสูตรเป็น ดังนี้

$$\begin{aligned} CVR &= \frac{2N_e}{N} - 1 \\ &= \frac{2 \times 5}{5} - 1 \\ &= 2 - 1 \\ &= 1.00 \end{aligned}$$

แสดงว่าเครื่องมือหรือสื่อการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเชิงเหตุผล จึงนำไปใช้ได้ (เพราะเป็นค่าที่สูงกว่าค่าการยอมรับขั้นต่ำในตาราง)

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) วิธีการนี้จะนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) , บทเรียนโปรแกรม , ชุดกิจกรรม , แผนการสอน , แบบฝึกทักษะ เป็นต้น ส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่พิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัด หรือกระบวนการเรียน หรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นค่า ตัวเลขสองตัว เช่น $E_1 / E_2 = 80/80$, $E_1 / E_2 = 90/90$ เป็นต้น

บุญชม ศรีสะอาด (2550 : 98-103) ได้กล่าวถึงวิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพไว้ว่า วิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพมีขั้นตอนคล้ายกับการหาคุณภาพของแบบทดสอบหรือเครื่องมือชนิดอื่น ๆ คือ วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา กำหนดเนื้อหาสาระเป็นรายบท แล้ววิเคราะห์เนื้อหาสาระเป็นรายบทในรูปของตารางความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาย่อย ความคิดรวบยอด และจุดประสงค์การเรียนรู้ ขึ้นต่อไปดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) มักอาศัยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งควรให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตารางความสัมพันธ์ดังกล่าว

2. สร้างแผนการสอนหรือสื่อต่าง ๆ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องจากนั้นนำไปทดลองกับนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งนิยมใช้กับนักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 1 คน เพื่อพิจารณาเรื่องการออกแบบสื่อ คำอธิบายการใช้สื่อ การสื่อความ หรืออาจจะทดลองใช้แผนการสอนเป็นรายกลุ่ม เพียง 1-2 แผน เพื่อดูเรื่องเวลาที่ใช้จัดกิจกรรม บรรยากาศในการเรียนการสอน เป็นต้น

ส่วนการหาประสิทธิภาพของสื่อ (E_1 / E_2) เป็นขั้นตอนการทำการทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้ว (ไม่ใช่เป็นขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) สรุปได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าแบบฝึกทักษะนั้นสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องหรือไม่ภายใต้สถานการณ์และกิจกรรมที่กำหนดให้ โดยจะมีการเก็บข้อมูลของผลการเรียนรู้อันเนื่องมาจากนวัตกรรมหรือแผนการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความงอกงามของผู้เรียนได้ โดยทั่วไปมักจะคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อย หรือคะแนนจากพฤติกรรมการเรียนในระหว่างที่ผู้เรียนกำลังเรียนตามแบบฝึกทักษะ ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนที่ได้จากแต่ละแบบฝึกทักษะ
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด
	A	แทน	คะแนนเต็มของกิจกรรมระหว่างเรียนทั้งหมด

2. ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าแบบฝึกทักษะนั้น สามารถส่งผลให้ ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลได้หรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแบบฝึกทักษะมากน้อยเพียงใด ซึ่งคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ทดสอบหลังเรียน) ของผู้เรียนทุกคน ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_2 = \frac{\frac{\sum Y}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum Y$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด
	B	แทน	คะแนนเต็มของผลการสอบหลังเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า วิธีการหาประสิทธิภาพสามารถกระทำได้ 2 วิธี คือ วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล และวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ ซึ่งทั้งสองวิธีนี้ควรทำควบคู่กัน จึงจะมั่นใจว่าสื่อหรือเทคโนโลยีการเรียนที่ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพจะเป็นที่ยอมรับได้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพราะเป็นตัวบ่งชี้ให้ทราบว่า การเรียนของนักเรียนที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด จะต้องปรับปรุงและพัฒนาส่วนใดบ้าง ทั้งครูผู้สอนและนักเรียน ซึ่งจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการสอน คือ ช่วยพัฒนาให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้แตกต่างกัน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 11) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ความสำเร็จหรือความสามารถในการกระทำใด ๆ ที่จะต้องอาศัยทักษะหรือ มิฉะนั้น ก็ต้องอาศัยความรู้ในวิชาใดวิชาหนึ่ง โดยเฉพาะ

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2548 : 125) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการเรียนการสอน

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2548 : 16) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ความรู้ของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้านเนื้อหา และทักษะต่าง ๆ แต่ละวิชาที่ได้จัดสอนในระดับชั้นเรียนต่าง ๆ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งที่เป็นข้อเขียนและเป็นภาคปฏิบัติจริง

ศิริชัย กาญจนวาที (2548 : 162) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ผลการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ล่วงหน้า อันเกิดจากกระบวนการเรียนการสอนในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งที่ผ่านมา

นันทน้อย แพงปีสสา (2551 : 79) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง คุณลักษณะความรู้ ความสามารถ และมวลประสบการณ์ของบุคคล อันเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ และเป็นผลให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ซึ่งตรวจสอบได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งแสดงออกมา 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งที่เป็นข้อเขียนและเป็นภาคปฏิบัติจริง ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้คะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น หากพิจารณาตามจุดมุ่งหมายและลักษณะของเนื้อหาวิชาจะมีการวัด 2 ด้าน คือ การวัดในด้านการปฏิบัติ และการวัดในด้านเนื้อหาวิชา ซึ่งต้องอาศัยเครื่องมือในการวัดหลายชนิดเข้ามาช่วย จึงจะสามารถวัดได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน การวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการวัดในด้านเนื้อหาที่ต้องการใช้สมรรถภาพทางสมอง เช่น ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล เครื่องมือที่เหมาะสมและที่นิยมใช้กันมากที่สุด คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้แตกต่างกัน ดังนี้

อารีย์ วชิรวารการ (2542 : 195) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ชุดของคำถามที่วัดพฤติกรรมทางสมองของนักเรียนในด้านความรู้ ทักษะที่นักเรียนได้รับประสบการณ์จากภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545 : 95) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง แบบทดสอบที่วัดความรู้ ทักษะและสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ที่เด็กได้รับจากประสบการณ์ทั้งปวงทั้งจากโรงเรียนและที่บ้าน ยกเว้น การวัดทางร่างกาย ความถนัด และทางบุคคลกับสังคม สำหรับในโรงเรียนแล้วแบบทดสอบประเภทผลสัมฤทธิ์มุ่งที่จะวัดความสำเร็จในวิชาการเป็นส่วนใหญ่

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2548 : 17) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง แบบทดสอบวัดความรู้เชิงวิชาการ เน้นการวัดความรู้ ความสามารถจากการเรียนรู้ในอดีตหรือสภาพปัจจุบันของแต่ละบุคคล

บุญชม ศรีสะอาด (2550 : 53) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ความสามารถของบุคคลในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้เนื้อหาสาระและตามจุดประสงค์ของวิชาหรือเนื้อหาที่สอบนั้น โดยทั่วไปจะวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่าง ๆ ที่เรียนในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ อาจจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบอิงเกณฑ์ หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมมีคะแนนจุดตัดหรือคะแนนเกณฑ์ สำหรับใช้ตัดสินว่าผู้สอบมีความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่

2. แบบทดสอบอิงกลุ่ม หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งสร้างเพื่อวัดให้ครอบคลุมหลักสูตร จึงสร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร ความสามารถในการจำแนกผู้สอบตามความเก่งอ่อนได้ดี ในแบบทดสอบประเภทนี้ การรายงานผลการสอบอาศัยคะแนนมาตรฐานซึ่งเป็นคะแนนที่สามารถให้ความหมายแสดงถึง สถานภาพ ความสามารถของบุคคลนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ๆ ที่ใช้เป็นกลุ่มเปรียบเทียบ

สมนึก ภัททิยธนี (2551 : 73) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง แบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้วมี 2 ประเภท คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประเภทที่ครูสร้างและแบบทดสอบมาตรฐาน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะและความสามารถทางวิชาการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นมาตรฐานและที่ครูสร้างขึ้นเอง การทดสอบในโรงเรียน โดยทั่วไปครูจะเป็นผู้สร้างแบบทดสอบขึ้นเอง ซึ่งแบบทดสอบที่นิยมใช้ คือ แบบทดสอบอิงเกณฑ์และแบบทดสอบอิงกลุ่ม

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้สร้างต้องรู้หลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าต้องมีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไรเพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้แตกต่างกัน ดังนี้

เพลินพิศ ธรรมรัตน์ (2542 : 91) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า การสร้างแบบทดสอบให้มีคุณภาพ จำเป็นต้องศึกษาขั้นตอนและกระบวนการต่าง ๆ ในการสร้างแบบทดสอบให้เข้าใจ ครูหรือผู้สร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรดำเนินการสร้างแบบทดสอบแบบครูสร้างเองตามขั้นตอน ดังนี้

1. วางแผนการสร้างแบบทดสอบ
2. การเตรียมงานเขียนข้อสอบ
3. การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ
4. การคัดเลือกและปรับปรุงแบบทดสอบ
5. การจัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์

พิชิต ฤทธิจรรยา (2545 : 97) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร การสร้างแบบทดสอบควรเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ตารางวิเคราะห์หลักสูตรจะใช้เป็นกรอบในการออกข้อสอบ โดยระบุจำนวนข้อสอบในแต่ละเรื่องและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดไว้
2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นพฤติกรรมที่เป็นผลการเรียนรู้ที่ผู้สอนมุ่งหวังจะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งผู้สอนจะต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และเป็นการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์
3. กำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีสร้าง โดยศึกษาตารางวิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาและตัดสินใจเลือกใช้ชนิดของข้อสอบที่จะใช้วัดว่าจะ เป็นแบบใด โดยเลือกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน แล้วศึกษาวิธีเขียนข้อสอบชนิดนั้นให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการเขียนข้อสอบ
4. เขียนข้อสอบ ผู้ออกข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตรและให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยอาศัยหลักและวิธีการเขียนข้อสอบที่ได้ศึกษามา
5. ตรวจสอบข้อสอบ เพื่อให้ข้อสอบที่เขียนไว้แล้ว มีความถูกต้องตามหลักวิชา มีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณา ทบทวน ตรวจสอบข้อสอบอีกครั้งก่อนที่จะนำไปจัดพิมพ์และนำไปใช้ต่อไป
6. จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง เมื่อตรวจสอบข้อสอบเสร็จแล้วให้พิมพ์ข้อสอบทั้งหมด จัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับทดลอง โดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบ (Direction) และจัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม
7. ทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ การทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบเป็นวิธีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง โดยนำแบบทดสอบไปทดลองกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มที่ต้องการสอบจริง แล้วนำผลการสอบมาวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพ โดยสภาพการปฏิบัติจริงของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในโรงเรียนมักไม่ค่อยมีการทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ ส่วนใหญ่นำแบบทดสอบไปใช้ทดสอบแล้วจึงวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อปรับปรุงข้อสอบและนำไปใช้ในครั้งต่อไป
8. จัดทำแบบทดสอบฉบับจริง จากผลการวิเคราะห์ข้อสอบ หากพบว่าข้อสอบข้อใดไม่มีคุณภาพหรือมีคุณภาพไม่ดีพอ อาจจะต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงแก้ไขข้อสอบให้มีคุณภาพ

ดีขึ้น แล้วจึงจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

เขาวดี วิบูลย์ศรี (2548 : 178-179) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า การสร้างแบบทดสอบจะต้องมีวิธีการเตรียมตัว การวางแผนเพื่อให้แบบทดสอบดังกล่าวมีกลุ่มตัวอย่างของพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้อย่างเด่นชัด ซึ่งจะต้องอาศัยกลวิธีในการสร้างแบบทดสอบ สามารถแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปของการสอบให้อยู่ในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยระบุเป็นข้อ ๆ และให้วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเหล่านั้นสอดคล้องกับเนื้อหาสาระทั้งหมดที่จะทำการทดสอบด้วย

ขั้นที่ 2 กำหนดโครงเรื่องของเนื้อหาสาระที่จะทำการทดสอบให้ครบถ้วน

ขั้นที่ 3 เตรียมตารางเฉพาะหรือผังของแบบทดสอบเพื่อแสดงถึงน้ำหนักของเนื้อหาวิชาแต่ละส่วน และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการทดสอบให้เด่นชัด สั้น กระชับ และมีความชัดเจน

ขั้นที่ 4 สร้างข้อกระทงทั้งหมดที่ต้องการจะทดสอบให้เป็นไปตามสัดส่วนของน้ำหนักที่ระบุไว้ในตารางเฉพาะ

บุญชม ศรีสะอาด (2550 : 59-62) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหาวิชา และทำตารางกำหนดลักษณะข้อสอบ ขั้นตอนแรกสุดจะต้องทำการวิเคราะห์ว่าเนื้อหาหรือหัวข้อที่จะสร้างข้อสอบวัดนั้น มีจุดประสงค์ของการสอนหรือจุดประสงค์การเรียนรู้อะไรบ้าง ทำการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาว่ามีโครงสร้างอย่างไร จัดเขียนหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อยทุกหัวข้อ พิจารณาความเกี่ยวโยง ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาเหล่านั้น จากนั้นก็จัดทำตารางกำหนดลักษณะข้อสอบ หรือที่เรียกว่า ตารางวิเคราะห์หลักสูตร ตารางนี้มี 2 มิติ คือ ด้านเนื้อหากับด้านสมรรถภาพที่ต้องการวัด และพิจารณาว่าจะออกข้อสอบทั้งหมดกี่ข้อเขียนจำนวนข้อลงในช่องรวมช่องสุดท้าย จากนั้นพิจารณาว่า หัวข้อเรื่องใดสำคัญมากน้อย เขียนลำดับความสำคัญลงไป แล้วกำหนดจำนวนข้อที่จะวัดในแต่ละช่องขึ้นอยู่กับเรื่องนั้นต้องการให้เกิดสมรรถภาพด้านใดมากน้อยกว่ากัน

2. กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ ทำการพิจารณาและตัดสินใจว่าจะใช้ข้อคำถามรูปแบบใด ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ หลักการเขียนข้อคำถาม ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบสมรรถภาพต่าง ๆ ศึกษาเทคโนโลยีในการเขียนข้อสอบเพื่อนำมาใช้เป็นหลักในการเขียนข้อสอบ

3. เขียนข้อสอบ ลงมือเขียนข้อสอบ ใช้ตารางกำหนดลักษณะของข้อสอบที่จัดทำไว้ใน ขั้นที่ 1 เป็นกรอบซึ่งทำให้สามารถออกข้อสอบวัดได้ครอบคลุมทุกหัวข้อเนื้อหาและทุกสมรรถภาพ ส่วนรูปแบบและเทคนิคในการเรียนข้อสอบยึดตามที่ได้ศึกษาในขั้นที่ 2

4. ตรวจสอบข้อสอบ นำข้อสอบที่ได้เขียนไว้ในขั้นที่ 3 มาพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาถึงความถูกต้องตามหลักวิชา พิจารณาว่าแต่ละข้อวัดในเนื้อหาและสมรรถภาพ ตาม ตารางกำหนดลักษณะข้อสอบหรือไม่ ภาษาที่ใช้เขียนมีความเข้าใจง่ายเหมาะสมดีแล้วหรือไม่ ตัวถุกอตัวลวงเหมาะสมเข้าหลักเกณฑ์หรือไม่ หลังการพิจารณาทบทวนเองแล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญวัดผลด้านเนื้อหาสาระ พิจารณาข้อบกพร่อง และนำเอาข้อวิจารณ์เหล่านั้นมาพิจารณา ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

5. พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง นำข้อสอบทั้งหมดมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบ โดย จัดพิมพ์คำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีทำแบบทดสอบไว้ที่ปกของแบบทดสอบอย่างละเอียดและชัดเจน การจัดพิมพ์วางรูปแบบให้เหมาะสม

6. ทดลองใช้ วิเคราะห์คุณภาพ และปรับปรุง นำแบบทดสอบไปทดลองกับกลุ่มที่คล้าย กับกลุ่มตัวอย่างที่จะสอบจริง ซึ่งได้เรียนในวิชาหรือเนื้อหาที่จะสอบแล้ว นำผลการสอบมาตรวจ ให้คะแนน ทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากของข้อสอบแต่ละข้อ โดยใช้วิธีการ วิเคราะห์คุณภาพ คัดเลือกเอาข้อที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการ ถ้าข้อที่เข้าเกณฑ์มี จำนวนมากกว่าที่ต้องการ ก็ตัดข้อที่มีเนื้อหามากกว่าที่ต้องการ ซึ่งเป็นข้อที่มีอำนาจจำแนกค่าสุด ออกตามลำดับ นำเอาผลการสอบที่คิดเฉพาะข้อสอบที่เข้าเกณฑ์เหล่านั้นมาคำนวณหา ค่า ความเชื่อมั่น

7. พิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง นำข้อสอบที่มีอำนาจจำแนก และระดับความยาก เข้าเกณฑ์ ตามจำนวนที่ต้องการในขั้นที่ 6 มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับที่จะใช้จริง ซึ่งจะต้องมี คำชี้แจงวิธีทำด้วย และในการพิมพ์นอกจากใช้รูปแบบที่เหมาะสมแล้วควรคำนึงถึงความประณีต ถูกต้อง ซึ่งจะต้องตรวจสอบให้ดี

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ควรจะสร้างตามลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการวิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหาวิชาและ ทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบที่กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบ เขียน ข้อสอบ ตรวจสอบข้อสอบ พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง ทดลองใช้ วิเคราะห์คุณภาพและ ปรับปรุง และจัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง

ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ผู้สอนต้องคำนึงถึงรูปแบบ ลักษณะและประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เหมาะสมกับนักเรียน เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการเรียนและให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ การศึกษาประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะช่วยให้ครูผู้สอนตระหนักถึงขอบข่ายการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีและสามารถเลือกใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ มีนักการศึกษาหลายท่านได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้แตกต่างกันไป ดังนี้

ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 15-20) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบมาตรฐาน เป็นแบบทดสอบที่ดำเนินการสอบแบบมาตรฐาน การแปลคะแนนก็เป็นมาตรฐาน สร้างโดยผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชา และยอมรับในคุณภาพที่สามารถขยายอิงสู่ประชากรได้ การดำเนินการในการใช้แบบทดสอบมาตรฐานนี้ต้องทำตามคู่มือทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการแจก การอธิบาย การใช้เวลา การตรวจ และการแปลคะแนนของข้อสอบ

2. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบจำลองสร้างตามจุดประสงค์ของครูที่สอนเป็นคำถามที่เกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียน ซึ่งเป็นการทดสอบว่านักเรียนมีความรู้มากแค่ไหนหากพร้อมในส่วนใดจะได้สอนซ่อมเสริม หรือเป็นการวัดเพื่อดูความพร้อมที่จะเรียนในเนื้อหาใหม่ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของครู บางฉบับอาจจะไม่ได้ทดลองสอบมาก่อน กลุ่มตัวอย่างไม่คลุมประชากร การดำเนินการสอบจึงยังไม่มาตรฐานแก้ไขได้ทุกกระยะ ครูผู้สอนไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในการสร้างข้อสอบ แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นจึงเชื่อถือได้น้อยกว่าแบบทดสอบมาตรฐาน

แบบทดสอบมาตรฐานและแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นนี้ จะมีวิธีการในการสร้างข้อคำถามที่เหมือนกัน เป็นคำถามที่วัดเนื้อหาและพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้านเหมือนกัน ดังนี้

1. วัดด้านการนำไปใช้
2. วัดด้านการวิเคราะห์
3. วัดด้านการสังเคราะห์
4. วัดด้านการประเมินค่า

พิชิต ฤทธิจรรยา (2545 : 96) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบที่ครูสร้าง (Teacher - Made Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ครูสอน เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้กันโดยทั่วไปในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบทดสอบข้อเขียน (Paper and Pencil Test) ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ แบบทดสอบอัตนัย (Subjective or Essay Test) และแบบทดสอบปรนัยหรือแบบให้ตอบสั้น ๆ (Objective Test or Short Answer)

2. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั่ว ๆ ไป ซึ่งสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญ มีการวิเคราะห์และปรับปรุงอย่างดี จนมีคุณภาพ มีมาตรฐาน กล่าวคือ มีมาตรฐานในการดำเนินการสอบ วิธีการให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน

สมนึก กัททิษฐี (2551 : 73-79) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออกเป็น 6 ประเภท คือ

1. ข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง (Subjective or Essay Test) เป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถามแล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายตามความรู้ และข้อคิดเห็นของแต่ละคน

2. ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด (True - False Test) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่ และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ใช่-ไม่ใช่ , จริง-ไม่จริง , ถูก-ผิด , เหมือนกัน-ต่างกัน เป็นต้น

3. ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion Test) เป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์แล้วให้ผู้ตอบเติมคำ หรือประโยค หรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ นั้น เพื่อให้ได้ใจความและถูกต้อง

4. ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ (Short Answer Test) เป็นข้อสอบคล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำแต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ เขียนเป็นประโยคคำถามสมบูรณ์ (ข้อสอบเติมคำเป็นประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์) แล้วให้ผู้ตอบเป็นคนเขียนตอบคำถามที่ต้องการสั้น ๆ และกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง

5. ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching Test) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ โดยมีคำถามหรือข้อความแยกออกจากกันเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวยืน) จะจับคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างไรอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้

6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) จะประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตอนเลือก (Choice) ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วยตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและ

ตัวเลือกที่เป็นตัวลวง และคำถามแบบเลือกตอบที่นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกันดูเฟิ่น ๆ จะเห็นว่าทุกตัวเลือกถูกหมดแต่ความจริงมีน้ำหนักถูกมากน้อยต่างกัน

จากประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ แบบทดสอบมาตรฐานและแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น โดยแบบทดสอบมาตรฐานจะสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาวิชา มีมาตรฐานในการดำเนินการสอบ วิธีการให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน ส่วนแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นนั้นก็ยังมีหลายแบบ โดยครูจะสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามลักษณะเนื้อหาวิชานั้น ๆ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบข้อเขียนซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ แบบทดสอบอัตนัยและแบบทดสอบปรนัยหรือแบบให้ตอบสั้น ๆ ซึ่งทั้ง 2 แบบนี้ จะมีวิธีการสร้างข้อคำถามที่เหมือนกันเป็นคำถามที่วัดเนื้อหาและพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้านเหมือนกัน คือ วัดด้านการนำไปใช้ วัดด้านการวิเคราะห์ วัดด้านการสังเคราะห์ และวัดด้านการประเมินค่า

ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นคุณลักษณะทางด้านจิตใจของบุคคล ซึ่งอาจแสดงออกให้บุคคลอื่นเห็นหรือเข้าใจได้ โดยมีหลักการสำคัญในการวัดและประเมินผลคุณลักษณะด้านจิตพิสัยที่คำนึงถึงการแสดงออกและการกระทำ หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล

ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Satisfaction มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 : 244) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ หลังจากที่บุคคลได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้น โดยความรู้สึกนั้นเป็นความรู้สึกทางบวก

พิชิต บุตรศรีสวย (2546 : 11) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ระดับความรู้สึก ความรัก ความยินดียอมรับ และการมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในเชิงบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานทำให้เกิดความกระตือรือร้น มุ่งมั่น และมีความคิดสร้างสรรค์ มีกำลังใจในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงานจนบรรลุผลสำเร็จขององค์กร

พงศธร หวังกุ่มกลาง (2547 : 28) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก

ประสาธ อิศรปริดา (2547 : 300) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง พลังที่เกิดจากพลังทางจิตซึ่งเป็นภาวะภายในที่กระตุ้นพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ หรือ เป้าหมายที่ต้องการ

ศรีสุดา ญาติปลื้ม (2547 : 69) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกรัก ชอบ พอใจ หรือเป็นเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการหรือความคาดหวังในทางที่ดีทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจเป็นความรู้สึก เมื่อได้รับความสำเร็จตามความต้องการหรือแรงจูงใจ

รัชนิวรรณ สุขเสนา (2550 : 66) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เช่น ความรู้สึกชอบ รัก พอใจ เต็มใจ และยินดี ซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านวัตถุ และด้านจิตใจ เป็นความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อดำเนินปฏิบัติการณ์นั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

จากความหมายของความพึงพอใจที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ในทางบวก คือ รู้สึกชอบ รัก พอใจ หรือเจตคติที่ดีต่องาน ซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ เป็นความรู้สึกที่มีความสุข เมื่อได้รับความสำเร็จตามความต้องการหรือแรงจูงใจ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย โดยใช้ การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งวัดได้จากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจหรือเจตคติเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การปฏิบัติงานสำเร็จ ลุล่วงได้คือเป็นวัตถุ หรือสภาวะการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นเครื่องโน้มน้าวจิตใจให้งานนั้นประสบผลสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ประสาธ อิศรปริดา (2547 : 177) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ สรุปได้ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ เนื้อหาข้อเท็จจริงหรือสัจพจน์เกี่ยวกับสิ่งนั้น

2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ (Affective Component) ได้แก่ ความรู้สึกพอใจ ไม่พอใจ ชอบ ไม่ชอบ

3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มการกระทำ (Action Tendency Component) เป็นความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้น ๆ ในทางใดทางหนึ่ง คือ พร้อมที่จะช่วยเหลือหรือทำลายขัดขวาง เป็นต้น

วงศ์เดือน มีทรัพย์ (2547 : 57) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจสรุปได้ ดังนี้

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ (Material Inducement) ได้แก่ เงินทอง สิ่งของหรือสภาวะทางกายที่มีให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน และสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่วัตถุ (Personal Nonmaterial Opportunity) เช่น เกียรติภูมิ การใช้สิทธิพิเศษมากกว่าคนอื่น

2. สภาพทางกายที่พึงปรารถนา (Desirable Physical Condition) หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานซึ่งจะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสุขในการทำงาน เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกในสำนักงาน ความพร้อมของเครื่องมือ เป็นต้น

3. ผลประโยชน์ทางอุดมคติ (Ideal Benefactions) หมายถึง การสนองความต้องการในด้านความภูมิใจที่ได้แสดงฝีมือการแสดงความภักดีต่อองค์กรของตน

4. ความดึงดูดทางสังคม (Associations Attractive) หมายถึง การมีความสัมพันธ์ของบุคคลในหน่วยงาน การอยู่ร่วมกัน ความมั่นคงของสังคมจะเป็นหลักประกันการทำงาน

5. การปรับทัศนคติและสภาพของงานให้เหมาะกับบุคคล (Opportunity of Enlarged Participation) หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงานจะทำให้บุคลากรเป็นผู้มีความสำคัญในหน่วยงานและมีกำลังใจในการทำงานมากขึ้น

สุพินญา คำขจร (2550 : 50) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจสรุปได้ ดังนี้

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ ได้แก่ เงินทอง สิ่งของ เครื่องมือ เครื่องใช้

2. สิ่งจูงใจที่เป็นโอกาสของบุคคล ได้แก่ ชื่อเสียง เกียรติยศ อำนาจพิเศษ ตำแหน่ง

3. สิ่งจูงใจเป็นสภาพ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการทำงาน

4. สิ่งจูงใจที่เป็นอุดมคติ ได้แก่ ความพึงพอใจของบุคคลที่ได้แสดงฝีมือ ความรู้สึกที่ได้ทำงานอย่างเต็มที่

5. สิ่งจูงใจที่เป็นความดึงดูดใจทางสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนร่วมงาน การยกย่องนับถือซึ่งกันและกัน

6. สิ่งจูงใจที่เป็นสภาพการทำงาน ได้แก่ การปรับปรุงวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับความสามารถและให้สอดคล้องกับทัศนคติของแต่ละบุคคล

7. สิ่งจูงใจที่เชื้อ โอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงาน ได้แก่ การมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมงานทุกชนิดที่หน่วยงานจัดขึ้น

8. สิ่งจูงใจเป็นสภาพการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความพอใจของบุคคลที่ได้อยู่ร่วมกัน การรู้จักกันอย่างกว้างขวาง ความสนิทสนมกลมเกลียว ความร่วมมือในการทำงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจจะต้องตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและทางด้านจิตใจ ซึ่งแต่ละบุคคลอาจจะมีองค์ประกอบของความพึงพอใจไม่เหมือนกัน

การวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจในการเรียนจะมีความสัมพันธ์กันทางบวก ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ความพึงพอใจเป็นผลที่เกิดจากทัศนคติหลายประการที่คนมีต่องานของตนเอง ต่อองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับงานต่อชีวิตของตนเอง ดังนั้น ความพึงพอใจจึงต้องมีเครื่องมือวัดความพึงพอใจ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงเครื่องมือวัดความพึงพอใจไว้แตกต่างกัน ดังนี้

พงศ์ ทรคาล (2540 : 40) ได้กล่าวถึงเครื่องมือวัดความพึงพอใจไว้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. แบบสำรวจปรนัย (Objective Survey) เป็นแบบวัดที่มีคำถามและคำตอบให้เลือก โดยที่ผู้ตอบ ตอบตามที่ตนเองมีความคิดเห็นและความรู้สึก ข้อมูลที่ได้รับสามารถวิเคราะห์ได้เชิงปริมาณ

2. แบบสำรวจเชิงปรนัย (Descriptive Survey) เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบ ตอบด้วยคำพูดและข้อเขียนของตนเอง เป็นแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ให้ตอบโดยอิสระ ข้อมูลที่ได้รับสามารถวิเคราะห์ได้เชิงคุณภาพ

ภณิกา ชัยปัญญา (2542 : 28) ได้กล่าวถึงเครื่องมือวัดความพึงพอใจไว้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้สอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ โดยทั่วไปนิยมใช้วิธีจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ และประเด็นวัดความพึงพอใจเป็นทางบวกซึ่งคะแนนจะเป็น ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง

3. การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูด กิริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

บุญชม ศรีสะอาด (2550 : 63-71) ได้เสนอเครื่องมือที่ใช้วัดความพึงพอใจ เช่น แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยชุดข้อคำถามที่ต้องการให้กลุ่มตัวอย่างตอบ โดยกาเครื่องหมายหรือเขียนตอบ หรือกรณีที่กลุ่มตัวอย่างอ่านหนังสือไม่ได้หรืออ่านยาก อาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม นิยามเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. โครงสร้างแบบสอบถาม มีส่วนประกอบ โครงสร้างของแบบสอบถาม 3 ส่วน คือ

1.1 คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม เป็นส่วนแรกของการสอบถามโดยระบุจุดมุ่งหมายและความสำคัญที่ให้ตอบแบบสอบถาม คำอธิบายลักษณะของแบบสอบถามและวิธีตอบพร้อมยกตัวอย่างประกอบ และตอนสุดท้ายจะกล่าวขอขอบคุณล่วงหน้า แล้วระบุชื่อเจ้าของแบบสอบถาม

1.2 สถานภาพทั่วไป เป็นรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น อายุ เพศ การศึกษา เป็นต้น

1.3 ข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่จะวัด ซึ่งอาจแยกเป็นพฤติกรรมย่อย ๆ แล้วสร้างข้อคำถามวัดพฤติกรรมย่อย ๆ นั้น

2. รูปแบบของแบบสอบถาม ข้อคำถามในแบบสอบถามอาจมีลักษณะเป็นปลายเปิดหรือแบบปลายปิด แบบสอบถามฉบับหนึ่งอาจเป็นแบบปลายเปิดทั้งหมดหรือแบบผสมก็ได้ ดังนี้

2.1 ข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open - ended Form or Unstructured Questionnaire) เป็นคำถามที่ไม่ได้กำหนดคำตอบไว้เลือกตอบ แต่เปิด โอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบโดยใช้คำพูดของตนเอง

2.2 ข้อคำถามปลายปิด (Closed Form or Structured Questionnaire) เป็นคำถามที่มีคำตอบให้ผู้เขียนเขียนเครื่องหมายลงหน้าข้อความหรือตรงกับช่องที่เป็นความจริง หรือความเห็นของตนมีหลายแบบ ได้แก่

2.2.1 แบบให้เลือกตอบคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของตนเพียงคำตอบเดียวจาก 2 คำตอบ

2.2.2 แบบให้เลือกตอบคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของตน
เพียงคำตอบเดียวจากหลายคำตอบ

2.2.3 แบบให้เลือกตอบคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของตน
ได้หลายคำตอบ

2.2.4 แบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยให้ผู้ตอบตามระดับความคิดเห็นของตน
อาจจัดในรูปของตาราง

2.2.5 แบบผสม หมายถึง มีหลายแบบอยู่ด้วยกัน

2.2.6 แบบให้เรียงลำดับความสำคัญ โดยเขียนเรียงลำดับความชอบต่อสิ่งนั้น

2.2.7 แบบเติมคำสั้น ๆ ลงในช่องว่าง สิ่งที่ได้มีความเฉพาะเจาะจง

3. หลักเกณฑ์การสร้างแบบสอบถาม มีดังนี้

3.1 กำหนดจุดมุ่งหมายให้แน่นอนว่าต้องการถามอะไร

3.2 สร้างคำถามให้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

3.3 เรียงข้อคำถามตามลำดับให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กันตรงหัวข้อที่ได้วางโครงสร้าง
ไว้

3.4 ไม่ควรให้ผู้ตอบตอบมากเกินไป เพราะจะทำให้เบื่อหน่าย ไม่ให้ความร่วมมือ
หรือตอบโดยไม่ตั้งใจ

3.5 ให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีความลำบากน้อยที่สุดในการตอบ ดังนั้น ควรใช้
ข้อคำถามแบบปลายปิด ผู้ตอบแบบสอบถามเพียงแต่กาตอบในแบบสอบถาม

3.6 สร้างข้อคำถามให้มีลักษณะที่ดี คือ มีลักษณะ ดังนี้

3.6.1 ใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่กำกวม ไม่มีความซับซ้อน

3.6.2 ใช้ข้อความที่สั้น กระชับ ไม่มีส่วนฟุ่มเฟือย

3.6.3 เป็นข้อคำถามที่เหมาะสมกับผู้ตอบ โดยคำนึงถึงระดับสติปัญญา

ระดับการศึกษา ความสนใจของผู้ตอบ

3.6.4 แต่ละข้อควรถามเพียงปัญหาเดียว

3.6.5 หลีกเลี่ยงคำถามที่จะตอบได้หลายทาง

3.6.6 หลีกเลี่ยงคำถามที่จะทำให้ผู้ตอบเบื่อหน่าย หรือไม่สามารถตอบได้

3.6.7 หลีกเลี่ยงคำที่ผู้ตอบตีความแตกต่างกัน เช่น บ่อย ๆ เสมอ ๆ ว่างๆ

3.6.8 ไม่ใช่คำถามที่เป็นคำถามนำผู้ตอบให้ผู้ตอบตามแนวหนึ่งแนวใด

3.6.9 ไม่เป็นคำถามที่จะทำให้ผู้ตอบเกิดความลำบากใจหรืออึดอัดใจที่จะตอบ

3.6.10 ไม่ถามในสิ่งที่รู้แล้ว หรือวัดด้วยวิธีอื่นได้ดีกว่า

3.6.11 ไม่ถามในเรื่องที่เป็นความลับ

3.6.12 คำตอบที่ให้เลือกในข้อคำถามควรมีให้ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างทุกคน สามารถเลือกตอบได้ตรงกับความจริงตามความเห็นของเขา

4. มาตรฐานประมาณค่า เป็นมาตราวัดชนิดหนึ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมิน การปฏิบัติกิจกรรม ทักษะต่าง ๆ และพฤติกรรมด้านจิตพิสัย เช่น เจตคติ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ความพึงพอใจ มีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

4.1 มีระดับความเข้มข้นให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความคิดเห็น สภาพความเป็นจริง เหตุผล ตั้งแต่ 3 ระดับ ขึ้นไป

4.2 ระดับที่เลือกอาจเป็นชนิดที่มีด้านบวกและด้านลบในข้อเดียวกันหรือมีเฉพาะ ด้านใดด้านหนึ่ง โดยที่อีกด้านหนึ่งจะเป็นศูนย์หรือระดับน้อยมาก

4.3 บางข้อมีลักษณะเชิงนิมิต (Positive Scale) บางข้อมีลักษณะเชิงนิเสธ (Negative Scale)

4.4 สามารถแปลงผลตอบเป็นคะแนนได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจ ไม่สามารถวัดได้โดยตรงแต่ สามารถวัดได้โดยทางอ้อมจากการแสดงความคิดเห็นหรือจากการสังเกตพฤติกรรมภายนอก ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือในการวัด เครื่องมือในการวัดความพึงพอใจมีหลายประเภท เช่น แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต แบบสำรวจ เป็นต้น ในแต่ละประเภทจะมีลักษณะ ในการสร้างแตกต่างกันไป ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ เพื่อวัดความพึงพอใจของนักเรียนหลังจากที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ในการปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม การที่ผู้ปฏิบัติจะเกิดความพึงพอใจในกิจกรรมหรือ การทำงานนั้นมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจในงานนั้น การสร้างสิ่งจูงใจหรือแรงกระตุ้นให้เกิด กับผู้ปฏิบัติงานเป็นสิ่งที่จำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามจุดประสงค์ มีนักการศึกษา หลายท่านได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจไว้แตกต่างกัน ดังนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2540 : 139-144) กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ ความพึงพอใจไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีการจูงใจ ERG ของแอตเคอร์เฟอร์ (Alderfer's Theory) ได้ปรับปรุงลำดับ ความต้องการตามแนวคิดของมาสโลว์ (Maslow) เสียใหม่ เหลือความต้องการเพียง 3 ระดับ คือ

1.1 ความต้องการเพื่อดำรงชีวิต (Existence Needs) หรือ E เป็นความต้องการทางร่างกายและปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต

1.2 ความต้องการด้านความสัมพันธ์ (Relatedness Needs) หรือ R เป็นความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ เช่น สมาชิกในครอบครัว เพื่อนฝูง เพื่อนร่วมงาน และคนที่ต้องการจะมีความสัมพันธ์ด้วย

1.3 ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth Needs) หรือ G เป็นความต้องการที่จะพัฒนาตนเองตามศักยภาพสูงสุด

2. ทฤษฎีการจูงใจของแมคคลีแลนด์ (McClelland's Need Achievement Theory) เชื่อว่า ความต้องการเป็นการเรียนรู้จากการมีประสบการณ์ และมีอิทธิพลต่อการรับรู้สถานการณ์และแรงจูงใจสู่เป้าหมาย โดยแบ่งความต้องการออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1 ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Needs for Achievement) เป็นพฤติกรรมที่กระทำการใด ๆ ให้เป็นผลสำเร็จ เป็นแรงขับที่นำไปสู่ความเป็นเลิศ

2.2 ความต้องการสัมพันธ์ (Needs for Affiliation) เป็นความปรารถนาที่จะสร้างมิตรภาพและมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น

2.3 ความต้องการอำนาจ (Needs for Power) เป็นความต้องการควบคุมผู้อื่น มีอิทธิพลต่อผู้อื่น และต้องการควบคุมผู้อื่น

วิชนิวรรณ สุขเสนา (2550 : 64) กล่าวถึงทฤษฎีการจูงใจของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg's Motivation Hygiene Theory) ไว้ว่า เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพิจารณาถึงความต้องการของคนในองค์การ หรือการจูงใจจากการทำงาน ทฤษฎีการจูงใจของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg) เป็นทฤษฎีการจูงใจภายนอก (External Motivation) เพราะสามารถควบคุมปัจจัยต่าง ๆ ที่จะทำให้คนมีความพอใจหรือไม่พอใจในการทำงานได้ ปัจจัยที่ส่งผลถึงความพึงพอใจในงาน (Motivators) กับปัจจัยที่ส่งผลถึงความไม่พึงพอใจในงาน (Hygiene) นั้นแยกออกจากกันและไม่เหมือนกัน เป็นปัจจัยที่เกิดจากสองกลุ่ม จึงเรียกทฤษฎีนี้ว่า ทฤษฎีสองปัจจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจในงาน (Two-Factor Theory of Motivation) ซึ่งได้กล่าวถึงปัจจัยที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงาน 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับการทำงานซึ่งมีผลก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1.1 ความสำเร็จในการทำงาน หมายถึง บุคคลสามารถแก้ไขปัญหากับการทำงานได้จนทำงานให้สำเร็จ จึงเกิดความพึงพอใจในผลสำเร็จนั้น

1.2 การได้รับการยอมรับนับถือ หมายถึง การได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถทั้งจากผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน และบุคคลอื่นในองค์กร

1.3 ลักษณะงาน หมายถึง งานที่น่าสนใจท้าทายความสามารถให้ต้องลงมือทำตั้งแต่ต้นจนจบ เป็นงานที่ต้องการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.4 ความรับผิดชอบ หมายถึง การได้รับการมอบหมายงานให้รับผิดชอบและอำนาจตัดสินใจงานนั้นอย่างเต็มที่โดยปราศจากการควบคุมอย่างใกล้ชิด

1.5 ความก้าวหน้าในงาน หมายถึง การได้เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น รวมทั้งการได้รับการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

2. ปัจจัยห้าฐาน (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่กำจัดความไม่พึงพอใจในงานและปัจจัยที่ช่วยให้บุคคลยังคงปฏิบัติงานได้ตลอดเวลา ประกอบด้วย

2.1 ค่าตอบแทน หมายถึง อัตราเงินเดือนและผลประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน

2.2 โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต

2.3 สัมพันธภาพระหว่างบุคคล หมายถึง การติดต่อสื่อสารและสัมพันธภาพระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ร่วมงาน หรือระหว่างเพื่อนร่วมงานด้วยกัน

2.4 ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงในหน้าที่การงาน

2.5 สภาพการทำงาน หมายถึง ตารางการทำงานวัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน

2.6 นโยบายองค์กร หมายถึง นโยบายการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์การ การปฏิบัติงาน

หลักการของทฤษฎีการจูงใจของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg's Motivation Hygiene Theory) สรุปได้ 2 ประการ คือ การปรับปรุงปัจจัยจูงใจสามารถเพิ่มความพึงพอใจในงานได้ และการปรับปรุงปัจจัยห้าฐานสามารถป้องกันหรือกำจัดความไม่พึงพอใจในงานได้ เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg) ได้เน้นปัจจัยการจูงใจ ได้แก่ ความสำเร็จในการทำงาน การยอมรับนับถือ ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้า เพราะปัจจัยเหล่านี้ส่งผลโดยตรงต่อการจูงใจ

ทิสนา แคมมณี (2551 : 69) กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchical Theory of Motivation) เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึง ความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติของมนุษย์อย่างเป็นลำดับขั้น กล่าวคือ มนุษย์เรามีความต้องการอยู่เสมอ เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองหรือมี

ความพึงพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว ความต้องการด้านอื่นก็จะเกิดขึ้นอีก ความต้องการของเรา อาจจะซ้ำซ้อน ความต้องการหนึ่งยังไม่หมดอาจจะเกิดความต้องการหนึ่งเกิดขึ้นอีกได้ หาก ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ ก็จะเกิดแรงจูงใจที่สำคัญต่อการเกิดพฤติกรรมที่ต้องการให้สังคมยอมรับ และสามารถพัฒนาตนไปสู่อันดับสูงขึ้น จึงได้นำแนวคิด ทฤษฎีนี้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1.1 การเข้าใจถึงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ สามารถให้เข้าใจพฤติกรรมของ บุคคลได้ เนื่องจากพฤติกรรมเป็นการแสดงออกของความ ต้องการของบุคคล

1.2 การจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี จำเป็นต้องตอบสนองความต้องการ พื้นฐานที่เขาต้องการแสดงเสียก่อน

1.3 ในกระบวนการเรียนการสอน หากครูผู้สอนสามารถหาได้ว่าผู้เรียนแต่ละคน มีความต้องการอยู่ในระดับขั้นใด ก็จะสามารถใช้ความต้องการพื้นฐานของผู้เรียนนั้นเป็นแรงจูงใจ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

1.4 การช่วยให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตน อย่างเพียงพอ การให้อิสระภาพและเสรีภาพแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อ การเรียนรู้จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ในการรู้จักตนเองตามสภาพความเป็นจริง

2. ทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยงของธอร์น ไคค์ (Thorndike's Connectionism Theory) เป็น ทฤษฎีที่กล่าวถึง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ด้วยการที่มนุษย์หรือสัตว์ได้เลือกเอาปฏิกิริยาตอบสนอง เชื่อมต่อ (Connect) เข้ากับสิ่งเร้าอย่างเหมาะสม หรือการเรียนรู้จะเกิดขึ้นด้วยการสร้างสิ่งเชื่อมโยง หรือพันธะ (Bond) ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองนั่นเอง กล่าวคือ เมื่อสถานการณ์หรือสิ่งที่เป็น ปัญหาเกิดขึ้น ร่างกายจะเกิดความพยายามที่จะแก้ไขปัญหานั้น โดยแสดงพฤติกรรมตอบสนองออกมา หลาย ๆ รูปแบบ ซึ่งร่างกายจะเลือกพฤติกรรมตอบสนองที่พอใจที่สุดไปเชื่อมโยงสิ่งเร้าหรือปัญหา นั้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นมาว่า ถ้ามีสิ่งเร้าหรือปัญหาเช่นนี้อีกจะแสดงพฤติกรรมตอบสนอง เช่นไร สิ่งสำคัญในการเรียนรู้ที่ธอร์น ไคค์ได้ให้ความสำคัญอย่างมาก ได้แก่ การเสริมแรง คือ ความพึงพอใจที่ร่างกายได้รับเพราะจะทำให้การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองมีความแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น ซึ่งกฎของธอร์น ไคค์สรุปได้ ดังนี้

2.1 กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีถ้าผู้เรียน มีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ

2.2 กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ ด้วย ความเข้าใจจะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร ถ้าไม่ได้กระทำซ้ำบ่อย ๆ การเรียนรู้นั้นจะไม่คงทน ถาวร และในที่สุดอาจลืมได้

2.3 กฎแห่งการใช้ (Law of Use and Disuse) การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ความมั่นคงของการเรียนจะเกิดขึ้น หากได้นำมาใช้บ่อย ๆ หากไม่ได้นำมาใช้อาจจะลืมได้

2.4 กฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจ ย่อมอยากจะเรียนต่อไป ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจจะไม่อยากเรียน ดังนั้น การได้รับผลที่พึงพอใจ จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียน

จากทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจมีความสำคัญต่อการเรียนรู้และการสอนของครูผู้สอนค่อนข้างสูงมาก ดังนั้น ครูผู้สอนที่ต้องการให้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบรรลุผลสำเร็จได้นั้น จะต้องนำทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คำนึงถึงการจัดบรรยากาศ รวมทั้งสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียน เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้เรียนให้มีแรงจูงใจในการทำกิจกรรมจนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ผลตอบแทนภายในหรือรางวัลภายในจะเป็นผลด้านความรู้สึกของผู้เรียนที่เกิดแก่ตัวผู้เรียนเอง เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้นเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่าง ๆ ส่วนรางวัลที่ผู้อื่นจัดหาให้ทำให้เกิดความภาคภูมิใจมากกว่าที่ตนเองให้ตนเอง เช่น การได้รับคำชมเชยจากครูผู้สอน หรือแม้แต่การได้คะแนนในระดับที่น่าพอใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สุภาพ ช่างสอน (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบซินเนคติกส์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองหิ้ง ตำบลท่ากกแดง อำเภอเซกา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบซินเนคติกส์มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จันทัก อักษร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลการสอนโดยใช้วิธีซินเนคติกส์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบ่อดินสอพอง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีซินเนคติกส์มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลัดดา พลหาญ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในรายวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพุทธโสธร อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัย พบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 88.78/90.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และนักเรียนมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปณัญญา บุญเสนาะ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านตูมวิทยาคาร อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 82.72/85.06 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อุบลรัตน์ หนูคำ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ตามรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ร่วมกับการเล่นเกมของเด็กไทย โรงเรียนบ้านห้วยน้ำคำ อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ร่วมกับการเล่นเกมของเด็กไทย มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ร่วมกับการเล่นเกมของเด็กไทย อยู่ในระดับมาก

ชัชวาทย์ สร้อยเงิน (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมซินเนคติกส์ โรงเรียนชุมชนวัดราษฎร์บำรุง ตำบลบางปู อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมซินเนคติกส์ มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมซินเนคติกส์ มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พนมวัฒน์ คงสำรวย (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง 2 อำเภอสิรินธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 85.00/84.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มณฑนกร เจริญรักษา (2554 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทัพยายท้าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 78.32/79.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ และนักเรียน มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

งานวิจัยต่างประเทศ

แคมป์เบลล์ และวิลลิส (Campbell & Willis. 1978 : Abstracts) ได้ทำการวิจัย เรื่อง องค์ประกอบของพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ในสภาพแวดล้อม โดยใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของทอแรนซ์ (Torrance) ผลการวิจัย พบว่า คะแนนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้ พัฒนาขึ้นทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความคิดละเอียดลออ ด้านความคิดริเริ่ม และด้านความคล่องในการคิด และนักเรียนเกิดความคงทนในการเรียนรู้แม้จะไม่ได้รับการเสริมแรงอีกแล้วก็ตาม

เฮวิลิน (Heavilin. 1984 : Online) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การใช้รูปแบบชินเนคติกส์ ช่วยพัฒนาความคิดการเขียนความเรียง วิชาภาษาอังกฤษ 104 ในมหาวิทยาลัยบอล ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีการเรียนรู้ในการคิดเชิงเปรียบเทียบและมีทัศนคติที่ดีต่อการเขียนมากขึ้น มิใช่แค่ เพียงเรียนรู้ที่จะคิดแบบขอเนกนัยแต่เพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ยังพบว่า รูปแบบชินเนคติกส์ทำให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเขียนมากขึ้น

ชาร์ล (Charles. 1991 : Abstracts) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลของการฝึกใช้การเรียนรู้แบบ ชินเนคติกส์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มทดลองซึ่งใช้การเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ สามารถอธิบายมโนทัศน์ทาง วิทยาศาสตร์ ได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม การเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ทำให้นักเรียนเพิ่มพูนความรู้ทางด้าน คำศัพท์ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียน และช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกัน

ฮาร์ทล (Hartl. 1992 : 2743-A) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การแก้ปัญหาที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์และใช้การเปรียบเทียบที่ไกลตัว โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ โดยทดลองสอนกับนักศึกษาผู้ใหญ่ จำนวน 4 กลุ่ม โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาและใช้วิธีการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มที่ใช้วิธีการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สามารถแก้ปัญหาที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์และใช้การเปรียบเทียบที่ไกลตัวได้ดีกว่ากลุ่มที่ใช้วิธีการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

มีโค (Meador. 1994 : 4338-A) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลของการฝึกแบบซินเนคติกส์ ที่มีต่อความสามารถของนักเรียนอนุบาล การศึกษาจะพัฒนาทางด้านความคิดสร้างสรรค์ การรับรู้ตนเองและทักษะทางด้านภาษา ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มทดลองมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม

เกนดรอป (Gendrop. 1996 : 11-19) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลการใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองได้รับการฝึกปฏิบัติจริงโดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ มีคะแนนความสามารถในการสร้างสรรค์ทั้ง 3 ด้าน (ความคิดยืดหยุ่น ความคิดคล่องแคล่ว และความคิดริเริ่ม) สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แอดเลอร์ (Adler. 2002 : 117-A) ได้ทำการวิจัย เรื่อง บทบาทการปฏิบัติพัฒนาการเขียนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในวิชาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความเข้าใจในระดับที่แตกต่างของวัยรุ่นและเพื่อพัฒนาผู้เขียนในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัย พบว่า ผู้วิจัยได้ช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในวิชาการ นักเรียนมีภาวะอารมณ์ที่มีจินตนาการสูง ส่งผลให้ การปฏิบัติการเขียนเชิงสร้างสรรค์พัฒนาขึ้น และมีความคงทนในการจำ สูงกว่านักเรียนอีกสองกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์และการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าปัญหาทางด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนยังคงเป็นปัญหาที่นักการศึกษาหลายคนได้ให้ความสนใจ และพยายามหาทางแก้ไขด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยวิธีการสอนที่นำมาใช้แก้ปัญหาคือการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนส่วนใหญ่จะเป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อาศัยสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ และเน้นการทำกิจกรรมที่ฝึกทักษะอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแบบฝึกทักษะ ที่มีลักษณะเป็นสื่อประสม และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้ง การสอน โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ จะเป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์รูปแบบหนึ่ง โดยการให้อิสระในการคิดแก่นักเรียน การแสดงออกทางการอ่าน การพูด การคิด จินตนาการและการเขียน รวมไปถึงบรรยากาศความเป็นกันเองใน

ห้องเรียน มีการกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออกและการยอมรับความคิดเห็น เพราะปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จะส่งผลต่อความคิดและความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่สร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ให้บรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้และ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ผู้วิจัยได้เสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 80 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม จำนวน 40 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 ชุด
2. แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียน เรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมี ประสิทธิภาพ จำนวน 5 แผน ทำการสอนแผนละ 2 คาบ (คาบละ 50 นาที)

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียน
เชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ตามลำดับ ดังนี้

1. การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ แนวคิดพื้นฐานการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย รูปแบบ
การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะ
การเขียนเชิงสร้างสรรค์

1.2 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม อำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คำอธิบายรายวิชา
โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง สนองต่อ
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมีทั้งหมด 5 สาระการเรียนรู้ ดังนี้

1.2.1 สาระที่ 1 การอ่าน

1.2.2 สาระที่ 2 การเขียน

1.2.3 สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

1.2.4 สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

1.2.5 สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

1.3 จากคำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา ท23101 กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม โดยผู้วิจัยเลือกสาระที่ 2 การเขียน
มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว
ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
แล้วจึงศึกษาเนื้อหาที่จะนำมาสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากคู่มือหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.4 ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด
และสาระการเรียนรู้แกนกลาง จำนวน 5 ชุด ซึ่งประกอบด้วย การเขียนเล่าเรื่อง การเขียนนิทาน
การเขียนโฆษณา การเขียนคำขวัญ และการเขียนกลอนสุภาพเชิงพรรณนาจากภาพ

พร้อมทั้งสร้างแบบประเมินแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมของกิจกรรม

1.5 นำแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของขั้นตอนและกิจกรรมต่าง ๆ และให้คำแนะนำในส่วนที่บกพร่องในบางประเด็นที่เกี่ยวกับการเลือกใช้กิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลา และปรับความยากง่ายให้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน เพื่อนำมาปรับปรุง

1.6 นำแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่แก้ไขข้อบกพร่องแล้ว พร้อมแบบประเมินไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของขั้นตอนและกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบไปด้วย

1.6.1 นายเดชิต นันทประไพณ วุฒิศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

1.6.2 นางน้อยนุช วิทยเดช วุฒิศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย (มัธยม) มหาวิทยาลัยนเรศวร ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านแผนการจัดการเรียนรู้

1.6.3 นางสมลักษณ์ ศรีแก้ว วุฒิศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย (มัธยม) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสะแกโพรงอนุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

1.7 นำแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย ผู้เชี่ยวชาญประเมินโดยใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนตามแบบประเมินของลิเคอร์ท (Likert) เป็นมาตราส่วนแบบประมาณค่า ซึ่งมี 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	แปลความหมาย
5	เหมาะสมมากที่สุด
4	เหมาะสมมาก
3	เหมาะสมปานกลาง
2	เหมาะสมน้อย
1	เหมาะสมน้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2550 : 103)

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
4.51 – 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	เหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

1.8 นำแบบประเมินแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมิน มาหาค่าเฉลี่ย โดยยึดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ตัดสิน (บุญชม ศรีสะอาด. 2550 : 103) ผลปรากฏว่า แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 5 ชุด ผ่านเกณฑ์ประเมิน ทุกรายการ โดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.70 ถึง 4.82 และมีค่าเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 4.74 ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 229-230)

1.9 นำแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไปดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.9.1 การหาคุณภาพเครื่องมือเป็นรายบุคคล (1 : 1) ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยนำแบบฝึกทักษะไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนปานกลาง 1 คน ในขณะที่ทำการทดลองผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ดูความเหมาะสมเกี่ยวกับเวลา สื่อการสอน กิจกรรมและปริมาณเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำไปใช้ในการทดลองครั้งต่อไป

1.9.2 การหาคุณภาพเครื่องมือเป็นกลุ่มเล็ก (1 : 10) ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยนำแบบฝึกทักษะไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 9 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนเก่ง 3 คน นักเรียนปานกลาง 3 คน และนักเรียนอ่อน 3 คน ในขณะที่ทำการทดลองผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ดูความเหมาะสมเกี่ยวกับเวลา สื่อการสอน กิจกรรมและปริมาณเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำไปใช้ในการทดลองภาคสนามต่อไป

1.9.3 การหาคุณภาพเครื่องมือภาคสนาม (1 : 100) ในขั้นตอนนี้ เป็นการดำเนินการเหมือนการสอนในสถานการณ์จริง โดยผู้วิจัย นำแบบฝึกทักษะที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้ว นำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม

อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะทั้ง 5 ชุด ผลปรากฏว่า มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.95/81.80 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 154-157)

1.10 นำแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่ผ่านการทดลองและมีคุณภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 แล้วไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ แนวคิดพื้นฐานการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย รูปแบบ การจัดการเรียนรู้ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คำอธิบายรายวิชา และ โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง สนองต่อ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.3 จากสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยเลือกสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 แล้วจึงศึกษาเนื้อหาที่จะนำมาสร้างแผนการจัดการ เรียนรู้ จากคู่มือหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.4 สร้างตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ มาแยกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นำมาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชาให้มีส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ ด้านองค์ความรู้ ด้านทักษะ กระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.5 ออกแบบการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐานการเรียนรู้ (แผนการจัดการเรียนรู้) ประกอบไปด้วย สาระสำคัญ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัด และประเมินผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ แนวทางบูรณาการ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรม เสนอแนะ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

2.6 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน ให้สัมพันธ์กับแบบฝึกทักษะ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ พร้อมทั้งสร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมของขั้นตอนและกิจกรรมต่าง ๆ

2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของขั้นตอนและกิจกรรมต่าง ๆ และให้

คำแนะนำในส่วนที่บกพร่องในบางประเด็นที่เกี่ยวกับการเลือกใช้กิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลา และปรับความยากง่ายให้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่แก้ไขข้อบกพร่องแล้ว พร้อมแบบประเมินไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อพิจารณาความถูกต้อง และความเหมาะสมของขั้นตอนและกิจกรรมต่าง ๆ ของแผนการจัดการเรียนรู้

2.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ยผู้เชี่ยวชาญประเมิน โดยใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนตามแบบประเมินของลิเคิร์ต (Likert) เป็นมาตราส่วนแบบประมาณค่า ซึ่งมี 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและการตัดสินผลการประเมิน (ตามข้อ 1.7)

2.10 นำแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินมาหาค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ตัดสิน (บุญชม ศรีสะอาด. 2550 : 103) ผลปรากฏว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน ผ่านเกณฑ์ประเมินทุกรายการ โดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.73 ถึง 4.78 และมีค่าเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 4.76 ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 231-233)

2.11 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป โดยใช้ควบคู่กับแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม โดยศึกษาโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา คำอธิบายรายวิชา และโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง

3.2 ศึกษาทฤษฎี วิธีการสร้างข้อสอบ เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากหนังสือการวัดผลการศึกษาและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐาน ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง และวิธีการวัดผลประเมินผลการเรียน สาระที่ 2 การเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้วิจัยเลือก มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยแบบทดสอบเป็นแบบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ ซึ่งประกอบด้วย เรื่อง การเขียนเล่าเรื่อง การเขียนนิทาน การเขียนโฆษณา การเขียน คำขวัญ และการเขียนกลอนสุภาพเชิงพรรณนาจากภาพ เรื่องละ 1 ข้อ

3.5 สร้างแบบประเมินคะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และกำหนดเกณฑ์การให้ คะแนน โดยปรับมาจากเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของสำนักวิชาการและ มาตรฐานการศึกษา (2548 : 112) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้เกณฑ์การให้คะแนนรูบริคส์แบบ แยกส่วน (Analytic Rubrics) คะแนนเต็ม 10 คะแนน ดังนี้

3.5.1 รูปแบบ (2 คะแนน) พิจารณาการให้คะแนน ดังนี้

- 1) เขียนได้ถูกต้องครบถ้วนตามรูปแบบ และองค์ประกอบของการเขียน (2 คะแนน)
- 2) เขียนได้ถูกต้องครบถ้วนตามรูปแบบ และมีองค์ประกอบของการเขียน บางส่วน (1 คะแนน)
- 3) เขียนไม่ถูกต้องตามรูปแบบ และไม่มีองค์ประกอบของการเขียน (0 คะแนน)

3.5.2 การใช้ภาษา (3 คะแนน) พิจารณาการให้คะแนน ดังนี้

- 1) ใช้ถ้อยคำสำนวนถูกต้องเหมาะสม ไม่ฟุ่มเฟือย ใช้คำเชื่อมประโยค สื่อความหมายได้ถูกต้อง และเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง (3 คะแนน)
- 2) ใช้ถ้อยคำสำนวนถูกต้องเหมาะสม ไม่ฟุ่มเฟือย ใช้คำเชื่อมประโยค สื่อความหมายได้ถูกต้อง และเขียนสะกดคำผิดไม่เกิน 5 คำ (2 คะแนน)
- 3) ใช้ถ้อยคำสำนวนถูกต้องเหมาะสม มีคำฟุ่มเฟือย ใช้คำเชื่อมประโยค สื่อความหมายได้ถูกต้องบางส่วน และเขียนสะกดคำผิดตั้งแต่ 5 คำขึ้นไป (1 คะแนน)
- 4) ใช้ถ้อยคำสำนวนไม่ถูกต้องเหมาะสม มีคำฟุ่มเฟือย ใช้คำเชื่อมประโยค สื่อความหมายไม่ชัดเจน และเขียนสะกดคำผิดตั้งแต่ 5 คำขึ้นไป (0 คะแนน)

3.5.3 เนื้อหาสาระ (3 คะแนน) พิจารณาการให้คะแนน ดังนี้

- 1) แนวคิดแปลกใหม่ เนื้อหาสอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง รายละเอียด ครอบคลุม เรียงเนื้อหาได้ต่อเนื่อง ใม่วกวน น่าสนใจ มีข้อคิด (3 คะแนน)
- 2) แนวคิดแปลกใหม่ เนื้อหาสอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง รายละเอียด ไม่เพียงพอ เรียงเนื้อหาได้ไม่เหมาะสม วกวน ไม่น่าสนใจ ไม่มีข้อคิด (2 คะแนน)
- 3) แนวคิดแปลกใหม่ เนื้อหาไม่สอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง รายละเอียด ไม่เพียงพอ เรียงเนื้อหาได้ไม่เหมาะสม วกวน ไม่น่าสนใจ ไม่มีข้อคิด (1 คะแนน)

4) แนวคิดไม่แปลกใหม่ เนื้อหาไม่สอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง รายละเอียด
น้อย เรียงเนื้อหาได้ไม่เหมาะสม วกวน ไม่น่าสนใจ ไม่มีข้อคิด (0 คะแนน)

3.5.4 มารยาทในการเขียน (2 คะแนน) พิจารณาการให้คะแนน ดังนี้

1) เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม ไม่มีรอยลบ จีดฆ่า ตัวหนังสือ
อ่านง่าย (2 คะแนน)

2) เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม มีรอยลบ จีดฆ่าไม่เกิน 5 แห่ง
ตัวหนังสืออ่านยาก (1 คะแนน)

3) ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่สะอาด ไม่สวยงาม มีรอยลบ จีดฆ่าเกิน
5 แห่ง ตัวหนังสืออ่านยาก (0 คะแนน)

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการประเมิน ดังนี้

คะแนนรวม 9 - 10 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 5

คะแนนรวม 7 - 8 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 4

คะแนนรวม 5 - 6 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 3

คะแนนรวม 3 - 4 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 2

คะแนนรวม 1 - 2 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 1

เกณฑ์การประเมินผ่าน ได้ระดับคุณภาพ 3 ขึ้นไป

3.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสร็จแล้ว เสนอต่อ
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสม

3.7 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งสร้างแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัดของ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

3.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้ว
พร้อมแบบประเมินไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ
ตัวชี้วัด เป็นการหาดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence)
โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามตัวชี้วัด

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามตัวชี้วัด

ให้คะแนน - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดไม่ตรงตามตัวชี้วัด

ถ้า IOC มีค่า 0.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ (สมนึก ภัททิยชนี. 2551 : 221)

ผลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านเกณฑ์คัดเลือกคุณภาพ จำนวน 5 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 234-235)

3.9 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการประเมินความสอดคล้อง ระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัดแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 40 คน

3.10 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาตรวจให้คะแนน แล้วนำข้อสอบ มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) กำหนดเกณฑ์ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 (ไพศาล วรคำ. 2552 : 288) และค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (D) โดยใช้วิธีของวิทเนียและซาเบอร์ส (Whitney & Sabers) กำหนดเกณฑ์ตั้งแต่ 0.20 ถึง 1.00 (ไพศาล วรคำ. 2552 : 298) ผู้วิจัยจึงคัดเลือกข้อสอบที่เข้าเกณฑ์ ไว้ จำนวน 3 ข้อ ผลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ 0.69 ถึง 0.73 มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อตั้งแต่ 0.25 ถึง 0.32 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 236)

3.11 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 3 ข้อ ที่คัดเลือกไว้ไปหาค่า ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2550 : 96) ผลปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ เท่ากับ 0.84 (รายละเอียดอยู่ใน ภาคผนวก ง หน้า 236)

3.12 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ แล้วเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ มีขั้นตอน ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ เพื่อนำมาเป็นแนวทาง ในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

4.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม กำหนดรูปแบบของแบบสอบถามจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยกำหนดเป้าหมายการวัดความพึงพอใจต่อการเรียน 3 ด้าน คือ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านคุณภาพของครูผู้สอน

4.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แยกเป็น 3 ด้าน จำนวน 20 ข้อ ต้องการจริง 10 ข้อ แล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของข้อคำถาม

4.4 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งสร้างแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมชีวิตด้านความพึงพอใจของแบบสอบถาม สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว พร้อมแบบประเมินไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อดูความถูกต้อง ความเหมาะสม และประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมชีวิตด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เป็นการหาดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงตามพฤติกรรมชีวิต
ด้านความพึงพอใจ

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงตามพฤติกรรมชีวิต
ด้านความพึงพอใจ

ให้คะแนน - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดไม่ตรงตามพฤติกรรมชีวิต
ด้านความพึงพอใจ

ถ้า IOC มีค่า 0.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 221)

ผลปรากฏว่า แบบสอบถามความพึงพอใจ ผ่านเกณฑ์คัดเลือกคุณภาพ จำนวน 20 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 237)

4.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความพึงพอใจตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ซึ่งได้มาจากคำถามปลายเปิดในแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนที่ทดลองใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลการทดลองมาหาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจ

4.7 หาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจโดยวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

4.7.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้วิธี Item Total Correlation โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ผู้วิจัยจึงคัดเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญไว้จำนวน 10 ข้อ (สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 245) ผลปรากฏว่า

แบบสอบถามความพึงพอใจมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ 0.28 ถึง 0.64 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 238)

4.7.2 นำแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2550 : 96) ผลปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งฉบับ เท่ากับ 0.81 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 238)

4.8 นำข้อคำถามที่คัดไว้มาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ใช้แผนการวิจัยแบบ One Group Pre-test Post-test Design ดังนี้ (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 249) แสดงไว้ในตาราง 3.1 ดังนี้

ตาราง 3.1 แบบแผนการวิจัย

ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
T_1	X	T_2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

T_1	แทน	การทดสอบก่อนเรียน
T_2	แทน	การทดสอบหลังเรียน
X	แทน	การเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 40 คน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 3 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น บันทึกผลสอบที่ได้เป็นคะแนนก่อนเรียน โดยทำการทดสอบก่อนทดลองสอน 1 วัน ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ทดสอบเอง ใช้เวลา 2 คาบ คาบละ 50 นาที
2. ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 5 ชุด โดยเริ่มจากชุดที่ 1 จนถึงชุดที่ 5 ตามลำดับ
3. ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) เมื่อสิ้นสุดการทดลองการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 3 ข้อ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ใช้เวลา 2 คาบ คาบละ 50 นาที และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 10 ข้อ เพื่อวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ บันทึกผลสอบที่ได้เป็นคะแนนหลังเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิเคราะห์คะแนน ใช้สูตรคำนวณหาค่า E_1/E_2 ซึ่งตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 80/80
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ Dependent Samples t-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05
3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นมาตราส่วนแบบประมาณค่า ซึ่งมี 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2550 : 103)

คะแนน	แปลความหมาย
5	เหมาะสมมากที่สุด
4	เหมาะสมมาก
3	เหมาะสมปานกลาง
2	เหมาะสมน้อย
1	เหมาะสมน้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2550 : 103)

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
4.51 – 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	เหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัด (IOC) และดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมชี้วัดด้านความพึงพอใจ โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (สมนึก กัททัยชนี. 2551 : 221)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัด และดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ พฤติกรรมชี้วัดด้านความพึงพอใจ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 ค่าความยากง่าย (Difficulty) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2552 : 288)

$$P = \frac{S_H + S_L - (2NX_{\min})}{2N(X_{\max} - X_{\min})}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าความยากง่ายของข้อสอบ
	S_H	แทน	ผลรวมของคะแนนกลุ่มเก่ง
	S_L	แทน	ผลรวมของคะแนนกลุ่มอ่อน
	N	แทน	จำนวนผู้เข้าสอบของกลุ่มเก่งหรือกลุ่มอ่อน
	$X_{\max}$	แทน	คะแนนที่นักเรียนทำได้สูงสุด
	$X_{\min}$	แทน	คะแนนที่นักเรียนทำได้ต่ำสุด

1.3 ค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีของ
 วิทนีและซาเบอร์ส (Whitney & Sabers) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (ไพศาล วรรค้ำ. 2552 : 298)

$$D = \frac{S_U - S_L}{N(X_{\max} - X_{\min})}$$

เมื่อ	D	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	S_U	แทน	ผลรวมของคะแนนกลุ่มเก่ง
	S_L	แทน	ผลรวมของคะแนนกลุ่มอ่อน
	N	แทน	จำนวนผู้เข้าสอบของกลุ่มเก่งหรือกลุ่มอ่อน
	$X_{\max}$	แทน	คะแนนที่นักเรียนทำได้สูงสุด
	$X_{\min}$	แทน	คะแนนที่นักเรียนทำได้ต่ำสุด

1.4 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้วิธี Item Total Correlation โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (สมนึก กัททิยธนี. 2551 : 245)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{(N \sum X^2 - (\sum X)^2) (N \sum Y^2 - (\sum Y)^2)}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด Y
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของคะแนนชุด X
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของคะแนนชุด Y
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่าง X กับ Y แต่ละคู่
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.5 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2550 : 96)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

1.6 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยคำนวณจากสูตร
ดังนี้ (เพชัญ กิจระการ. 2546 : 49)

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\frac{\sum Y}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนที่ได้จากแต่ละแบบฝึกทักษะ
	$\sum Y$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนที่ได้จากการทดสอบ หลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด
	A	แทน	คะแนนเต็มของกิจกรรมระหว่างเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของผลการสอบหลังเรียน

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2550 :

101)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	ความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 237)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด. 2550 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	X	แทน	ค่าคะแนนแต่ละตัว
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนในกลุ่มเดียวกัน โดยใช้ Dependent Samples t-test โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2550 : 109)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

df = n - 1

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบทั้งสองครั้งที่นำมาเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคล
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบทั้งสองครั้งที่นำมาเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคล แต่ละตัวยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้อง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80

ผู้วิจัยหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ รายละเอียดปรากฏตามตาราง 4.1 ถึง 4.3 ดังนี้

ตาราง 4.1 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการประเมินผลระหว่างการเรียนรู้ (E_1) ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 5 ชุด

ชุดที่	คะแนนประเมินผลระหว่างการเรียนรู้ (E_1)				
	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ร้อยละของ คะแนนเฉลี่ย
1	80	2,666	66.65	2.76	83.31
2	80	2,638	65.95	2.17	82.44
3	80	2,680	67.00	2.05	83.75
4	80	2,591	64.78	1.46	80.97
5	80	2,598	64.95	1.48	81.19
รวม	400	13,173	329.33	4.04	82.33

จากตาราง 4.1 พบว่า คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการประเมินผลระหว่างการเรียนรู้ (E_1) ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 5 ชุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 329.33 จากคะแนนเต็ม 400 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.33 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 4.04 แสดงว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 82.33

ตาราง 4.2 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (E_2)

คะแนนที่นักเรียนสอบได้ (30 คะแนน)	จำนวนนักเรียนที่สอบได้	คะแนนรวม
28	1	28
27	6	162
26	6	156
25	12	300
24	10	240
23	3	69
22	1	22
21	1	21
รวม	40	998
คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)		24.95
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)		1.48
ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย		83.17

จากตาราง 4.2 พบว่า คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (E_2) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.95 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.17 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 1.48 แสดงว่า ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 83.17

ตาราง 4.3 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ	S.D.
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	400	329.33	82.33	4.04
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	30	24.95	83.17	1.48
ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (E_1 / E_2) = 82.33/83.17				

จากตาราง 4.3 พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) มีค่าเท่ากับ 82.33 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) มีค่าเท่ากับ 83.17 ดังนั้น ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 82.33/83.17 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผู้วิจัยนำคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์มาเปรียบเทียบกัน รายละเอียดปรากฏตามตาราง 4.4 ดังนี้

ตาราง 4.4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนนทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	40	30	13.93	1.58	33.302*
หลังเรียน	40	30	24.95	1.48	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

$$t_{(0.05,39)} = 1.685$$

จากตาราง 4.4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รายละเอียดปรากฏตามตาราง 4.5 ดังนี้

ตาราง 4.5 คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านกระบวนการเรียนรู้	4.77	0.42	มากที่สุด
1.1 กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหา เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น	4.65	0.48	มากที่สุด
1.2 กิจกรรมการเรียนรู้การสอนมุ่งเน้นการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น	4.75	0.44	มากที่สุด
1.3 กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย น่าสนใจ ส่งเสริมความร่วมมือและสัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่ม	4.80	0.41	มากที่สุด
1.4 สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอ	4.88	0.33	มากที่สุด
กับนักเรียน	4.68	0.47	มากที่สุด
1.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.83	0.38	มากที่สุด
1.6 นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ			
2. ด้านการวัดและประเมินผล	4.73	0.45	มากที่สุด
2.1 การวัดผลประเมินผลมีทั้งด้านความรู้ ความจำ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.65	0.48	มากที่สุด

ตาราง 4.5 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
2. ด้านการวัดและประเมินผล			
2.2 การวัดผลการเรียนการสอนมีการวัดตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดการเรียนการสอนทุกกระบวนการ	4.80	0.41	มากที่สุด
3. ด้านคุณภาพของครูผู้สอน	4.89	0.21	มากที่สุด
3.1 ครูผู้สอนให้ความช่วยเหลือ แก้ปัญหา และประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 ครูผู้สอนอธิบาย ถ่ายทอดความรู้ สรุปเนื้อหาทำให้เข้าใจได้ง่าย	4.78	0.42	มากที่สุด
โดยรวม	4.78	0.38	มากที่สุด

จากตาราง 4.5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินแนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุดทุกด้านเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณภาพของครูผู้สอน ($\bar{X}=4.89$) รองลงมา คือ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.77$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้เสนอการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
  - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 80 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม จำนวน 40 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

2. ขอบเขตเนื้อหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 (ม.3/1-6 , ม.3/10) ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.1 แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 ชุด ทำการสอนชุดละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที

3.2 แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 จำนวน 5 แผน ทำการสอนแผนละ 2 คาบ (คาบละ 50 นาที)

3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ มีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ 0.69 ถึง 0.73 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.25 ถึง 0.32 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.84

3.4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.28 ถึง 0.64 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.81

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แผนการวิจัยแบบ One Group Pre-test Post-test Design มีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 4.1 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 4.2 ดำเนินการสอนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
- 4.3 ดำเนินการทดสอบหลังเรียน เมื่อสิ้นสุดการทดลองการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 5.1 ศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 80/80 โดยการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์
- 5.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้สถิติ Dependent Samples t-test
- 5.3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.33/83.17 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.78$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.33/83.17 แสดงถึงว่า นักเรียนได้คะแนนจากประเมินผลระหว่างการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 5 ชุด มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวม คิดเป็นร้อยละ 82.33 นั่นคือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวม คิดเป็นร้อยละ 83.17 นั่นคือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) แสดงว่า แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 และเป็นไปตามความมุ่งหมายของการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ตามขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบ และมีวิธีการที่เหมาะสม ทั้งการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ แนวคิดพื้นฐานการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะและการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ วิเคราะห์หลักสูตร ความสัมพันธ์ระหว่างตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐานการเรียนรู้ อีกทั้ง ยังได้รับการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และแก้ไขจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตลอดจนผ่านการประเมินตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ และได้มีการนำแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นการทดลองอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้วิจัยค้นพบข้อบกพร่องที่จะนำมาปรับปรุง เพื่อให้การทดลองเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังที่ วาโร เฟิงส์วัตต์ (2551 : 42) กล่าวว่า เมื่อผลิตนวัตกรรมเสร็จแล้วจะต้องนำไปทดลองหาประสิทธิภาพจากกลุ่มนักเรียนหลายกลุ่ม เพื่อนำผลการทดลองมาคำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น ส่งผลให้ แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของปณิศา บุญเสนาะ (2551 : บทคัดย่อ) วิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และพนมวัลย์ คงสำรวย (2553 : บทคัดย่อ) วิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ปรากฏผลการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้ แบบซินเนคติกส์ พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงถึงว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียน เชิงสร้างสรรค์ เป็นการทบทวน เน้นย้ำ ทำซ้ำ หลาย ๆ ครั้ง ทำให้นักเรียนมีประสบการณ์ และ ผ่านกระบวนการฝึกมากขึ้น เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล เปิด โอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความหมาย และให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหา ผ่านสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีความทันสมัย น่าสนใจ โดยจัดเรียงเนื้อหาจากรูปธรรมไปหา นามธรรม จากง่ายไปหายาก ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยครูเปลี่ยนบทบาทจากการให้ ความรู้ เป็นการให้นักเรียนสร้างความรู้ สอดคล้องกับกรณีการ์ พวงเกษม (2544 ก : 35) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะ ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การชูงใจนักเรียน การนำ สิ่งที่มีความหมายต่อชีวิตและการเรียนรู้มาให้นักเรียนได้ทดลองทำ โดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก จึงทำให้นักเรียนมีความสูงและสนุกสนานในการทำแบบฝึกทักษะ ส่วนการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนได้คิด และเขียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ อย่างเป็นขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอนจะกระตุ้นให้นักเรียน ได้คิดและบูรณาการนำผลที่ได้จากการคิด มาเขียนอย่างสร้างสรรค์ มีการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน สมาชิกภายในกลุ่มมีการช่วยเหลือกัน เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อขยายกรอบแนวคิดของนักเรียนให้กว้างออกไปทำให้เข้าใจ สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น สอดคล้องกับทิสนา แคมมณี (2551 : 94) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน เน้นการสอนเพื่อให้เกิด ความรู้มากกว่าสติปัญญา ทำให้นักเรียนไม่มีความติดติดกรอบ และทำใจให้เปิดกว้างยอมรับ สิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างมาก โดยอาศัยการเปรียบเทียบความเหมือนหรือความคล้ายคลึงกัน ใช้ เปรียบเทียบจากสิ่งที่คุ้นเคยหรือสิ่งที่รู้จักดีแล้วนำมาสร้างสรรค์ชิ้นงานด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียน

มีความสามารถในการสื่อสาร ในการคิด ในการแก้ปัญหา ในการใช้ทักษะชีวิต และในการใช้เทคโนโลยี อันเป็นเป้าหมายหลักของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 6-7) ส่งผลให้ นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชัยวาทย์ สร้อยเงิน (2552 : บทคัดย่อ) วิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมซินเนคติกส์ และพนมวัลย์ คงสำรวย (2553 : บทคัดย่อ) วิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้ที่ดี ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$) แสดงถึงว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถตอบสนองต่อความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจต่อการเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ผสมผสานกับการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ความสำคัญและความสนใจในวิธีการคิด และวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างอิสระ โดยที่สมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่มมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งความสำเร็จของกลุ่มจะทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจที่จะช่วยให้สมาชิกภายในกลุ่มได้เรียนเหมือนกัน สามารถที่จะตอบคำถามหรือทำแบบทดสอบได้เหมือนกัน ทุกคนภายในกลุ่มจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ การเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศในการเรียนรู้ นักเรียนจึงเรียนด้วยความสนุกสนานและไม่รู้สึกเบื่อในการเรียน อีกทั้งหากได้รับแรงเสริมทางบวกจากครูผู้สอน โดยการกล่าวคำชมเชย หรือการให้รางวัล ยังจะทำให้เกิดความพึงพอใจมากขึ้น (สุวิทย์ มูลคำ. 2549 : 134) ส่งผลให้ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้

แบบชินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอุบลรัตน์ หนูคำ (2551 : บทคัดย่อ)

วิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ตามรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ร่วมกับการเล่นเกมของเด็กไทย และมณฑนกร เจริญรักษา (2554 : บทคัดย่อ) วิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ปรากฏผลการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ในการนำแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไปใช้ ครูผู้สอนจะต้องใช้ควบคู่กับแผนการจัดการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีกิจกรรมที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน และควรศึกษารายละเอียด จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์การเรียนรู้ให้พร้อมก่อนดำเนินการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เกิดทักษะ และประสบผลสำเร็จในการเรียนมากที่สุด

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั่วโมงแรกครูผู้สอนควรชี้แจงข้อตกลง ข้อปฏิบัติ และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3 ในการจัดกลุ่มการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจกับผู้เรียนในการจัดกลุ่ม โดยไม่ควรให้ผู้เรียนจัดกลุ่มเอง เพราะส่วนใหญ่ผู้เรียนกลุ่มเก่งจะอยู่กับกลุ่มเก่ง ทำให้ผู้เรียนกลุ่มอ่อนเกิดความรู้สึกว่าตัวเองไม่มีคุณค่า เบื่อหน่ายในการเรียน ดังนั้น ครูผู้สอนควรจัดกลุ่มผู้เรียนแบบคละความสามารถแต่ไม่ให้ผู้เรียนรู้สึกว่าถูกบังคับ และกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความศรัทธา และยอมรับสมาชิกที่เรียนอ่อนด้วยความเต็มใจ เพื่อผู้เรียนจะได้เกิดการปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อันจะส่งผลให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

1.4 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรมีการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ด้วย เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเป้าหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.5 เนื่องจากการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เน้นการสอนเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การใช้อารมณ์ หากต้องนำไปสอนกับวิชาที่ต้องใช้เหตุผล หรือหลักการ ครูผู้สอนต้องเตรียมการล่วงหน้าอย่างดี เพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดที่แปลกให้ได้

1.6 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องพยายามให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับขั้นตอนด้วยตนเองก่อน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะขบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ โดยให้โอกาสแก่ผู้เรียนทุกคนเท่า ๆ กัน

1.7 กิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ มีลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ทั้งสิ้น 6 ขั้นตอน ซึ่งต้องใช้เวลาในการสอนมากกว่าปกติ ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรจัดเวลาในการสอนให้เพียงพอ มีความเหมาะสม และต่อเนื่องจึงจะเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

1.8 ในการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ครูผู้สอนควรออกแบบข้อสอบและเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้อยู่ในขอบเขตเนื้อหาของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับตัวแปรอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน เช่น การเขียนวิเคราะห์ วิจัย การพูดเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้น

2.2 ควรมีการนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไปใช้พัฒนาทักษะการเขียนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบวิธีพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์กับรูปแบบการสอนแบบอื่น ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ สอดคล้องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

บรรณานุกรม

- ชัยวาฤทธิ์ สร้อยเงิน. (2552). การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมจินเนติกส์.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2546). ความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
เชิญ สามารถ. (2544). การพัฒนาชุดการสอนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา. สุรินทร์ :
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสุรินทร์.
- ดวงใจ ไทยอุบล. (2550). ทักษะการเขียนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถวัลย์ มาศจรัส. (2546). การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อการศึกษาและอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : 21 เซ็นจูรี.
- ทศนา แคมมณี. (2551). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงนุช ชาญวิฑิตกุล. (2545). ผลของการฝึกคิดแบบจินเนติกส์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นวลจิตต์ เขาวีรติพงษ์. (2542). รูปแบบการสอน Synectics. กรุงเทพฯ : ราชภัฏกรุงเทพฯ.
นิจ จันทรัมย์. (2545). การใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นันทน้อย แพงปีสสา. (2551). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT และ
การประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา เรื่อง การบวกและการลบจำนวนที่มีผลลัพธ์และตัวตั้ง
ไม่เกิน 100 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ และความพึงพอใจของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน).
มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิมิต เพชรจำนงค์. (2547). การพัฒนาแผนและแบบฝึกทักษะการสะกดคำภาษาไทย เรื่อง
รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.
(หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บันลือ พฤษะวัน. (2545). ยุทธศาสตร์การสอนตามแนวหลักสูตรใหม่. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2550). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.

- ปณัฎดา บุญเสนาะ. (2551). การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). การพัฒนาการคิดวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : 9119เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- ประภาศรี สีหอำไพ และคณะ. (2546). การเขียนแบบสร้างสรรค์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2547). สาระจิตวิทยาการศึกษา. มหาสารคาม : คลังนานาวิทยา.
- ประสิทธิ์ กาย์กลอน. (2548). การเขียนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ปราณี สุรสิทธิ์. (2541). การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์. กรุงเทพฯ : แสงดาว.
- ปรีศนา พลหาญ. (2549). การพัฒนาแบบฝึกทักษะหลักเกณฑ์ทางภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ก.ม. (หลักสูตรและการสอน). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ปาริชาติ มธุรสเลิศสกุล. (2542). หลักการเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- ปิยาภรณ์ สร้อยระย้า. (2547). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการสะกดคำยาก วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เผชญ กิจระการ. (2546). ดัชนีประสิทธิผล. (เอกสารประกอบการบรรยายวิชา 12205). มหาสารคาม : ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เผชญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยชนิ. (2545). “ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.),” การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : (ม.ป.พ.).
- พงศ์ หรรดา. (2540). จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พงศธร หวังกุ่มกลาง. (2547). การพัฒนาแผนการจัดการรวมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ระบบจำนวนเต็ม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- พงษ์ศักดิ์ พางาม. (2549). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- พนมวัลย์ คงสำรวย. (2553). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- พิชิต บุตรศรีสวย. (2546). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัด เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). เลย์ : บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันราชภัฏเลย.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2545). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : เฮาส์ ออฟ เทคโนโลยี.
- พิมพ์พันธ์ เศษะกุลศักดิ์ และเพยาว์ ยินดีสุข. (2548). วิธีวิทยาการวิทยาศาสตร์ทั่วไป. กรุงเทพฯ :
พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- เพลินพิศ ธรรมรัตน์. (2542). การประเมินผลการเรียน. สกลนคร : สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- ไพบุลย์ มูลดี. (2546). การพัฒนาแผนและแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา
ตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ
กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพศาล วรคำ. (2552). การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม : คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ภณิกา ชัยปัญญา. (2542). ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อกิจกรรมไ้่นาสวนผสมโครงการปรับ
โครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรของจังหวัดเชียงราย. ปริญญาโท วท.ม.
(ส่งเสริมการเกษตร). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มณฑนกร เจริญรักษา. (2554). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2540). เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยี
การพิมพ์ 97409. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- มิตรถาวร คำภูษา. (2545). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทย เรื่อง การอ่านและสะกด
คำยากของหนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ
กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เขาวดี วิบูลย์ศรี. (2548). การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. (2550). แบบฝึกทักษะ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.
- รัชนิวรรณ สุขเสนา. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง บทประยุกต์
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดการ
เรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) กับการเรียนรู้ตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ลักขณา สริวัฒน์. (2549). การคิด. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินติ้งเฮาส์.
- ลัดดา พลหาญ. (2550). การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในรายวิชาภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน).
ฉะเชิงเทรา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- วงศ์เดือน มีทรัพย์. (2547). การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบทักษะสัมพันธ์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง หนึ่งยังจำได้. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.
(หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วณิช สุธารัตน์. (2547). ความคิดและความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วรรณิ โสมประยูร. (2544). การสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วินิจ จันทร์วิมล. (2549). การใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.
สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2550, จาก [http://www.thaiedresearch.org/result/resultpphp?
Id=2918](http://www.thaiedresearch.org/result/resultpphp?Id=2918).

- วิมล เหล่าเคน. (2552). ผลการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำตามหลักเกณฑ์ทางภาษา ด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2546). เอกสารประกอบการสอนวิชา 0506711 สัมมนาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2547). นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ภาษาไทย. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิไล ทองแท่งไทย. (2549). ความรู้พื้นฐานการอ่าน การเขียน การพัฒนาทักษะการเขียน. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2550, จาก http://72.14.253.104/search?q=cache:xzSjAljMKyEJ:203-172.216.243/elearning/TW_Unit05_cre_cre.html.
- ศรีสุดา ญาติปลื้ม. (2547). การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบ TAI วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง อัตราส่วนและร้อยละ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริชัย กาญจนวาที. (2548). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (Classical Test Theory). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพงษ์ เพ็ญศิริ. (2550). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับนักศึกษาปริญญาโทบัณฑิต ด้วยกิจกรรมศิลปะ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และทักษะการผลิตผลงาน. ปริญญาคุษฎิบัณฑิต ค.ค. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิวกานต์ ปทุมสูติ. (2548). การเขียนสร้างสรรค์ไม่ยากอะไรเลย. กรุงเทพฯ : นวสารสินการพิมพ์.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2553). รายงานผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2553 โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม. กรุงเทพฯ : สถาบันฯ.
- _____. (2554, 7 เมษายน). "O-NET ทุกระดับลดฮวบในระยะ 3 ปี คณิต-วิทย์-อังกฤษ อากาหนักสุด," ผู้จัดการออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 11 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.manager.co.th/Qol/ViewNews.aspx?NewsID=9540000043925>.
- สมทรง เหมวัล. (2549). การพัฒนาแผนการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ด้วยกลุ่มที่ใช้แผนผังความคิด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมนึก กัททิษณี. (2551). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กอสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

สมบัติ ดัฏฐะรัตน์ และคณะ. (2549). อ่าน คิด เขียน : หัวใจแห่งการเรียนรู้.

เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เนื่องในวันสถาปนาคณะศึกษาศาสตร์.

ขอนแก่น : คลังนานาวิทยา.

สมพร มั่นตระกูล. (2545). การเขียนเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ. (2546). เทคนิคการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สวัสดิ์ กาญจนสุวรรณ. (2542). สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ :

(ม.ป.พ.).

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2546). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา.

กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา.

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. (2544). คู่มือดำเนินการประเมินคุณภาพเชิงวินิจฉัย

ข้อบกพร่องทางการเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปี 2543. กอสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2548). การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียน

ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ :

องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

_____. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2544). การสร้างแบบฝึก. ชัยนาท : (ม.ป.พ.).

สุพินญา คำขจร. (2550). การเปรียบเทียบผลการเรียนด้วย CIPPA และ TAI ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และความพึงพอใจ ของนักเรียนระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม

: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุภาพ ช่างสอน. (2549). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยตามรูปแบบการเรียน

การสอนแบบซินเนคติกส์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน).

สกลนคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- สุวรรณธ์ ทองแมน. (2547). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). ครบเครื่องเรื่องความคิด. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- _____. (2549). กลยุทธ์การสอนคิดสร้างสรรค์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). การพัฒนาผลงานทางวิชาการ ผู้การเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ : อี เค บุ๊คส์.
- เสาวลักษณ์ ครอบจิตร์. (2547). การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2547). กิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารีย์ พันธุ์มณี. (2547). ฝึกให้คิดเป็น คิดให้สร้างสรรค์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไขไหม.
- อารีย์ วชิรวารการ. (2542). การวัดผลและประเมินผลการเรียน. ธนบุรี : โครงการตำราวิชาการ สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- อุบลรัตน์ หนูคำ. (2551). การเปรียบเทียบการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ตามรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ร่วมกับการละเล่นของเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เอมอร สวงวนคี. (2547). การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Adler, M. R. (2002). "The Role of Play in Writing Development : A Study of Four High School Creative Writing Classes." *Dissertation Abstracts International*. 63(1) : 117-A.
- Campbell, J. A. and Willis, J. M. (1978). "Components of Creative Behavior in the Natural Environment." *Behavior Modification*. 2 : 49-564.
- Charles, S. K. (1991). "The Effects of Synectics Training on Students' Creativity and Achievement in Science." San Diego : San Diego Campus.
- Gendrop, S. C. (1996). "Effect of an Intervention in Synectics on The Creative Thinking of Nurses." *Creativity Research Journal*. 9(1) : 11-19.

Hartl, D. J. (1992). "Creative Problem - Solving and Retrieval of Remote Analogs using a Synectic - like Technique." **Dissertation Abstracts International**. 53 : 2743-A.

Heavilin, B. A. (1984). "Synthetics as an aid to Invention in English Composition 104 at Ball State University." **Dissertation Abstracts International**. Retrieved 1 August 2006, from <http://proquest.umi.com/pqdweb?did=749537111>.

Meador, K. S. (1994). "The Effects of Synectics Training on Gifted and Nongifted Kindergarten Students." **Dissertation Abstracts International**. 13 : 4338-A.

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

- คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน) ที่ได้จากการประเมินผลระหว่างการเรียนรู้ และจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชุดที่ 1

- ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน) ชุดที่ 1

- ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน) จำนวน 5 ชุด

ตาราง 1 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน) ที่ได้จากการประเมินผลระหว่าง การเรียนรู้ และจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชุดที่ 1

เลขที่	ก่อนเรียน (10)	คะแนนประเมินผลระหว่างการเรียนรู้								รวม (80)	หลังเรียน (10)
		พฤติกรรมกลุ่ม (10)	พฤติกรรมระหว่างเรียน (10)	ใบงาน 1 (10)	ใบงาน 2 (10)	ใบงาน 3 (10)	ใบงาน 4 (10)	ใบงาน 5 (10)	ใบงาน 6 (10)		
1	3	8	8	7	9	8	8	9	8	65	7
2	4	8	8	8	9	9	8	8	8	66	9
3	3	8	8	8	9	9	8	8	9	67	8
4	4	8	9	7	9	8	8	9	9	67	8
5	5	8	8	8	9	9	8	8	9	67	9
6	5	8	8	8	9	9	8	8	8	66	9
7	4	8	8	7	9	9	7	8	7	63	8
8	3	8	8	8	9	9	8	8	8	66	8
9	4	7	8	8	9	9	7	8	9	65	8
10	4	9	8	7	9	8	8	9	8	66	7
11	3	8	7	8	9	9	7	8	8	64	8
12	4	8	8	8	9	9	7	8	9	66	8
13	4	7	8	7	8	9	8	9	8	64	7
14	3	7	9	8	9	10	8	9	9	69	8
15	4	8	8	7	8	9	8	9	7	64	8
16	4	7	9	7	8	8	8	9	8	64	8
17	5	8	9	7	8	9	8	9	8	66	7
18	5	7	8	8	9	9	7	8	9	65	8
19	6	8	8	7	9	8	8	9	9	66	8
20	5	8	9	8	9	9	9	9	8	69	9
21	5	7	8	8	9	9	9	9	8	67	8
22	6	8	7	8	9	8	8	9	8	65	8
23	5	8	8	8	9	9	9	9	8	68	9
24	4	9	8	8	9	8	8	9	8	67	8

ตาราง 1 (ต่อ)

เลขที่	ก่อนเรียน (10)	คะแนนประเมินผลระหว่างการเรียนรู้								รวม (80)	หลังเรียน (10)
		พฤติกรรมกลุ่ม (10)	พฤติกรรมระหว่างเรียน (10)	ใบงาน 1 (10)	ใบงาน 2 (10)	ใบงาน 3 (10)	ใบงาน 4 (10)	ใบงาน 5 (10)	ใบงาน 6 (10)		
25	4	8	8	8	9	10	8	9	9	69	8
26	3	9	8	7	8	9	8	8	8	65	8
27	3	8	8	7	9	8	8	9	8	65	9
28	4	8	9	8	9	10	8	9	9	70	9
29	4	9	9	8	9	9	8	8	8	68	9
30	4	8	8	8	9	10	8	9	9	69	7
รวม	124	238	245	229	265	266	238	258	249	1,988	243
$\bar{X}$	4.13	7.93	8.17	7.63	8.83	8.87	7.93	8.60	8.30	66.27	8.10
S.D.	0.86	0.58	0.53	0.49	0.38	0.63	0.52	0.50	0.60	1.80	0.66
ร้อยละ	41.30	79.30	81.70	76.30	88.30	88.70	79.30	86.00	83.00	82.83	81.00

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน) ได้คะแนนจากการประเมินผลระหว่างเรียนรู้ ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชุดที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.27 จากคะแนนเต็ม 80 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.83 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 1.80 ได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 41.30 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.86 และได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.10 คิดเป็นร้อยละ 81.10 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.66

ตาราง 2 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่าง (นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน) ชุดที่ 1

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ	S.D.
การประเมินพฤติกรรมกลุ่ม การประเมิน พฤติกรรมระหว่างเรียน ใบงานที่ 1-6 (E_1)	80	66.27	82.83	1.80
คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ของนักเรียนทุกคน (E_2)	10	8.10	81.10	0.66
ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (E_1 / E_2) = 82.83/81.10				

จากตาราง 2 พบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ
นักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน) ชุดที่ 1
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
มีค่า (E_1 / E_2) = 82.83/81.10 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

ตาราง 3 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
(นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน) จำนวน 5 ชุด

ชุดที่	คะแนนจากการประเมินผล ระหว่างเรียนรู้ (E_1)			คะแนนผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลังเรียนของ นักเรียนทุกคน (E_2)		
	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ
1. การเขียนเล่าเรื่อง	80	66.27	82.83	10	8.10	81.10
2. การเขียนนิทาน	80	66.00	82.50	10	8.27	82.70
3. การเขียนโฆษณา	80	67.13	83.92	10	8.33	83.30
4. การเขียนคำขวัญ	80	64.33	80.42	10	8.07	80.70
5. การเขียนกลอนสุภาพเชิงพรรณนา จากภาพ	80	64.07	80.08	10	8.13	81.30
โดยรวม	80	65.56	81.95	10	8.18	81.80

จากตาราง 3 พบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
(E_1 / E_2) ของนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน)
ทั้ง 5 ชุด มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้
การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ชุดที่ 1)
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนเล่าเรื่อง
- แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้
การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ชุดที่ 2)
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การเขียนนิทาน
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง
การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียน
เชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเล่าเรื่อง

นางจรรยา ปีรัมย์

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ปีการศึกษา 2555

คำนำ

แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สร้างขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สูงขึ้น เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ นักเรียนมีบทบาทในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนร่วมกับเพื่อนมากที่สุด โดยมีครูเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น ชี้แนะ ประเมิน และรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ให้นักเรียนได้ศึกษา โดยผู้วิจัยได้จัดลำดับเรียงเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ซึ่งประกอบด้วย 5 ชุด คือ

ชุดที่ 1 การเขียนเล่าเรื่อง

ชุดที่ 2 การเขียนนิทาน

ชุดที่ 3 การเขียนโฆษณา

ชุดที่ 4 การเขียนคำขวัญ

ชุดที่ 5 การเขียนกลอนสุภาพเชิงพรรณนาจากภาพ

การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เป็นวิธีการสอนที่เน้นการแสดงความคิดและอารมณ์ผสมผสานกัน ทำให้เกิดการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเหมาะที่จะนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนเรื่อง โดยยึดความเห็นจากพื้นฐานประสบการณ์ของตัวเองและใช้แนวคิดใหม่ที่ไม่เหมือนเดิม นักเรียนใช้ความคิดเปรียบเทียบและสมมติตัวเองเป็นสิ่งอื่น ทำให้เกิดการคิดค้นต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยเมื่อมีการเปรียบเทียบมาถึงจุดหนึ่ง นักเรียนจะมองเห็นวิธีการคิดค้นใหม่ ๆ ได้หลากหลายและสามารถเลือกนำมาใช้ได้ถูกต้อง ทำให้ได้คำใหม่ ๆ มาใช้ในการเขียนเรื่องมากขึ้น ส่งผลให้ นักเรียนสามารถเขียนเรื่องได้ดี

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คงจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนให้สูงยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนหรือผู้ที่สนใจจะนำไปใช้จัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สาระสำคัญ	ค
จุดมุ่งหมาย	ค
คำชี้แจง (สำหรับครูผู้สอน)	ง
ใบความรู้ เรื่อง การเขียนเล่าเรื่อง	1
ตัวอย่าง การเขียนเล่าเรื่องที่ดี	4
ใบงานที่ 1	5
ใบงานที่ 2	6
ใบงานที่ 3	7
ใบงานที่ 4	8
ใบงานที่ 5	9
ใบงานที่ 6	10
เฉลยใบงานที่ 1-6	11
แบบประเมินในการร่วมกิจกรรมระหว่างเรียน	12
แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นกลุ่ม	14
แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์	16

แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โดยใช้การเรียนรู้แบบซิแนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สาระสำคัญ

1. การพัฒนาความคิดด้วยการรู้จักคิดหาคำตอบ รู้จักแก้ปัญหา รู้จักคิดสิ่งแปลกใหม่ เพื่อสร้างสรรค์งานให้มีคุณค่า จะช่วยให้นักเรียนมีศักยภาพในการเขียนเชิงสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น
2. การเขียนเล่าเรื่อง เป็นการเขียนที่ผู้เขียนได้ยิน ได้ฟัง หรือประสบด้วยตนเอง ถ้าเรื่องใดเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวและเป็นเรื่องที่ทำให้ความรู้สึกประทับใจ นักเรียนจะสามารถเขียนเรื่องนั้นได้ดี
3. การเขียนนิทาน เป็นการเขียนเรื่องที่ต้องใช้ศิลปะ ในการเขียนจึงจะสนุกและควรให้คติธรรมสอนใจและมีองค์ประกอบในการเขียนให้ดำเนินตามเนื้อเรื่อง ให้น่าสนใจ แปลกใหม่
4. การเขียนโฆษณา เป็นการนำเสนอเผยแพร่สินค้าหรือบริการ ที่เกี่ยวกับการสื่อสารสู่มวลชนเพื่อให้มีผู้นิยม โดยมีคำไว้ในสินค้าเป็นเป้าหมายสำคัญ ใช้ถ้อยคำสำนวน ข้อความต้องกะทัดรัด จดจำได้ง่าย ตรงตามวัตถุประสงค์
5. การเขียนคำขวัญ เป็นงานเขียนที่ต้องเรียบเรียงด้วยสำนวนภาษาที่กะทัดรัด เพื่อเสริมสร้างกำลังใจ หรือชี้แนะให้เห็นสิ่งที่ถูกต้อง ดีงามเพื่อให้ผู้อ่าน ได้ปฏิบัติตาม
6. การเขียนกลอนสุภาพเชิงพรรณนาจากภาพ เป็นงานเขียนที่ฝึกใช้จินตนาการ ตามรูปแบบของฉันทลักษณ์

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกคิดสร้างสรรค์และเขียนเชิงสร้างสรรค์
2. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนร้อยแก้วและร้อยกรอง
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้ถ้อยคำ สำนวน ไวยากรณ์ได้อย่างเหมาะสม
4. เพื่อให้นักเรียนตระหนักให้เห็นคุณค่าของงานเขียนและรักในการเขียนเชิงสร้างสรรค์
5. เพื่อเปิด โอกาสให้นักเรียนเขียนถ่ายทอดความรู้ ความคิด จินตนาการและประสบการณ์ ความรู้เดิมมาสร้างความรู้ใหม่ ตามความถนัดและความสามารถของตน

คำชี้แจง (สำหรับครูผู้สอน)

แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเล่าเรื่อง ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาความสามารถทางการเขียนเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์ และใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์แก่นักเรียน ควรปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

1. ก่อนให้นักเรียนลงมือใช้แบบฝึกทักษะ ครูผู้สอนควรอธิบายวิธีการใช้ให้นักเรียนเข้าใจก่อนทุกครั้ง
2. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ควบคู่กับแบบฝึกทักษะชุดที่ 1
3. ควรให้นักเรียนศึกษาใบความรู้หรือตัวอย่างให้เข้าใจก่อนทำใบงาน
4. นักเรียนดำเนินการทำใบงานโดยต้องเริ่มต้นจากใบงานที่ 1 ไปตามลำดับ จนถึงใบงานสุดท้ายโดยไม่ข้ามใบงานใดใบงานหนึ่งไป
5. ในขณะที่นักเรียนทำใบงาน ครูมีบทบาทเป็นเพียงผู้คอยกระตุ้นความคิดของนักเรียนอยู่ตลอดเวลา ให้นักเรียนมีอิสระที่จะคิด แม้ว่าความคิดนั้นจะไม่มีเหตุผลหรือไม่เหมาะสม
6. ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปถึงข้อดีและข้อที่ควรพัฒนาที่พบจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเล่าเรื่อง คงจะมีประโยชน์สำหรับครูผู้สอนและนักเรียนต่อการพัฒนาทักษะด้านการเขียนเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนให้สูงยิ่งขึ้น

ใบความรู้

เรื่อง การเขียนเล่าเรื่อง

การเขียนเล่าเรื่องหรือประสบการณ์ หมายถึง การเขียนถึงเหตุการณ์หรือสิ่งที่ได้จากการสังเกตพบเห็นมา หรือ ได้ยินใครเล่าแล้วมาเล่าต่อ เรื่องเล่าที่ดีต้องมีแนวคิดและผู้เขียนต้องใช้ภาษาอย่างมีศิลปะทำให้ผู้อ่านประทับใจ

การเขียนอาจเขียนแสดงความรู้สึกจากประสบการณ์ในทางที่ดี เช่น ดีใจ สมหวัง เต็มใจ ประทับใจ ยินดี ปลื้มปิติใจ เข้มแข็ง ฯลฯ หรือเขียนแสดงความรู้สึกจากประสบการณ์ที่ไม่ดี เช่น เสียใจ ผิดหวัง สับสน โกรธแค้น ไม่พอใจ กังวลใจ ว้าวุ่น เจ็บปวด ใจหาย ฯลฯ อาจเป็นความรู้สึกของผู้เขียนเองหรือความรู้สึกของผู้อื่นก็ได้

การเขียนเล่าเรื่อง ผู้เขียนควรคำนึงถึงองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบ อาจเป็นร้อยแก้วร้อยกรองก็ได้ การเขียนเล่าประสบการณ์ผู้เขียนจะใช้รูปแบบใดนั้น ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและลักษณะของเรื่องที่เขียน
2. เนื้อหา อาจได้จากประสบการณ์ชีวิต หรือความรู้สึกที่เกิดจากประสบการณ์นั้น ซึ่งอาจได้จากการ ได้ฟัง ได้อ่าน ได้พบเห็นหรือ ได้สัมผัสมาด้วยตนเอง และประสบการณ์ดังกล่าว ประทับใจผู้เขียนจนไม่อาจลืมได้
3. ถ้อยคำที่ใช้แสดงความรู้สึกต่าง ๆ ถ้อยคำที่ใช้ นับว่าเป็นส่วนสำคัญมากที่จะทำให้ผู้อ่านรับรู้อารมณ์ของผู้เขียน ได้ ดังนั้น ผู้เขียนจึงต้องมีความประณีตในการเลือกสรรคำที่ใช้เขียนเป็นอย่างมาก ซึ่งถ้อยคำที่ใช้แสดงความรู้สึกต่าง ๆ นั้น แยกออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ

3.1 ถ้อยคำที่แสดงความรู้สึกโดยตรง หมายถึง ถ้อยคำที่สื่อความหมายตรง ๆ ถึงความรู้สึก และอารมณ์ โดยไม่ต้องตีความอีก ซึ่งอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ของคนเราแยกออกได้เป็น 2 ทาง คือ ความรู้สึกทางบวก คือ ความรู้สึกในทางที่ดีนั่นเอง ได้แก่ ความรู้สึกสนุกสนาน ร่าเริง ยินดี สมหวัง พอใจ มั่นใจ เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 1 ความรู้สึกพอใจในชีวิต

“...วันนี้เป็นวันที่ชีวิตฉันมีรสชาติอย่างประหลาด ...ฉันได้เงินจากการทำงานสบายใจหวังได้รู้ได้รับน้ำใจจากเพื่อนร่วมชั้นเรียนและได้ลดความเจ็บเหงาซึมเซาออกไปจากห้องแถวแม่แต่เพียงชั่วขณะหนึ่งก็ตาม ฉันมั่นใจว่ามันจะเป็นรอยประทับใจฉันไปอีกนานแสนนาน...”

(จาก อยู่กับก๋ง ของ หยก บูรพา)

ตัวอย่างที่ 2 ความรู้สึกว่าหัวใจ

“...มองไปเบื้องหลัง เขาเห็นซี่เหล็กคูแน่นหนาและมีขนาดใหญ่กว่าเดิมในความรู้สึกของสมชายในขณะนั้น กุญแจดอกใหญ่ที่คล้องโซ่ไว้ส่องประกายแวววาวเมื่อกระทบกับแสงแดดยามสาย สมชายรู้สึกหัวใจในอกอันแห้งผาก ความว่าหัวใจเริ่มเข้ามาเกาะกินความรู้สึก ความกลัว ค่อย ๆ คืบคลานเข้ามาทีละนิด เขากลับอะไร สมชายตอบตนเองไม่ได้”

(จาก เทียนส่องแสง ของ ดวงใจ)

3.2 ถ้อยคำที่มีความหมายเปรียบเทียบ หมายถึง การเขียนเล่าประสบการณ์ด้วยการใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบ เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้การเขียนแสดงความรู้สึกชัดเจน โดยใช้ถ้อยคำน้อยแต่ได้ใจความสมบูรณ์ ถ้อยคำเปรียบเทียบจะช่วยทำให้ความรู้สึกที่เป็นนามธรรมให้มีรูปร่างที่เข้าใจง่ายยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 3

.....ปกติหนูกับพี่แก้วจะช่วยกันเก็บผ้า พี่แก้วเป็นคนรีดเสื้อผ้าบางตัวที่รีดไม่ยากนักแล้ว หนูเป็นคนพับหรือใส่ไม้แขวนให้เรียบร้อย งานนี้ไม่หนัก...เขากว่าพรวนดินหรือรดน้ำต้นไม้ หนูจึงรีบออกไปช่วยแม่

(จาก บ้านพิลึก ของ ว. วนิชย์กุล)

หลักการเขียนเล่าเรื่องที่ดี

1. เขียนให้กระชับ ชัด คือ การเขียนให้ตรงเป้าหมายโดยใช้ถ้อยคำที่มีความหมายตามต้องการ ควรใช้ประโยคที่สั้นและกระชับ
2. เขียนให้ตรงไปตรงมาไม่วกวน ผู้เขียนจะต้องจัดระเบียบความคิดที่จะเขียน โดยแบ่งเรื่องที่จะเขียนออกเป็นประเด็นต่าง ๆ
3. ใช้สำนวนโวหารสละสลวยน่าอ่าน จะต้องเลือกคำที่สร้างความประทับใจให้ผู้อ่านเกิดความชื่นชมในโวหาร

4. คำหรือภาษา ควรใช้คำที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย
5. หลีกเลี่ยงการใช้สำนวนคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

ในการเขียนเล่าเรื่องจากภาพนั้น นักเรียนควรทำความเข้าใจในรายละเอียดและคำต่าง ๆ ที่เห็นในภาพ เมื่อเข้าใจภาพและเข้าใจคำดีแล้วให้ตั้งชื่อเรื่องและแต่งประโยคเกี่ยวกับภาพ คำที่นำมาแต่งประโยคจะต้องสัมพันธ์กับภาพสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและจัดลำดับก่อนหลังอย่างไรแล้วแต่สะดวกเพื่อให้ใจความของเรื่องไม่สับสน ใจความเนื้อเรื่องไม่ควรยาวมากแต่ให้ได้ใจความ จะทำให้เป็นเรื่องที่น่าสนใจในการอ่าน

การเป็นนักเขียนที่ดี ต้องเป็นนักเล่าที่ดีก่อน

รับรู้สรรพสิ่งรอบข้างอย่างประณีต

ใส่ใจรายละเอียด มีสติอยู่กับปัจจุบัน

และมีธรรมะอยู่ในหัวใจตลอดเวลา

จึงจะสามารถถ่ายทอด เรื่องราวได้ละเอียด ประณีต งดงาม

เขียนสิ่งที่คิด ไปพร้อม ๆ กับเล่าเรื่องที่ทำ...

ตัวอย่าง การเขียนเล่าเรื่องที่ดี

เลียมเรียบในวันนี้

“เราเดินดูปราสาทนครวัดอยู่หลายรอบหลายคลบ ปล่อยให้บรรยากาศและชีวิต ความเคลื่อนไหวแห่งโบราณกาลนั้นแทรกซึมเข้าไปในตัวเราทีละน้อย เรายิ่งดูไปก็ยิ่งเห็นอัศจรรย์ ในการก่อสร้างอันมหัศจรรย์ที่ปราศจากเครื่องมือใด ๆ นอกจากแรงคน หินแต่ละก้อนที่เอามาก่อ ปราสาทนั้นมีไซ่เล็ก ๆ ในสมัยปัจจุบันจะไม่มีใครนึกฝันที่จะใช้แรงคนยกและแบกหาม ลายสลัก และภาพต่าง ๆ นั้นละเอียดเป็นที่สุดที่แล้ว เมื่อปราสาทนั้นก่อสร้างด้วยแรงคนนับหมื่นนับแสน ก็จะต้องใช้ช่างฝีมือจำนวนมากนับพันเข้ามาแกะสลัก คิดดูแล้วก็เห็นว่าเกินศรัทธา และเกินความฝัน ของมนุษย์ที่จะสร้างสรรค์สิ่งก่อสร้างอันใหญ่หลวงนี้ขึ้นมาได้ด้วยกำลังแขนกำลังขา และด้วย เครื่องมือเพียงง่าย ๆ ตามแบบโบราณ ภายในเวลาเพียง 30 ปีเท่านั้น สิ่งเดียวที่ก่อสร้างและเร่งรัด การก่อสร้างนี้ไปจนสำเร็จเป็นรูปร่างขึ้นมาได้ ก็คือ อานาจ อานาจที่เห็นแก่ตัวจนเคลิ้มฝันเห็น ตัวเองเป็นเทวราชผู้ครองโลก.....”

“เลียมเรียบเป็นเมืองเล็กนิดเดียว แต่เรารู้สึกว่าพอได้เดินในเมืองเลียมเรียบสักสองสาม รอบ เราก็รู้จักเขมรและเมืองเขมรขึ้นมาเรื่อยๆ เราข้ามแม่น้ำเลียมเรียบไปเดินเล่นกันตาม ชายฝั่งแม่น้ำ ตรงข้ามกับตัวเมือง ที่นั่นมีวัดใหญ่อยู่วัดหนึ่งมีกำแพงคอนกรีต มีลานวัดโรยทราย สะอาดสะอาด มีโบสถ์คอนกรีตประดับกระจกแวววาว มีกุฏิ มีการเปรียญ โอโถง มีอะไรเป็น ตึกที่คงไม่พลาดจากโรงเรียนมัธยม ความจริงวัดนี้มีอะไรทุกอย่างที่จะดูใจสมภารบ้านนอก เราเห็นวัดนี้สะอาดสะอาดร่มเย็นดีก็เดินเข้าไปเที่ยวชมนกกันหุคไหว้พระที่หน้าโบสถ์หน่อยหนึ่ง แล้วก็เดินต่อไป เสียงพระหลายองค์กำลังว่าคาถาอะไรซ้ำ ๆ เป็นทำนองอยู่ เราก็คิดว่าท่านกำลังท่อง สวดมนต์ พวกเราสามคนเคยบวชมาแล้ว คือ ครูกับผมบวชวัดบวรฯ คุณประหยัดบวชวัดประยูร วงศ์ คุณประยูรคนเดียวที่ยังเป็นคณบดี ฉะนั้น เสียงข้างมากของเราเมื่อได้ยินเสียงพระสวดมนต์ก็อด ไม่ได้ อยากจะฟังว่าท่านสวดอะไรกันจึงชวนกันออกไปยืนใกล้ ๆ ตึกอะไรที่หน้าตาเหมือน โรงเรียนมัธยมนั่น เพราะท่านกำลังท่องกันอยู่ในนั้น เรายืนอยู่เป็นนานพยายามจับคำว่า ท่านท่อง คาถาอะไรกันแน่ พอจับคำได้แล้วเราก็เดินกลับ พระวัดนั้นท่านกำลังท่องสูตรคุณ เป็นภาษา ฝรั่งเศส !”

(จาก ถกเขมร ของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช)

สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2555, จาก http://dnfe5.nfe.go.th/ilp/thiapeco/th31_3_5.html.

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ช่วยกันศึกษาคำจากการเขียนเล่าเรื่องของตนเองระหว่างของสองสิ่งที่จะนำมาเปรียบเทียบกันหรือไม่ น่าจะเข้ากันได้ มา 10 คู่ เช่น ครัวกับรถยนต์ บ้านกับน้ำตก ต้นไม้กับเตารีด หนังสือกับกีตาร์ กองขยะกับน้ำตาล เป็นต้น ใช้เวลา 10 นาที (10 คะแนน)

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....จำนวนสมาชิก.....คน

- 1.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 2.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 3.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 4.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 5.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....
- 9.....
- 10.....

ใบงานที่ 3

ข้อความ

เป็นช่างที่กำลังลากซุง

เป็นประตูกำลังถูกเปิด

เป็นใบไม้ที่กำลังร่วงหล่น

เป็นแป้นพิมพ์ที่กำลังถูกพิมพ์

เป็นปลาที่ติดเบ็ด

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าถ้าตนเองอยู่ในเหตุการณ์นั้น จะรู้สึกอย่างไร รวมทั้ง บอกคำที่เป็นความรู้สึก เช่น สนุกสนาน มีกลิ่น เจ็บปวด เป็นต้น
ใช้เวลา 10 นาที (10 คะแนน)

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....จำนวนสมาชิก.....คน

- 1.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 2.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 3.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 4.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 5.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....

1. เป็นช่างที่กำลังลากซุง

รู้สึก.....

คำแสดงความรู้สึก.....

2. เป็นประตูกำลังถูกเปิด

รู้สึก.....

คำแสดงความรู้สึก.....

3. เป็นใบไม้ที่กำลังร่วงหล่น

รู้สึก.....

คำแสดงความรู้สึก.....

4. เป็นแป้นพิมพ์ที่กำลังถูกพิมพ์

รู้สึก.....

คำแสดงความรู้สึก.....

5. เป็นปลาที่ติดเบ็ด

รู้สึก.....

คำแสดงความรู้สึก.....

ใบงานที่ 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำคำที่ได้จากใบงานที่ 2 และ 3 เลือกคำที่มีความหมายขัดแย้งกัน แต่ไม่ใช่ความหมายตรงกันเข้ามาสร้างเป็นกลุ่มคำใหม่ โดยอาจมีการใช้คำเชื่อมระหว่างคำได้ เช่น ไฟร้อน เสรีภาพที่ถูกจำกัด ความสุขที่อันตรายเป็นต้น จำนวน 10 คำ ใช้เวลา 10 นาที (10 คะแนน)

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....จำนวนสมาชิก.....คน

- 1.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 2.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 3.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 4.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 5.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....
- 9.....
- 10.....

ใบงานที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกคำคู่ขัดแย้งที่ได้จากใบงานที่ 4 จำนวน 5 คำ มาเปรียบเทียบกับสิ่งปรากฏในชีวิตประจำวันว่าเหมือนกับอะไร ได้น้ำง เพื่อฝึกความคิดใหม่ ๆ เช่น เสรีภาพที่ถูกจำกัดเหมือนกับการแต่งงาน ความสุขที่อันตรายเป็นเหมือนกับยาเสพติด เป็นต้น
ใช้เวลา 10 นาที (10 คะแนน)

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....จำนวนสมาชิก.....คน

1.....	ตำแหน่ง.....	เลขที่.....
2.....	ตำแหน่ง.....	เลขที่.....
3.....	ตำแหน่ง.....	เลขที่.....
4.....	ตำแหน่ง.....	เลขที่.....
5.....	ตำแหน่ง.....	เลขที่.....

คำคู่ที่มีความหมายขัดแย้งกัน

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

อธิบายคำคู่ที่มีความหมายขัดแย้งกัน

- 1.....เหมือนกับ.....
- 2.....เหมือนกับ.....
- 3.....เหมือนกับ.....
- 4.....เหมือนกับ.....
- 5.....เหมือนกับ.....

คำตอบอยู่ในวิจารณ์งานของครูผู้สอน

(ตอบให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกันกับใบงานที่ 1-6)

การให้คะแนนอยู่ในแบบประเมินพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมระหว่างเรียน

แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นกลุ่ม

และแบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์

แบบประเมินพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมระหว่างเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเล่าเรื่อง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ภาคเรียนที่ 1/2555

คำชี้แจง แบบประเมินพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมระหว่างเรียนใช้ประเมินพฤติกรรมระหว่างปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน โดยครูเป็นผู้สังเกตและประเมินนักเรียน โดยให้เครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ได้ปฏิบัติตามรายการการประเมิน

ชื่อ - นามสกุล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (10)	ระดับคุณภาพ
	ความสนใจและตั้งใจเรียน (2)	สนใจถามและตอบคำถาม (2)	ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน (2)	ให้ความร่วมมือในกิจกรรมกลุ่ม (2)	การพัฒนาผลงาน (2)		
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							

ลงชื่อ.....

(นางจรรยา ปิตรรัมย์)

ครูผู้สอน

วันที่...../...../.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมระหว่างเรียน

รายการพฤติกรรมที่ต้องการวัด	พฤติกรรมของนักเรียนที่พึงประเมิน
ความสนใจและตั้งใจเรียน	1. นักเรียนตั้งใจ และปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยความสนใจ 2. นักเรียนมีมารยาทในการฟัง การพูดและการดู
สนใจซักถามและตอบคำถาม	1. นักเรียนซักถามเสมอเมื่อมีข้อสงสัย 2. นักเรียนสนใจในการคิด หรือตอบคำถามเสมอเมื่อครูหรือเพื่อนถาม
ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน	1. ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นระบบ 2. ทำงานเสร็จทันเวลาภายในเวลาที่กำหนด
ให้ความร่วมมือในกิจกรรมกลุ่ม	1. สนใจร่วมปฏิบัติงานกลุ่มด้วยความตั้งใจ 2. ร่วมสนทนา ซักถาม อภิปรายการเรียนรู้กับเพื่อน ๆ ในกลุ่มด้วยความตั้งใจ
การพัฒนาผลงาน	1. ให้ความสนใจทำใบกิจกรรมตามที่เพื่อนหรือครูให้ข้อเสนอแนะ 2. การทำแบบทดสอบมีความถูกต้อง

หมายเหตุ

ประเมิน 2 คะแนน เมื่อมีผลการประเมินในรายการนั้นครบทั้ง 2 ข้อ

ประเมิน 1 คะแนน เมื่อมีผลการประเมินในรายการนั้นเพียงข้อเดียว

ประเมิน 0 คะแนน เมื่อไม่มีผลการประเมินในรายการนั้นเลย

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

คะแนนรวม 9 - 10 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 5

คะแนนรวม 7 - 8 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 4

คะแนนรวม 5 - 6 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 3

คะแนนรวม 3 - 4 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 2

คะแนนรวม 1 - 2 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 1

* เกณฑ์การประเมินผ่าน ได้ระดับคุณภาพ 3 ขึ้นไป

แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเล่าเรื่อง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ภาคเรียนที่ 1/2555

คำชี้แจง แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นกลุ่ม ใช้ประเมินพฤติกรรมระหว่างปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน โดยครูเป็นผู้สังเกตและประเมินนักเรียน โดยให้เครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ได้ปฏิบัติตามรายการการประเมิน

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....จำนวนสมาชิก.....คน

- 1.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 2.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 3.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 4.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....

รายการประเมิน	คะแนน			รวม คะแนน	ระดับ คุณภาพ
	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน		
1. ความร่วมมือกันทำงานภายใน กลุ่ม					
2. ขั้นตอนในการทำงาน					
3. การแสดงความคิดเห็นของ สมาชิกในกลุ่ม					
4. ความรับผิดชอบของสมาชิก ในกลุ่ม					
5. ความสมบูรณ์ของผลงาน					
รวมคะแนนเต็ม 10 คะแนน					

ลงชื่อ.....

(นางจรรยา ปีตรัมภ์)

ครูผู้สอน

วันที่...../...../.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นกลุ่ม

รายการพฤติกรรมที่ต้องการวัด	พฤติกรรมของนักเรียนที่พึงประเมิน
ความร่วมมือกันทำงานภายในกลุ่ม	1. สนใจร่วมปฏิบัติงานกลุ่มด้วยความตั้งใจ 2. ร่วมสนทนา ซักถาม อภิปรายการเรียนรู้กับเพื่อน ๆ ในกลุ่มด้วยความตั้งใจ
ขั้นตอนในการทำงาน	1. ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นระบบ 2. นักเรียนมีมารยาทในการฟัง การพูด การดู และการเขียนขณะปฏิบัติงาน
การแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม	1. สมาชิกส่วนใหญ่ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการวางแผน 2. มีการสร้างบรรยากาศที่ดีภายในกลุ่ม
ความรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม	1. ทำงานเสร็จทันเวลาภายในเวลาที่กำหนด 2. สมาชิกทุกคนปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
ความสมบูรณ์ของผลงาน	1. ผลงานมีความถูกต้องสะอาด สวยงาม 2. ออกแบบการนำเสนอได้ดี มีความคิดสร้างสรรค์

หมายเหตุ

ประเมิน 2 คะแนน เมื่อมีผลการประเมินในรายการนั้นครบทั้ง 2 ข้อ

ประเมิน 1 คะแนน เมื่อมีผลการประเมินในรายการนั้นเพียงข้อเดียว

ประเมิน 0 คะแนน เมื่อไม่มีผลการประเมินในรายการนั้นเลย

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

คะแนนรวม 9 - 10 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 5

คะแนนรวม 7 - 8 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 4

คะแนนรวม 5 - 6 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 3

คะแนนรวม 3 - 4 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 2

คะแนนรวม 1 - 2 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 1

* เกณฑ์การประเมินผ่าน ให้ระดับคุณภาพ 3 ขึ้นไป

แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเล่าเรื่อง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ภาคเรียนที่ 1/2555

คำชี้แจง แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ใช้ประเมินการเขียนเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยครูเป็นผู้สังเกตและประเมินนักเรียน โดยให้เครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับการเขียนเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้ปฏิบัติตามรายการประเมิน

ชื่อ-นามสกุล	รายการประเมิน												รวมคะแนน (10)	ระดับคุณภาพ			
	รูปแบบ (2)			การใช้ภาษา (3)				เนื้อหาสาระ (3)				มารยาทในการเขียน (2)					
	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	2			1	0	
1.																	
2.																	
3.																	
4.																	
5.																	
6.																	
7.																	
8.																	
9.																	
10.																	
11.																	
12.																	

ลงชื่อ.....

(นางจรรยา ปิตรมย์)

ครูผู้สอน

วันที่...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
1. รูปแบบ		เขียน ได้ถูกต้อง ครบถ้วนตามรูปแบบ และองค์ประกอบของ การเขียน	เขียน ได้ถูกต้อง ครบถ้วนตามรูปแบบ และมีองค์ประกอบของ การเขียนบางส่วน	เขียนไม่ถูกต้อง ตามรูปแบบ และ ไม่มี องค์ประกอบของ การเขียน
2. การใช้ภาษา	ใช้ถ้อยคำสำนวน ถูกต้องเหมาะสม ไม่ฟุ่มเฟือย ใช้คำเชื่อม ประโยค สื่อความหมาย ได้ถูกต้อง และเขียน สะกดคำได้ถูกต้อง	ใช้ถ้อยคำสำนวน ถูกต้องเหมาะสม ไม่ฟุ่มเฟือย ใช้คำเชื่อม ประโยค สื่อความหมาย ได้ถูกต้อง และเขียน สะกดคำผิดไม่เกิน 5 คำ	ใช้ถ้อยคำสำนวน ถูกต้องเหมาะสม มีคำ ฟุ่มเฟือย ใช้คำเชื่อม ประโยค สื่อความหมาย ได้ถูกต้องบางส่วน และ เขียนสะกดคำผิดตั้งแต่ 5 คำขึ้นไป	ใช้ถ้อยคำสำนวน ไม่ถูกต้องเหมาะสม มีคำฟุ่มเฟือย ใช้คำเชื่อม ประโยค สื่อความหมาย ไม่ชัดเจน และเขียน สะกดคำผิดตั้งแต่ 5 คำ ขึ้นไป
3. เนื้อหาสาระ	แนวคิดแปลกใหม่ เนื้อหาสอดคล้องกับ หัวเรื่อง รายละเอียด ครอบคลุม เรียงเนื้อหา ได้ต่อเนื่อง ไม่วกวน น่าสนใจ มีข้อคิด	แนวคิดแปลกใหม่ เนื้อหาสอดคล้องกับ หัวเรื่อง รายละเอียด ไม่เพียงพอ เรียงเนื้อหา ได้ไม่เหมาะสม วกวน ไม่น่าสนใจ ไม่มีข้อคิด	แนวคิดแปลกใหม่ เนื้อหาไม่สอดคล้องกับ หัวเรื่อง รายละเอียด ไม่เพียงพอ เรียงเนื้อหา ได้ไม่เหมาะสม วกวน ไม่น่าสนใจ ไม่มีข้อคิด	แนวคิดไม่แปลกใหม่ เนื้อหาไม่สอดคล้องกับ หัวเรื่อง รายละเอียด น้อย เรียงเนื้อหาได้ ไม่เหมาะสม วกวน ไม่น่าสนใจ ไม่มีข้อคิด
4. มารยาทใน การเขียน		เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม ไม่มี รอยลบ ชีคม่า ตัวหนังสืออ่านง่าย	เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม มีรอย ลบ ชีคม่าไม่เกิน 5 แห่ง ตัวหนังสืออ่านยาก	ไม่เป็นระเบียบ เรียบร้อย ไม่สะอาด ไม่สวยงาม มีรอยลบ ชีคม่าเกิน 5 แห่ง ตัวหนังสืออ่านยาก

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

คะแนนรวม 9 - 10 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 5

คะแนนรวม 7 - 8 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 4

คะแนนรวม 5 - 6 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 3

คะแนนรวม 3 - 4 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 2

คะแนนรวม 1 - 2 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 1

* เกณฑ์การประเมินผ่าน ได้ระดับคุณภาพ 3 ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

สาระการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท23101) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน เวลา 10 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนเล่าเรื่อง เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนเล่าเรื่อง เป็นการเขียนที่ผู้เขียนได้จากประสบการณ์ของตนเองหรือได้ยิน ได้ฟังใครแล้วนำมาเล่าต่อ เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิดของผู้เรียนให้ผู้อื่นเกิดแนวคิดและสร้างความสนใจแก่ผู้อ่าน ผู้เขียนจะต้องรู้จักวิธีการที่จะเขียนระบุประเด็นสำคัญของเรื่องให้น่าสนใจ ทำให้ผู้อ่านติดตามอ่านจนจบเรื่องและเป็นการแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ ทำให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิดและจินตนาการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

- มฐ ท 2.1 ม.3/2 เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา
มฐ ท 2.1 ม.3/3 เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติโดยเล่าเหตุการณ์ ข้อคิดเห็นและทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ
มฐ ท 2.1 ม.3/10 มีมารยาทในการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายองค์ประกอบการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ได้ครบทุกประเด็น (K, P)
- เลือกใช้ภาษา ถ้อยคำ สำนวน โวหารในการเขียนถูกต้องเหมาะสม (K, P)
- ปฏิบัติตามหลักการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ของตนได้ถูกต้อง (P)
- มีมารยาทในการเขียนและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P, A)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
1. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง 2. ตรวจสอบการทำใบงานที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6	1. ประเมินพฤติกรรมในการร่วม กิจกรรมระหว่างเรียนเป็นรายบุคคล ในด้านความสนใจและตั้งใจเรียน สนใจซักถามและตอบคำถาม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ 2. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นกลุ่ม ในด้านความร่วมมือกัน ทำงานภายในกลุ่ม ขั้นตอนในการ ทำงาน ฯลฯ	1. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ 2. ประเมินทักษะการเขียน เชิงสร้างสรรค์ 3. ประเมินทักษะกระบวนการคิด 4. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

- ความหมายการเขียนเล่าเรื่อง
- องค์ประกอบการเขียนเล่าเรื่อง
- หลักการเขียนเล่าเรื่อง

แนวทางบูรณาการ

- วิทยาศาสตร์ → กระบวนการคิดวิเคราะห์
สังคมศึกษาฯ → การทำงานร่วมกัน

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูชี้แจงการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบฝึกทักษะที่ 1 เรื่อง การเขียนเล่าเรื่อง ให้นักเรียนทราบ
2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน 8 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ตามคะแนนสอบก่อนเรียน แบบวัดความสามารถและคละเพศ คือ นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 3 คน และอ่อน 1 คน

3. ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างการเขียนเล่าเรื่อง จากใบความรู้ และอธิบายถึงความหมาย
องค์ประกอบ หลักการเขียนเล่าเรื่องให้นักเรียนทราบ

ขั้นสอน การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

4. ให้นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 1 เขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ที่นักเรียน
ประทับใจแล้วตั้งชื่อเรื่องให้น่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ความยาวประมาณ 10-15 บรรทัด

ขั้นที่ 2 ขั้นเปรียบเทียบแบบตรง

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ช่วยกันศึกษาคำจากการเขียนเล่าเรื่องของตนเองระหว่างของ
สองสิ่งที่จะนำมาเปรียบเทียบกันหรือไม่น่าจะเข้ากันได้ มาประมาณ 10 คู่ เช่น ครูกับรถยนต์
บ้านกับน้ำตก ต้นไม้กับเตารีด หนังสือกับกีตาร์ กองขยะกับน้ำตาล เป็นต้น

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกประเด็นความเหมือนของแต่ละคู่ โดยเขียนเฉพาะคำที่
แสดงคุณลักษณะ เช่น น่ากลัว รวย สวย แข็งแรง น่ารัก เป็นต้น จดบันทึกไว้ แล้วให้นักเรียนแต่ละ
กลุ่มทำใบงานที่ 2

ขั้นที่ 3 ขั้นเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ

7. ครูเขียนข้อความบนกระดานคำ จำนวน 5 ข้อความ ดังนี้

7.1 เป็นช่างที่กำลังลากซุง

7.2 เป็นประตูที่กำลังถูกเปิด

7.3 เป็นใบไม้ที่กำลังร่วงหล่น

7.4 เป็นแป้นพิมพ์ที่กำลังถูกพิมพ์

7.5 เป็นปลาที่ติดเบ็ด

8. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าถ้าตนเองอยู่ในเหตุการณ์นั้น จะ
รู้สึกอย่างไร รวมทั้ง บอกคำที่เป็นความรู้สึก เช่น สนุกสนาน มีกลิ่น เจ็บปวด เป็นต้น จดบันทึกไว้
แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่ 3

ขั้นที่ 4 ขั้นการสร้างอุปมาคำคู่ขัดแย้ง

9. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำคำที่ได้จากขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3 ในใบงานที่ 2 และ 3 เลือกคำ
ที่มีความหมายขัดแย้งกันแต่ไม่ใช่ความหมายตรงกันข้ามมาสร้างเป็นกลุ่มคำใหม่ โดยอาจมีการใช้
คำเชื่อมระหว่างคำได้ เช่น ไฟร้อน เสรีภาพที่ถูกจำกัด ความสุขที่อันตรายเป็นต้น จดบันทึกไว้แล้ว
ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่ 4

ขั้นที่ 5 ขั้นการอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง

10. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกคำคู่ขัดแย้งที่ได้จากขั้นที่ 4 มาประมาณ 5 คำ มาเปรียบเทียบกับสิ่งที่ปรากฏในชีวิตประจำวันว่าเหมือนกับอะไร ได้บ้าง เพื่อฝึกความคิดใหม่ ๆ เช่น เสรีภาพที่ถูกจำกัดเหมือนกับการแต่งงาน ความสุขที่อันตรายเหมือนกับยาเสพติด เป็นต้น แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่ 5

ขั้นที่ 6 ขั้นการนำความคิดใหม่มาสร้างสรรค์งาน

11. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 6 เขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ที่นักเรียนประทับใจอีกครั้งหนึ่ง และต้องเลือกใช้กลุ่มคำใหม่ที่ได้จากขั้นที่ 4 ในใบงานที่ 4 มาใช้ประกอบในการเขียนเล่าเรื่อง

ขั้นสรุป

12. นักเรียนแต่ละคนเปรียบเทียบผลงานทั้งสองครั้งของตนเอง จากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมาแสดงผลงานของกลุ่มพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น

13. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมาย องค์ประกอบ หลักการเขียนเล่าเรื่อง ตลอดจนเทคนิคการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเล่าเรื่อง

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ประเด็นการบันทึก	จุดเด่น	จุดที่ควรปรับปรุง
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
2. การใช้สื่อการเรียนรู้		
3. การประเมินผลการเรียนรู้		
4. การบรรลุผลการเรียนรู้ของผู้เรียน		

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางจรรยา ปิตรัมย์)

ครูผู้สอน

วันที่...../...../.....

บันทึกความเห็นของผู้ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

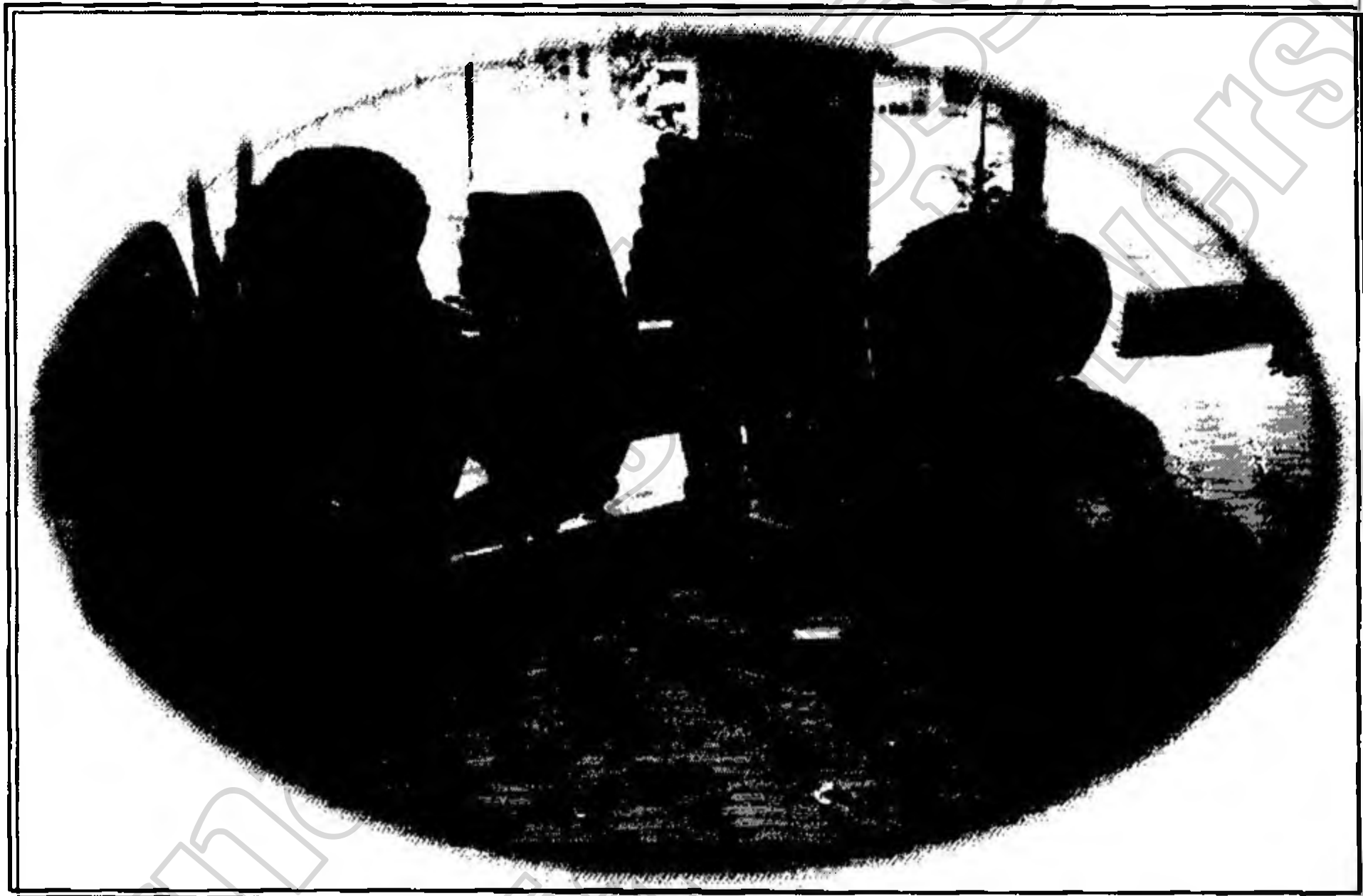
ลงชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

วันที่...../...../.....

แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชุดที่ 2 เรื่อง การเขียนนิทาน

นางจรรยา ปิตรมย์

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ปีการศึกษา 2555

คำนำ

แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สร้างขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สูงขึ้น เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ นักเรียนมีบทบาทในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนร่วมกับเพื่อนมากที่สุด โดยมีครูเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น ชี้แนะ ประเมิน และรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ให้นักเรียนได้ศึกษา โดยผู้วิจัยได้จัดลำดับเรียงเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ซึ่งประกอบด้วย 5 ชุด คือ

ชุดที่ 1 การเขียนเล่าเรื่อง

ชุดที่ 2 การเขียนนิทาน

ชุดที่ 3 การเขียนโฆษณา

ชุดที่ 4 การเขียนคำขวัญ

ชุดที่ 5 การเขียนกลอนสุภาพเชิงพรรณนาจากภาพ

การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เป็นวิธีการสอนที่เน้นการแสดงความคิดเห็นและอารมณ์ผสมผสานกัน ทำให้เกิดการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเหมาะที่จะนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนเรื่อง โดยยึดความเห็นจากพื้นฐานประสบการณ์ของตัวเองและใช้แนวคิดใหม่ที่ไม่เหมือนเดิม นักเรียนใช้ความคิดเปรียบเทียบและสมมติตัวเองเป็นสิ่งอื่น ทำให้เกิดการคิดคำต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยเมื่อมีการเปรียบเทียบมาถึงจุดหนึ่ง นักเรียนจะมองเห็นวิธีการคิดคำใหม่ ๆ ได้หลากหลายและสามารถเลือกคำมาใช้ได้ถูกต้อง ทำให้ได้คำใหม่ ๆ มาใช้ในการเขียนเรื่องมากขึ้น ส่งผลให้ นักเรียนสามารถเขียนเรื่องได้ดี

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คงจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนให้สูงยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนหรือผู้ที่สนใจจะนำไปใช้จัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สาระสำคัญ	ค
จุดมุ่งหมาย	ค
คำชี้แจง (สำหรับครูผู้สอน)	ง
ใบความรู้ เรื่อง การเขียนนิทาน	1
ตัวอย่าง การเขียนนิทาน	3
ใบงานที่ 1	5
ใบงานที่ 2	6
ใบงานที่ 3	7
ใบงานที่ 4	8
ใบงานที่ 5	9
ใบงานที่ 6	10
เฉลยใบงานที่ 1-6	11
แบบประเมินในการร่วมกิจกรรมระหว่างเรียน	12
แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นกลุ่ม	14
แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์	16

แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สาระสำคัญ

1. การพัฒนาความคิดด้วยการรู้จักคิดหาคำตอบ รู้จักแก้ปัญหา รู้จักคิดสิ่งแปลกใหม่ เพื่อสร้างสรรค์งานให้มีคุณค่า จะช่วยให้นักเรียนมีศักยภาพในการเขียนเชิงสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น
2. การเขียนเล่าเรื่อง เป็นการเขียนที่ผู้เขียน ได้ยิน ได้ฟัง หรือประสบด้วยตนเอง ถ้าเรื่องใดเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวและเป็นเรื่องที่ทำให้ความรู้สึกประทับใจ นักเรียนจะสามารถเขียนเรื่องนั้นได้ดี
3. การเขียนนิทาน เป็นการเขียนเรื่องที่ต้องใช้ศิลปะในการเขียนจึงจะสนุกและควรให้คติธรรมสอนใจและมีองค์ประกอบในการเขียนให้ดำเนินตามเนื้อเรื่อง ให้น่าสนใจ แปลกใหม่
4. การเขียนโฆษณา เป็นการนำเสนอเผยแพร่สินค้าหรือบริการ ที่เกี่ยวกับการสื่อสารสู่มวลชนเพื่อให้มีผู้นิยม โดยมีคำใดในสินค้าเป็นเป้าหมายสำคัญ ใช้ถ้อยคำสำนวน ข้อความต้องกะทัดรัด จดจำได้ง่าย ตรงตามวัตถุประสงค์
5. การเขียนคำขวัญ เป็นงานเขียนที่ต้องเรียบเรียงด้วยสำนวนภาษาที่กะทัดรัด เพื่อเสริมสร้างกำลังใจ หรือชี้แนะให้เห็นสิ่งที่ถูกต้อง ดีงามเพื่อให้ผู้อ่านได้ปฏิบัติตาม
6. การเขียนกลอนสุภาพเชิงพรรณนาจากภาพ เป็นงานเขียนที่ฝึกใช้จินตนาการตามรูปแบบของฉันทลักษณ์

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกคิดสร้างสรรค์และเขียนเชิงสร้างสรรค์
2. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนร้อยแก้วและร้อยกรอง
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้ถ้อยคำ สำนวน โวหารได้อย่างเหมาะสม
4. เพื่อให้นักเรียนตระหนักให้เห็นคุณค่าของงานเขียนและรักในการเขียนเชิงสร้างสรรค์
5. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนเขียนถ่ายทอดความรู้ ความคิด จินตนาการและประสบการณ์ ความรู้เดิมมาสร้างความรู้ใหม่ ความความถนัดและความสามารถของตน

คำชี้แจง (สำหรับครูผู้สอน)

แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 เรื่อง การเขียนนิทาน ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อพัฒนาความสามารถทางการเขียนนิทานเชิงสร้างสรรค์ และใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาทักษะการเขียนนิทานเชิงสร้างสรรค์แก่นักเรียน ควรปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

1. ก่อนให้นักเรียนลงมือใช้แบบฝึกทักษะ ครูผู้สอนควรอธิบายวิธีการใช้ให้นักเรียนเข้าใจก่อนทุกครั้ง
2. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ควบคู่กับแบบฝึกทักษะชุดที่ 2
3. ควรให้นักเรียนศึกษาใบความรู้หรือตัวอย่างให้เข้าใจก่อนทำใบงาน
4. นักเรียนดำเนินการทำใบงาน โดยต้องเริ่มต้นจากใบงานที่ 1 ไปตามลำดับ จนถึงใบงานสุดท้ายโดยไม่ข้ามใบงานใดใบงานหนึ่งไป
5. ในขณะที่นักเรียนทำใบงาน ครูมีบทบาทเป็นเพียงผู้คอยกระตุ้นความคิดของนักเรียนอยู่ตลอดเวลา ให้นักเรียนมีอิสระที่จะคิด แม้ว่าความคิดนั้นจะไม่มีเหตุผลหรือไม่เหมาะสม
6. ครูและนักเรียนอภิปรายสรุปถึงข้อดีและข้อที่ควรพัฒนาที่พบจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 เรื่อง การเขียนนิทาน คงจะมีประโยชน์สำหรับครูผู้สอนและนักเรียนต่อการพัฒนาทักษะด้านการเขียนนิทานเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนให้สูงยิ่งขึ้น

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนนิทาน

นิทาน คือ เรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง นับเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ที่ควรแก่การอนุรักษ์ไว้มิให้สูญหาย นิทานมักได้เค้าเรื่องมาจากเรื่องจริง ผู้แต่งสร้างสรรค์ให้เป็นเรื่องชวนคิดชวนฟัง โดยดัดแปลงปรับปรุงส่วนปลีกย่อยให้น่าสนใจ การเขียนนิทานมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนานแก่ผู้อ่าน จึงจัดเป็นงานเขียนเพื่อความบันเทิงประเภทหนึ่ง ผู้เขียนต้องมีศิลปะในการใช้ภาษา รู้จักเลือกใช้คำให้เหมาะสมทำให้ผู้อ่านเห็นภาพ คติแง่คิด มุมมองต่าง ๆ

นิทาน แบ่งได้หลายประเภท ดังนี้

1. **นิทานปรัมปรา** เป็นนิทานประเภทจินตนาการมีเนื้อเรื่องขบขัน ปาฏิหาริย์ หรือมีเนื้อเรื่องเกินจริง มักขึ้นต้นด้วยคำว่า “นานมาแล้ว...” หรือ “กาลครั้งหนึ่ง...” ตอนจบมักจบอย่างมีความสุข เช่น เรื่อง โสนน้อยเรือนงาม เรื่อง ปลาบู่ทอง เรื่อง ดั่งขั้ทอง เป็นต้น
2. **นิทานมหัศจรรย์หรือเทพนิยาย** เป็นนิทานที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับเทพเจ้า เทวดา นางฟ้า เจ้าป่า เจ้าเขา หรือเป็นการบรรยายจากธรรมชาติเชิงพิศดาร เช่น กำเนิดเทพนารายณ์สิบปาง เป็นต้น
3. **นิทานวีรบุรุษ** เป็นนิทานที่กล่าวถึงผู้มีคุณธรรมหรือมีความฉลาดเก่งกล้าสามารถ ส่วนใหญ่เป็นวีรบุรุษของท้องถิ่นหรือของชาติบ้านเมือง เช่น พระเจ้าสายน้ำผึ้ง พระร่วง ไกรทอง เป็นต้น
4. **นิทานอธิบายเหตุ** เป็นนิทานอธิบายถึงกำเนิดหรือความเป็นมาของสิ่งที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ สัตว์บางชนิด ที่มาของชื่อสถานที่ต่าง ๆ เช่น อธิบายว่าทำไมกระเข้จึงไม่มีลิ้น กำเนิดดาวลูกไก่ เกาะหนูเกาะแมว หินดาหินยาช เป็นต้น
5. **นิทานเกี่ยวกับความเชื่อ** เป็นนิทานที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อ โชคตาง โสยศาสตร์ พิศาจนางไม้ ศาสนา และวิชาการต่าง ๆ ในสมัยโบราณ เช่น แม่บาคพระ โขนง ผีปอบ เป็นต้น
6. **นิทานตลกขบขัน** เป็นนิทานที่มีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างความขบขันให้ผู้ฟัง เนื้อเรื่องอาจเกิดจริงหรือเหลือเชื่อ ได้แก่ ศรีธนญชัย ตาเถนกับยายชี เป็นต้น

องค์ประกอบของนิทาน

องค์ประกอบของนิทาน มีดังนี้

1. แนวความคิดหรือแกนของเรื่อง นิทานแต่ละเรื่องจะต้องมีแนวคิดเด่นอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นแกนของเรื่อง เช่น แนวคิดเรื่องแม่เลี้ยงข่มเหงลูกเลี้ยง ได้แก่ เรื่องปลาบู่ทอง

2. โครงเรื่องและเนื้อเรื่อง โครงเรื่องของนิทาน โดยมากจะมีตัวเอกเป็นศูนย์กลางของเรื่องราวมีเหตุการณ์เกิดขึ้นแก่ตัวเอกตามลำดับ ชวนให้ติดตามตั้งแต่ต้นจนจบ

3. ตัวละคร ตัวละครในนิทานอาจเป็นมนุษย์ อมนุษย์ สัตว์และสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ ที่ถูกสมมติให้แสดงบทบาทไปตามท้องเรื่อง

4. ฉาก ฉากในเรื่องอาจเป็นฉากในครอบครัว ในเมือง ในป่า ในแดนเนรมิตหรือที่ใดก็ได้ ตามจินตนาการของผู้เล่าหรือผู้เขียน

5. บทเจรจา ตัวละครในเนื้อเรื่องมีลักษณะนิสัยและความนึกคิดอย่างไรก็แสดงออกทางคำพูดของแต่ละคน บทเจรจาจะช่วยให้นิทานมีชีวิตชีวายิ่งขึ้นและทำให้เดินเรื่องได้เร็วขึ้นด้วย เพราะบางทีตัวละครอาจเล่าประวัติของตนเองหรือเหตุการณ์บางตอนให้สัมพันธ์กับเรื่อง

6. คติชีวิต นิทานแต่ละเรื่องมักแฝงด้วยข้อคิดไว้ให้ผู้ฟังคิด ทำให้เจริญงอกงามทางปัญญา ถ้าผู้ฟังสามารถวิเคราะห์ได้และนำไปใช้ประโยชน์ได้

หลักการเขียนนิทาน

การเขียนนิทานให้สนุกและน่าสนใจ มีหลักการเขียน ดังนี้

1. เขียนนิทานตามลำดับเหตุการณ์โดยใช้ภาษาที่สุภาพ

2. ถ้าเป็นการสนทนากันของตัวละครให้ใช้ภาษาพูดในบทสนทนา

3. การเขียนนิทานต้องเขียนให้ป็นประโยค และใช้คำให้ถูกต้องความหมาย

4. การเขียนนิทานไม่ควรเขียนรายละเอียดมากเกินไป และไม่ควรเขียนยาวหรือสั้นเกินไป

5. เมื่อขึ้นเหตุการณ์ใหม่ ให้ย่อหน้าใหม่ ไปจนจบเรื่อง

เริ่มต้นด้วยคำถามที่กว้างมาก ๆ
จะนำไปสู่คำตอบที่คนปกตินึกไม่ถึง...

ตัวอย่าง การเขียนงาน

เรื่อง กบตัวเล็ก ๆ

กาลครั้งหนึ่ง มีกลุ่มของลูกกบตัวเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่ง ได้มาร่วมกันจัดแข่งขันเพื่อที่จะปีนขึ้นไปยอดเสาไฟฟ้าแรงสูง มีกลุ่มชนชาวกบมากมายมารอชมและเชียร์การแข่งขันในครั้งนี้

การแข่งขันเริ่มขึ้น พวกอย่างตรงไปตรงมา ไม่มีชนชาวกบตัวใด จะเชื่อว่า เจ้ากบตัวเล็ก ๆ เหล่านี้จะปีนขึ้นไปถึงยอดเสาไฟฟ้าแรงสูงได้ ซึ่งมีเสียงพูดลอยมาให้ได้ยินเป็นต้นว่า “เขาไม่มีทางจะขึ้นไปถึงยอดได้หรอก มันยากลำบากขนาดนั้น” หรือ “เขาไม่มีโอกาสประสบความสำเร็จหรอก เสามันสูงขนาดนั้น”

เจ้ากบตัวเล็ก ๆ เหล่านี้ก็เริ่มที่จะร่วงหล่นลงไปที่ละตัว ๆ ยกเว้น มีอยู่เจ้ากบตัวหนึ่งซึ่งยังปีนอย่างมุ่งมั่น สูงขึ้นและสูงขึ้น กลุ่มชนชาวกบก็เริ่มส่งเสียงร้องตะโกน “มันยากเกินไป ไม่มีใครทำได้หรอก” กบส่วนใหญ่เริ่มเหนื่อยและยอมแพ้ แต่ก็ยังมีเจ้ากบตัวหนึ่ง ที่ยังตั้งหน้าตั้งตาปีนสูงขึ้น สูงขึ้น ๆ เจ้ากบตัวนี้ไม่ยอมแพ้ !

เมื่อสิ้นสุดการแข่งขัน กบตัวอื่น ๆ ต่างยอมแพ้ที่จะปีนสู่ยอดเสาจนหมดสิ้น ยกเว้น เจ้ากบตัวเล็ก ๆ ตัวหนึ่ง ด้วยความพยายามอย่างสุดกำลังมันก็สามารถที่จะปีนสู่ยอดเสาไฟฟ้าได้สำเร็จ

กบทุกตัวอยากรู้ว่า เจ้ากบตัวเล็ก ๆ ตัวนี้ทำได้อย่างไร เรื่องกลับกลายเป็นว่า กบผู้ชนะตัวนี้พูดว่า !!!

เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า :

1. อย่าฟังคำพูดในด้านลบ หรือการมองในแง่ลบจากคนอื่น... เพราะเขาเหล่านั้นจะดึงความฝัน ความปรารถนาในหัวใจของคุณออกไป !
2. ให้ระวังในพลังคำพูดเสมอ เพราะทุกสิ่งที่คุณได้ยินและได้อ่านมัน จะส่งผลกระทบต่อการทำงานของของคุณ เพราะฉะนั้น ตลอดเวลาขอให้เป็นคนคิดบวก

ที่มา : เรื่องเล่าของไทย ๆ. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2555, จาก

<http://www.everykid.com/once%20upon...html>

ต้นมะม่วงกับเด็กน้อย

นานมาแล้ว มีต้นมะม่วงใหญ่อยู่ต้นหนึ่งและก็มีเด็กผู้ชายตัวเล็ก ๆ คนหนึ่งชอบเข้ามาอยู่ใกล้ ๆ และเล่นรอบต้นมะม่วงนี้ทุก ๆ วัน เขาปีนขึ้นไปบนยอดของต้นไม้ และก็กินผลมะม่วง แล้วก็นอนหลับไปภายใต้ร่มเงาของต้นมะม่วง เขารักต้นมะม่วงและต้นมะม่วงก็รักเขา

เวลาผ่านไป เด็กน้อยโตขึ้นและเขาไม่มาวิ่งเล่นรอบ ๆ ต้นไม้ทุกวันอีกแล้ว วันหนึ่งเด็กน้อยกลับมาหาต้นมะม่วง เด็กน้อยคูศร่า “มาหาฉัน และมาเล่นกับฉันเธอ” ต้นไม้ถาม “ต้นไม้ใจเด็กเล็ก ๆ แล้วนะ ฉันไม่อยากจะเล่นรอบ ๆ ต้นไม้อีกแล้ว ฉันต้องการของเล่น ฉันอยากได้เงินไปซื้อของเล่น” เด็กน้อยตอบ “ฉันไม่มีเงินจะให้...เก็บลูกมะม่วงของฉันไปขายสิ เพื่อเอาเงินไปซื้อของเล่น” ต้นไม้ตอบ เด็กน้อยตื่นเต้นมาก เขาเก็บลูกมะม่วงไปหมด และจากไปอย่างมีความสุข หลังจากเก็บลูกมะม่วงไปหมดแล้ว เขาไม่กลับมาหาต้นไม้อีกเลย ต้นไม้คูศร่า...

ผ่านไปหลายสิบปี เด็กน้อยกลับมา เขาโตขึ้น ต้นไม้รู้สึกตื่นเต้นมาก “มาหาฉัน และมาเล่นกับฉันเธอ” ต้นไม้ถาม “ฉันไม่มีเวลาในการเล่นหรอก ฉันมีครอบครัวแล้ว ฉันต้องทำงานเพื่อครอบครัวของฉันเอง ฉันต้องการบ้าน ช่วยฉันได้ไหม” เด็กน้อยตอบ “ฉันไม่มีบ้านจะให้ แต่...ตัดกิ่งก้านของฉันไปสิ...เอาไปสร้างบ้าน” ต้นไม้ตอบ ดังนั้น เด็กน้อยจึงตัดกิ่งก้านทั้งหมดของต้นไม้ไป เด็กน้อยมีความสุขและไม่เคยกลับมาอีกเลย เป็นอีกครั้งหนึ่งที่ต้นไม้ถูกทิ้งให้เดียวดาย เศร้า...

หลายปีผ่านไป ในที่สุดเด็กน้อยกลับมา คราวนี้เขาดูแก่ลงไปมาก “ฉันเสียใจ ต้นไม้เหลืออะไรจะให้อีกแล้ว ไม่มีผลมะม่วงให้...ฉันไม่มีกิ่งก้านให้ปีนอีกแล้ว” ต้นไม้บอก “ฉันไม่มีฟันจะกินแล้ว ฉันปีนไม่ไหว และฉันก็แก่แล้ว” เด็กน้อยตอบ

“ฉันไม่มีอะไรเหลือให้อีกแล้ว สิ่งเดียวที่เหลือ มีเพียงรากที่กำลังจะตาย” ต้นไม้บอก “ตอนนี้ฉันไม่ต้องการอะไรอีกแล้ว เพียงแค่อยากได้ที่พักพิง ฉันเหนื่อยมาหลายปีแล้ว” เด็กน้อยตอบ “รากของต้นไม้แก่ ๆ จะเป็นที่พักพิงของหนูได้... มาสิ นั่งลงข้าง ๆ ฉันหลับให้สบาย” ต้นไม้บอก “เด็กน้อยนั่งลงข้าง ๆ ต้นไม้ดีใจ ยิ้ม...และน้ำตาไหล...”

จรรยา ปิครมย์

เป็นเรื่องสำหรับทุก ๆ คน ต้นไม้ในเรื่อง คือ พ่อแม่ เมื่อเราเป็นเด็กตัวเล็ก ๆ เรารักที่จะเล่นกับพ่อกับแม่...เมื่อเราโตขึ้นเราทอดทิ้งพ่อและแม่ และกลับมาหาท่านเมื่อเราต้องการบางสิ่งบางอย่าง หรือเมื่อเรามีปัญหา ไม่ว่าอย่างไร...พ่อและแม่ของเรา ก็จะอยู่ข้างเราและให้ทุกสิ่งอย่างที่ท่านทำได้ หวังเพียงเรามีความสุข

นักเรียนคิดว่า นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ?

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ช่วยกันศึกษาคำจากการเขียนนิทานของตนเองระหว่างของสองสิ่งที่จะนำมาเปรียบเทียบกันหรือไม่ น่าจะเข้ากันได้ มา 10 คู่ เช่น ประตูกับเตาไฟ รถยนต์กับร้านค้า โรงเรียนกับงานข่าว กระเป๋ากับปลาช่อน เป็นต้น ใช้เวลา 10 นาที (10 คะแนน)

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....จำนวนสมาชิก.....คน

- 1.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 2.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 3.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 4.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 5.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....
- 9.....
- 10.....

ใบงานที่ 3

ข้อความ

เป็นรถยนต์ที่กำลังถูกขยับ

เป็นกระเป๋าที่ใส่ของ

เป็นปากกาทกำลังเขียน

เป็นพัดลมที่กำลังหมุน

เป็นนกที่กำลังถูกยิง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าถ้าตนเองอยู่ในเหตุการณ์นั้น จะรู้สึกอย่างไร รวมทั้ง บอกคำที่เป็นความรู้สึก เช่น สนุกสนาน มีกลิ่น เจ็บปวด เป็นต้น
ใช้เวลา 10 นาที (10 คะแนน)

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....จำนวนสมาชิก.....คน

1.....	ตำแหน่ง.....	เลขที่.....
2.....	ตำแหน่ง.....	เลขที่.....
3.....	ตำแหน่ง.....	เลขที่.....
4.....	ตำแหน่ง.....	เลขที่.....
5.....	ตำแหน่ง.....	เลขที่.....

1. เป็นรถยนต์ที่กำลังถูกขยับ

รู้สึก.....

คำแสดงความรู้สึก.....

2. เป็นกระเป๋าที่ใส่ของ

รู้สึก.....

คำแสดงความรู้สึก.....

3. เป็นปากกาทกำลังเขียน

รู้สึก.....

คำแสดงความรู้สึก.....

4. เป็นพัดลมที่กำลังหมุน

รู้สึก.....

คำแสดงความรู้สึก.....

5. เป็นนกที่กำลังถูกยิง

รู้สึก.....

คำแสดงความรู้สึก.....

ใบงานที่ 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำคำที่ได้จากใบงานที่ 2 และ 3 เลือกคำที่มีความหมายขัดแย้งกัน แต่ไม่ใช่ความหมายตรงกันข้ามมาสร้างเป็นกลุ่มคำใหม่ โดยอาจมีการใช้คำเชื่อมระหว่างคำได้ เช่น ความงดงามที่น่าสะพรึงกลัว เป้าหมายที่ไร้ทิศทาง เป็นต้น จำนวน 10 คำ ใช้เวลา 10 นาที (10 คะแนน)

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....จำนวนสมาชิก.....คน

- 1.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 2.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 3.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 4.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 5.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....
- 9.....
- 10.....

ใบงานที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกคำคู่ขัดแย้งที่ได้จากใบงานที่ 4 จำนวน 5 คำ มาเปรียบเทียบกับสิ่งที่ปรากฏในชีวิตประจำวันว่าเหมือนกับอะไร ได้บ้าง เพื่อฝึกความคิดใหม่ ๆ เช่น ความงดงามที่น่าสะพรึงกลัวเหมือนกับดอกฝืน เป้าหมายที่ไร้ทิศทางเหมือนกับถนน เป็นต้น ใช้เวลา 10 นาที (10 คะแนน)

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....จำนวนสมาชิก.....คน

- 1.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 2.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 3.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 4.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 5.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....

คำคู่ที่มีความหมายขัดแย้งกัน

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

อธิบายคำคู่ที่มีความหมายขัดแย้งกัน

- 1.....เหมือนกับ.....
- 2.....เหมือนกับ.....
- 3.....เหมือนกับ.....
- 4.....เหมือนกับ.....
- 5.....เหมือนกับ.....

คำตอบอยู่ในวิจารณ์ของครูผู้สอน

(ตอบให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกันกับใบงานที่ 1-6)

การให้คะแนนอยู่ในแบบประเมินพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมระหว่างเรียน

แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นกลุ่ม

และแบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์

แบบประเมินพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมระหว่างเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 เรื่อง การเขียนนิทาน

ภาคเรียนที่ 1/2555

คำชี้แจง แบบประเมินพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมระหว่างเรียนใช้ประเมินพฤติกรรมระหว่างปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน โดยครูเป็นผู้สังเกตและประเมินนักเรียน โดยให้เครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ได้ปฏิบัติตามรายการการประเมิน

ชื่อ - นามสกุล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (10)	ระดับคุณภาพ
	ความสนใจและตั้งใจเรียน (2)	สนใจถามและตอบคำถาม (2)	ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน (2)	ให้ความร่วมมือในกิจกรรมกลุ่ม (2)	การพัฒนาผลงาน (2)		
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							

ลงชื่อ.....

(นางจรรยา ปิครัมย์)

ครูผู้สอน

วันที่...../...../.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมระหว่างเรียน

รายการพฤติกรรมที่ต้องการวัด	พฤติกรรมของนักเรียนที่พึงประเมิน
ความสนใจและตั้งใจเรียน	1. นักเรียนตั้งใจ และปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยความสนใจ 2. นักเรียนมีมารยาทในการฟัง การพูดและการดู
สนใจซักถามและตอบคำถาม	1. นักเรียนซักถามเสมอเมื่อมีข้อสงสัย 2. นักเรียนสนใจในการคิด หรือตอบคำถามเสมอเมื่อครูหรือเพื่อนถาม
ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน	1. ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นระบบ 2. ทำงานเสร็จทันเวลาภายในเวลาที่กำหนด
ให้ความร่วมมือในกิจกรรมกลุ่ม	1. สนใจร่วมปฏิบัติงานกลุ่มด้วยความตั้งใจ 2. ร่วมสนทนา ซักถาม อภิปรายการเรียนรู้กับเพื่อน ๆ ในกลุ่มด้วยความตั้งใจ
การพัฒนาผลงาน	1. ให้ความสนใจทำใบกิจกรรมตามที่เพื่อนหรือครูให้ข้อเสนอแนะ 2. การทำแบบทดสอบมีความถูกต้อง

หมายเหตุ

ประเมิน 2 คะแนน เมื่อมีผลการประเมินในรายการนั้นครบทั้ง 2 ข้อ

ประเมิน 1 คะแนน เมื่อมีผลการประเมินในรายการนั้นเพียงข้อเดียว

ประเมิน 0 คะแนน เมื่อไม่มีผลการประเมินในรายการนั้นเลย

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

คะแนนรวม 9 - 10 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 5

คะแนนรวม 7 - 8 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 4

คะแนนรวม 5 - 6 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 3

คะแนนรวม 3 - 4 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 2

คะแนนรวม 1 - 2 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 1

* เกณฑ์การประเมินผ่าน ได้ระดับคุณภาพ 3 ขึ้นไป

แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นกลุ่ม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 เรื่อง การเขียนนิทาน

ภาคเรียนที่ 1/2555

คำชี้แจง แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นกลุ่ม ใช้ประเมินพฤติกรรมระหว่างปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน โดยครูเป็นผู้สังเกตและประเมินนักเรียน โดยให้เครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ได้ปฏิบัติตามรายการการประเมิน

ชื่อกลุ่ม.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....จำนวนสมาชิก.....คน

- 1.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 2.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 3.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....
- 4.....ตำแหน่ง.....เลขที่.....

รายการประเมิน	คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน	รวม คะแนน	ระดับ คุณภาพ
1. ความร่วมมือกันทำงานภายใน กลุ่ม						
2. ขั้นตอนในการทำงาน						
3. การแสดงความคิดเห็นของ สมาชิกในกลุ่ม						
4. ความรับผิดชอบของสมาชิก ในกลุ่ม						
5. ความสมบูรณ์ของผลงาน						
รวมคะแนนเต็ม 10 คะแนน						

ลงชื่อ.....

(นางจรรยา ปิครัมย์)

ครูผู้สอน

วันที่...../...../.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นกลุ่ม

รายการพฤติกรรมที่ต้องการวัด	พฤติกรรมของนักเรียนที่พึงประเมิน
ความร่วมมือกันทำงานภายในกลุ่ม	1. สนใจร่วมปฏิบัติงานกลุ่มด้วยความตั้งใจ 2. ร่วมสนทนา ซักถาม อภิปรายการเรียนรู้กับเพื่อน ๆ ในกลุ่มด้วยความตั้งใจ
ขั้นตอนในการทำงาน	1. ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นระบบ 2. นักเรียนมีมารยาทในการฟัง การพูด การดูแล และการเขียนขณะปฏิบัติงาน
การแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม	1. สมาชิกส่วนใหญ่ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการวางแผน 2. มีการสร้างบรรยากาศที่ดีภายในกลุ่ม
ความรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม	1. ทำงานเสร็จทันเวลาภายในเวลาที่กำหนด 2. สมาชิกทุกคนปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
ความสมบูรณ์ของผลงาน	1. ผลงานมีความถูกต้องสะอาด สวยงาม 2. ออกแบบการนำเสนอได้ดี มีความคิดสร้างสรรค์

หมายเหตุ

ประเมิน 2 คะแนน เมื่อมีผลการประเมินในรายการนั้นครบทั้ง 2 ข้อ

ประเมิน 1 คะแนน เมื่อมีผลการประเมินในรายการนั้นเพียงข้อเดียว

ประเมิน 0 คะแนน เมื่อไม่มีผลการประเมินในรายการนั้นเลย

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

คะแนนรวม 9 - 10 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 5

คะแนนรวม 7 - 8 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 4

คะแนนรวม 5 - 6 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 3

คะแนนรวม 3 - 4 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 2

คะแนนรวม 1 - 2 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 1

* เกณฑ์การประเมินผ่าน ได้ระดับคุณภาพ 3 ขึ้นไป

แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 เรื่อง การเขียนนิทาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ภาคเรียนที่ 1/2555

คำชี้แจง แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ใช้ประเมินการเขียนนิทานเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยครูเป็นผู้สังเกตและประเมินนักเรียน โดยให้เครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับการเขียนนิทานเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้ปฏิบัติตามรายการการประเมิน

ชื่อ-นามสกุล	รายการประเมิน												รวมคะแนน (10)	ระดับคุณภาพ			
	รูปแบบ (2)			การใช้ภาษา (3)				เนื้อหาสาระ (3)				มารยาทในการเขียน (2)					
	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	2			1	0	
1.																	
2.																	
3.																	
4.																	
5.																	
6.																	
7.																	
8.																	
9.																	
10.																	
11.																	
12.																	

ลงชื่อ.....

(นางจรรยา ปิตรรัมย์)

ครูผู้สอน

วันที่...../...../.....

เกณฑ์การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	0 คะแนน
1. รูปแบบ		เขียนได้ถูกต้อง ครบถ้วนตามรูปแบบ และองค์ประกอบของ การเขียน	เขียนได้ถูกต้อง ครบถ้วนตามรูปแบบ และมีองค์ประกอบของ การเขียนบางส่วน	เขียนไม่ถูกต้อง ตามรูปแบบ และไม่มี องค์ประกอบของ การเขียน
2. การใช้ภาษา	ใช้ถ้อยคำสำนวน ถูกต้องเหมาะสม ไม่ฟุ่มเฟือย ใช้คำเชื่อม ประโยค สื่อความหมาย ได้ถูกต้อง และเขียน สะกดคำได้ถูกต้อง	ใช้ถ้อยคำสำนวน ถูกต้องเหมาะสม ไม่ฟุ่มเฟือย ใช้คำเชื่อม ประโยค สื่อความหมาย ได้ถูกต้อง และเขียน สะกดคำผิด ไม่เกิน 5 คำ	ใช้ถ้อยคำสำนวน ถูกต้องเหมาะสม มีคำ ฟุ่มเฟือย ใช้คำเชื่อม ประโยค สื่อความหมาย ได้ถูกต้องบางส่วน และ เขียนสะกดคำผิดตั้งแต่ 5 คำขึ้นไป	ใช้ถ้อยคำสำนวน ไม่ถูกต้องเหมาะสม มีคำฟุ่มเฟือย ใช้คำเชื่อม ประโยค สื่อความหมาย ไม่ชัดเจน และเขียน สะกดคำผิดตั้งแต่ 5 คำ ขึ้นไป
3. เนื้อหาสาระ	แนวคิดแปลกใหม่ เนื้อหาสอดคล้องกับ หัวเรื่อง รายละเอียด ครอบคลุม เรียงเนื้อหา ได้ต่อเนื่อง ไม่วกวน น่าสนใจ มีข้อคิด	แนวคิดแปลกใหม่ เนื้อหาสอดคล้องกับ หัวเรื่อง รายละเอียด ไม่เพียงพอ เรียงเนื้อหา ได้ไม่เหมาะสม วกวน ไม่น่าสนใจ ไม่มีข้อคิด	แนวคิดแปลกใหม่ เนื้อหาไม่สอดคล้องกับ หัวเรื่อง รายละเอียด ไม่เพียงพอ เรียงเนื้อหา ได้ไม่เหมาะสม วกวน ไม่น่าสนใจ ไม่มีข้อคิด	แนวคิดไม่แปลกใหม่ เนื้อหาไม่สอดคล้องกับ หัวเรื่อง รายละเอียด น้อย เรียงเนื้อหาได้ ไม่เหมาะสม วกวน ไม่น่าสนใจ ไม่มีข้อคิด
4. มารยาทใน การเขียน		เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม ไม่มี รอยลบ ชีคหน้า ตัวหนังสืออ่านง่าย	เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม มีรอย ลบ ชีคหน้าไม่เกิน 5 แห่ง ตัวหนังสืออ่านยาก	ไม่เป็นระเบียบ เรียบร้อย ไม่สะอาด ไม่สวยงาม มีรอยลบ ชีคหน้าเกิน 5 แห่ง ตัวหนังสืออ่านยาก

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

คะแนนรวม 9 - 10 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 5

คะแนนรวม 7 - 8 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 4

คะแนนรวม 5 - 6 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 3

คะแนนรวม 3 - 4 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 2

คะแนนรวม 1 - 2 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ 1

* เกณฑ์การประเมินผ่าน ได้ระดับคุณภาพ 3 ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

สาระการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท23101) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน เวลา 10 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การเขียนนิทาน เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนนิทาน เป็นเรื่องของจินตนาการ ผู้เขียนจะต้องมีศิลปะในการเขียน การใช้
ถ้อยคำ สำนวนภาษาเพื่อให้ความสนุกสนาน ปลูกฝังคุณธรรม คติแง่คิด มุมมองต่าง ๆ แก่ผู้อ่าน

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวใน
รูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมี
ประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

- มฐ ท 2.1 ม.3/2 เขียนย่อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา
มฐ ท 2.1 ม.3/6 เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และได้แย้งอย่างมีเหตุผล
มฐ ท 2.1 ม.3/10 มีมารยาทในการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายประเภท องค์ประกอบ และหลักการเขียนนิทานได้ครบทุกประเด็น (K , P)
2. เลือกใช้ภาษา ถ้อยคำ สำนวน โวหารในการเขียนถูกต้องเหมาะสม (K , P)
3. ปฏิบัติตามหลักการเขียนนิทานได้ถูกต้อง (P)
4. มีมารยาทในการเขียนและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (P , A)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
1. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง 2. ตรวจสอบการทำใบงานที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6	1. ประเมินพฤติกรรมในการร่วม กิจกรรมระหว่างเรียนเป็นรายบุคคล ในด้านความสนใจและตั้งใจเรียน สนใจซักถามและตอบคำถาม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ 2. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นกลุ่ม ในด้านความร่วมมือกัน ทำงานภายในกลุ่ม ขั้นตอนในการ ทำงาน ฯลฯ	1. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ 2. ประเมินทักษะการเขียน เชิงสร้างสรรค์ 3. ประเมินทักษะกระบวนการคิด 4. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

สาระการเรียนรู้

- ประเภทของนิทาน
- องค์ประกอบของนิทาน
- หลักการเขียนนิทาน

แนวทางบูรณาการ

- วิทยาศาสตร์ → กระบวนการคิดวิเคราะห์
สังคมศึกษา → การทำงานร่วมกัน

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูชี้แจงการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบฝึกทักษะที่ 2 เรื่อง การเขียนนิทาน ให้นักเรียนทราบ
2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน 8 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ตามคะแนนสอบก่อนเรียน แบบทดสอบความสามารถและศิลปะ คือ นักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 3 คน และอ่อน 1 คน

3. ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างการเขียนนิทาน จากใบความรู้ และอธิบายถึงประเภทของนิทาน องค์ประกอบของนิทาน และหลักการเขียนนิทานให้นักเรียนทราบ

ขั้นสอน การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

4. ให้นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 1 เขียนนิทานตามความคิดและจินตนาการของตน แล้วตั้งชื่อเรื่องให้น่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ความยาวประมาณ 10-20 บรรทัด

ขั้นที่ 2 ขั้นเปรียบเทียบแบบตรง

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ช่วยกันศึกษาคำจากการเขียนนิทานของตนเองระหว่างของสองสิ่งที่จะนำมาเปรียบเทียบกันหรือไม่น่าจะเข้ากันได้ มาประมาณ 10 คู่ เช่น ประตูกับเตาวิค รถยนต์กับร้านค้า โรงเรียนกับงานข้าว กระเป๋ากับปลาช่อน เป็นต้น

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกประเด็นความเหมือนของแต่ละคู่ โดยเขียนเฉพาะคำที่แสดงคุณลักษณะ เช่น น่ารัก รวย สวย แข็งแรง น่ารัก เป็นต้น จดบันทึกไว้ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่ 2

ขั้นที่ 3 ขั้นเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ

7. ครูเขียนข้อความบนกระดานคำ จำนวน 5 ข้อความ ดังนี้

7.1 เป็นรถยนต์ที่กำลังถูกขับ

7.2 เป็นกระเป๋าที่ใส่ของ

7.3 เป็นปากกาที่กำลังเขียน

7.4 เป็นพัดลมที่กำลังหมุน

7.5 เป็นนกที่กำลังถูกยิง

8. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าถ้าตนเองอยู่ในเหตุการณ์นั้น จะรู้สึกอย่างไร รวมทั้งบอกคำที่เป็นความรู้สึก เช่น สนุกสนาน มีกลิ่น เจ็บปวด เป็นต้น จดบันทึกไว้ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่ 3

ขั้นที่ 4 ขั้นการสร้างอุปมาคำคู่ขัดแย้ง

9. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำคำที่ได้จากขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3 ในใบงานที่ 2 และ 3 เลือกคำที่มีความหมายขัดแย้งกันแต่ไม่ใช่ความหมายตรงกันข้ามมาสร้างเป็นกลุ่มคำใหม่ โดยอาจมีการใช้คำเชื่อมระหว่างคำได้ เช่น ความงดงามที่น่าสะพรึงกลัว เป้าหมายที่ไร้ทิศทาง ความสุขที่อันตราย เป็นต้น จดบันทึกไว้ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่ 4

ขั้นที่ 5 ขั้นการอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง

10. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกคำคู่ขัดแย้งที่ได้จากขั้นที่ 4 มาประมาณ 5 คำ มาเปรียบเทียบกับสิ่งที่ปรากฏในชีวิตประจำวันว่าเหมือนกับอะไร ได้บ้าง เพื่อฝึกความคิดใหม่ ๆ เช่น ความงดงามที่น่าสะพรึงกลัวเหมือนกับดอกไม้ไฟ เป้าหมายที่ไร้ทิศทางเหมือนกับถนน เป็นต้น แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงานที่ 5

ขั้นที่ 6 ขั้นการนำความคิดใหม่มาสร้างสรรค์งาน

11. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 6 เขียนนิทานตามความคิดและจินตนาการของตนเอง อีกครั้งหนึ่ง และต้องเลือกใช้กลุ่มคำใหม่ที่ได้จากขั้นที่ 4 ในใบงานที่ 4 มาใช้ประกอบในการเขียนนิทาน

ขั้นสรุป

12. นักเรียนแต่ละคนเปรียบเทียบผลงานทั้งสองครั้งของตนเอง จากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมาแสดงผลงานของกลุ่มพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น

13. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปประเภทของนิทาน องค์ประกอบของนิทาน และหลักการเขียนนิทาน ตลอดจนเทคนิคการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 เรื่อง การเขียนนิทาน

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ประเด็นการบันทึก	จุดเด่น	จุดที่ควรปรับปรุง
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
2. การใช้สื่อการเรียนรู้		
3. การประเมินผลการเรียนรู้		
4. การบรรลุผลการเรียนรู้ของผู้เรียน		

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางจรรยา ปิตรมัย)

ครูผู้สอน

วันที่...../...../.....

บันทึกความเห็นของผู้ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

วันที่...../...../.....

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน - หลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน

ภาคเรียนที่ 1/2555

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบเป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย

2. เวลาในการทำแบบทดสอบ 2 ชั่วโมง มีจำนวน 3 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน รวม 30 คะแนน

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

ข้อที่ 1. ให้นักเรียนเขียนเล่าเรื่องจากเพลง คิดถึงพ่อ คิดถึงแม่ คิดถึงบ้าน แล้วตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อเพลง ความยาวประมาณ 10-15 บรรทัด

เพลง คิดถึงพ่อ คิดถึงแม่ คิดถึงบ้าน

คำร้อง/ทำนอง : ท้าวแพงคำ

ขับร้อง : ต่าย อรทัย

ได้ยื่นหมอดำครวญคร่ำตามสายลมมา
มองสองข้างทางตึกสูงบังฟ้าบังใจ

เพราะความจนจึงทำให้คนไกลถิ่น
แหว่เตียงพิณเตียงแค้นแล่นลำช้าบ้าน

ภาพพ่อแก่ ๆ ภาพแม่ชราตามวัย

ลมเยือกพัดห่มความรักความดี

ดูอยู่เมืองกรุงจะมุ่งทำงานให้หนัก

สังคมวัตถุรุกรานลูกนั้นหวั่นไหว

ดูคนแทนเหวว่าเมื่อมาพักอยู่เมืองไกล

อกเอ๋ยอกคนบ้านไพร่น้ำตาหลังไหลไกลบ้าน

นกล้อยโอบบินหากินไกลถิ่นเรือนาน

ทำนองของเพลงพื้นบ้านแหว่หวานสะท้านดูดี

ผูกขึ้นมายามใด น้ำตาร่วงไหลทุกที

กลับบ้านไปบอกท่านที่ถูกนี้ดูแทนช่วยไย

พ่อ แม่เป็นหลักความรักเป็นกำลังใจ

ถึงจะอย่างไรหัวใจยังรักบ้านเรา

(ดีเป็นจังได้ หัวใจยังรักบ้านเฮา)

101503

The image shows a page from a document, likely a ledger or a data record. At the top right, the page number '214' is printed. In the upper center, there is a header '101503'. The main body of the page is filled with a grid of data, organized into several columns and many rows. The text within the grid is very small and difficult to read. A large, semi-transparent watermark with the word 'UNIVERSITY' is oriented diagonally from the bottom left to the top right, covering a significant portion of the data area.

กลยุทธ์แบบทดสอบปิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกษณเรยน - ำดงเวยน

คำตอบอยู่ในวิจารณ์ญาณของครูผู้สอน

(ตอบให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกันกับข้อคำถาม)

การให้คะแนนอยู่ในแบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ สร้างขึ้นเพื่อสอบถามความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในความพึงพอใจ แบ่งคำถามเป็น 3 ด้าน คือ

1.1 ด้านกระบวนการเรียนรู้

1.2 ด้านการวัดและประเมินผล

1.3 ด้านคุณภาพของครูผู้สอน

2. แบบสอบถามนี้มีข้อความทั้งหมด 10 ข้อ ใช้เวลา 10 นาที

3. ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วพิจารณาอย่างรอบคอบ แล้วเลือกตอบในข้อที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน การตอบแบบสอบถามไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน การเลือกตอบในแต่ละข้อ ไม่มีผลต่อคะแนนของนักเรียนแต่อย่างใด

4. วิธีตอบแบบสอบถาม ให้นักเรียนอ่านข้อความ แล้วพิจารณาว่ามีความรู้สึกตรงกับข้อมูลก็ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้น

ตัวอย่าง การตอบแบบสอบถาม

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านกระบวนการเรียนรู้					
0. กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ จัดได้ตรงกับ ความสนใจของนักเรียน	✓				

คำอธิบาย จากตัวอย่าง นักเรียนเลือกกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความพึงพอใจมากที่สุด แสดงว่านักเรียนอ่านข้อความแล้วมีความพึงพอใจในด้านการบวนการเรียนรู้ว่ากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ จัดได้ตรงกับความสนใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>1. ด้านกระบวนการเรียนรู้</p> <p>1.1 กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาเรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น</p> <p>1.2 กิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งเน้นการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น</p> <p>1.3 กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย น่าสนใจ ส่งเสริมความร่วมมือและสัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่ม</p> <p>1.4 สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอกับนักเรียน</p> <p>1.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน</p> <p>1.6 นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ</p>					
<p>2. ด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>2.1 การวัดผลประเมินผลมีทั้งด้านความรู้ ความจำ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>2.2 การวัดผลการเรียนการสอนมีการวัดตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดการเรียนการสอนทุกกระบวนการ</p>					
<p>3. ด้านคุณภาพของครูผู้สอน</p> <p>3.1 ครูผู้สอนให้ความช่วยเหลือ แก้ปัญหา และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน</p> <p>3.2 ครูผู้สอนอธิบาย ถ่ายทอดความรู้ สรุปรเนื้อหาทำให้เข้าใจได้ง่าย</p>					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ก

แบบประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- แบบประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 จำนวน 5 ชุด (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)
- แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 แผน
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)
- แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 จำนวน 5 ข้อ (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)
- แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ
การเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้
การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 ข้อ
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

แบบประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 ชุด (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
โดยใช้ระดับความเหมาะสม ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	ได้คะแนน 5 คะแนน
เหมาะสมมาก	ได้คะแนน 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ได้คะแนน 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	ได้คะแนน 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ได้คะแนน 1 คะแนน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านเนื้อหา 1.1 สอดคล้องกับกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 1.2 แบบฝึกทักษะมีเนื้อหาความยากง่ายเหมาะสม กับวัยของผู้เรียน โดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก 1.3 มีการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ					
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 2.1 แบบฝึกทักษะส่งเสริมการพัฒนาทักษะ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ 2.2 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ 2.3 กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					

(ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 2.4 แบบฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนมองเห็นสิ่งที่กำลังเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ 2.5 นักเรียนสามารถค้นพบและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง					
3. ด้านรูปแบบและการใช้ภาษา 3.1 รูปแบบแบบฝึกทักษะมีความทันสมัย น่าสนใจ สวยงาม มีคุณภาพ 3.2 แบบฝึกทักษะมีความถูกต้อง เหมาะสม 3.3 มีคำชี้แจงรายละเอียดการใช้แบบฝึกทักษะอย่างเป็นระบบ ช่วยลดระยะเวลาในการสอนของครู					
4. ด้านการวัดและประเมินผล 4.1 ใช้เครื่องมือวัดผลประเมินผลที่เหมาะสม มีความหลากหลาย เน้นการวัดผลตามสภาพจริง 4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้					
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 แผน (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
โดยใช้ระดับความเหมาะสม ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	ได้คะแนน 5 คะแนน
เหมาะสมมาก	ได้คะแนน 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ได้คะแนน 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	ได้คะแนน 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ได้คะแนน 1 คะแนน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านสาระสำคัญ 1.1 สอดคล้องกับกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 1.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ 1.3 มีความถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย					
2. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ 2.1 สอดคล้องกับกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2.2 ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความรู้ ความจำ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ (K, P, A)					

(ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. ด้านสาระการเรียนรู้ 3.1 สอดคล้องกับแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 3.2 เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน					
4. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 4.1 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 4.2 มีการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ 4.3 กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4.4 เรียงลำดับกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมตามขั้นตอนการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์					
5. ด้านสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ 5.1 สร้างสภาพแวดล้อมที่แปลกใหม่และน่าสนใจในการเรียนรู้ 5.2 มีความทันสมัย เหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน					
6. ด้านการวัดผลและการประเมินผล 6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ 6.2 ใช้เครื่องมือวัดผลได้เหมาะสม มีความยุติธรรม					
รวมคะแนน					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 ข้อ (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
โดยใช้ระดับค่าคะแนนการประเมิน ดังนี้

ระดับ +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องเหมาะสม

ระดับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องเหมาะสม

ระดับ -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่สอดคล้องหรือไม่เหมาะสม

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	ข้อที่	ผลการประเมิน		
			+1	0	-1
มฐ ท 2.1 ม.3/3 - เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติโดยเล่าเหตุการณ์ ข้อคิดเห็น และทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ	- การเขียนเล่าเรื่อง	1			
มฐ ท 2.1 ม.3/6 - เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และโต้แย้งอย่างมีเหตุผล	- การเขียนนิทาน	2			
มฐ ท 2.1 ม.3/6 - เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และโต้แย้งอย่างมีเหตุผล	- การเขียนโฆษณา	3			
มฐ ท 2.1 ม.3/2 - เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา	- การเขียนคำขวัญ	4			
มฐ ท 2.1 ม.3/2 - เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา	- การเขียนกลอนสุภาพ เชิงพรรณนาจากภาพ	5			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับพฤติกรรมชี้วัดด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 ข้อ (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยใช้ระดับค่าคะแนนการประเมิน ดังนี้

- ระดับ +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องเหมาะสม
 ระดับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องเหมาะสม
 ระดับ -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องหรือไม่เหมาะสม

พฤติกรรมชี้วัด	ข้อความถาม	ผลการประเมิน		
		+1	0	-1
1. ด้านกระบวนการเรียนรู้	1. ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่นอกเหนือจากบทเรียน 2. กิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งเน้นการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น 3. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน 4. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหา เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น 5. การจัดการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีโอกาสนำ ผลงานที่สร้างขึ้นจัดแสดงและนำเสนอให้คนอื่น ได้ชื่นชม 6. นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ 7. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอแก่นักเรียน 8. กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย น่าสนใจ ส่งเสริมความร่วมมือ และสัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่ม 9. การจัดการเรียนการสอนทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก 10. กำหนดข้อตกลง กติกาแจ้งให้นักเรียนทราบก่อนเรียน			

(ต่อ)

พฤติกรรมที่วัด	ข้อคำถาม	ผลการประเมิน		
		+1	0	-1
2. ด้านการวัดและประเมินผล	1. การวัดผลการเรียนการสอนมีการวัดตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดการเรียนการสอนทุกกระบวนการ 2. ครูผู้สอนใช้รูปแบบหลากหลายในการวัดผลและประเมินผล 3. นักเรียนมีโอกาสทราบคะแนนจากการวัดผลประเมินผล 4. การตรวจให้คะแนนมีความยุติธรรม ถูกต้อง 5. การวัดผลประเมินผลมีทั้งด้านความรู้ ความจำ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
3. ด้านคุณภาพของครูผู้สอน	1. ความเป็นกันเองกับนักเรียน 2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน 3. ครูผู้สอนอธิบาย ถ่ายทอดความรู้ สรุปรเนื้อหาทำให้เข้าใจได้ง่าย 4. ครูผู้สอนให้ความช่วยเหลือ แก้ปัญหา และประพุดติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน 5. ความตรงต่อเวลาในการสอน			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ง

คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- คะแนนเฉลี่ย ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเล่าเรื่อง โดยผู้เชี่ยวชาญ
- ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 ชุด โดยผู้เชี่ยวชาญ
- คะแนนเฉลี่ย ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ
- ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 แผน โดยผู้เชี่ยวชาญ
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ
- ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (D) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ (α) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมชี้วัดด้านความพึงพอใจของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 20 ข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญ
- ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ตาราง 1 คะแนนเฉลี่ย ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซิเนคติกส์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเล่าเรื่อง โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	คะแนนการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ			
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	$\bar{X}$
1. ด้านเนื้อหา				
1.1 สอดคล้องกับกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและ สาระการเรียนรู้แกนกลางในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	4	5	5	4.67
1.2 แบบฝึกทักษะมีเนื้อหาความยากง่ายเหมาะสม กับวัยของผู้เรียน โดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก	5	5	5	5.00
1.3 มีการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ	5	4	5	4.67
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
2.1 แบบฝึกทักษะส่งเสริมการพัฒนาทักษะการเขียน เชิงสร้างสรรค์	5	5	5	5.00
2.2 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ	5	5	4	4.67
2.3 กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	5	4	5	4.67
2.4 แบบฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนมองเห็นสิ่งที่กำลัง เรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	4	4	5	4.33
2.5 นักเรียนสามารถค้นพบและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วย ตนเอง	5	4	4	4.33
3. ด้านรูปแบบและการใช้ภาษา				
3.1 รูปแบบแบบฝึกทักษะมีความทันสมัย น่าสนใจ สวยงาม มีคุณภาพ	5	4	5	4.67
3.2 แบบฝึกทักษะมีความถูกต้อง เหมาะสม	5	5	5	5.00
3.3 มีคำชี้แจงรายละเอียดการใช้แบบฝึกทักษะ อย่างเป็นระบบ ช่วยลดระยะเวลาในการสอนของครู	4	5	5	4.67

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ			
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	$\bar{X}$
4. ด้านการวัดและประเมินผล				
4.1 ใช้เครื่องมือวัดผลประเมินผลที่เหมาะสม มีความหลากหลาย เน้นการวัดผลตามสภาพจริง	4	5	5	4.67
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	4	4.67
รวมคะแนนเฉลี่ย	4.70	4.62	4.77	4.70
S.D.	0.48	0.51	0.44	0.48

ตาราง 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 ชุด โดยผู้เชี่ยวชาญ

ชุดที่	ค่าเฉลี่ยคะแนนการประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญ			$\bar{X}$	S.D.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. การเขียนเล่าเรื่อง	4.70	4.62	4.77	4.70	0.48
2. การเขียนนิทาน	4.77	4.70	4.77	4.74	0.45
3. การเขียนโฆษณา	4.77	4.77	4.62	4.72	0.46
4. การเขียนคำขวัญ	4.70	4.77	4.77	4.74	0.45
5. การเขียนกลอนสุภาพเชิงพรรณนา จากภาพ	4.77	4.85	4.85	4.82	0.40
โดยรวม				4.74	0.45

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ย ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	คะแนนการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ			
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	$\bar{X}$
1. ด้านสาระสำคัญ				
1.1 สอดคล้องกับกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และ สาระการเรียนรู้แกนกลางในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5	5	5	5.00
1.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	4.67
1.3 มีความถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	4	4.67
2. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและ สาระการเรียนรู้แกนกลางในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5	5	4	4.67
2.2 ครอบคลุมพฤติกรรมกรการเรียนรู้ด้านความรู้ ความจำ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (K , P , A)	5	5	5	5.00
3. ด้านสาระการเรียนรู้				
3.1 สอดคล้องกับแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์	5	5	5	5.00
3.2 เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน	4	5	5	4.67
4. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์	5	4	5	4.67
4.2 มีการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ	5	4	5	4.67
4.3 กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4	5	5	4.67
4.4 เรียงลำดับกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมตาม ขั้นตอนการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์	5	4	5	4.67

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ			
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	$\bar{X}$
5. ด้านสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้				
5.1 สร้างสภาพแวดล้อมที่แปลกใหม่และน่าสนใจในการเรียนรู้	4	5	5	4.67
5.2 มีความทันสมัย เหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน	4	5	5	4.67
6. ด้านการวัดผลและการประเมินผล				
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00
6.2 ใช้เครื่องมือวัดผลได้เหมาะสม มีความยุติธรรม	5	4	5	4.67
รวมคะแนนเฉลี่ย	4.73	4.67	4.87	4.76

ตาราง 4 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 แผน โดยผู้เชี่ยวชาญ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ค่าเฉลี่ยคะแนนการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ			$\bar{X}$	S.D.
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. การเขียนเล่าเรื่อง	4.73	4.67	4.87	4.76	0.43
2. การเขียนนิทาน	4.73	4.73	4.87	4.78	0.42
3. การเขียนโฆษณา	4.73	4.80	4.80	4.78	0.43
4. การเขียนคำขวัญ	4.73	4.73	4.73	4.73	0.46
5. การเขียนกลอนสุภาพเชิงพรรณนาจากภาพ	4.80	4.73	4.67	4.73	0.45
โดยรวม				4.76	0.44

ตาราง 5 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซิเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ

ตัวชี้วัด / สาระการเรียนรู้แกนกลาง	ข้อที่	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
<u>มฐ ท 2.1 ม.3/3</u> - เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติ โดยเล่าเหตุการณ์ ข้อคิดเห็น และทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ <u>สาระการเรียนรู้แกนกลาง</u> - การเขียนเล่าเรื่อง	1	+1	+1	+1	3	1.00
<u>มฐ ท 2.1 ม.3/6</u> - เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และโต้แย้งอย่างมีเหตุผล <u>สาระการเรียนรู้แกนกลาง</u> - การเขียนนิทาน	2	+1	+1	+1	3	1.00
<u>มฐ ท 2.1 ม.3/6</u> - เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และโต้แย้งอย่างมีเหตุผล <u>สาระการเรียนรู้แกนกลาง</u> - การเขียนโฆษณา	3	+1	0	+1	2	0.67
<u>มฐ ท 2.1 ม.3/2</u> - เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา <u>สาระการเรียนรู้แกนกลาง</u> - การเขียนคำขวัญ	4	0	+1	+1	3	0.67

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวชี้วัด / มาตรการเรียนรู้แกนกลาง	ข้อที่	คะแนนการประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
มฐ ท 2.1 ม.3/2 - เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้อง ตามระดับภาษา <u>มาตรการเรียนรู้แกนกลาง</u> - การเขียนกลอนสุภาพเชิงพรรณนา จากภาพ	5	+1	+1	+1	3	1.00
	รวม	4	4	5	13	4.34
	$\bar{X}$	0.80	0.80	1.00	0.87	0.87
	S.D.	0.45	0.45	0.00	0.30	0.18

ตาราง 6 ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (D) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ (α) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้
แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตัวชี้วัด / สาระการเรียนรู้แกนกลาง	ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจ จำแนกรายข้อ (D)
มฐ ท 2.1 ม.3/3 - เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติ โดยเล่า เหตุการณ์ ข้อคิดเห็น และทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ สาระการเรียนรู้แกนกลาง - การเขียนเล่าเรื่อง	1	0.71	0.32
มฐ ท 2.1 ม.3/6 - เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และโต้แย้ง อย่างมีเหตุผล สาระการเรียนรู้แกนกลาง - การเขียนนิทาน	2	0.73	0.25
มฐ ท 2.1 ม.3/2 - เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้อง ตามระดับ ภาษา สาระการเรียนรู้แกนกลาง - การเขียนกลอนสุภาพเชิงพรรณนาจากภาพ	3	0.69	0.25
ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ (α) = 0.84			

จากตาราง 6 พบว่า ค่าความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
มีค่าตั้งแต่ 0.69 ถึง 0.73 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (D) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
มีค่าตั้งแต่ 0.25 ถึง 0.32 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ
(α) มีค่าเท่ากับ 0.84

ตาราง 7 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อความกับพฤติกรรมชีวิตด้านความพึงพอใจ
ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ
การเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 20 ข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญ

พฤติกรรมชีวิตด้านความพึงพอใจ	ข้อที่	คะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
<u>1. ด้านกระบวนการเรียนรู้</u>	1	+1	0	+1	2	0.67
	2	+1	+1	+1	3	1.00
	3	+1	+1	+1	3	1.00
	4	+1	+1	+1	3	1.00
	5	+1	+1	0	2	0.67
	6	+1	+1	+1	3	1.00
	7	+1	+1	+1	3	1.00
	8	+1	+1	+1	3	1.00
	9	+1	0	+1	2	0.67
	10	0	+1	+1	2	0.67
<u>2. ด้านการวัดผลประเมินผล</u>	1	+1	+1	+1	3	1.00
	2	+1	0	+1	2	0.67
	3	0	+1	+1	2	0.67
	4	+1	+1	+1	3	1.00
	5	+1	+1	+1	3	1.00
<u>3. ด้านคุณภาพครูผู้สอน</u>	1	+1	+1	+1	3	1.00
	2	+1	0	+1	2	0.67
	3	+1	+1	+1	3	1.00
	4	+1	+1	+1	3	1.00
	5	0	+1	+1	2	0.67
รวม		17	16	19	53	17.36
$\bar{X}$		0.85	0.80	0.95	2.65	0.87
S.D.		0.37	0.41	0.22	0.49	0.17

ตาราง 8 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถามความพึงพอใจ
ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

พฤติกรรมชี้วัด ด้านความพึงพอใจ	ข้อคำถาม	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ (r_{xy})
1. ด้านกระบวนการ เรียนรู้	- กิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งเน้นการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น	1	0.40
	- กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยของ นักเรียน	2	0.58
	- กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจใน เนื้อหา เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น	3	0.64
	- นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึก ทักษะ	4	0.44
	- สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอ กับนักเรียน	5	0.28
	- กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย น่าสนใจ ส่งเสริมความร่วมมือ และสัมพันธภาพที่ดีภายใน กลุ่ม	6	0.41
2. ด้านการวัดผล ประเมินผล	- การวัดผลการเรียนการสอนมีการวัดตั้งแต่ต้น จนถึงสิ้นสุดการเรียนการสอนทุกกระบวนการ	7	0.59
	- การวัดผลประเมินผลมีทั้งด้านความรู้ ความจำ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะที่ พึงประสงค์	8	0.58
3. ด้านคุณภาพ ครูผู้สอน	- ครูผู้สอนอธิบาย ถ่ายทอดความรู้ สรุปเนื้อหาทำให้ เข้าใจได้ง่าย	9	0.58
	- ครูผู้สอนให้ความช่วยเหลือ แก้ปัญหา และประพฤติด ตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	10	0.45

ค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.81

ภาคผนวก จ

ระดับคะแนนการทดสอบ

- คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน และคะแนนความก้าวหน้า (D) ของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ตาราง 1 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน และคะแนนความก้าวหน้า (D) ของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

นักเรียนเลขที่	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน	คะแนนทดสอบ หลังเรียน	คะแนน ความก้าวหน้า (D)
1	13	23	10
2	14	21	7
3	13	22	9
4	14	23	9
5	15	24	9
6	16	25	9
7	15	25	10
8	14	24	10
9	13	24	11
10	15	25	10
11	16	25	9
12	12	24	12
13	11	25	14
14	13	25	12
15	14	24	10
16	15	24	9
17	12	23	11
18	11	24	13
19	12	25	13
20	13	26	13
21	12	27	15
22	14	27	13
23	15	27	12

ตาราง 1 (ต่อ)

นักเรียนเลขที่	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน	คะแนนทดสอบ หลังเรียน	คะแนน ความก้าวหน้า (D)
24	12	26	14
25	13	28	15
26	14	25	11
27	15	26	11
28	16	27	11
29	11	26	15
30	15	27	12
31	16	24	8
32	16	25	9
33	16	26	10
34	13	24	11
35	14	25	11
36	15	25	10
37	17	24	7
38	15	25	10
39	14	27	13
40	13	26	13
รวม	557	998	441
$\bar{X}$	13.93	24.95	11.03
ร้อยละ	46.43	83.17	36.77
S.D.	1.58	1.48	2.09

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์

- หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖ ๓๓๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณเดชิต นันทประทีป

ด้วย นางจรรยา ปิตรรัมย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินแนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยมี รศ.ดร.สมมาตร ผลเกิด เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๓๓๓๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณน้องนุช วิทยเดช

ด้วย นางจรรยา ปิตรรัมย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินแนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยมี รศ.ดร.สมมาตร ผลเกิด เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คีย์ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖ ๓๓๓๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณสมลักษณ์ ศรีแก้ว

ด้วย นางจรรยา ปิตรีรัมย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินแนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยมี รศ.ดร.สมมาตร ผลเกิด เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอกความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๓๓๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสวายจิกพิทยาคม

ด้วย นางจรรยา ปิตรัมย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแบบฝึก
ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยมี รศ.ดร.สมมาตร ผลเกิด เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้ศึกษามี
ความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของ
เครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางจรรยา ปิตรัมย์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการ
ทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับ
ความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุญาตและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	จรรยา ปีตรรัมย์
วัน เดือน ปีเกิด	23 เมษายน 2506
ที่อยู่ปัจจุบัน	137 หมู่ 2 ตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2533 ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2556 ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์